

Doamnele de Martie

MONIKA PEETZ

Cinci doamne, cinci prietene. Cu temperamente cât se poate de diferite. Caroline, avocat de meserie, consecventă și hotărâtă, Kiki, mereu îndrăgostită, Eva, familistă convinsă și sclavă a cifrei patru. Are patruzeci de ani, patru copii și mintea în patru zări. Estelle, soție de farmacist, femeie modernă și răsfățată, genul care își îndeasă peste măsură în geamantane și îi lasă pe alții să i le care. Și Judith. Minionă și plină de grație, regina dramelor din societatea lor, care preferă să-și discute problemele la nesfârșit în loc să le rezolve.

821.112.2

P48

MONIKA PEETZ

Doamnele de Martie

traducere din limba germană de
MIHAI MOROIU

S.A.

922083

CADRIL®

Colecție coordonată de Dana MOROIU

Monika Peetz, DIE DIENSTAGSFRAUEN

Originally published in the German language as „Die Dienstagsfrauen“ by Monika Peetz

© 2010, Verlag Kiepenheuer & Witsch GmbH & Co. KG, Cologne/Germany

Underlying rights licensed by the broadcasting corporation ARD/license through
Degeto Film GmbH

© Baroque Books & Arts®, 2013

Imaginea copertei: Ana WAGNER

Concepție grafică © Baroque Books & Arts®

Redactor: Denise GEORGESCU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

PEETZ, MONIKA

Doamnele de marți / Monika Peetz;

trad.: Mihai Moroiu. - București: Baroque Books & Arts, 2013

ISBN 978-606-93421-4-5

I. Moroiu, Mihai (trad.)

821.1122-31=135.1

Niciun fragment din această lucrare și nicio componentă grafică nu pot fi reproduse
fără acordul scris al deținătorului de copyright, conform Legii Dreptului de Autor.

Tiparul executat de Monitorul Oficial R.A.

Pentru Peter Jan, Lotte și Sam

1

– Haide odată, Tom! Mișcă-ți fundul! a urlat Luc. Oaspeții trebuie să sosească din clipă în clipă.

Patronul restaurantului Le Jardin îl alerga fără milă pe chelnerul cel nou, copleșindu-l cu comenzile sale, mitraliate câte una pe secundă.

– Cinci seturi de pahare, am zis... Dar nu din vesela comună... Unde-s florile?... Trebuie să-mi bat capul pentru fiecare amănunt?

Tom nu înțelegea nimic din toată povestea asta. Pentru cine dezlănțuia Luc tot balamucul? Se uitase și în caietul de rezervări, dar nu se lămurise absolut deloc.

– Nici măcar nu există rezervare pentru masa de lângă șemineu.

Luc a încremenit, ca și cum ar fi auzit cea mai imbecilă replică din viața lui.

– Te-ai uitat pe calendar?

– Sigur că da.

– Și?

– Scrie „marți“.

– Prima marți din lună, a ridicat Luc glasul. Asta înseamnă...

– E vreo sărbătoare franțuzească? a mai încercat Tom, ca la „Cine știe câștigă“.

Luc a gemut din greu. Poate că a greșit acordându-i o șansă unui băiat care se lăsase de școală și ajunsese șomer. Singura legătură dintre Tom și gastronomie se consumase cu ocazia apariției lui pe lume. Un fraier se lăsase mânat de hormoni, pe vremuri, în bufetul Clubului de Gimnastică și Sport din Euskirchen. Din păcate, însă, fraierul fusese chiar Luc. De aceea nici nu o putuse refuza pe fosta sa prietenă care, cu cinci săptămâni în urmă, i-l lăsase în fața ușii pe fructul iubirii lor, care risca să o apuce pe căi greșite. Copilul împlinise între timp nouăsprezece ani și semăna leit cu maică-sa. Așa considera Luc.

– Cele mai fidele clientele ale mele au făcut rezervare pentru ora opt. La fel ca în fiecare lună, în prima zi de marți. Ehei, eram simplu chelner când au venit ele prima dată, s-a lăsat Luc în voia nostalgiei, cu accentul său veritabil de Köln, care trăda limpede că nu avea strop de sânge francez, iar „Luc“ era doar un nume de scenă.

Dar Institut Français, aflat în vecinătate, era cea mai bună garanție pentru imaginea restaurantului.

Tom încă nu se lămurise:

– Da, și ce-i cu asta?

Luc a oftat din nou. La șaiszeci și cinci de ani, ai tot dreptul să te gândești la cineva care ar merita să ducă mai departe ceea ce tu ai reușit să construiești. Însă cum i-ai putea explica propriului tău fiu limitat ce anume le făcea atât de deosebite pe cele cinci doamne? Veneau la el în local de cincisprezece ani. La început în fiecare marți, pe urmă o dată pe lună.

Era o zi umedă, cu clienți puțini, iar Luc se pregătea să închidă restaurantul, când s-a trezit pentru prima oară la poartă cu cele cinci doamne, ude până la piele și chicotind de zor. Și cum nu se poate mai diferite între ele: Caroline,

avocată, cu aer glacial, dar sportiv și trăsături clasice; Judith, palidă, zveltă și tăioasă; Eva, proaspăt absolventă de medicină; Estelle, inconfundabilă apariție din lumea bună – și cea mai tânără, Kiki, abia ieșită de pe băncile colegiului, atrăgătoare ca un fluture multicolor.

Caroline a fost cea care l-a convins pe Luc, în seara aceea, să le deschidă câteva sticle de vin. Și de atunci ea, cea pricepută la vorbe, a rămas purtătorul de cuvânt al grupului. Însă ideea de a merge împreună la un pahar, după absolvirea cursului de limba franceză, fusese a lui Judith.

– Vreau să mă bucur de seara asta liberă până la capăt, le-a mărturisit ea.

Mai târziu a ieșit la lumină că Judith îi spusese fostului său soț, Kai, că patronul pentru care lucra o trimisese să urmeze acel curs de limba franceză, fiind dispus să acopere toate costurile. Și, contând pe obiceiul pedantului Kai de a merge la culcare exact la ora 22.30, marțea se putea întoarce acasă oricât de târziu, fără ca el să bage de seamă. De fapt, cursul de franceză a însemnat începutul sfârșitului pentru mariajul ei. Apoi Judith i-a mai povestit lui Kai ceva despre alte sesiuni de specializare, pentru a se putea întâlni în liniște cu prietenele ei. A durat o jumătate de veșnicie până când, grație doamnelor de marți, Judith a reușit să își adune suficient curaj ca să pună capăt acelei căsnicii nefericite. Și, odată cu trecerea timpului, Luc a avut ocazia să observe cum o secretară timidă poate deveni o femeie sigură pe sine, capabilă să-și croiască un drum în viață cu ajutorul înțelepciunii din Extremul Orient, cochetând puțin și prin zonele ezoterice.

An după an, Luc a rămas alături de doamnele sale de marți, fiind martor la transformarea talentatei juriste Caroline într-o membră de vază a baroului, și a pasionatei studente la medicină, Eva, într-o familistă convinsă în

schimbul carierei sale de medic. Și la evoluția lui Kiki, după examenul de bacalaureat. În cincisprezece ani, toate se schimbaseră. Dintr-un birt obscur, Le Jardin devenise un punct de atracție mondenă, iar chelnerul Luc ajunsese patron. Doar Estelle, o adevărată doamnă din lumea bună și cea mai în vârstă dintre ele, rămăsese aceeași. Ținea foarte mult la averea sa și la casa de vacanță din St Moritz, dar și la partidele de golf unde se dovedea mereu imbatabilă. Iar Luc o bănuia că se născuse îmbrăcată în *deux-pièce* Chanel.

– A, cele cinci doamne care au fost aici nu de mult! În sfârșit Tom dădea semne de agerime și radia de mulțumire. Și cea mică va mai veni, cea cu picioare lungi și rochie mini?

– Kiki? Nici să nu te gândești la Kiki! l-a prevenit Luc.

– Pare cât se poate de interesantă.

Dar Luc știa foarte bine cum stăteau lucrurile. Kiki nu era interesantă. Kiki era magnifică. Veselă, nebună, plină de energie, cu o bună dispoziție debordantă și mereu dispusă să se îndrăgostească. „De pe urma abstenenței te alegi cu coșuri”, îi plăcea ei să spună. Se hotărâse să studieze franceza pentru că se înamorase nebunește de un anume Matthieu, din Rouen, în timpul unei vacanțe-circuit prin Europa, cu trenul, în care o pornise după bacalaureat. Cu speranța că relația lor va beneficia de noi impulsuri, odată ce vor reuși să susțină și o conversație. Din păcate însă, după doar patru ore de „franceză pentru începători” reușise să constate că Matthieu vorbea aproape fără întrerupere despre fosta lui prietenă. Și se consolase cu Nick. Și apoi cu Michael. Kiki visa la o relație statornică, însă iubea mai mult sexul decât bărbații care i-l ofereau.

„Cât timp ești singur, partea bună este că te poți dăruia cu totul carierei”, se amăgea ea. Singură era, în schimb mai avea nevoie și de o carieră. Cu meseria ei, designer la celebrul Atelier Thalberg, nu reușise câtuși de puțin să dea lovitura

sperată. Kiki făcea parte din echipa lui Johannes Thalberg, creierul și fondatorul afacerii, care proiecta mobilier, corpuri de iluminat, accesorii pentru spații de locuit și bucătării, ocazional și interioare complete, pentru magazine și hoteluri. Kiki nu reușise încă să se impună în rândurile designerilor cu care lucra, dar nici nu-și pierduse speranța în ziua de mâine. Întotdeauna mâine.

– Haide, povestește, stăruia tânărul chelner.

Câte ar mai fi avut Luc de povestit... Și nu doar despre bărbații din viața lui Kiki. Cele cinci doamne nici nu bănuiau cât de multe știa Luc despre ele, ascultător dedicat, și despre excursiile lor devenite demult o tradiție. Ceea ce nici nu era de mirare, deoarece escapadele reveneau mereu în discuții, în cascade de hohote de râs.

Prima dată preferaseră să se retragă în solitudinea din Bergisches Land, pentru pregătirea examenului de absolvire a cursului de limba franceză. Un weekend de studiu în comun, care se dovedise un mare succes. Spre deosebire de examen. Kiki și Estelle nici nu se mai prezentaseră. Deoarece în acel moment Kiki era mai degrabă preocupată de limbajul corporal francez, iar Estelle stabilise că locuințele de vacanță din Franța intraseră în desuetudine, locul lor fiind luat de cele din Algarve. La ce bun să mai înveți franceza? De atâtea emoții, Eva, tânără absolventă de medicină, și-a petrecut cea mai mare parte a orelor de examen în *toilette du Institut Français*. Abia mai târziu s-a ajuns la concluzia că tot dezastrul care fusese pus pe seama examenului fusese provocat, de fapt, de implementarea noului aparat de testare a ciclului. Care s-a dovedit departe de maturitatea tehnică așteptată. Maturitate de care a dat dovadă, însă, David, primul ei născut, venit pe lume șapte luni mai târziu: greutate peste patru kilograme, lungime șaptezeci și cinci

de centimetri, pe scurt un motiv serios pentru ca Eva să renunțe la tot. Adio, examen de limba franceză, adio, post de medic rezident la centrul de cardiologie de la Paris. Dar a păstrat cu sfințenie contractul semnat: „Ca simbol al vieții pe care aș fi putut să o duc”, după cum îi plăcea ei să spună.

Judith a dat testul cum se cuvine și l-a picat. Poate ar fi fost mai bine ca din banii subtilizați – și nu pușini – din contul cheltuielilor alocate gospodăriei, desigur fără știrea lui Kai, să își fi cumpărat și un tratament antistres, ca să scape de spaima comisiilor.

Singura care a luat examenul, și prima pe listă, a fost Caroline, doamna avocat de drept penal, cu diplomă *magna cum laude*. Franceza ei era *brillante*. Dar oricât de atent i-a urmărit cariera în ziare, Luc nu a reușit să-și dea seama dacă i-a și fost vreodată de vreun folos – infractorii de pe lista ei nu dăduseră niciodată spargere la Louvre, nu deturnaseră avioane ale companiei Air France și nici nu plasaseră explozibili sub Tour Eiffel. Iar soțul Carolinei, Philipp, medic generalist în Lindenthal, prefera să-și petreacă vacanțele în Italia. Nici măcar copiii Carolinei nu aveau nevoie de ajutor la lecțiile de limba franceză. Pentru că ei nu aveau nicio problemă la școală, așa cum aveau cei patru copii ai Evei.

Luc ar fi putut să-i povestească ore întregi curiosului său fiu. Dar prefera să păstreze o tăcere de mormânt, fiind suficient de înțelept ca să nu dea niciodată ceva de bănuț doamnelor despre cât de mult se destăinuiau, fără ca măcar să își dea seama. Luc rămăsese întotdeauna cel mai discret apropiat și admirator al lor, în vreme ce Le Jardin le servea drept confesional.

Masa era perfect pregătită, bucătarul gata să se apuce de treabă, iar lumânările arse până la jumătate.

– Unde or întârzia?

Luc își privea ceasul, neliniștit. Opt și un sfert.

Se întâmpla adesea ca studenții de la Institut Français să se oprească în Le Jardin. Dar să lege între ei o prietenie pe viață era ceva absolut neobișnuit. Și la fel de neobișnuit era ca masa pregătită pentru doamnele de marți să rămână neocupată.

Puțin după ora unsprezece, Luc a încuiat ușa restaurantului, convins că lucrurile nu erau în ordine. Nici Caroline, și niciuna dintre prietenele ei nu-și făcuseră apariția. Așa ceva nu se mai întâmplase niciodată în cei cincisprezece ani de când le cunoștea.

2

„Ar trebui să-l anunțăm pe Luc”, își spusese ele în urmă cu câteva zile. Dar în acea marți nimeni nu s-a mai putut gândi și la el.

Arne, soțul prietenei lor Judith, zăcea la etajul patru, în spitalul Sankt Josef din Köln. „Etajul patru” era formula nevinovată folosită de medici și de personal când vorbeau, prea prietenos, despre saloanele muribunzilor. Acolo, totul era la nivel scăzut. Luminile, vocile, și în primul rând speranțele. La etajul patru îți așteptai sfârșitul. Iar Arne și-l aștepta de șase zile. Și, împreună cu el, Judith și doamnele de marți, care îl vegheau cu rândul.

Boala lui Arne se derulase ca o cursă de *montagne russe*, fiecare salt spre înălțimi dovedindu-se o iluzie. Orice progres era urmat de o prăbușire, într-un ritm nebunesc. Știrile proaste curgeau una după alta, cu repeziciune:

„Inoperabil...” „Analize de sânge mizerabile...” „Chimioterapie fără niciun efect...” „E doar o chestiune de timp...”

Și asta vreme de nouăsprezece luni. Nouăsprezece luni în care Arne și Judith au evitat să discute despre moarte, atât cât se putea. Judith încerca să-și alunge gândul că, nu peste mult timp, urma ca Arne să nu mai fie alături de ea. Însă sfârșitul nu avea cum să-l alunge.

– Să avem grijă, una dintre noi trebuie să fie mereu alături de Judith, a propus Eva, organizându-le pe doamnele de marți în schimburi, zi și noapte.

Dar tot ea a fost prima care a încălcat planurile. Lene, fiica sa de treisprezece ani, făcuse un salt nefericit cu bicicleta și aproape își zburase un incisiv. Iar Eva nu putea să o lase singură într-o asemenea situație.

„Poți să vii, cât mai repede?“, a rugat-o Eva pe Caroline, trimițându-i un SMS.

„Încerc“, i-a promis avocata, din mijlocul unui proces.

Dar Eva a fost nevoită să plece înainte de sosirea Carolinei și astfel s-a întâmplat ceea ce ar fi vrut cu toatele să evite: Judith era pentru prima oară singură, la etajul patru. Singură cu temerile ei.

– Facem despărțire la familie cât mai intim putem! a asigurat-o infirmiera robustă, cu un accent est-european aspru.

Din când în când schimba perfuzia, și tot atunci îi aducea lui Judith și o ceașcă de ceai, care trezea suspiciuni cu aroma lui puternică de rom.

– Nu voie, dar face bine, murmură ea conspirativ. Alcool dizolvă frică.

– Îți mulțumesc mult, dragă...

Cum o chema? Lui Judith i-ar fi plăcut să i se adreseze pe nume, dar nu reușea să dea de capăt șirului bizar de consoane care săltau în același ritm cu pieptul enorm al infirmierei din Cehia.

– Cehii sunt extrem de zgârçiți cu vocalele, glumise Arne, chiar prin primele zile, într-un surprinzător moment de luciditate: Ar trebui să negocieze cu finlandezii renunțarea la vocale.

Iar Judith zâmbise obosit.

– Serios, insistase Arne cu voce slabă, să luăm cuvântul înghețată: cehii zic *zmrzlina*. Iar finlandezii? *Jäätelöä*.

Judith habar nu avea dacă el mai știa ce spune. Dar îi înțelegea prea bine intenția de a menține buna dispoziție până și de pe patul de moarte. Până la ultimul său strop de energie.

Judith asista neputincioasă cum Arne zăcea tot mai sleit printre perne, respirând tot mai sacadat prin nările din ce în ce mai descărnate. Măinile i se zbăteau, ca și cum ar fi vrut să o pornească în zbor, și se topea sub ochii ei, cu fiecare minut ce trecea. Acel bărbat impunător și plin de putere, de care, cu cinci ani în urmă, se îndrăgostise nebunește. De barba sa care o gădila și de preferința pentru cămășile groase, în carouri.

– Are aerul că o să pună imediat mâna pe chitară, ca să ne cânte despre whisky, femei și pistoale, le șoptise Estelle doamnelor de marți, mai tare decât s-ar fi convenit, când le fusese prezentat.

– Am o figură comună și un gust îngrozitor în privința hainelor. Ce-i al meu e-al meu, îi replicase Arne, la fel de îndrăzneț.

Și la fel stăteau lucrurile și în ceea ce o privea pe Judith. Îi aparținea. La exact șaiszeci și trei de zile după ce o descoperise în librărie, între Feng-Shui și budism, Judith și Arne se căsătoriseră, pe un vapor care îi purta pe Rin.

– În ceea ce ne privește pe noi doi, totul merge ca pe apă, spusese Arne.

Doamnele de marți nu fuseseră singurele luate prin surprindere de eveniment.

– Ne bucurăm atât de mult să o cunoaștem pe Julia, exultase o mătușă rotundă ca bila, într-un *deux-pièce* liliachiu, ce răspândea în jur un iz de naftalină amestecat cu 4711.

– Judith, subliniase Caroline din nou, pentru a nu știu câta oară, Arne având o mulțime de mătuși.

Obrajii bătrânei doamne se coloraseră imediat, intrând în armonie cu liliachiul.

– Nu face nimic, o asigurase Estelle. Și noi am făcut cunoștință cu Anton doar acum câteva zile.

– Arne, o corectase bătrâna doamnă, fără să-i înțeleagă spiritul.

– Totul a fost atât de neașteptat, se asigurau între ele, după care s-a trecut rapid la clasicul „Cine și-ar fi închipuit?”

– Eu, intervenise Judith. Am știut din prima clipă că am să îmbătrânesc alături de Arne.

Iar acum, soarta o dusesese la etajul patru.

Afară soarele apăruse din nou după câteva zile noroase, în celelalte secții începuseră orele de vizită, dar la etajul patru timpul picura în ritmul perfuziei. Cincizeci și nouă de minute până la apariția infirmierei, zece minute pentru ceai, trei minute de aranjat pernele lui Arne, treisprezece secunde până când picătura cu soluție de morfină avea să se desprindă și să pornească prin tubul transparent.

De ce întârzia Caroline? Oricare dintre doamnele de marți era binevenită. Compania lor îi făcea atât de bine. Eva aducea cutiuțe cu bunătați care îți dădeau puteri, Estelle, ultimele bârfe, Kiki bună dispoziție și multă agitație. Dar și agitația era preferabilă liniștii absolute, în care nu mai puteai să aștepti decât acel ultim moment.

De pe coridor, un zgomot. Pompele funebre. Se auzeau de departe. Paturile se mișcau cu un hureit, dar târgile groparilor mergeau pe linoleum pe role moi, din cauciuc. Răzbea doar un șuierat slab, apoi pașii grei ai apropiaților ce ieșeau din camera mortuară. Iar după o oră sau două apărea echipa de dezinfecție, cu căruțul ei care scârțâia ascuțit. Apoi, încă un hureit de pat. În ultimele zile, Judith ascultase la nesfârșit acest cântec al morții, care începea de fiecare dată la fel, la etajul patru, ca un canon. Și parcă îi făcea mai rău chiar decât respirația anevoioasă a lui Arne.

Pe vremea când Arne era sănătos, avea mii de dorințe. Acum, însă, nu îi mai rămăsese decât una singură. Ar fi vrut să-i mai audă o dată vocea, râsul exuberant, și să îi mai simtă o dată atingerea. Doar o dată. Te rog.

Judith nici nu își putea închipui cum va reuși să trăiască mai departe, fără Arne. Cum va fi când se va întoarce de la etajul patru într-o locuință pustie. Cum avea să mai doarmă vreodată în patul pe care îl împărțise cu Arne. Monstrul greoi care umplea aproape tot dormitorul nu-i plăcuse niciodată.

Ce ciudat. Nu peste mult timp Judith urma să împlinească patruzeci de ani și niciodată nu-și cumpăraseră un pat al ei. La șaptesprezece ani, plecase de acasă, unde împărțea un pat suprapus cu fratele ei mai mic cu opt ani, ca să se mute la prietenul ei. Kai avea douăzeci și șapte de ani și o saltea de optzeci de centimetri lățime. La fiecare mișcare, peretele aspru ca o pilă o zgâria pe brațe. Kai folosisese pentru zugrăvit o vopsea albă, preparată de el, amestecată cu așchii de lemn.

– Tapetul cu inserție de lemn e mult prea scump, hotărâse el, plin de autoritate.

Lui Judith îi plăceau draperiile în culori calde, dar casa era a lui Kai. Iar banii tot ai lui. Ca și viziunea asupra vieții,

de altfel. Din care făceau parte tapetele cu inserție de lemn, cumpătarea și verighetele. Lui Kai îi plăcea ca totul să fie previzibil, chiar și în materie de sex. Pornea întotdeauna să sărute, de la ombilic în jos, în timp ce palma îi urca pe coapsa dreaptă. De parcă ar fi repetat mecanic gesturi învățate de la un consultant în materie de sex. După câțiva ani petrecuți alături de el, înghețată până în măduva oaselor, Judith se refugiase la Wolf, cel cu patul cu saltea umplută cu apă. Și apoi la Arne.

Kai întindea ziare pe scaunele mașinii, când ploua. Arne dansa desculț prin parc și se spăla pe picioare în bălți.

– Teoretic, a reușit să rostească Arne cu mare efort.

Judith a tresărit. Liniștea care domnise de zile întregi în încăperea fusese deodată întreruptă de un cuvânt.

– Teoretic, a murmurat Arne din nou, ridicându-și ușor mâna, pentru ca imediat, extenuat, să o lase să cadă la loc.

Indiferent cât s-a străduit Judith să mai surprindă ceva, oricât de mult s-a apropiat de el, asta a fost tot. Atât și nimic mai mult: „Teoretic!”

Înainte de moarte, Thomas Mann și-a cerut ochelarii, Goethe mai multă lumină, iar Isus, din câte se spune, nimic în plus. „S-a împlinit” se pare că ar fi rostit pe cruce, înainte de a se întoarce la Tatăl său ceresc. Pentru Judith era ca și cum cinci experți de marketing și-ar fi bătut mult capul cu ce anume cuvinte ar putea obține un efect maxim dintr-o răstignire. Ultimul mesaj al lui Arne, lăsat celor ce aveau să îi supraviețuiască, ultimul său cuvânt a fost „teoretic”.

Părea să nu aibă niciun sens. Cel dintâi soț al ei, Kai, întruchipa teoria. Arne era un hedonist cu spirit practic, optimist incurabil și atașat de tot ceea ce există între cer și pământ. Altfel ar mai fi plecat el în pelerinaj, la Lourdes, la grota Sfintei Fecioare?

Ușa s-a deschis brusc, smulgând-o pe Judith din gândurile ei. Caroline. În sfârșit. În sfârșit! Ușurată, și-a lipit fruntea de umărul Carolinei, care în mod normal nu se lăsa prea ușor îmbrățișată. Dar Judith era bucuroasă că nu mai trebuia să suporte singurătatea. Caroline a mângâiat-o cu blândețe:

– Îmi pare atât de rău, Judith.

– Eva a trebuit să plece mai devreme. Din cauza poveștii cu dintele Lenei. A căzut cu bicicleta.

– Când s-a întâmplat?

În vocea ei se ghicea compasiunea. Caroline era de obicei prima dispusă să o critice pe Eva, care se lăsa mereu copleșită de familia ei.

– Ieri după-amiază. Când se întorcea de la școală. Dar stomatologul a mai chemat-o și astăzi la un control.

– Judith, eu vorbesc despre Arne.

Caroline a fixat-o pe Judith cu o singură privire. Cu ochii ei vigilenți, înțelepți, de o fermitate care le dădea fiori adversarilor ei din procese. Și uneori și lui Judith. Deznădăjduită, s-a întors spre Arne, ca să descopere ceea ce Caroline înțelesese din prima clipă. Arne nu mai respira. Pielea subțiată, întinsă peste obrajii osoși, căpătase o paloare cenușie. Plecase fără niciun zgomot. Ca și cum nu ar fi vrut să o sperie pe Judith.

3

Arne Nowak s-a stins marți, la căderea serii. Îi lăsa soției sale, Judith, o locuință de trei camere pe Blumenthalstraße, două duzini de cămăși groase și o bombă cu ceas. Și nu înțelesese ce i se întâmplă decât când ajunsese captiv, la etajul patru. În starea aceea incertă de semiconștiență, indusă

de morfină, când și când îl străfulgera un gând înfricoșător: jurnalul său de pelerin, carnetul de notițe negru, Moleskine, se afla în continuare la locul lui, în șifonier. Locul era sigur. Câtă vreme trăia. Dar în scurt timp avea să uite de el.

Optimismul lui neclintit îi jucase o ultimă festă: Arne refuza să accepte că îi venise ceasul. În fiecare zi se amăgea pe sine și pe Judith că tumoarea avea să-i mai lase răgaz. Se ruga în fiecare noapte să-i mai fie dată o amânare. Oare de ce nu își arsesese însemnările capabile să-l trădeze, când mai avea și timp, și putere? Judith n-ar fi trebuit să afle niciodată. Amintirea anilor petrecuți împreună n-ar fi trebuit să-i fie tulburată de nimic.

Și dacă Judith va găsi carnetul? Dacă le va povesti doamnelor de marți? Dacă le va arăta însemnările? Zece ochi vedeau mai bine decât doi. Estelle avea o mare slăbiciune pentru scandal, iar Caroline un infailibil simț al minciunii. Dar, odată ajuns la etajul patru, nici nu mai era capabil să își imagineze consecințele, dacă adevărul avea să iasă vreodată la iveală.

Și nu doar pentru Judith, ci pentru toate doamnele de marți.

„Teoretic...”

„Teoretic, poți să începi să arunci toate lucrurile mele”, acesta ar fi fost mesajul care ar fi trebuit să o însoțească pe Judith, pe drumul ei. „Nu ai de ce să te împovărezi cu ele!” Dar gândul se topise înainte să poată fi dus până la capăt.

„Teoretic”, reușise să mai rostească, apoi pierduse firul și ideea se risipise. Pentru o clipă crezuse că are de rezolvat ceva important, apoi nu mai simțise decât o sfârșeală enormă. Care se așternuse asupra tuturor grijilor sale. Avea gura uscată. Nu-i mai păsa de nimic. Nici măcar să respire.

Uneori, ca prin ceață, câte un cuvânt mai prindea formă, alteori simțea mâna lui Judith peste a lui. Își deschidea

anevoie pleoapele și reușea să distingă ochii lui Judith, umezi, pentru ca în următoarea clipă să uite totul din nou. Nimic nu mai putea fi ținut pe loc, nicio greșeală nu mai putea fi îndreptată. Câteodată nu mai știa nici unde se află. Mirosea straniu. A zile de mult trecute. A țigări. A Eckstein No. 5. Recunoscuse imediat marca. Bunicul lui le fuma, după război. „Jurnalul, poate bunicul ar putea... ar trebui să...”, i-a trecut prin minte. Și pe urmă, nimic.

Arne Nowak a murit cu sentimentul difuz că ar fi uitat un lucru important. Ceea ce avea să se dovedească întocmai.

4

A fost o înmormântare plină de prestață, urmată de o masă la Le Jardin, într-o atmosferă gravă. „Conversație plic-ticoasă de moarte”, s-ar fi plâns Arne. Dar oaspeții au fost împăcați. Doar pe Judith o apăsau muștrările de conștiință.

Sentimentul că nu fusese la înălțimea situației creștea în ea, sufocând-o. Judith se chinuia teribil, reproșându-și totul. Risipise atâtea momente din viața lor împreună. Îi era dor de zilele fericite de început. Micul dejun în pat, prânzul în pat, pentru ca seara să adoarmă ținându-se în brațe, printre firimituri. Ce fericită ar fi să se mai poată plânge o dată de mizeria dintre cearșafuri.

La șase luni după dispariția lui Arne, Judith avea sentimentul că mai rău de atât nu putea fi. În lipsa vocii sale profunde, de bas, a pașilor lui bine cunoscuți, în papucii de casă, a hârtiilor pe care le lăsa risipite peste tot, casa i se părea străină. Nu reușea să își calce pe inimă și să îi arunce lucrurile, ajunse între timp atât de inutile. Pentru că, pe ici,

pe colo, pe unde încercase, nu îi rămăseseră decât goluri, câte un umeraș răzleț, câte o noptieră pustie, apoi o poliță nefolosită, în baie. Judith nu mai avea cu ce să umple golurile lăsate de Arne.

Iar de șifonierul lui nici nu se încumetase să se apropie. Până în ziua aceea. Când a împins cu prudență ușa într-o parte. Și a început să mângâie cu tandrețe scurta din piele întoarsă, haina din velur cu cotiere ovale din piele, pe care o purtase atunci, în librărie, și în cele din urmă cămășile. Pe cât de deranjante i se păruseră cândva, pe atât de dulce era acum parfumul amintirii. Și a întins mâna să scoată o monstrozitate groasă, o combinație de maro-verde-oranj. Și atunci, ceva s-a rostogolit pe jos. Un obiect. Un carnet. Jurnalul lui Arne.

Arne lipise pe coperta neagră, cu scotch, o iconiță: o fetiță se ruga în fața peșterii Sfintei Fecioare, pe malul unui pârâu, înconjurată de o turmă de oi. Judith cunoștea povestea care inspirase imaginea. Fetița era Bernadette Soubirous, fiica unui morar, căreia i se arătase Sfânta Fecioară, cu mai bine de o sută cincizeci de ani în urmă. Iar peștera unde s-a petrecut minunea devenise un loc de pelerinaj. Lourdes. Unde mii de pelerini caută sănătate și sprijin. Pelerini așa, ca Arne.

Arne își începuse drumul spre Santiago de Compostela cu doi ani înainte să i se pună diagnosticul de cancer. Din fața ușii sale din Köln și până la portalul de vest al impozantei catedrale spaniole care adăpostește mormântul Sfântului Apostol Iacob erau două mii patru sute de kilometri. Arne împărțise drumul în mai multe etape, pe care le putea străbate de fiecare dată în două sau trei săptămâni. Fiind profesor la o școală profesională, avea mai multă vacanță decât Judith, care, în timpul mariajului lor, lucra în recepția unui centru de terapie din Köln, unde le arăta clienților

drumul spre cabinetele de fizio- și ergo-, ludo-, danso- și logoterapie, adunate toate sub un singur acoperiș. După moartea lui Arne, Judith renunțase la serviciu. Ignorând sfatul prietenelor sale.

Pelerinajul lui Arne era programat pe mai mulți ani, posurile fiind minuțios însemnate în jurnal. Uneori îi mai arăta și ei câte un desen, o poezie sau o carte poștală lipită pe o pagină. Dar Judith uitase de existența jurnalului. Acum, însă, i se părea cea mai importantă moștenire lăsată de Arne, așa că s-a retras în gândurile sale, parcurgând filă cu filă povestea pelerinajului.

Și nici nu a băgat de seamă când telefonul a început să sune, atât era de cufundată în reîntâlnirea ei cu gândurile lui Arne, însoțindu-l de-a lungul Căii Apostolului Iacob. Până când textul s-a întrerupt. În mijlocul unei propoziții. După diagnosticul de cancer, Santiago de Compostela devenise un țel de neatins. Arne încerca să se adapteze noii sale situații, iar ținta și speranța aveau acum un alt nume – Lourdes. O ramificație secundară a Căii Apostolului Iacob. Carnetul cu coperte negre îl însoțise și pe acest ultim drum, pentru care alesese drept punct de pornire Narbonne Plage. Își propusese atunci să străbată patru sute treizeci de kilometri până la Lourdes, împărțiți în șaptesprezece etape. Albul imaculat al ultimelor cincizeci de pagini și realitatea tragică ascunsă în ele au lovit-o pe Judith ca un trăsnet. Arne sperase să-și găsească vindecarea în izvorul sfânt al Bernadettei. La care însă nu mai reușise să ajungă. Sleit de puteri, fusese nevoit să își întrerupă călătoria. Iar șase săptămâni mai târziu avea să moară.

Luni întregi după dispariția lui Arne, Judith a rămas încremerită. Erau zile în care nu reușea decât strictul necesar. Să inspire și să expire. Să inspire și să expire. Acum, însă, totul i se limpezise. Știa bine ce anume urma să facă.

Caroline era îngrijorată. Imediat după încheierea procesului, s-a grăbit să formeze din nou numărul de telefon. Încercase toată după-amiaza să discute cu prietena ei. Era din nou prima marți din lună și Caroline voia să se asigure că Judith nu uitase de întâlnire. Nu trebuia să lipsească sub niciun motiv, pentru că aveau multe de vorbit despre excursia lor anuală.

O colegă tocmai trecea prin dreptul ei, ridicând degetul mare în semn de felicitări pentru câștigarea procesului, dar Caroline abia dacă a reușit să îi răspundă. Simțea un gol în stomac. Dacă Judith nu apărea în Le Jardin, trebuia să treacă neapărat prin Blumenthalstraße.

Dar șirul gândurilor ei sumbre a fost întrerupt de un zgomot de pași. Estelle susținea că îți poți da seama de calitatea pantofilor, scumpi sau ieftini, după zgomotul pașilor. Plasticul scârțâia. Dar acum se ghicea limpede, talpă din piele: pantofi de avocat. Și, într-adevăr, reprezentantul părții adverse, Paul Gassner, se chinuia din răspuțeri să o ajungă din urmă. Și asta exact după ce îi stricase ziua și bunele relații cu clientul său. Cum, de altfel, nici nu se întâmpla pentru prima oară. Gassner nu era lipsit de farmec, dar Caroline nu avea nici cea mai mică intenție să discute colegial cu el concluziile procesului. Se grăbea să ajungă în Le Jardin, hotărâtă să scape rapid de el.

– Judecătorul a pronunțat hotărârea. În favoarea noastră. Nu văd despre ce am mai putea discuta.

Însă nici el nu avea de gând să se lase mai prejos. Dimpotrivă. Oferta lui avea să pice din senin.

– Doamnă Seitz, oare când vom forma un cuplu? Noi doi am face o echipă extraordinară!

În felul în care o spunea Gassner, întrebarea avea un aer imoral. Ce putea să îi propună? Pentru numele lui Dumnezeu, era căsătorită. *Și mulțumită de căsnicia ei.*

– După cum știți, nu-mi lipsește nimic. Nici în profesie, nici acasă.

O lovitură bine plasată. Și un avocat rămas neclintit pe poziție.

– Stimată Caroline, a continuat Gassner, să fim cinstiți. Nu mai suntem așa de tineri. Dacă vreți un nou început în carieră, acum este momentul potrivit.

Ce obraznicie fără margini! Caroline nu trăda prin nimic ce i se petrecea în minte. De-a lungul nenumăratelor procese penale, în cariera de avocat, învățase să fie extrem de precaută. Chiar dacă fierbea în sufletul său, nu lăsa niciodată să se vadă ceva:

– Ce anume vă spune că aș dori să fac o schimbare în viața mea?

– Copiii și-au luat zborul, de nepoți încă nu se pune problema. Soțul are cabinetul lui, congresele lui de medicină, sportul lui. Și dumneavoastră? O dată pe lună, întâlnirea cu prietenele de la cursul de limba franceză. Nu se poate să vă mulțumiți doar cu atât.

Caroline simțea că se clatină totul în jurul său. Și nici nu mai putea să gândească. De unde știa un străin asemenea lucruri? Și unde voia să ajungă? Sau se înșela ea? Nu cumva în vocea lui Gassner plutea o undă de compasiune? Pentru o clipă, chiar a uitat de Judith, și de cât era de îngrijorată de fapt.

– Sper să nu mi-o luați în nume de rău că am adunat unele informații. În definitiv, trebuie să fii atent pe cine vrei să-ți aduci în birou! i-a explicat el cu un zâmbet insolent.

În privirea Carolinei ai fi putut citi romane întregi. Părea să nu aprecieze deloc că fusese subiectul unor investigații.

Dar avocatul continua să zâmbească, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Se ghicea limpede că se considera un George Clooney al baroului din Köln, iar Caroline i-a răspuns cu un zâmbet la fel de fermecător:

– Când putem sta de vorbă?

– Pot oricând fi sunat zi sau noapte de femei înțelepte, care aduc vești bune.

Sigur pe șansele sale de a o cuceri pe Caroline, Gassner s-a grăbit să își noteze numărul de telefon privat, pe o carte de vizită.

– Vă gândiți la oferta mea?

– Nu! Dar dacă voi avea întrebări în ce privește propria mea viață, revin eu, i-a răspuns Caroline scurt și tăios, smulgându-i cartea de vizită din mână.

Și a dispărut imediat, înainte ca el să-și revină din uimire.

Apoi s-a urcat în mașină, cu un zâmbet mulțumit. Îi plăcea să fie curtată. Dar asta nu trebuia să știe și onorabilul ei coleg.

– Avocatul părții adverse îți face curte și vrea să te racoleze?

Doamnele de marți s-au distrat de minune ascultând povestea lui Caroline, o jumătate de oră mai târziu, la masa de lângă șemineu.

– Cum aș putea să îmi leg viața de o persoană capabilă să mă spioneze, a mai adăugat Caroline, dornică să pună capăt subiectului.

Dar toate grijile i-au dispărut pe loc când a văzut-o pe Judith făcându-și apariția în Le Jardin. Mai palidă și mai străvezie decât ultima oară. Dar venise. Caroline se simțea atât de ușurată, încât uitase cu totul de tonul straniu și plin de aluzii al colegului avocat, a cărui carte de vizită cu numărul de telefon privat zăcea undeva, rătăcită prin geanta sa.

Tom participase de șapte ori la întâlnirile din prima zi de marți a fiecărei luni. De șapte ori pregătise masa de lângă șemineu, de șapte ori încercase zadarnic să îi stârnească interesul lui Kiki.

De mult nu mai avea nevoie să se concentreze ca să-și amintească cine ce meniu comanda. Salata era pentru Judith, care aproape nu avea nicio reacție când i se aducea farfuria aranjată cu atâta afecțiune. Caroline, instalată în capul mesei cu un aer prezidențial, o studia cu atenție, fără să o scape din priviri. Cartofii prăjiți, fasolea, bucata de carne... aparent nimic nu reușea să îi stârnească interesul. Ceva era în neregulă cu Judith. Dar oare ce anume?

Estelle habar nu avea de nimic, devorându-și cu poftă homarul cu sos de tarhon. În mod normal, Luc nu-și bătea capul cu cine știe ce mâncăruri sofisticate în meniul său. Pentru Estelle, însă, făcea excepție o dată pe lună. Iar Estelle îl răsplătea cu bacșișuri generoase și recomandări făcute în cercul ei de amici *nouveaux riches*, grație cărora Le Jardin devenise *a place to be*. Doar aventurile amoroase o interesau pe Estelle mai mult decât mâncărurile rafinate. Iar povestea cu avocatul o amuza la culme:

- Caroline are un admirator secret.
- Totul este în limite strict profesionale, Estelle.
- Cine a putut să îi povestească, totuși, de cursul nostru de limba franceză? Sunt peste cincisprezece ani de atunci, s-a mirat Eva.

Caroline era la fel de derutată:

- Știa până și programul lui Philipp. Mai bine decât mine.
- Mie nu mi s-ar întâmpla niciodată una ca asta, a oftat Kiki, adânc. Eu trebuie să fiu mulțumită că încă mi se permite

să desenez câte o ceașcă de plastic, pentru Thalberg. Nimeni nu a încercat vreodată să mă racoleze și pe mine.

Tom se străduia din răsputeri să îi flambeze mâncarea lui Kiki, în dorința sa nestăvilită de a o impresiona. Dar ea nu l-a învrednicit nici măcar cu o privire.

Prin urmare, dezamăgit, s-a hotărât să își îndrepte atenția spre Eva, care încă ținea meniul în mână, în vreme ce toată lumea mânca de mult. Eva nu reușea să se hotărască, trăgând nervos de puloverul ei prea scurt. Oare cum reușeau doamnele de marți să arate perfect, de fiecare dată? În timp ce ea apărea mereu numai în jeanși și sveter, cu părul strâns în coadă de cal.

– Ficat, poate că ficat ar trebui să mănânc. Frido se dă în vânt după ficat.

Cu toate și-au ridicat privirile spre cer. Era greu de crezut, dar Eva fusese odată cea mai ambițioasă din cvintet. Acum însă, după cincisprezece ani de căsnicie cu Frido, cu care făcuse și patru copii, nu mai știa nici măcar ce-i place. Eva gătea pentru alții, și gândea doar pentru ei.

– Am să comand la fel ca ea, s-a hotărât într-un târziu, dornică să pună capăt așteptării lui Tom.

Eva făcuse semn către Judith, care, cu capul plecat, plimba câteva frunze de salată și morcovi minusculi prin farfurie. Nu avea de ce să privească în jur și oricum se simțea studiată de Caroline, care nu o scăpa din ochi. Cu acea căutătură specială, pe care o cunoștea din spital. De care nu te puteai feri. Care te obliga să vorbești.

– Îmi merge bine... cu adevărat... Ies mult mai des în oraș... doar săptămâna asta nu am reușit... am pus flori proaspete pe mormânt, a murmurat ea, fără să-și poată stăpâni lacrimile.

– Aș putea să te ajut în vreun fel? a oprit-o Caroline.

– Nu-mi mai pune nicio întrebare, te rog, Caroline. Altfel mă va bufni plânsul din nou, și nu mai vreau să plâng... a mai adăugat ea, cu voce frântă.

De șase luni, cu toatele asistau la frământările lui Judith, iar acum sosise timpul să facă totuși ceva pentru ea, ca să o scoată din criză.

– Să intrăm în subiect. Unde vor călători doamnele de marți în acest an?

Atunci, Luc i-a tras un ghiont fiului său:

– Atenție, să vezi ce se întâmplă!

Și, într-adevăr, imediat după ce Caroline apucase să rostească întrebarea, s-a dezlănțuit un tumult. Prima, Estelle și-a făcut cunoscute pretențiile:

– Eu vreau să dorm sub cerul înstelat. Nici nu trebuie să fie prea multe, cinci stele la hotel, două la restaurant.

Kiki a intervenit imediat:

– Eu simt nevoia unui oraș mare. Să ies în lume, să mă distrez. Singură stau și acasă. Nu e departe momentul când voi primi felicitări de ziua mea doar de la Tchibo și T-mobile.

– Eu mă mulțumesc cu orice, a spus Eva, merg pe mâna voastră.

Luc a zâmbit larg:

– Așa o vor ține, peste o oră. Apoi Caroline va pronunța sentința, iar noi vom servi șampania, de împăcare.

Caroline se străduia să pună ordine în discuție, făcând propuneri concrete:

– Un client mi-a povestit de curând despre o mică pensiune, în Austria. Un loc de unde se pot face drumeții. Iar terenul de tenis...

Dar nimeni nu avea să afle vreodată prin ce se putea distinge acel teren de tenis, deoarece Estelle își făcuse deja o părere:

– Pensiune? Miroase imediat a cameră cu două paturi. Refuz să stau într-o cameră cu două paturi. Nici măcar la mine acasă nu am cameră cu două paturi.

– Anul ăsta n-am să vin cu voi.

De la începutul serii, Judith fusese urmărită doar de gândul că acest moment va sosi, inevitabil. Când va trebui să le spună. Dar vocea ei firavă nu s-a făcut auzită, pierzându-se în larma din jur.

– Pensiunea oferă o mulțime de posibilități. Nu e obligatoriu ca de fiecare dată...

– Anul ăsta n-am să vin cu voi! a repetat Judith atât de tare, încât toată lumea a tresărit.

Apoi s-a lăsat o tăcere grea, sub privirile lor consternate.

– Ce-ai spus? a insistat Caroline.

– N-am să vin cu voi.

Și întrebările nu au întârziat să se reverse.

– Cum așa?

– De ce?

– Tocmai tu ai cea mai mare nevoie.

– Cum poate să îți treacă prin minte așa ceva?

– Nici nu intră în discuție.

Toți clienții din restaurant renunțaseră de mult să mai mănânce, preferând să urmărească discuția lor aprinsă.

– Am găsit jurnalul lui Arne, a încercat Judith să-și explice hotărârea, ceea ce nu a făcut decât să sporească mirarea doamnelor de marți.

– Și ce legătură are cu excursia noastră?

– Arne a ținut un jurnal, le-a explicat Judith șovăitor. Doar în călătoriile sale. Pe Calea Apostolului Iacob. Își dorea să ajungă la Lourdes. Pentru apa tămăduitoare, a

mai reușit să adauge, cu ochii plini de lacrimi și vocea stinsă. Dacă ar fi reușit... paginile, paginile acelea albe din jurnalul lui Arne sunt îngrozitor de greu de suportat!

– Nu înțeleg ce legătură are asta cu planurile noastre, a intervenit Caroline, clătînând din cap.

Judith a prins mai multă putere:

– Nu am timp să vin cu voi. Pentru că vreau să o pornesc pe drumul lui Arne, până la capăt.

În sfârșit, intrase în miezul problemei, fiindu-i cât se poate de clar ce însemna asta pentru alianța lor consfințită ca prin jurământ. Nimeni nu încălcase tradiția, niciodată! Pentru prima oară, după cincisprezece ani, s-ar fi pornit la drum în formulă incompletă.

Judith și-a retras cu precauție capul între umeri, așteptând să i se pună în cârcă toate cele pe care le întorsese și ea pe toate fețele, de mii de ori.

– Au trecut șase luni, Judith! Oare n-ar fi momentul să te întorci la viață?

– Trebuie, încet-încet, să-ți iei rămas-bun de la Arne.

– Judith! Privește înainte! Niciodată înapoi.

„Ați încercat să vă spovediți?” o întrebase pastorul la înmormântarea lui Arne, iar asta îi revenea mereu în minte, ca un ecou. La ce bun să se spovedească? De ce să se concentreze asupra unor lucruri care întotdeauna i-au ieșit pe dos? Asta nu-i plăcea la catolicism. Mereu trebuia să te simți vinovat. Pentru tot ce era posibil. Și imposibil, pe deasupra.

„Prostii. Catolicismul îți iartă totul. Ceea ce are darul să-ți aducă întreaga liniște”, i-ar fi spus Arne.

Judith purta neîntrerupt acest dialog interior. Străduindu-se totuși să nu se mai gândească la Arne. Cel puțin o oră, cel puțin cinci minute.

- Cred că am să-mi gădesc liniștea doar după ce am să străbat drumul lui până la capăt, a revenit Judith. Jurnalul lui Arne trebuie să aibă un final.

Era încercarea ei de a le oferi o explicație. Dar cum ar fi putut doamnele de marți să priceapă ce anume o frământa pe Judith? Care nu îndrăznise niciodată să vorbească nimănui despre sentimentele ei de vinovăție. Și despre alte câteva gânduri care o chinuiau.

Caroline se străduia să dea un sens cuvintelor prietenei sale:

- Vrei să pleci în pelerinaj la Lourdes?

Judith a dat din cap:

- Pe același drum străbătut de Arne.

- De fapt, cum se procedează? Se parcurge drumul pe jos, sau în genunchi? s-a interesat Estelle, încasând pe loc un șut energetic în fluierul piciorului, discreția nefiind deloc punctul ei forte. Nu-i nevoie să îmi faci semne, Eva. Întrebarea mea e cât se poate de justificată. Sau mă înșel? Judith?

Dar Judith prefera să nu răspundă la provocări.

- Este modul meu de a-mi lua rămas-bun, de a încheia capitolul Arne. Mai trebuie doar să..., ceea ce încă nu știu...

Își impusese să se poarte curajos. Dar lacrimile nu încetau să îi curgă pe obraji. Tremurând, a întins mâna după pahar. Și l-a răsturnat. Vinul roșu s-a întins pe masă, ca o pată de sânge.

- Am să vin cu tine, am să te însoțesc. Caroline se hotărâse pe loc. Cum crezi că te pot lăsa să bântui singură prin sălbăticie? În starea în care te afli?

Total surprinsă de întorsătură, Judith s-a oprit din plâns.

- Faci tu asta pentru mine?

Caroline a încuviințat imediat. Își cunoștea prea bine prietena. Judith, cea veșnic nehotărâtă și neîncrezătoare, veșnic neglijentă, într-un permanent provizorat, absolut incapabilă să mai finalizeze ceva, după dispariția lui Arne. Pelerinaj, catolicism, cultul Sfintei Fecioare, vindecări miraculoase, naivități, după părerea Carolinei. Care se hotărâse să o ajute pe Judith să își ducă la bun sfârșit toate planurile. Problemele nu trebuie să ți le faci, ci să le rezolvi. Chiar și printr-un pelerinaj, dacă așa trebuie.

– Puteți conta și pe mine, a intervenit Kiki. După părerea ei, era genul de idee care îți vine doar la un pahar. Uneori mai trebuie să recurgi și la măsuri radicale ca să realizezi ceva, te poți ruga nu numai pentru sănătate, ci și pentru un bărbat valabil, care să îți iasă în cale acolo, în peșteră. Sunt pe cale să îmi fac rost de un motan căruia să îi pot pune și pătrunjel în mâncare.

Toată lumea a început să râdă. Știau ele ce știau, problema lui Kiki era că nu putea și nu dorea să se așeze. Pretendenți existau destui, la fel și paturi străine. Dar Kiki nu rămânea niciodată într-un loc mai mult de câteva luni.

Grija prietenelor sale față de ea i-a umplut inima de căldură lui Judith, oferindu-i consolarea de care simțea atâta nevoie.

– Altcineva? a întrebat Caroline, privind-o pe Estelle.

Dar Estelle a ocolit răspunsul. Vai! Un pelerinaj îi lipsea! Ea, care angaja o firmă specializată care să-i plimbe pudelul. De ce ai merge nouăzeci de minute de-a lungul Rinului, când în acest timp ai putea să zbori la Londra, pentru un shopping scurt? Și în loc să spună ceva, a început să inspecteze pe îndelete sticlele de vin. Asta era culmea! Toate goale?

Atunci a ridicat și Eva mâna, timid:

– Dacă toată lumea e de acord, am să merg și eu. Oricum mă gândeam să fac mai multă mișcare, a mai adăugat

ea, trăgându-și din nou, pentru a suta oară, puloverul mult prea scurt peste rotunjimile greu de ascuns, ca în secunda următoare să șterpelească o bucățică de carne din farfuria Carolinei.

Asta era Eva. Își comanda doar o salată, pentru ca în final să se ocupe de toate farfuriile. Un obicei prost, și acasă, și la restaurant, de pe urma căruia se alesese, de-a lungul anilor, cu zece kilograme în plus și muștrări de conștiință cronice. De mâine sigur va începe o cură de slăbire pe bază de ananas. Dar astăzi, pentru că oricum nu mai avea nicio importanță, nu a putut rămâne indiferentă nici la bucata de homar care plutea în sosul de tarhon.

Estelle a început să fluture lista de vinuri, ca pe un evantai, vrând să îi atragă atenția lui Tom. Însă Caroline, fără nicio ezitare, a considerat gestul ei drept un vot afirmativ.

– Vine și Estelle. Avem unanimitate. Doamnele de marți pleacă în pelerinaj la Lourdes.

– Ce spui? a exclamat Estelle, pălind instantaneu substratul de fond de ten, artistic aplicat.

În privire i se citea groaza, dar Caroline nici nu a luat-o în seamă. În acel moment, o interesa doar Judith.

– Nu îți putem alina durerea, Judith. Dar putem fi alături de tine.

Judith era foarte mișcată de gestul lor prietenesc, de afecțiunea cu care o copleșeau total dezinteresat, care îi dădea mult curaj. Șansele să se fi împrietenit dacă s-ar fi întâlnit abia acum ar fi fost extrem de mici. Dar cei cincisprezece ani de când se cunoșteau aveau darul să șteargă toate diferențele. Rareori se simțise Judith mai atașată de ele decât în acea clipă.

Estelle încă nu-și revenise din șoc, când Tom și-a făcut apariția lângă masa din fața șemineului. Luc îl privea

mulțumit: se mișca desăvârșit. După doar șase luni, Tom reușise să se transforme într-un chelner adevărat. Băiatul avea talent. Nici nu era de mirare. Semăna leit cu taică-său.

– Vă pot aduce șampania? a întrebat Tom, politicos.

Dar Estelle nu a mai reușit decât să geamă stins.

– Cred că am nevoie de urgență de un medic!

7

BMW-ul masiv a frânat brusc în fața casei și din el a coborât Philipp, soțul Carolinei, care nu-și dezbrăcase încă halatul de medic. Ușile garajului dublu erau larg deschise, iar Caroline își căuta, printre biciclete, cutii și unelte de tot felul, echipamentul necesar unei pelerine debutante, ca ea. Pantofi de drumeție, termos, sac de dormit, haină de ploaie, rucsac... Unde putea fi afurisitul ăla de rucsac?

Trecuseră șase săptămâni de când luaseră hotărârea să o pornească împreună în acea călătorie. Mâine era plecarea, iar Caroline încă nu-și făcuse bagajul. Bine, cel puțin, că Philipp se ocupase de toate cele necesare.

– Leucoplast pentru bășici, unguent, bandaje, spray pentru răni și un bidon de zece litri.

– Dacă apa de Lourdes are efect, închid cabinetul.

Caroline a luat bidonul și l-a aruncat neglijent, într-un colț.

– Te amuzi pe seama mea!

– Lourdes? Pelerinaj pe Calea Apostolului Iacob? De când ai tu asemenea pasiuni, Caroline?

– Nu plec în pelerinaj. O însoțesc pe Judith. În cazul în care găsesc rucsacul.

Caroline a mai deschis încă o cutie de carton și s-a oprit în loc, emoționată. Chiar deasupra se afla o cămașă de baseball minusculă.

– Mai ții minte? E primul lucru pe care l-am cumpărat pentru Vincent.

Cutia era plină cu jucării vechi de-ale lui Vincent și Josephine, cei doi copii ai lor, ajunși oameni mari, între timp. Dar Philipp nu era amator de clipe nostalgice.

– La ce bun păstrezi toate vechiturile astea?

– Le țin pentru nepoții tăi!

– Nepoți? Sunt mult prea tânăr ca să devin bunic!

– Philipp! Vincent și Fien au trecut de douăzeci de ani. Se poate întâmpla oricând.

Philipp a preferat să nu îi răspundă, privindu-se într-o oglindă veche, rezemată într-un colț. Apoi și-a aranjat grăbit părul puțin încărunțit și a tras mult aer în piept.

– Dacă îmi sug burta, arăt în formă bună. În niciun caz a bunic.

– Eu te iau și cu burtă, l-a asigurat Caroline, apropiindu-se de el.

Simțea nevoia să îl îmbrățișeze, să îl știe lângă ea, dar Philipp s-a retras brusc.

– Uite-! a exclamat el, ridicând un rucsac plin de praf.

Caroline a simțit o ușoară undă de dezamăgire. Doar o undă, care a trecut la fel de repede cum venise.

– Ne mai vedem? Diseară?

– Sunt de gardă. Colegul meu, care are un bebeluș, din nou nu poate să vină.

Caroline nu mai înțelegea nimic. Care coleg? Care bebeluș? Ar fi trebuit să știe despre ce anume îi vorbește? Poate că se lăsaseră, amândoi, mult prea prinși în realitatea profesiunilor lor. Și atunci a luat hotărârea, plină de răspundere, ca pe viitor să îl includă și pe Philipp în agenda ei.

– Când mă întorc, vreau să petrecem un weekend singuri, doar noi doi. Fără gărzi pentru amici...

– ...fără dosare de judecată în pat, a întrerupt-o Philipp, fără telefoane de la bandiți, duminica dimineața, fără prăjitura de la mătușa ta Gertrude, fără doamnele de marți.

Caroline nu putea să sufere iritarea care se ghicea în vocea lui, de câteva luni bune. Dar nu își dorea să dea naștere la discuții, și în niciun caz acum, înainte de călătorie.

– Trebuie să ne facem amândoi timp. După pelerinaj, s-a grăbit ea să cedeze.

– Am stabilit, i-a răspuns Philipp, sărutând-o pe frunte.

Imediat după plecarea lui Philipp, și-a aruncat privirea în oglinda cea veche. Bilanțul ei cum arăta? Și-a examinat atent silueta. Probabil ar fi încăput, fără probleme, în rochia de mireasă, a constatat încântată. Colegul avocat nu avea pic de dreptate. Era mulțumită de viața ei. Doi copii reușiți, care își urmau încrezătorii calea, la serviciu se bucura de recunoaștere, avea un soț iubitor, care îi respecta cariera tot atât de mult pe cât o respecta pe a sa. Și, cel mai important, încă mai făceau sex. Chiar și între ei. Dacă ar fi găsit mai mult timp unul pentru celălalt, viața ar fi fost perfectă.

8

Mai mult timp! Eva ar fi dat orice să mai aibă la dispoziție încă o oră sau două. Doamnele de marți stabiliseră să plece împreună spre aeroport. Rolul șoferului îi revenea Carolinei, care urma să treacă pe rând pe la fiecare, Eva fiind prima.

Rucsacul pregătit aștepta în vestibul, însă Eva nu conținea să se agite încolo și încoace prin bucătăria-living, mare și perfect înzestrată, lipind ultimele post-it-uri: oale, farfurii, cești, provizii. Totul marcat vizibil, pentru că nimeni din familie habar nu avea de nimic, și cu atât mai puțin despre gătit.

Instalați în jurul mesei, cei trei adolescenți îi priveau plictisiți toată zbaterea. Alături de ei, Frido senior. Cu „senior“ se căpătuisese exclusiv din vina lui, cu câțiva ani în urmă. La nașterea lui David și a Lenei, Eva preluase alegerea numelor, dar la cel de-al treilea copil, Frido a insistat că venise și rândul lui. Și a urmat Frido junior. Luat din scurt, la ofițerul stării civile, nu i-a venit nicio idee mai bună. A fost cea din urmă tentativă a lui de a se mai pune în calea competenței Evei și a planurilor ei de familie pe termen lung. După un an și opt luni, când familia a fost completată de micuța Anna, distribuția rolurilor a prins un contur ferm. Eva controla domeniul familiei și relațiile sociale, în timp ce el funcționa ca superministru al muncii, finanțelor și economiei.

La patruzeci și trei de ani, Frido era membru al conducerii unei societăți de asigurări și mândru posesor al unei case confortabile, cu o grădină întinsă, absolut aerian în ceea ce privea mersul cotidian al lucrurilor în familia sa. Iar în acel moment studia plin de uimire indicațiile scrise de Eva, pe mai multe file.

– Lunea David are tenis și Frido e ministrant?

Eva a dat nervos din cap, spunându-și că nu are voie să se lase pradă îndoielilor. Plănuseră să stea zece zile. Plus una de plecare și una de întoarcere. Niciodată nu durase atât de mult o excursie a doamnelor de marți.

– Mai greu va fi vineri, când e zi de discuții cu părinții la Lena și poate și miercuri.

- Miercuri? Exclus! Am ședință de board.

Ședința de board era un soi de stare cronică la Frido. Zi de discuții cu părinții, dus copiii cu mașina încolo și înapoi, lucrări la clubul de tenis, brațe și picioare fracturate, inimi frânte: de ani și ani, pe scurt, de cele mai multe ori când îi venea rândul să se mai ocupe puțin de familia sa, Frido avea ședință de board. Și nici nu era vorba de rea-voință. Pur și simplu era ocupat. „Ia-ți pe cineva să te ajute, Eva“, îi repeta el de nenumărate ori. Dar Eva nu făcuse patru copii ca să-i lase pe mâna unei bone venite din cine știe ce fund de lume.

- Asta se cheamă diviziunea muncii, se grăbea Eva să se apere, când prietenele ei ridicau iarăși din sprâncene.

- Asta se cheamă sclavie, comenta Estelle, sec.

Estelle, prietena ei cea răsfățată, era exemplul clasic de doamnă care-și îndeasă în valiză lucruri peste măsură și îi lasă pe alții să o care. Estelle nu muncea niciodată. Estelle delega.

Își delega îndatoririle ei în lanțul de farmacii dobândit în urma mariajului, își delega treburile casnice, își delega viața. Totul până la vibratorul din noptieră, categoric superior soțului său în privința duratei de funcționare, așa cum îi făcea Estellei plăcere să sublinieze.

Eva ar fi putut să ia exemplu de la Estelle, dar nu era făcută pentru așa ceva și, dimpotrivă, ea se străduia să-și investească tot surplusul de energie într-o permanentă activitate efervescentă.

- Toată mâncarea e pregătită. Supă de pește thailandeză, friptură de porc, paste cu trei umpluturi, vegetariană pentru David, brânză pentru Lene, carne tocată pentru ceilalți.

Apoi le-a deschis și congelatorul, unde o armată de cutii din plastic, minuțios etichetate, își așteptau rândul, cu răbdare. Frido își privea congelatorul de parcă ar fi fost cel puțin a opta minune a lumii: mut de uimire, ca în fața unei civilizații străine. Dar nimănu-i trecea prin minte, nicio secundă, că Eva ar fi meritat o mulțumire pentru toate eforturile ei. Nici măcar Eva nu se gândise niciodată la una ca asta.

– Ești sigură că știi ce te așteaptă? a insistat Frido.

„Nu, nu știu”, a fost Eva la un pas să răspundă. Din fericire, Anna, mezina, cu care Eva avea o legătură cu totul specială, i-a sărit pe neașteptate în ajutor:

– Dinspre partea mea, ai tot dreptul să pleci în pelerinaj, mamă. Nu are importanță dacă o să fiu singură la ora „Mama și copilul coc o prăjitură”. Cinstit.

Și fetița de nouă ani și-a strâns mama în brațe, cu tandrețea ei de copil.

La sosirea Carolinei, Eva se simțea absolut epuizată. Și asta încă înainte de a fi străbătut un centimetru din lungul drum al pelerinajului.

– Poate reușesc să schimb zborul și să vin mai târziu.

– Eva, mereu se întâmplă ceva. Turneul de tenis al lui David, concertul Lenei, ședința de board...

– Mama și copilul coc o prăjitură! Imaginează-ți ce se întâmplă dacă Frido pleacă în mijlocul ședinței. Pentru că trebuie să coacă un chec marmorat, la școală.

Eva părea disperată. Caroline reușea cu greu să își stăpânească sentimentul de milă.

– Vrei să auzi adevărul, Eva? I-ai învățat pe cei dragi ai tăi așa de rău, încât nu mai sunt în stare nici să-și deosebească șosetele.

Eva știa câtă dreptate avea Caroline, dar nu putea scăpa de sentimentul că nu este decât o egoistă.

– Frido se va descurca minunat, Eva. Se va descurca și în lipsa serviciilor tale.

– Așa zici tu?

Caroline a oftat adânc. În fiecare an, aceeași poveste a doamnelor de marți. Discuții interminabile până reușesc să stabilească locul și data. După care, Eva, Kiki și Judith se răzgândesc.

„Am prea multe pe cap.“

„Nu reușesc să mă desprind.“

„Îmi pare rău.“

Caroline cunoștea textele lor pe dinafară. Și întotdeauna se isca un tăărăboi teribil până reușeau să plece. Dacă reușeau să plece.

Mai întâi era obligatoriu să își îmbrățișeze și să își sărute fiecare copil în parte, apoi pe Frido, apoi din nou fiecare copil. Etapa hotărâtoare se petrecea când toată familia se alinia la poarta grădinii, pregătită pentru fluturatul din mână. Abia atunci Caroline putea să răsufle ușurată. Pe una din doamnele de marți o avea în mașină. Mai rămâneau trei.

9

Singura, în afară de Caroline, care nu se întreba dacă n-ar fi fost mai bine să rămână acasă era Estelle.

– Pelerinajul e din nou la modă, îi explicase ea plină de convingere soțului său. Să rămân chiar eu singura neluminată?

Estelle avea însă o altă problemă, douăzeci și cinci de metri pătrați de dressing și nimic de îmbrăcat. După ce-și

revenise din șocul inițial, se pusese imediat pe treabă. Ceea ce, în cazul ei, însemna că delegase pe cineva să se ocupe.

După nici două ore, *personal shopper*, pi-es-ul ei cel bine informat, sosise în nobilul cartier Hahnwald. Estelle locuia pe o stradă pe care nu existau case, ci doar reședințe. Vila era amenajată în stilul ei, împins la extrem. Puțin bombastică, puțin prea ornamentată, puțin prea mult aur și capete de meduză. În acest moment, se dădea în vânt după Chichi: statui, molete, ciucuri, perne decorative și strălucitoare imagini Versace pe farfurii de desert și cuverturi de pat.

„Îi datorez totul tatălui meu“, îi făcea ei plăcere să repete. „Simțul banilor și al felului în care să-i cheltuiesc.“ Estelle își diviniza tatăl. Willi. Refugiat din Prusia Orientală, care făcuse avere după război din comerțul cu fier vechi. Punându-și de multe ori viața în pericol, Willi adunase dintre ruinele rămase în urma bombardamentelor în orașul Domului tot ce îi ieșise în cale, piese frânte, grinzi și șine metalice. Pentru a fi reciclate. Adunat, identificat, sortat, pregătit – acesta a fost crezul vieții sale. Căruia Estelle îi mai adăugase o componentă: exhibiția. La ce bun să fii bogat dacă nu te vede nimeni?

– Avem nevoie de un *look*, a anunțat-o pi-es-ul, până să apuce să închidă ușa pe care tocmai intrase, care să dea un *twist* ironic imaginii prăfuite, de explorare, a pelerinajelor.

Personal shopper-ul cunoștea prea bine preferințele Estellei. Ori de câte ori aveau loc mari evenimente în societate, se grăbea să-i fie alături. Însă conceperea unui *outfit* convenit pentru un pelerinaj ca la carte, cu canoanele sale de sute de ani, îl depășea, fără discuție. Ceea ce nu ar fi dezvăluit totuși sub niciun motiv, cum să își permită să piardă una dintre cele mai fidele clientele în asemenea vremuri de criză! Ideea că în orice magazin de sport exista și un departament de „Drumție“ nu îi venise nimănui până

atunci. „E numele meu în joc!“ și-a zis pi-es-ul și, agitat, a pornit în căutare.

Iar în ziua plecării, doamnele de marți au avut ocazia să admire rezultatul eforturilor sale. Cu un zumzăit discret s-a deschis enorma poartă glisantă care ferea vila Estellei de privirile nedorite și de zeloșii martori ai lui Iehova. Și în același timp s-au aprins un șir de reflectoare. Estelle se pricepea întotdeauna să-și facă apariții grandioase. De data asta, însă, Caroline și Eva au simțit că li se taie respirația.

– Important este să potențezi *look*-ul prin detalii surprinzătoare, îi recomandase pi-es-ul.

Iar semnătura lui personală putea fi recunoscută pe fiecare piesă în parte: pantalonii cargo ce îi subliniau silueta (pi-es-ul se mândrea cel mai mult cu scoica Apostolului Iacob¹ lucrată din cristale Swarovski pe șezutul bombat), hanoracul cu peste zece buzunare multifuncționale, tivit cu blăniță, și rucsacul Burberry elegant, auriu. Echipament la care Estelle își asortase și pudelul. Pe care îl ținea în brațe. Adică iubitul ei cățeluș, care de obicei i se cuibărea în poală.

– Nu vreau să aud niciun comentariu, a strigat Estelle. E o combinație de Robin Hood cu Leul Simba.

Caroline a izbucnit în hohote de râs. Asta aprecia cel mai mult la Estelle, capacitatea de a se amuza pe propria sa socoteală. Dar și mai mult îi plăcea să se amuze pe seama altora. Cu limba ei ascuțită, distracția era garantată în zilele lungi ale pelerinajului. Cu condiția să se poată despărți de pudel, pe care îl acoperea acum de sărutări.

Despărțirea de soțul ei rubicond și pleșuv, care între timp îi îndesase rucsacul în portbagaj, a fost însă mult mai

---

¹ Moluscă marină (*Pecten jacobaeus*) și simbol al pelerinilor (n. tr.).

rece, rezumându-se la o simplă bezea. Dar regele farmaciilor, cel puțin cu un cap mai scund decât ea, a cuprins-o cu brațele sale puternice, dezlănțuindu-se într-un sărut pătimaș, care le-a făcut pe Caroline și pe Eva să se retragă, roșind de sfială.

– Și eu, care credeam că e vorba doar de cele cinci farmacii, a murmurat Caroline.

– După atâția ani de căsătorie..., a oftat Eva.

Cu cât îmbrățișarea devenea mai intensă, cu atât înțelegeau mai limpede că povestea cu vibratorul nu era decât o simplă exagerare. Dar cam asta era diferența obișnuită dintre ce spunea și ce făcea Estelle.

– Trebuie să exagerezi, ca să te faci înțeles, îi plăcea Estellei să repete, fără să uite niciodată să adauge, cu hotărâre, că era un citat din Mao. Ca să nu-și imagineze Judith că ar fi singura care se lasă inspirată de filozofia extrem-orientală.

Și cine știe în ce împărăție a extazului ar fi ajuns Estelle și regele farmaciilor, dacă nu ar fi apărut în viteză o bicicletă, la un pas să-i doboare: sosise Kiki, de fapt ultima de pe lista de transferuri.

– A fost mult mai simplu așa, nu avea rost să mai ocolești până la mine, a asigurat-o ea pe Caroline.

Ca întotdeauna, părea puțin năucă. Peste pantaloni purta o rochiță scurtă. Și un rucsac multicolor. Trecuse de treizeci de ani, dar își păstrase un aer de puștoaică. În coșul bicicletei mai erau câteva lucruri care așteptau să fie îndesate rucsac.

– Tot mai am de terminat câte ceva și pe drum, s-a apărut ea, înainte să-i vină cuiva ideea să-i pună vreo întrebare incomodă. La mine la atelier, în ultima vreme a fost puțin cam...

Kiki se străduia zadarnic să găsească o formulare potrivită pentru a le povesti ce i se întâmplase la serviciu. Dar s-a hotărât că nu sosise încă momentul pentru dezvăluiri.

– A fost puțin cam... aglomerat, și-a încheiat ea gândurile.

Caroline urmărea, clătinând din cap, șirul de obiecte care erau îndesate în rucsac: aparat foto, hârtie, creioane, carnet de schițe, scotch, foarfecă.

– S-ar zice că pleci în refugiu.

– Nu cumva vrei să-mi iei un interogatoriu? i-a tăiat-o Kiki, pe un ton ursuz.

Caroline și Eva s-au uitat cu îngrijorare una la cealaltă. Trebuia să existe un motiv serios pentru care Kiki, deși avea nevoie de bicicletă în fiecare zi, era dispusă să o abandoneze la Estelle. Prietena lor se purta cât se poate de neobișnuit. Și oare de ce reacționa atât de agresiv?

– Se află la o vârstă delicată, a fost de părere Estelle. Și într-o situație specială, probabil.

Pentru prima dată, Caroline simțea o undă de îndoială: poate ar fi fost mai bine ca anul acesta să fi rămas acasă. Dintotdeauna îi invidiase pe oamenii din jur pentru felul în care știau să iasă elegant din orice situație. Dar ea nu reușea niciodată. Rămânea fermă pe poziție, până la deznodământul amar. Care, până la urmă, tot avea să vină.

Apoi au pornit împreună spre Judith, care hotărâse, în ultimul moment, să mai facă un drum la cimitir. Se afla lângă mormântul lui Arne, îngrijit cu dragoste, de care nu se putea despărți. Părea cu totul pierdută în cămașa aceea groasă și mult prea mare pentru ea, ce îi aparținuse soțului ei.

– Nu știu dacă voi face față pelerinajului, i-a mărturisit Carolinei, care era însă foarte hotărâtă să o recupereze.

– Nu o să mă lași singură cu fetele. Nu poți să-mi faci una ca asta, i-a răspuns avocata.

- Tu crezi că o să rezist? a insistat Judith. Pelerinaj? Atâția kilometri? Pe jos?

Atunci, Caroline a luat o lumânare de pe mormântul lui Arne și i-a dat-o lui Judith.

- Trebuie să o ducem la Lourdes, în numele lui Arne. Va fi ca și cum ar fi ajuns el acolo, în pelerinajul pe care și l-a dorit.

Apoi a ajutat-o pe Judith să-și pună rucsacul în spate și a condus-o, ținând-o de mână, spre poarta cimitirului, unde le așteptau celelalte trei prietene.

Există momente în viață când toate se leagă, sugerând că ar face parte dintr-un întreg, încărcat de semnificația sa. Dar în acele clipe nu era cazul de așa ceva. Bomba cu ceas lăsată de Arne fusese amorsată încă înainte ca doamnelor de marți să se urce în avion. Și avuseseră parte de câteva semne mărunte, nevinovate avertismente, la rândul lor. Pe care însă nimeni nu le luase în seamă. Iar acum ținea fiecare în mână un pahar cu șampanie ieftină, oferită de compania aeriană.

- Să bem pentru pelerinajul doamnelor de marți!
- Să bem pentru Lourdes și Sfânta Fecioară!

10

- Să bem în sănătatea mamei!

În timp ce avionul se apropia de țărmul francez al Mării Mediterane, Frido și fiica sa cea mică, Anna, se aflau în bucătărie și ciocneau paharele lor cu cacao. Pe cea de a opta pagină a însemnărilor lăsate de Eva scria că o ceașcă de cacao îi poate ajuta pe cei mici dacă nu le vine somnul.

Anna s-a strâmbat de la prima înghițitură.

– Cred că mama o prepară cu lapte.

Frido a dat din cap, plin de importanță. La ce folos că se afla la conducerea unui departament cu o sută treizeci și doi de angajați, dacă nu reușea să pregătească niciun pahar cu cacao cu lapte. Fusese un chin și să aprindă aragazul.

– Cel puțin e fierbinte, a insistat Frido, care continua să soarbă plin de curaj din lichidul acela oribil, hotărât să dea un bun exemplu.

Anna a închis ochii și l-a imitat.

De la etaj se auzeau strigătele de bucurie ale lui Super Mario, atât de tare cât numai adolescenții pot considera acceptabil, într-o societate civilizată. Frații ei mai mari se adunaseră, din câte putea ghici, în camera lui David și participau la o Formula 1, pe Wii. Asta pentru că Frido îi trimisese la culcare în urmă cu câteva ore.

– Nu pot să adorm până nu mă sărută mama, de noapte bună, s-a plâns Anna, plină de tristețe.

„Nici eu“ ar fi fost răspunsul cel mai la îndemână pentru Frido. Dar asta nu ar fi ajutat-o cu nimic pe fiica sa.

– Ia să vedem pe unde se află mama ta!

Și, în sfârșit, pe figura micuței a apărut un zâmbet.

Anna și Frido au început să traseze împreună, pe laptop, drumul pe care își propuseseră să-l străbată doamnele de marți. Le Chemin du Piémont Pyrénéen.

– De la Köln au zburat la Montpellier. Acolo înnoptează. Măine dimineață iau autobuzul, până aici.

Plin de zel, Frido a plasat un x pe punctul de pornire. Copiase o hartă pe homepage-ul Annei, ca să poată marca, în fiecare zi, drumul parcurs. Fetifa privea derutată, când ecranul, când pe tatăl ei.

X-ul se afla în țara nimănu.

– Dar acolo nu-i nimic!

– Cum să nu, Anna, trebuie să fie ceva.

Frido spera din tot sufletul că are dreptate. S-ar fi mulțumit și cu o antenă de telefonie mobilă, încercat fiind tot mai mult de sentimentul neplăcut că paharul acela de cacao nu avea să rămână singurul rateu în viitorul apropiat.

11

Era departe de tot ce-și imaginaseră. Câteva stânci golașe, parte din masivul de la Clape, o șosea pustie, o stație de autobuz părăsită. Cinci perechi de ochi înspăimântați contemplant dimineța franceză. Doamnele de marți ajunseseră la punctul de plecare al pelerinajului. Judith insistase să pornească din apropierea plajei din Narbonne. Adică de acolo de unde Arne începuse ultima etapă a drumului său. În primele zile făcuse multe însemnări în jurnal, care, spera Judith, aveau să își dovedească utilitatea. După a treia zi ar fi trebuit să străbată câteva etape cu mijloace de transport în comun, ca să parcurgă complet distanța dintre St Liziers și Lourdes. Zece zile pline până la refuz, doar își propuseseră să parcurgă câteva sute de kilometri, pe jos. Iar acum se aflau în punctul de pornire: cinci doamne, cinci doamne de la oraș, *in the middle of nowhere*.

Caroline purta o pălărie, Kiki o bandană adolescentină, Judith arborase o mină tristă, Eva își făcuse eterna și neglijenta sa coadă de cal, iar Estelle le privea pe toate prin lentilele ochelarilor săi de soare supradimensionați și mondeni. Brusca și-a dat seama că nu se vedea nimic prin ei. Dar, după ce și i-a luat de la ochi, a trebuit să constate că ei nu

aveau nicio vină, deși erau atât de întunecați, după toate exigențele ultimei mode. Nu se vedea nimic pentru că pur și simplu nu era nimic de văzut. În afară de peisaj, bineînțeles. Peisaj la nesfârșit.

Cursa care le adusese până acolo se făcea nevăzută spre linia orizontului, luându-și cu ea și zgomotul de motor. Căldura tot mai mare, de iunie, tremura în văzduh, cicadele țârâiau prelung, rar mai trecea câte o pasăre în zbor sau mai foșnea vreun gândac prin vegetația uscată de pe pământul crăpat. Iar undeva, în depărtare, într-o gospodărie probabil, lătra anevoios un câine. Și nici țipenie de om, cât vedeai cu ochii.

– Cel puțin Calea lui Iacob nu este tot atât de aglomerată ca traseul din Spania.

Caroline a fost prima căreia i-a revenit glasul, reușind să depășească primul șoc. În vreme ce Kiki immortaliza momentul cu aparatul ei de fotografiat indecent de scump, Judith începuse să caute cu multă răbdare ceva, pe marginea drumului. Și la un moment dat a găsit: pe o piatră modelată de vreme se vedea săpată scoica Apostolului Iacob, semnul absolut că se aflau pe calea cea bună.

– De aici trebuie să fi pornit Arne, în ultimul său pelerinaj, a șoptit Judith, copleșită de emoție.

Caroline înțelegea prea bine încărcătura aceluia moment pentru Judith, hotărându-se să facă tot ce-i stătea în puteri pentru succesul călătoriei lor.

– Ce mai așteptăm? a rostit ea, luând-o de braț pe Judith.

Și au pornit la drum cu pas hotărât, scoicile de pelerinaj prinse de rucsac săltând în același ritm vioi. Pentru prima oară de la moartea lui Arne, Judith se simțea fericită. Se simțea mulțumită, cu sentimentul că făcea ceea ce trebuia să facă: să-și înece sentimentul vinovăției în goana ei spre depărtări. Și să mai fie, încă o dată, foarte aproape de Arne. Simțea în acest început ceva minunat și aproape sfânt.

Au existat ființe înzestrate cu darul de a stabili o legătură mult mai înaltă cu spiritualitatea și cu divinitatea, de-a lungul pelerinajelor lor. Iar Judith nu își dorea decât să se numere și ea printre cei aleși. Și avea toată deschiderea, la fel ca Arne, era hotărâtă să se dedice din toată ființa sa acestei călătorii. Să simtă că se contopește în creație, că se regăsește, reușind să se împace cu sine.

– Dar de ce întârzie să apară șerpașul nostru?

Vocea Estellei le-a readus nemilos pe tărâmul realității.

– Ce șerpaș? i-a răspuns Caroline tot cu o întrebare.

– Pentru bagaj! Călătoria spirituală mi-ar fi mult mai ușoară dacă aș avea pe cineva care să mă scutească de celelalte poveri.

– Știi bine la ce te înhami, a adăugat Caroline cu un surâs.

– O întrebare nu strică, nu? a insistat Estelle, netulburată, și a pornit la drum, trăgând după ea, aparent cu hotărâre, un geamantan elegant, cu role supradimensionate. Comandă specială. Proiectat de Yves ca și cum s-ar fi gândit la mine, a explicat ea, văzând-o pe Kiki cum o privește plină de uimire.

– Vehicul de teren, cu tracțiune integrală. L-aș fi putut proiecta și eu.

– Parcă te ocupai de tacâmuri de unică folosință.

– Până acum. Dar mai nou în firmă a fost lansat un concurs intern. Thalberg a pus mâna pe un contract grozav. Imaginați-vă, biroul nostru trebuie să facă designul de vase pentru Ikea. Iar câștigătorul își va vedea proiectul în sutele de magazine Ikea, care împânzesc toată lumea. Este marea mea șansă.

Estellei era pe cale de a i se face milă de Kiki. Oare din cauza acestui nou proiect devenise atât de nervoasă? De ani buni Kiki muncea din greu să-și construiască o carieră. Și nu era prima dată când povestea plină de entuziasm despre un concurs intern. Dar niciodată nu reușise să dea

marea lovitură. Era, oare, de mirare? Kiki desena obiecte de uz casnic, tacâmuri de unică folosință, farfurii, bețișoare pentru cocktail, mărunțișuri de tot soiul din plastic, produse de serie, în spatele cărora nici nu te puteai gândi că ar exista un designer. Fără să renunțe nicio clipă, însă, la convingerea că într-o bună zi va da lovitura. Că va scăpa de ștampila de unică folosință. În ceea ce privea profesia. Și bărbații. Însă în atelierul lui Thalberg își făceau permanent apariția designeri tot mai tineri. Interni imberbi, dar foarte motivați, plini de idei și foarte dispuși să o scoată cu totul pe Kiki în afara jocului. De data asta trebuia să reușească.

– Designul este ca sportul de performanță, i-a explicat ea Estellei. La treizeci de ani ești considerat bătrân.

Estelle se întreba care mai putea fi statutul lui Kiki în lumea designului, câtă vreme trecuse de mult de cei treizeci de ani. Și tot continua să se plângă:

– N-o să-ți vină să crezi ce specie diferită sunt internii. Mișună peste tot cu o sticlă de apă în mână, butonându-și neîntrerupt telefoanele mobile. Merg la petreceri doar ca să-și poată posta rapid fotografiile pe Internet, continua ea, plină de indignare. Și să se laude cât de *connected* sunt.

Însă prefera să treacă sub tăcere că nu ocolise deloc fraternizarea cu mai tinerii săi colegi, făcându-și și ea cont pe Facebook. Și îndoielile care puseseră stăpânire pe ea când ajunsese să completeze rubrica de „stare civilă”: *it's complicated* părea singura opțiune care să corespundă cât de cât situației. Într-o singură săptămână adunase pe pagina ei de Facebook mai mulți *exfriends* decât alții într-o viață întregă. Dar lucrurile nu s-au oprit aici. Când un anume Matthieu din Rouen s-a arătat interesat de ea, Kiki nu s-a mai putut abține. Pentru nimic în lume nu putea să accepte ca Matthieu va citi pe pagina ei acel *It's complicated*, în timp ce ea va afla la schimb despre căsnicia lui fericită cu fosta

prietenă și despre fiicele lor fermecătoare. Și cu atât mai puțin avea chef să se lase studiată și de mai tinerii săi colegi de birou, cu care nu avea decât o relație pasageră.

– Îmbătrânești, iubita mea, a comentat acru Estelle, atingând esența dilemei în care se afla Kiki.

Întotdeauna îi plăcuse să amâne totul de pe o zi pe alta, dar ușor-ușor începea să acumuleze un trecut pe cale să se transforme într-o povară. Și, în același timp, îi era tot mai greu să își reprime gândul că marea ei carieră de designer va rămâne pentru totdeauna doar un vis. Asta dacă nu va reuși să conceapă un proiect spectaculos. Ținea aparatul mereu pregătit, gata să fotografieze orice i-ar fi putut oferi inspirație pentru viitoarea colecție de vase. Culorile stranii din sudul Franței, mireasma zorilor, foșnetul potolit al naturii, toate acestea ar fi putut să-i trezească o idee ieșită din comun. Categorie, acum nu va mai rata momentul.

Eva rămăsese în stația de autobuz, frământând telefonul în mână.

– Vin imediat, le-a strigat ea prietenelor sale.

Voia să vorbească fără martori în jur. Știa că toate abia așteaptă să o acuze pentru comportamentul ei de mamă exagerată. Dar, ca să poată porni la drum liniștită, trebuia să se asigure că acasă totul este în ordine.

Apăsa febril tastele telefonului mobil, apoi a început să-l scuture. Și repede s-a urcat pe un colț de stâncă, sperând că la înălțime se va schimba ceva. Zadarnic. Imposibil de stabilit legătura cu cei de acasă, rămași în tabăra de bază. Semnal zero.

Toată lumea se oprise în loc, așteptând-o.

– Gata, am pornit, a strigat Eva, făcându-le semn cu mâna.

S-a grăbit să ridice rucsacul, pe care a reușit să și-l pună în spate cu mare greutate. Nu cumva își îndesase prea

multe? Doamnele de marți dispăruseră după prima cotitură când ea abia făcea primii pași, gemând. Unu, doi, trei, patru. Căldura apăsătoare, rucsacul apăsător. Pantofii, nu. Nici nu era de mirare. Abia făcuse cinci pași. Socotind că un pas măsoara cam șaptezeci de centimetri, câți pași trebuia să facă până la Lourdes? A început să calculeze febril, dar când a văzut cifra apărută pe ecranul telefonului, i-a părut rău că fusese atât de curioasă. Până la Lourdes mai rămăseseră de parcurs aproximativ patru sute de mii de pași! Din care avusese grijă să scadă porțiunile care urmau să fie străbătute cu autobuzul și cu taxiul. Nu își punea nici cele mai mici speranțe în reușită.

Eva nu avea de unde să știe că după primul cot al drumului urma și cea dintâi pauză. Involuntară. Căci primul cot a adus și primul dezacord.

– Trebuie să o luăm spre stânga. Pe urmă drumul ne va duce drept la mănăstire, a anunțat Judith.

Estelle încerca să deslușească notițele din jurnalul lui Arne, peste umărul lui Judith, care, observând-o, s-a ferit brusc.

– Ce secrete se ascund în carnetul acela? s-a revoltat Estelle.

Dar Judith prefera să nu continue discuția. Contrar temerilor lui Arne, jurnalul devenise pentru ea o relicvă. Însemnările despre mănăstire nu erau deloc ieșite din comun. Călugării benedictini îl întâmpinaseră cu multă căldură și îi oferiseră pâine, brânză de capră și chiar și vin făcut de ei. În timpul slujbelor, totul era învăluit în cântări gregoriene. Judith aștepta cu nerăbdare să pășească în abația în care și Arne își găsisese refugiul. Cine știe, poate călugării vor reuși să-și amintească de pelerinul cu înfățișare de cowboy din Vestul Sălbatic.

– Lăsați drumul din stânga și urmați cărarea mai puțin bătută spre est, i-a tulburat Caroline șirul gândurilor.

Citea textul din ghidul ei de pelerinaj. Comportament tipic pentru Caroline. Sub niciun motiv nu ar fi acceptat să se bazeze pe hotărârea altcuiva.

– Mergem mai departe spre dreapta.

– La stânga.

Ce era de făcut? Judith și Caroline arătau amândouă cu degetul, dar în direcții opuse.

Și atunci, în sfârșit, le-a prins din urmă și Eva, transpirată toată și gâfâind din greu.

– Nu te apropia, atmosferă încărcată, i-a șoptit Kiki.

Judith și Caroline stăteau față în față, fiecare cu agenda ei în mână, ca doi boxeri așteptând bătaia gongului dinaintea primei runde. Judith se simțea sugrumată de indignare: cum de îndrăznea Caroline să se amestece?

– Pentru mine important este să urmez același drum ca Arne!

– Dar e o cale greșită.

– Cât timp parcurgi Calea Apostolului Iacob, nu poți să procedezi potrivit unor planuri, așa a scris Arne. Trebuie să rămâi deschis la cele ce-ți ies în cale.

Celelalte trei se uitau pe rând când la Judith, când la Caroline, de parcă ar fi urmărit un meci de tenis.

– Și eu sunt deschisă la orice. Câtă vreme însă mergem pe drumul corect.

– Este drumul meu, așa cum l-am primit de la Arne.

– E vorba de Calea Apostolului Iacob, bine stabilită și străbătută de sute de ani. Nu Arne a fost primul care a parcurs-o.

– Tu mă însoțești pe mine! Și nu invers, a înfruntat-o Judith pe Caroline, cu o vehemență la care nu te-ai fi așteptat din partea unei ființe atât de fragile și de lipsite de puteri.

Și a pornit mai departe, fără să mai țină seama de Caroline și de obiecțiile ei. În direcția indicată de Arne în jurnalul său.

– Am venit aici ca să fim lângă Judith, a spus Kiki alăturându-i-se, nu înainte de a face un gest de scuză în direcția Carolinei, urmată și de celelalte două.

– Arne avea probabil știință de vreo scurtătură, s-a justificat Eva.

Estelle a pornit-o și ea, comentând:

– Mănăstirile bine administrate exercită asupra mea un farmec irezistibil.

Rolele geamantanului său răpăiau rotund pe drumul plin de pietre.

Caroline făcuse o vizită specială la biroul de pelerinaj din Köln. Se informase și își cumpărase și acel ghid, singurul existent pentru traseul respectiv și redactat în limba franceză. Era vorba, în definitiv, de un tronson mai puțin frecventat al Căii Apostolului Iacob. Știa bine că Judith se înșela. Și a mai făcut o ultimă încercare să le convingă:

– Astăzi trebuie să parcurgem cel puțin douăzeci și opt de kilometri. Dacă pornim greșit, încă de la început, nu mai ajungem niciodată până la Lourdes.

Dar nimeni nu a avut nicio reacție. Trecuseră toate de partea lui Judith.

Caroline a rămas în urmă, abătută. Iată-le pe doamnele de marți supuse primei lor probe de foc, la doar cinci minute de la începutul pelerinajului. Mult prea devreme pentru o discuție categorică, a hotărât Caroline, pornind-o furioasă pe urmele lor. Și chiar atunci treceau prin dreptul unei pietre marcate cu scoica lui Iacob, aproape în întregime înghițită de iarbă, din care nu se mai vedea decât săgeata. Care indica direcția opusă.

„Cine o fi inventat toată povestea asta cu pelerinajul?” se sucea o întrebare în mintea Evei. Renunțase să-și mai numere pașii. Sub arșița soarelui nemilos, pe drumul nesfârșit printre podgoriile monotone ce se lăfăiau pe pantele domoale ale dealurilor din jur, preocuparea ei cea mai mare era să supraviețuiască pasului pe care îl făcea și să își adune puterile pentru următorul. Povara păcatelor ei atârna greu. Nici nu era de mirare, căci Eva obișnuia să se strecoare, în miez de noapte, la frigider. În timpul mesei mai reușea ea, cu greu, să se abțină. Dar după ce făcea ordine pe câmpul de bătălie al bucătăriei și puneă la uscat ultima tură din rufele spălate de mașină, după ce dădea lămuriri despre cine mai știe ce termeni latinești și cei patru copii dispăreau la culcare, se simțea golită de orice putere și incapabilă să mai facă față tentației. Poate că ar fi trebuit să gătească mai puțin. Când nu mai rămâne nimic, nu mai există nicio ispită. Dar Evei îi plăcea foarte mult ideea de a avea o casă deschisă, în care orice oaspete neașteptat să-și găsească oricând un loc la o masă îmbelșugată.

Ceea ce probabil nu era decât o tară din copilărie, când ea nu îndrăznea să invite pe nimeni acasă. Pentru că nicio dată nu putea fi sigură că nu se va pomeni cu maică-sa, în extravagantele sale ținute *flower power*, dând buzna și prăvălindu-se rapid pe canapea, punând pe fugă pe toată lumea cu replici de genul „Eu sunt Regine, mai-marea Evei.” Regine se considera de departe cea mai bună prietenă a fiicei sale, dar și o încarnare a tinereții veșnice. Insista ca toți să îi spună pe nume, dar asta nu o împiedica pe Anna, ori de câte ori Regine descindea în temutele ei vizite, să i se arunce de gât, adresându-i-se tandru cu „buni”. În această privință, Anna era incorijibilă. Nu peste multă

vreme, Regine urma să împlinească șaptezeci de ani, iar unei bunici nu i te poți adresa decât ca unei bunici. Și gata, gândea Eva, încrezătoare în viitorul aurit al noii generații.

Regine avea fără îndoială să se bucure că Eva pornise pe calea căutării de sine. „Trei săptămâni de India, doar așa pot să suport celelalte unsprezece luni de Köln“, obișnuia ea să spună mai demult. Iar în copilăria sa Eva avea mereu sentimentul că și ea face parte din acel univers al Reginei, nu tocmai simplu de digerat. Excursiile mamei sale în Ashram însemnau pentru Eva un mic arhipelag de extaz, ea fiind încredințată bunicii Lore-cea-severă. Codul de reguli stricte ale bunicii Lore, din care nu lipsea nici mersul la biserică în fiecare duminică, se constituia pentru Eva într-un program pe cât de contrastant, pe atât de binefăcător. Seriozitatea, sentimentul de protecție și chiar interdicțiile, toate ajunseseră să îi placă mult Evei. Și mersul la biserică, oricum. Fusesse fericită când aflase că Frido era membru activ într-o comunitate catolică. Se simțise de la bun început la largul ei în familia socrilor, unde fusese primită cu toată căldura. Era genul de atmosferă cunoscută de Eva doar de la televizor, mai exact din știrile legate de familia Walton. Din păcate, după cinci vacanțe în trei ani, Regine se săturase de India și continuase să se caute pe sine la Köln. Și poate că Evei i-ar mai fi făcut bine și să își cunoască tatăl, cel puțin. Dar Regine refuzase întotdeauna să-i dezvăluie vreo identitate.

– Pe cine mai interesează astăzi chițibușurile astea mic-burgheze, a parat ea odată, când Eva revenise cu insistențele ei.

– Pe mine, i-a mărturisit Eva cu prudență.

Dar Regine nu voia să mai audă nimic despre acest subiect.

De vise rele, în loc să se bucure de peisajul din jur, pe cât de neobișnuit, pe atât de fascinant, ea se târa cu atâta greutate,

numărând fiecare pas, gândindu-se fără oprire la mama sa. Cu toate că depășise de mult momentul, încercând din toată ființa ei să își organizeze viața cât mai departe de „modelul Regine“, uneori o încerca bănuiala că, în realitate, prețuia ideea de casă deschisă, ospitalieră, în care copiii ei să-și poată invita prietenii fără teamă, mai mult decât concretizarea ei propriu-zisă. Casa ei generoasă de la marginea parcului, cumpărată cu câțiva ani în urmă, era mereu în calea tuturor. Locul de joacă și spațiul pe care se putea pune de un fotbal, acoperit cu iarbă, constituiau un punct de atracție pentru toată puștimea din cartier. Casa ei era prima pe care o căuta orice copil din cercul lor dacă i se făcea sete sau voia să meargă la toaletă, dacă avea nevoie de vreun plasture sau de un telefon, de o pompă de bicicletă, sau să mai meargă din nou la toaletă. Eva se ocupa de toate. Probabil era singura doamnă din Köln care își lăsa ușa casei deschisă, ca să nu fie nevoită să iasă de fiecare dată.

Înainte. Da. Mereu înainte. Încă un pas. Și încă unul. Cât o mai fi? Eva și-a ridicat privirea din colb și a văzut lumina de la capătul tunelului. Drumul acoperit cu pietriș începea să urce lent. Nu mai avea nicio îndoială, de acolo, de la înălțime, vor vedea mănăstirea. În zilele noastre până și călugării aveau telefon. Iar ea putea vorbi la Köln, în sfârșit. Și a prins curaj, găsindu-și puterile să străbată ultima bucată de drum. Se apropiau de capătul celei dintâi etape. De fapt, pelerinajul nu era chiar atât de dificil. Doar câțiva pași mai aveau.

Dar odată ajunsă acolo sus, în vârful dealului, avea să constate că drumul ce se așternea în fața lor era la fel de pustiu. Și atunci Eva a înțeles că făcuse o singură greșală în privința pelerinajului. Mai exact că fusese de acord să ia parte la o asemenea aventură halucinantă.

– Nu e fantastic? a strigat Kiki, arătând spre priveliștea fascinantă ce se întindea spre Marea Mediterană și stațiunea Narbonne Plage, aflate undeva, în urma lor.

Spre deosebire de Eva, care ofta și gema la fiecare pas, pe ea nu o supăra deloc mersul pe jos. Abia acum își dădea seama ce bine era că nu își permisesese niciodată să aibă o mașină. Un avantaj neprețuit. Atelierul Thalberg se afla la marginea orașului, într-o veche zonă industrială. Bătrânele hale din cărămidă, unde pe vremuri se tranșa carnea, găzduiau acum cele mai importante firme de media și design. Kiki străbătea distanța pe bicicletă, indiferent de vreme. Doisprezece kilometri dus. Doisprezece kilometri întors. Ca să nu mai vorbim de drumurile la clienți și în atelierele de producție. Și astea tot pe două roți le făcea, aproape întotdeauna. Prin urmare, era cât se poate de bine pregătită pentru orice marș.

Căldura îi mângâia pielea prin aerul încărcat de mișme bogate, de vară: pin, cimbru și rozmarin. Lui Kiki îi era perfect egal dacă jocul de lumini și de culori, de umbre și de arome ar fi putut fi un scenariu divin, urmarea unui big-bang. Prefera să îi lase pe alții să își bată capul cu așa ceva. Ea era fericită doar că reușise să evadeze din Köln, unde nu doar vremea era mai tot timpul mohorâtă.

Kiki nu le povestise nimic doamnelor de marți. Prietenele ei nu bănuiau absolut nimic. Habar nu aveau de problemele ei de la atelier, și nici de veștile proaste pe care le primea acasă în fiecare luni, odată cu fiecare extras de cont. Kiki muncea șaiszeci de ore pe săptămână și trăia în sărăcie. Thalberg pornea de la ideea de la sine înțeleasă că asocierea cu renumita sa firmă reprezenta o recompensă suficientă în cariera fiecăruia angajat. Iar dacă nu ar fi existat banii

împrumutați în secret de la Estelle, Kiki nici nu ar fi putut să ia parte la excursia lor anuală.

– De ce te lași exploatată de Thalberg? a întrebat-o Estelle pe un ton critic, văzând-o că nu se poate despărți de blocul ei de desen nici măcar în pelerinaj.

– Un loc de muncă la Thalberg echivalează cu o promovare în raiul designului, i-a explicat Kiki, plină de entuziasm.

Fusese atât de mândră atunci când, cu șase ani în urmă, Thalberg o lăudase pentru talentul ei, după prima întâlnire, când îi prezentase mapa. Thalberg, designer, artdirector și abil om de afaceri. Thalberg, desemnat în repetate rânduri „Designer of the Year“, de diverse reviste. Thalberg, ale cărui proiecte le găseai expuse în cele mai importante muzee de design din lume. Acest Thalberg, prin urmare, credea în talentul ei. Considerându-l plin de vigoare, inovativ, spiritual și stimulat. Iar când a venit vorba de angajare, mintea ei era atât de îmbibată de laude, încât nici nu mai auzise ce sumă lunară fixă i se propunea. Mulți designeri și-ar fi dat și cămașa de pe ei doar să poată lucra la Thalberg. Kiki mersese însă un pas mai departe. Își dăduse și ultima cămașă, iar acum încerca să se descurce cu ceea ce o plătea Thalberg în schimbul sacrificiului ei.

– Thalberg este un adevărat fenomen, și-a apărât Kiki statomnicia. Ai ocazia să înveți foarte mult de la el. Ar trebui să vezi cum reușește, din câteva mișcări, să transforme o idee mediocră într-un proiect strălucit.

Omițând, din prudență, să adauge că ultimul proiect mediocru de care se ocupase în stilul lui genial fusese chiar al ei. Tacâmurile alea nenorocite, pentru Airline! Încă din faza de concepție fusese la un pas să se rănească rău cu propriul său prototip de cuțit. Din nefericire era prea bont, prea fragil, prea poros și, mai întâi de toate, prea urât.

– S-ar spune că habar nu aveți care sunt standardele actuale la business class, o admonestase Thalberg, de față cu întreaga echipă.

– Oricum, a mârâit Kiki doar pentru sine, cu cât mă plătiți abia pot să-mi permit un zbor low cost. Unde se servesc doar sendvișuri uscate, a mai adăugat ea, dar Thalberg ajunsese de mult în dreptul următorului birou, unde nici colegului care proiecta farfuria nu i-a mers mult mai bine.

„Designul este ca decatlonul. Trebuie să înveți cum să te adaptezi perfect la trecerile bruște dintre maxim și minim“, învățase în timpul studiilor. Dar acum refuza să mai accepte înfrângerile. Voia să se bucure, în sfârșit, de succes. Dorea să îi vină o idee care să o propulseze în fruntea armatei de designeri a lui Thalberg.

Orice ar fi putut să stea la baza colecției ei de vase. Kiki fotografia totul, la fiecare pas. Un butuc de viță noduros, care spunea povestea recoltelor trecute, o formațiune curioasă de pietre, pe care se scălda în soare o șopârlă, o orhidee sălbatică de la marginea drumului, o pasăre de pradă încremenită maiestuos pe stâncile calcaroase din Massif de la Clape.

– E un hoitar care abia așteaptă să-i pice un pelerin, a spus Estelle, aruncându-i o privire compătimitoare Evei, care gema din greu.

Estelle nu simțea nimic pentru frumusețile naturii.

– Acum ce mai fotografiezi? s-a interesat ea mirată, văzând-o pe Kiki aplecată pios peste o bucată de hârtie albită de cât zăcuse în soare.

– Privește culorile acestea stinse. Diafane ca o respirație, și-a lăudat Kiki descoperirea, știind bine că modelele în culori șterse stârneau interesul Estellei doar dacă proveneau din colecțiile Emilio Pucci sau Missoni.

Kiki fotografia totul, pagini de ziar îngălbenite și libelule ce purtau pe aripile lor întregul spectru de culori.

– Motivele naturale îi plac lui Thalberg.

– Johannes Thalberg se place doar pe sine, a prevenit-o Estelle, care îl întâlnise de câteva ori pe patronul lui Kiki live, la clubul de golf. Este într-atât de vanitos, încât cel mai mult l-ar atrage propriul său chip, reprodus la infinit, dacă s-ar putea.

Și nici nu exagera prea mult. Iar originea lui Thalberg stătea la baza tuturor manifestărilor sale. Crescuse într-un orășel din Hessen. Localitatea era dominată de fabrica de pantofi. Toate mamele și toți tații lucrau acolo. Cu excepția familiei Thalberg. Ei erau proprietarii. Thalberg fusese crescut cu servitori și învățase de mic să țină seama de diferențele sociale. Patronul lui Kiki se învățea în acele cercuri în care se întâlneau banii dintotdeauna cu spiritul antreprenorial modern. Într-o bransă în care toată lumea își spune pe nume, Thalberg păstra o distanță apreciabilă față de angajații săi.

Contractul pentru vase reprezenta pentru Kiki marea sa șansă să promoveze în liga superioară și să le demonstreze tuturor de ce este în stare. Și lui Thalberg, și presei, care avea să relateze despre marea comandă a firmei Ikea. Vedea articolul în fața ochilor: „Design divin“ scria cu litere uriașe, de culoare roșie, iar dedesubt geneza designului ei. „Ideile mi-au venit în timpul pelerinajului“, o propoziție perfectă într-un interviu în revista *Schöner Wohnen*¹. „Nu sunt cretincioasă“, îi va mărturisi ea unei jurnaliste impresionate, „dar pelerinajul la Lourdes a marcat punctul de cotitură al carierei mele.“

Cam așa avea să sune. Condiția era să-i vină o idee care să merite titlul. „Design divin“: asta vâna acum.

---

¹ Cunoscută revistă germană pentru amenajări de locuințe (n. tr.).

În raza aparatului său de fotografiat a apărut deodată o insectă verde-electric, ce atârna în jos cu capul său triunghiular, sub câteva frunze, în așteptarea unei prăzi imprudente, ce urma să fie capturată fulgerător cu una dintre perechile ei de picioare.

– Este o călugăriță, a spus Caroline, recunoscând imediat insecta. Au devenit o raritate chiar și în ținuturile sudice.

Pentru încă o dată Kiki era impresionată de cunoștințele vaste ale Carolinei.

– Călugăriță? s-a mirat Estelle. De fapt, la ce ai putea să te aștepti pe Calea Apostolului Iacob? Aici până și insectele sunt catolice, a mai adăugat ea, ușor plictisită de peisaj. Ar fi trebuit să ajungem de mult la legendara mănăstire a lui Arne, a comentat în final.

– Nu ar fi trebuit deloc, a stabilit Caroline cât se poate de lapidar. Pentru că am pornit-o exact în direcția opusă.

Rostise totul suficient de tare ca să ajungă și la urechile lui Judith, care mergea solitar, în fruntea grupului.

14

Pe Judith o treceau toate sudorile. Și nu din cauza soarelui, care se apropia încet de zenit, estompând culorile și îndepărtând orice urmă de viață în marea de podgorii ce unduiau pe dealuri. Și nici a celor întâlnite în cale. Pe Judith o neliniștea tot ceea ce nu reușise încă să întâlnească. Pârâul idilic, cu apă rece, bună de băut, balustrada șubredă a punții, unde Arne se rănise ușor, băncuța din umbră, roasă de vreme, pinul lovit de trăsnet, din tulpina căruia crescuseră ramuri noi. Judith căutase zadarnic toate detaliile descrise de Arne în jurnalul său, cu o asemenea bogăție de sentimente.

„Trebuie să te uiți mai atent”, încerca ea să se convingă. Dar cum să mai fie în stare să perceapă ceva, când din spate o aungeau permanent comentarii nu tocmai binevoitoare?

– Dacă nu găsim mănăstirea, a început Estelle, aş avea câteva idei. Asistenta mea a pregătit o listă cu toate restaurantele din împrejurimi, luată de pe Internet.

Şi imediat a scos la iveală din geamantan câteva file printate şi a început să recite cu voluptate meniul celui mai apropiat restaurant cu stele.

– Pateu de cerb cu fistic, raci de râu marinaţi în sos de vermut. Nu sunt nici douăzeci de kilometri, de aici. Putem să ne desfătăm după pofta inimii.

– În pelerinaj, trebuie să suferi. Altfel nu ajută la nimic, a informat-o Kiki. Iar la capătul drumului vei fi iertat de toate păcatele.

Poveştile savuroase o tentau pe Estelle mai ceva decât mâncarea aleasă. Iar stilul ei era să atace direct, viaţa fiind oricum prea scurtă ca să mai rămână timp să te învârti în jurul cozii:

– Iarăşi o istorie de amor cu final neprevăzut?

– Până ajungem înapoi, acasă, toate problemele se vor rezolva de la sine, i-a retezat-o Kiki, fără să se lase prinsă în plasă.

– Există oare şi probleme care se rezolvă fără să mişti un deget? s-a întrebat Caroline, pe un ton voios. Exact aşa îşi imaginează şi criminalii mei. Dar nota de plată tot vine, mai devreme sau mai târziu. Şi nu ai ce le face, nu ascultă de nimeni şi o iau razna.

Judith înţelegea prea bine toate aluziile. Însă, din păcate, ea nu avea deloc puterea de convingere a Carolinei, şi nici prezenţa de spirit a Estellei. Arne ar fi găsit cu siguranţă o replică amuzantă în arsenalul său. El reuşea întotdeauna să înlătore tensiunile cu glume bine plasate.

Un zgomot strident i-a întrerupt brusc șirul gândurilor sale tulburi. Suna telefonul Evei. Fericită că ajunseseră în sfârșit într-o zonă cu semnal, Eva a răspuns imediat.

– Frido! Ce faceți? Mi-am făcut o mulțime de griji.

Din nefericire, legătura era atât de proastă, încât trebuia să urle din răspuțeri ca să se facă înțeleasă, fiind obligate cu toatele să ia parte la discuție. Și nu era deloc greu de ghicit ce spunea Frido.

– Frido, sunt sigură că am pregătit sosul.

Indicațiile ei se succedau în ritm alert, sacadat. Judith era foarte mirată de câtă răbdare putea să aibă Eva în ceea ce îl privea pe Frido.

– În congelator, nu în frigider.

– Și în sertarul din mijloc?

– Cu litere roșii.

Evei îi venea foarte greu să vorbească și să meargă, în același timp. Nu mai avea aer.

În vreme ce Judith, pe tăcute, ridica o scurtă rugăciune spre cer, Kiki a propus cu hotărâre:

– Pe zece euro, Frido rămâne astăzi nemâncat.

– Până și pudelul meu e-n stare să-și găsească singur mâncarea, a contrazis-o Estelle, urmărind cu atenție evoluția dialogului cu Frido.

– Exact! Și acum trebuie să pui totul la încălzit, îi explica Eva, ca la curs.

Iar Estelle s-a gândit imediat la tot ce putea fi mai rău:

– Sper că știe cum se folosește cuptorul cu microunde.

Abia apucase să-și termine gândul, că Eva a scos un strigăt plin de indignare:

– Frido, în niciun caz la microunde!

– Estelle, nu ți-ar strica să mai gătești și tu câteodată, a chicotit Kiki.

– Știu să gătesc, i-a răspuns Estelle cu prefăcută indignare. Când e vorba de ceai, nu am nicio taină.

Judith mai citise câte ceva despre pelerinaje. Și în niciuna dintre relatări pelerinii nu le acordau asistență prin telefonul mobil celor rămași acasă, și nici nu le țineau lecții despre cuptorul cu microunde și consecințele utilizării sale – distrugerea antioxidanților, cu efecte secundare precum arterioscleroza, cancerul ori cataracta.

Între timp, obrajii Evei deveniseră roșii ca focul.

– Știam că nu-i va fi ușor lui Frido, a murmurat ea. Dar nu-mi imaginam că am de-a face cu un analfabet.

Apoi, clătinând din cap, a ridicat mâna de pe microfon și și-a reluat tonul femeii răbdătoare:

– Trebuie să încălzești sosul în bain-marie. Ia o cratiță obișnuită și pune apă în ea. Nu, nu pe cea roșie. Exact. Cinci până la șapte minute. Da, rămân la telefon, sigur că da.

Dar Judith renunțase să o mai asculte. Descoperise ceva. Acolo, în față, acela trebuia să fie podul. Puntea îngustă, peste pârâu, cu balustrada ruginită, înclinată într-un unghi periculos. Și a răsuflat ușurată. Va găsi și colțul acela de fier în care se rănisese Arne la mâna dreaptă. Erau pe calea cea bună. Începea să își recapete convingerea, mângâind metalul tăios, știind prea bine de ce pornise într-o asemenea aventură.

Însă îndoielile aveau să o copleșească din nou, lucru deloc de mirare, după încă două ore de marș forțat, când în cale avea să le mai iasă încă o dată aceeași punte. Cu aceeași balustradă strâmbă, cu marginea ei ascuțită, care făcea atât de anevoioasă traversarea. Dar de data aceasta din partea stângă. Judith era bucuroasă că nu apucase să le împărtășească prietenelor sale mai multe amănunte despre cele scrise în jurnal.

Suficient! Aveau nevoie de o pauză ca de aer. Sleită de puteri, Judith s-a așezat pe jos, la umbra unui pin de pe marginea cărării.

Kiki s-a extras din pantofii ei de sport, masându-și degetele chinuite. Mântuirea de păcate era cu adevărat o trudă. Și cele mai expuse erau extremitățile.

– Mi-au amorțit picioarele, a început ea să se plângă.

Estelle, care se întinsese pe iarbă ca un înger căzut în zăpadă, a strâmbat din nas, dezgustată:

– Judecând după miros, am crezut că li s-a întâmpat ceva mai grav.

Până și Kiki, cea mereu dispusă să caute și să găsească partea bună a lucrurilor, își pierduse răbdarea.

– De câteva ore ne învârtim în cerc, s-a plâns ea, aruncându-i o privire plină de reproș lui Judith.

– Cât se poate de limpede, nu suntem pe drumul cel bun, a rostit Estelle adevărul știut de Caroline de la bun început.

Judith evita să se uite în ochii Carolinei. Desigur, avea nedumeririle ei, desigur o frapase absurditatea situației. Dar toate astea nu îi priveau decât pe ei doi, pe Arne și pe ea. Străduindu-se să salveze aparențele, atât cât se mai puteau salva, s-a simțit datoră să spună ceva:

– Nu are chiar atât de mare importanță. Important e doar ce se petrece în adâncul fiecăruia.

Estelle se hotărâse și ea să își scoată pantofii. Bășici. Bășici înfiorătoare. Carne vie!

– Arne susținea că pelerinajul trezește simțiri la care altfel nu ai avea cum să ajungi, a continuat Judith netulburată.

– Cum că ai vrea să ucizi pe cineva, a hotărât Estelle.

– Pelerinajul este un gest de conștiință, Estelle, a luminat-o Judith cu blândețe. Abia atunci corpul se adaptează, firesc, la noul tempo de viață. Doar așa te redescoperi.

Tonul solemn-ezoteric și șoaptele ei atotștiutoare i-au spulberat Estellei orice îndoială:

– Cine spune asta? Arne, profetul? Ia să vedem.

Și, curioasă, a întins mâna după jurnalul lăsat în iarbă, fără să reușească însă să ajungă la el, deoarece Judith i-o luase înainte, apucându-l cu repeziciune. Iar acum îl strângea la piept. Testamentul lui Arne nu privea pe nimeni.

– Voiam să aflu doar ce condiții spirituale ar trebui să îndeplinesc, s-a apărat Estelle.

Judith fierbea de neputință, cu nervii întinși la maximum. De ce acceptase ea să o pornească împreună pe Calea lui Iacob? Ar fi trebuit să plece singură. Să meargă pe urmele lui Arne nu era deloc simplu, și fără amestecul doamnelor de marți. Iar comentariile lor acide, critica lor mută și permanenta sporovăială din fundal otrăveau toată atmosfera. Și a simțit nevoia să se îndepărteze puțin de grup, ca să se poată concentra asupra unui singur gând: de ce venise în Franța? Dorea să încheie jurnalul lui Arne cu un capitol respectabil.

Apoi a deschis carnetul cu atenție și a deșurubat capacul stiloului lui Arne. Judith nu mai ținuse un stilou Pelikan în mână de pe vremea când caligrafia stângaci în caietele ei de școală primară, iar modelul respectiv nu se mai fabrica de mult, fiind aproape un obiect de muzeu. Expirat aproape în adevăratul sens al cuvântului, pentru că, în loc să aștearnă pe hârtie o notiță aleasă și înțeleaptă, prima contribuție a lui Judith în jurnalul lui Arne a fost o pată albastru-cobalt. Simțea cum i se umplu ochii de lacrimi, lucrurile mărunte reușeau să o tulbure teribil. O melodie pe care obișnuiau să o asculte împreună la radio, o scrisoare de la

Volvo, prin care Arne era invitat să participe la prezentarea unui nou model, farfuria cu urme de lapte uscat, pe care Arne o umplea mereu ca să atragă la ei în balcon pisica vecinilor. Și acum, urma urâtă din jurnalul lui. Probabil că Arne ar fi încercat să interpreteze cât mai convenabil conturul petei, așa cum îi citise și ei viitorul în forma norilor de deasupra Mării Baltice, în prima lor vacanță împreună.

– Sunt un versat cititor în nori, îi spusese el cu toată convingerea, asigurând-o că norii au forma unui tort de cireșe, cum sunt cele din Pădurea Neagră. Ne așteaptă ani dulci și îmbelșugați, îi șoptise el în ureche.

Iar Judith îi acordase tot creditul. Până la proba contrarie.

Încerca să-și alunge gândurile. Voia să se scuture de tot trecutul. Să nu-i mai fie dor de Arne. Unii oameni țin un jurnal, pentru aducere-aminte. Judith dorea să scrie pentru ca să uite. De nori și de tot ce a urmat. Și nici nu era nevoie de cine știe ce fantezie ca să interpreteze pata de cerneală. Arăta ca un nor de furtună. Zeii erau pregătiți să-și dezlănțuie fulgerele asupra ei.

Și atunci a început să întoarcă în grabă pagină după pagină, până la început. Joi, 17 iunie. Și iarăși a rămas blocată. Ce ar fi putut să scrie despre prima etapă a pelerinajului? Respectase întocmai indicațiile din jurnalul lui Arne. Dar tot o luase razna. Nu avea nicio explicație și încerca să se convingă că totul era doar din cauza oboselii.

16

– Știi ce ne lipsește, a strigat Eva vesel.

Reușise să le ajungă din urmă, gâfâind, și pricepuse dintr-o privire că treburile mergeau cât se poate de prost.

Judith stătea ceva mai departe, în poziție lotus, cu podul palmelor spre cer, cu ochii închiși.

– Acum se gândește la Arne mai mult decât o făcea când era în viață, a comentat Estelle comportamentul ei straniu.

– Și-a pierdut soțul, Estelle. Asta nu putem trece cu vederea, a sărit Eva în apărarea ei.

Își făcea griji pentru Judith. Dintre doamnele de marți, Judith fusese întotdeauna regina dramelor. Încă de pe vremea lui Kai, prefera să își întoarcă problemele pe toate fețele, în loc să încerce să și le rezolve. Dar după dispariția lui Arne, amuțise cu totul. Iar tăcerea ei era un semnal de alarmă.

Eva s-a descotorosit de rucsacul ei greu, gândindu-se mulțumită că familia ei se bucura de un prânz bun, la Köln. Așadar se putea îngriji puțin și de sine. Și de prietenele ei, care aveau multă nevoie de o vorbă bună. Și, spre marea lor surprindere, a început să scoată din rucsac tot ce era nevoie pentru un picnic de neuitat. Inclusiv o față de masă din plastic foarte subțire, în care Kiki a recunoscut cu emoție unul dintre primele ei proiecte de la atelierul Thalberg, care însă în scurt timp a fost acoperită de toate bunătățile: măline, salam, brânză, plăcinte din foi, alături de crochete cu parmezan, minibrioșe cu roșii uscate, nuci și rondelle de morcov. Un gest total iresponsabil, să cari așa ceva după tine într-un pelerinaj, ceea ce însă s-a dovedit o armă culinară secretă ce a avut darul să le redea tuturor puterea de viață.

– Eu îl înțeleg bine pe Frido. Nici mie nu mi-ar face plăcere să mă abandonezi. Ești nemaipomenită, a oftat Estelle.

Eva, de o timiditate ieșită din comun, era coplesită, nici odată nu știuse să primească un compliment.

– Câteva nimicuri, nici nu merită discuția, le-a domolit ea.

În realitate, pierduse câteva zile cu plănuirea și pregătirea picnicului. Ca să nu mai vorbim de osteneala de a căra un rucsac atât de încărcat.

Eva a aranjat totul pe farfurii de plastic și și-a servit prietenele, bucurându-se să vadă cât de mult le place. După orele nesfârșite de marș, un loc la umbră părea o adevărată țară a minunilor. Doamnele de marți stăteau leneș întinse pe iarbă, savurând bunătățile aduse de Eva, contemplând în voie colinele din jur. Stânci golașe fâșneau din frunzișul de un verde-saturat, văzduhul tremura în dogoarea amiezii și cicadele fâriau povestea lor fără sfârșit. Mirosea a colb uscat, a rozmarin și a concediu. Încet-încet, extenuarea lăsa loc simțirilor înalte. Erau la drum. Departe de Köln, orașul despre care puteai umple o jumătate de volum doar cu descrierea ororilor din Barbarossaplatz.

Ar fi putut să fie un picnic perfect. Asta dacă Judith nu s-ar fi separat de grup și dacă tehnologia modernă, atât de capabilă să deranjeze oriunde și oricând, nu ar fi intervenit. Exact în momentul în care Eva se pregătea să ia prima înghițitură, a început să-i sune telefonul. Și, ca de obicei, instantaneu a intrat în acțiune. Sentimentul devastator că la Köln s-ar putea petrece ceva în neregulă nu-i dădea pace.

– Alo, Lene? Cum? Cinci la matematică? Cum s-a întâmplat una ca asta? a oftat Eva.

Fiica ei intra în panică pentru orice fleac, iar Eva, care se străduia din răspuțeri să o consoleze, a văzut dintr-odată privirile ucigătoare ale prietenelor ei. De unde atâta dispreț? Și cu ce drept? Estelle avea doi fii vitregi, oameni în toată firea, care trăiau departe, copiii Carolinei ieșiseră bineînțeles perfecți, Kiki se împotmolise în căutarea tatălui potrivit, iar Judith s-a gândit la copii doar când a fost prea târziu. Niciuna dintre doamnele de marți nu avea idee ce

înseamnă să tragi de patru copii prin școală. Regine susținea că totul poate fi pus pe seama lipsei unor intervenții prompte în perioada primei copilării. Odată ratate anumite intervale de timp importante în dezvoltarea copilului, decalajele devin inevitabile. Reginei îi venea ușor să susțină așa ceva. Dar Eva ar fi vrut să o vadă cum s-ar fi descurcat ea cu patru copii. Cum ar fi dus ea patru copii la programele de cimentare a relației părinte-copil, de educație muzicală timpurie și de limba chineză. Și să nu uităm de testele de inteligență, în momentele în care la școală mai apăreau și unele probleme. Uneori avea sentimentul că ar fi singura mamă care nu pune notele proaste și lehamitea cronică pe seama unor înalte înzestrări intelectuale. *Underachiever*, așa se numeau ei în curtea școlii. În cazul Lenei, era vorba doar de o pubertate combinată cu o indolență tipică. Iar ea nu putea să o ignore. Nici chiar dacă se afla în pelerinaj? Sub nicio formă nu ar putea să urmeze exemplul Reginei, care dispărea săptămâni întregi, fără să îi mai pese de ceva. Un coșmar! De când ajunsese în Franța, maică-sa îi revenea în minte la fiecare cinci minute.

17

– Când ne-am cunoscut noi, Eva voia să promoveze la centrul de cardiologie de la Paris. Dar în scurt timp s-a căsătorit cu Frido, a făcut tot șirul de copii și n-a mai ajuns să termine nici măcar cursul de limba franceză, a mormăit Estelle.

– Nici tu nu l-ai terminat, i-a replicat Caroline, tot cu gura plină.

– Eu, cinstit vorbind, m-am străduit. Și chiar îmi imaginam că am talent. Până când, la prima mea vizită în Franța,

a trebuit să îmi cumpăr un bilet de autobuz, a mai adăugat Estelle, plasând cu talentu-i bine știut una din pauzele ei semnificative.

- Și? a întrebat-o Kiki cu nerăbdare.

- Nu mai știu precis cum am spus, dar șoferul trebuie să fi înțeles „dă-ți pantalonii jos“.

Și a izbucnit în hohote de râs, fără să se poată abține chiar dacă Judith o privea plină de dezaprobare.

- De aceea studiezi acum limba poloneză, a tachinat-o Kiki pe Estelle.

- Altfel cum m-aș înțelege cu menajera? Ea spune mereu una și aceeași propoziție, din care eu nu reușeam să pricep nimic.

- Și până la urmă ai reușit? s-a interesat Caroline.

- *Nu vă fie teamă, soțul meu o lipește la loc*, a imitat-o Estelle, cu accent polonez.

Și iar hohote de râs.

- Nu puteți să vă abțineți? a intervenit Judith.

Caroline s-a oprit instantaneu, dar Kiki și Estelle s-au lăsat cu totul în voia veseliei lor prostești.

- Probabil că avem alergii la cadrul natural, a sugerat Estelle. Prea mult polen, prea mult aer curat, ceva trebuie să ne fi picat strâmb.

Însă Judith își epuizase toate rezervele de răbdare.

- Pentru voi, toată povestea asta nu-i decât o farsă enormă, le-a reproșat ea. Pentru mine, însă, nu e. Eu vreau să trăiesc această experiență așa cum a trăit-o și Arne. Mi-am imaginat totul atât de frumos și... și... și acum nici nu mai știu exact unde am ajuns.

Iar ochii i s-au umplut de lacrimi, fără să își mai poată stăpâni oboseala și disperarea ultimelor ore.

- Deși îmi propusesem să fiu tare, a mai reușit ea să adauge cu multă greutate.

Îngrijorarea a luat locul hohotelor de râs, Kiki își mușca buza, complet derutată, cu un sentiment de vinovăție, ceea ce însă nu pusese stăpânire și pe Estelle, tot mai deranjată în ultimul timp de tendința lui Judith de a-i pune o aură de sfânt soțului său dispărut. Ea care, cu ceva timp în urmă, se plângea mereu că era sufocată de sentimentele lui, acum uitase totul. Dar, spre ușurarea Carolinei, Estelle s-a abținut de la alte comentarii. Până și ea putea fi conștientă că se ajunsese la limită.

Caroline s-a mulțumit să o strângă în brațe pe Judith, nefiind deloc interesată să-i demonstreze că avusese dreptate, gândindu-se la cei cincisprezece ani care le legau și la cei patru sute treizeci de kilometri pe care îi mai aveau de străbătut împreună, până la Lourdes. Patru sute douăzeci și șapte, mai exact. Pentru că ea, Caroline, știa cu precizie unde se aflau.

- Poate că nu știm exact pe ce drum a mers Arne, dar știm bine unde voia să ajungă.

Judith abia dacă a reacționat. Era la capătul puterilor.

- E inutil. Pelerinajul nu face decât să agraveze și mai mult toată situația, a suspinat ea. Cel mai bine ar fi să fac cale întoarsă.

- Exact asta trebuie să și facem, a asigurat-o Caroline, scoțând imediat ghidul său de călătorie. Șoseaua se află la câteva sute de metri de aici. E calea cea mai scurtă de întoarcere la drumul nostru. Sunt doar câțiva kilometri.

- Unde întârzie medicul de la urgență, doar am zis că am nevoie de el! a mai adăugat Estelle, prăbușindu-se ca la teatru.

Se spune că, odată cu trecerea anilor, câinii încep să semene tot mai mult cu stăpânii lor. Dar la fel se întâmplă, de fapt, cu toate animalele din preajma oamenilor. Pentru că era greu de spus cine a fost mai surprins să întâlnească pe un drum de țară părăsit cinci doamne singure, evident de la oraș, obosite și transpirate: țaranul taciturn sau oile sale, care priveau ciudatul grup de pelegrine de sus, de la înălțimea remorcii în care erau transportate. Nici nu a fost nevoie de prea multe cuvinte. Omului nu îi trebuia nicio explicație ca să priceapă că era nevoie de un gest creștinesc, de iubire de aproape. Fără să scoată un cuvânt, a coborât oblonul cu scară de acces și a împins oile într-o parte. Și, cu un gest simplu, le-a invitat pe cele cinci doamne să se instaleze comod la el în remorcă.

Judith s-a urcat prima, dând astfel semnalul că, pentru moment, era dispusă să uite de jurnal și de indicațiile lui. Caroline și Eva au urmat-o. Chiar și Kiki a renunțat la o repriză din lupta ei pentru iertarea păcatelor. Ajunseseră, toate patru, la o înțelegere mută: pentru prima zi de pelerinaj efortul depus era suficient. Dacă nu cu vârf și îndesat! Dar oricum suficient ca să poată renunța la mersul pe jos, pentru moment.

Doar pe Estelle o rodea îndoiala. Nu aveai cum să știi în ce măsură oile franceze nu erau dornice să își răzbune semenii, gândindu-se doar la mielul de Paulliac cu care se desfătase cu o seară în urmă, la Montpellier. Miel de lapte cu dulceață de ceapă. I se părea că trecuse o veșnicie de atunci. O amintire venită parcă dintr-o viață anterioară. Dintr-o viață frumoasă. Altfel, suprafața murdară a platformei nu era deloc ademenitoare. Dar avea de ales? Gândul înfiorător că ar mai fi fost nevoită să străbată

și numai un metru pe jos a împins-o să facă eroicul gest și să declare război fobiei ei pronunțate față de tot ce ținea de gospodăriile țărănești. În vreme ce Estelle se străduia să-și găsească un loc sigur, cât mai departe de oi, Eva se instalase comod pe podea, așezată turcește, ocupându-se mulțumită de resturile picnicului ratat.

Mașinăria s-a pus în mișcare, clătinându-se din toate încheieturile. În uruitul îngrozitor al motorului, vântul purta mirosul de oi direct spre Estelle. Din cabină răzbătea până la ele un radio obosit, o voce ieșită ca din trecut, da, Les Poppys cântând despre cum nimic nu se schimbă. *Non, non, rien n'a changé.* O melodie simplă, care a reușit însă să le dea puteri doamnelor de marți.

– Versurile piesei le-am tradus în timpul cursului de franceză, a strigat Kiki.

Estelle își aducea vag aminte că văzuse cândva grupul de copii francezi la televizor. Probabil într-o vreme când Rudi Carrell era eroul incontestabil al serilor de sâmbătă.

Kiki a început să bată din palme și să cânte. *Mais tout a continué, mais tout a continué.* Totul a mers mai departe, ca înainte, spunea povestea. Nimic nu s-a schimbat. *Non, non, rien n'a changé.*

Judith s-a molipsit și ea de exuberanța cântecului și a început să fredoneze refrenul, împreună cu Eva și Estelle, în timp ce Kiki făcea solo voce pe strofe, fără să fie foarte sigură de cuvinte, lipsă bine suplinită prin gesturi generoase.

– Eu cânt îngrozitor de fals, le-a asigurat Caroline, preferând să se țină de-o parte.

Pentru ea era suficient să le privească. Și, în vreme ce ele cântau voios, tractorul, cu remorca lui cu tot, își croia calea printre dealurile domoale, întâlnind și alte grupuri

de drumeți împrăștiați, dovada clară că nu doar ele optaseră pentru acea versiune izolată a Căii Apostolului Iacob.

Estelle era fericită: probabil nici nu exista loc mai potrivit decât remorca tractorului din care să se poată admira splendoarea peisajului, cântărind în același timp și trăinicia prieteniei lor. Pentru că, dacă s-ar fi cunoscut astăzi, nu ar mai avut nicio șansă să se apropie unele de altele. Dar acum, după cincisprezece ani, ele își puteau spune în față adevăruri care altfel ar fi condus la drame.

Non, non, rien n'a changé. Nimic nu s-a schimbat. Toate aveau să rămână la fel. Indiferent ce s-ar întâmpla.

Estelle, care își lăsase bielele sale picioare chinuite să atârne în afara platformei, la un moment dat a simțit o atingere blândă pe ceafă și când s-a întors puțin, s-a trezit privită de aproape de doi ochi umezi de oaie, care de fapt măsurau tandru blănița de la hanoracul său. Exact cum spusese Judith: „În pelerinaj te redescoperi.”

În orice caz, după cum avea să constate Estelle, gustul ei vestimentar făcea o bună impresie în rândul ovinelor.

19

Tractorul s-a oprit scârțâind din frâne în fața celui dintâi loc de popas de pe traseul lor, Auberge Sainte Marie, pensiunea Sfintei Fecioare. Reușiseră să străbată prima etapă. La fel de tăcut ca atunci când le invitasă în remorca sa, țăranul a dat jos oblonul și le-a ajutat pe doamne să coboare.

Atmosfera satului amintea mult de Evul Mediu. De-a lungul ulițelor înguste se îngrămădeau case înalte, cu două etaje, din piatră neprelucrată cenușie, ocru și galben-mat,

cu fațade care spuneau prea limpede povestea luptei fără sfârșit în fața declinului. Și a intervențiilor umane care aveau loc doar atunci când situația devenea disperată.

Caroline se bucura că mica lor aventură cu tractorul luase sfârșit. Cât călătoriseră prin sat, remorca se apropia periculos de ziduri, fără ca șoferul să fi considerat necesar să reducă viteza. Iar urmele de pe pereți demonstau că nu toată lumea reușise să păstreze distanța. Și poate tocmai de aceea casele aveau ferestre atât de puține și atât de mici. Iar dimensiunile lor țineau seama mai degrabă de obiceiurile locului decât de legile esteticii.

Fațadele aveau un aer mai degrabă neprietenos, puținele geamuri fiind acoperite cu obloane și jaluzele. Doar farfuriile de satelit mai făceau legătura cu lumea, în acel sat în care nu se petrecea niciodată nimic.

Auberge Sainte Marie se afla într-o piațetă, alături de o bisericuță, o *charcuterie* (cârnățarie) și o mică tutungerie, unde te puteai pune la curent nu doar cu situația mondială, ci și cu ultimele bârfe locale. Unde în acele momente se dezbătea intens situația celor cinci doamne venite de departe, care se rătăciseră prin lumea lor.

Caroline cerceta cu atenție statueta cioplită în lemn a Sfintei Protectoare, așezată într-o firidă din zidul masiv al pensiunii, chiar la intrare. Maria era înveșmântată în alb, faldurile fiind prinse într-un brâu albastru, și pe fiecare picior avea câte un trandafir de aur. Exact așa o descrisese în 1858 Bernadette Soubirous, fiica unui morar în vârstă de paisprezece ani, după ce Sfânta Fecioară i se arătase într-o mică peșteră. Caroline citise povestea pe Internet, prilej cu care constatase, fără voie, că în lumea noastră laicizată dacă dai o căutare pe Google pentru pelerinajul la Lourdes și se livrează la pachet și fiica Madonnei, purtătoare a aceluiași nume.

După părerea ei, povestea spusă de Bernadette nu părea foarte plauzibilă. „Nu vă promit fericirea pe lumea asta, ci doar pe cealaltă”, se pare că ar fi auzit copila, iar soluția la îndemână a fost să se pună totul pe seama Sfintei Fecioare, ca să nu mai fie nevoie de nicio altă investigație.

În virtutea deformării profesionale, pentru Caroline era imposibil să-și reprime reflexul de a verifica toate declarațiile, indiferent cât de verosimile și de demonstrabile ar fi părut. Și o scoteau din fire poveștile confuze, care însemnau pentru ea muncă și complicații și nopți pierdute și surprize neplăcute la tribunal. Vocile care șopteau ceva în taină erau invocate mai ales de clienții prea puțin dispuși să își asume răspunderea propriilor lor fapte.

În același context, Caroline se mai oprea și asupra remarcabilei coincidențe că uluitoarea apariție de la Lourdes se armoniza atât de bine cu dogma despre concepția imaculată a Mariei, adoptată de Biserica Catolică doar cu patru ani înainte. *Que soy era Immaculada Councepciou*, fusese răspunsul primit de Bernadette de la acea minunată prezență, ce plutea pe fundalul peretelui de stâncă, atunci când ea o întrebase cine este. „Eu sunt imaculata concepțiune.”

Și încă un lucru mai rămânea de neînțeles pentru Caroline. Concepția imaculată nu se referea de fapt la Isus, ci chiar la Maria. Prin dogma respectivă, papa Pius al IX-lea stabilise, ca învățătură a credinței, că nu doar Isus fusese produsul unei nașteri virginală. Printr-un gest de grație divină, și Maria a fost ferită, din prima clipă, de păcatul originar. Deși Ana, bunica lui Isus, rămăsese însărcinată pe cale cât se poate de naturală. Caroline se frământa îndelung. Ca să poți accepta una ca asta, era neapărată nevoie să fii catolic.

În orice caz, niciun avocat al părții adverse nu ar fi avut vreo șansă înaintea ei, cu o asemenea argumentație

aventuroasă. Dar probabil că lucrurile erau cu totul altfel judecate în cadrul religiei. Puteai să crezi sau nu. În ceea ce o privea pe ea, însă, nu credea niciun cuvânt din povestea Bernadettei. Și nici în apa tămăduitoare de la Lourdes nu își punea prea multe speranțe. Caroline citise că studiile științifice nu evidențiaseră nimic neobișnuit în conținutul de substanțe minerale al izvoarelor de la Lourdes. În limbajul obișnuit, lichidul supus analizei era apă potabilă. În schimb, credința oamenilor în legenda Bernadettei și prezența numelui ei pe firma unei pensiuni nu o deranjau câtuși de puțin.

Strigătul de bucurie i-a întrerupt șirul gândurilor.

– Sainte Marie! a exclamat Judith, am revenit pe traseul lui Arne, sărind fericită de pe platformă, aproape nevenerindu-i să creadă în norocul neașteptat. Vom dormi unde a dormit și Arne. Poate nu am urmat exact traseul lui, dar acum am regăsit drumul cel bun. O să vedeți, locul e nemaipomenit! Arne a fost foarte încântat. Au crame, paturi moi, extrem de comode, și băi spațioase. Exact ce ne trebuie după o asemenea zi. Lui Arne nu îi venea să mai plece.

Își regăsisese vocea, iar nesiguranța care pusese stăpânire pe ea se risipise cu totul. Acum, ajunsă în sfârșit pe urmele lui Arne, Judith era pregătită să preia din nou conducerea. Totul era în ordine.

Până în momentul în care patroana pensiunii, Ginette, trăită o viață întreagă sub soarele nemilos al Sudului, le-a deschis cu un scârțâit ușa camerei. Caroline nici nu mai simțea nevoia să inspecteze și restul pensiunii, fiindu-i de ajuns ca să își alunge și ultima îndoială: ceva era în neregulă cu jurnalul lui Arne. Și acel ceva nu era deloc o eroare neglijabilă în indicarea unei direcții de mers.

– Eu vreau patul de sus, a anunțat Kiki binedispusă, urcându-se în viteză cu bagaj cu tot în patul suprapus, cel mai apropiat de fereastra oarbă.

Prietenele ei nici nu își reveniseră din șoc. Din șocul provocat de luxul ce le înconjura. Locul avea o austeritate de chilie, care nu era dată doar de crucifixul supradimensionat care împodobește încăperea.

O lampă cu neon arunca o lumină nemiloasă asupra detaliilor deprimante: trei paturi suprapuse, un scaun, o masă strâmbă și un dulap de haine cu șase umerase și șase uși care nu se mai închideau bine de mult. Totul furniruit în cea mai nobilă melamină. Pe paturi, pături de lână lăbărțate, care ar fi putut să atragă atenția unor colecționari de obiecte antebelice.

– Am o prietenă care face genți din așa ceva, care se vând ca pâinea caldă, s-a entuziasmat Kiki.

Nu avea nici timp și nici chef să-și bată capul cu amenajările interioare ale acelei pensiuni. Și nici cu însemnările din jurnalul lui Arne. Kiki ardea de nerăbdare să-și înceapă proiectul. Văzuse atâtea forme și culori interesante, invadată de muzicalitatea peisajului, ea care acorda o mare semnificație fiecărui sunet armonic. În primul semestru, la academie, se făcuse de poveste atunci când își însoțise prezentarea primului ei produs cu o coloană sonoră de pe CD, încercând să sublinieze sentimentele pe care se aștepta să le trezească viitoarea canapea proiectată de ea.

În timp ce colegii ei preferaseră să își facă machetele de mobilier din poliuretan, pentru ca apoi să le coloreze cu tandrețe. Între timp însă se inventaseră de mult mecanisme sofisticate care scoteau modelele tridimensionale direct după proiectele lucrate în computer, printr-o simplă apăsare de buton.

Kiki era în cea mai bună dispoziție, după o zi în care avea sentimentul că i se dăruiseră multe, foarte multe impresii nemaîntâlnite. Iar acum era momentul să le transpună pe hârtie. Aici avea șansa să lucreze nestânjenită, nu ca la atelierul de la Köln, cu toți colegii din jur care o împiedicau mereu să deseneze în voie. Aici era liniște. Prea multă liniște.

După entuziasmul inițial, când ajunseseră la pensiune, Judith rămăsese fără grai după ce aruncase o privire în camera cu șase paturi.

Estelle dispăruse la subsol, în căutarea unui strop de ceva bun, și s-a întors fluturând degajat ce descoperise: câteva cutii de carton care conțineau vin.

– E tot ce am găsit în așa-zisul beci de vinuri, a anunțat ea, împărțind și umplând paharele.

Caroline și-a ridicat paharul:

– Să bem până când paragina asta o să ni se pară un palat, așa cum i s-a părut și lui Arne, a rostit ea solemn, fără nicio intenție răutăcioasă.

Dar Judith a încremenit, simțindu-se atacată.

– Dar vinul nu-i rău deloc, a continuat Caroline, ignorând-o total.

– Ce vrei să spui, Caroline? s-a înfuriat Judith.

– Se prea poate ca Arne să nu mai fi perceput lucrurile în lumina lor reală, a încercat avocata să o împace.

Nu căuta ceartă, dar Judith era pornită:

– Problemele lui au fost la stomac, nu la cap.

Kiki a oftat, gândindu-se că iubirea nemăsurată de adevăr a Carolinei se putea transforma uneori în calamitate. Ce mai conta cât de exact descrieseră Arne drumul și pensiunea? Aveau un acoperiș deasupra capului, erau sănătoase și aveau înaintea lor zece zile de libertate în Franța, iar vinul avea un gust nemaipomenit. Mai mult de-atât, ce-și mai

puteau dori? „Nu te amesteca și nu-i spulbera lui Judith iluziile“, a fost Kiki la un pas să-i spună prietenei ei, dar Caroline nu era pregătită să renunțe la dispută:

– Nu ți se pare ciudat că niciuna din indicațiile din jurnal nu se potrivește cu realitatea?

Kiki nu era singura care simțea că povestea dădea semne să nu se încheie cu bine. Eva s-a strecurat între cele două femei, încordate ca niște cocoși gata de luptă, ca să le mai umple paharele, încercând, cu prefăcută voioșie, să aplaneze conflictul înainte de a izbucni cu toată forța:

– Există multe Căi ale lui Iacob și toate duc spre Santiago de Compostela.

Dar Judith a împins-o pe Eva într-o parte.

– Este posibil să se fi schimbat proprietarul, a contrazis-o ea sfidător.

Estelle și-a inspectat prudent patul:

– De șapte luni încoace, aici nu s-a mai atins nimeni nici măcar de pături.

Ca de obicei pregătită pentru orice situație, Estelle a scos repede din geamantan, cu gesturi de magician, un tub cu insecticid.

– Unde vrei să ajungeți cu discuția asta? a exclamat Judith.

– Chiar ești convinsă că lui Arne i s-ar fi putut părea un lux? a încercat Caroline să se apere.

– După o zi întreagă de pelerinaj? Fără îndoială, da! a intervenit Kiki plină de încântare.

Credea cu tărie în fiecare cuvânt. Se întinsese comod sus, în patul ei, prinsese de perete cele câteva schițe cu vase făcute pe drum și era mulțumită de toate. Mai puțin de mofturile prietenelor sale. Dar cearta se întetea în paturile de jos. Caroline nu ceda, iar Judith cu atât mai puțin:

– Arne era grav bolnav și știa că va muri. În asemenea împrejurări, fiecare clipă ți se pare un dar. Fiecare întâlnire

cu creația este un miracol, și dacă îți iese în cale cea mai mărunță ființă.

Dintr-odată, în cameră s-a răspândit un miros ascuțit, obligând-o pe Judith să-și întrerupă discursul. Estelle pulveriza fără milă cu spray-ul o creatură mărunță care își găsisese adăpost, împreună cu familia sa numeroasă, la ea în pat. Apoi, simțind că toată lumea era consternată, a măsurat-o întâi pe Judith, apoi masacrul dintre pături.

– Am putea să ne convertim la budism, a propus Estelle cuprinsă de remușcări. Și la credința în reîncarnare.

Judith a ieșit din încăpere trântind ușa. Eva s-a grăbit după ea, nu fără să arunce în urmă o privire plină de reproșuri.

– Mi se pare cu totul lipsit de sens, a șoptit ea.

Nu era foarte limpede ce anume o deranjase mai tare: întrebările crude ale Carolinei sau umorul anarhic al Estellei.

– Grozav! a felicitat-o Kiki pe Caroline, ridicând degetul mare. Judith o să aibă iarăși motiv să plângă jumătate din noapte.

– Dacă nu îi spuneam nimic, mâine aveam toate șansele să o pornim iarăși razna, s-a apărât Caroline.

Dar Estelle era gata să ducă un pas mai departe gândul Carolinei:

– Mă înșel oare, nu cumva a existat un caz, cineva care și-a fabricat un jurnal întreg?

21

– Hitler? a prins Kiki ideea.

– Estelle și-a amintit de spărgătorul acela profesionist, a început să râdă Caroline. Care era convins că-și poate construi singur alibiurile.

– Cine știe ce o fi avut și Arne de ascuns, a mai adăugat Estelle cu subînțelese.

Toată ziua Caroline se frământase cum să o convingă pe Judith să renunțe la încăpățânarea cu care urmărea indicațiile îndoielnice din jurnalul lui Arne și, în cele din urmă, dintr-un impuls, se hotărâse să adopte calea radicală.

Acum își reproșa că nu reușise să-și formuleze părerile mai diplomatic. Se instalase pe prisma din fața pensiunii, își luase un pahar de vin și privea detașat agitația de seară a satului. Ultimele raze calde ale soarelui de vară luminau fațadele cenușii. Era foarte plăcut. Câțiva puștani urmăreau pe uliță două fete vesele, întrecându-se în gesturi pe jumătate îndrăznețe și chicoteli mult prea sonore. Bătrânii satului se adunau lângă biserică, pentru taifasul de seară, privind-o cu insistență pe Caroline. Care îi ignora cu desăvârșire.

În ea se dădea însă o luptă. De ce reacționase atât de brutal? O invidia pe Kiki pentru talentul ei de a accepta lucrurile așa cum erau. Kiki nu punea întrebări inutile. Putea presupune că îi era indiferent dacă ajungeau la Lourdes, la Tombuctu ori nicăieri. Știa să își consume micile bucurii din fiecare zi. Dar punea totuși ambiție în tot ceea ce făcea. Ea de ce nu reușea să privească viața mai detașat? În vreme ce Kiki era iubită, ea stârnea doar prețuire, adesea teamă, iar uneori confruntări deschise.

În viața profesională, reușea perfect să manevreze totul inteligent, să temporizeze și să spună lucrul potrivit la momentul potrivit. De ce nu-i ieșea asta și în viața personală?

„De aceea există prietene. Ca să te destinzi după câte vezi la serviciu“, încerca ea să se îmbuneze. Minciuna era una dintre prezențele cele mai firești din viața ei profesională. Zi de zi avea de-a face cu declarații false și jumătăți de adevăr, cu pretexte și cu retorică goală. Legea îi proteja pe mincinoși. *Nemo tenetur se ipse accusare*, așa

se spune frumos, în latină. Nimeni nu este dator să se autoacuze și să fie părtaș la propria sa condamnare. Pe măsură ce reușise să se obișnuiască cu minciunile din sala de judecată, cu atât devenise mai alergică în viața personală, față de orice abatere de la adevăr, oricât de mică ar fi fost ea.

Cum se hotărâse să o cruțe pe Judith cu întrebările, gândurile sale au început să se îndrepte spre Philipp. Încercase zadarnic, toată seara, să vorbească cu soțul ei. Arne îi fusese pacient. Se prea poate să fi discutat ceva și despre ultimul lui pelerinaj. Deși avea telefon mobil, Philipp se folosea de el doar în situații deosebite și de obicei uita să-l încarce. Nu simțea cine știe ce stimă față de tehnica modernă și nici nu-și dorea să fie abordabil oricând, în afara orelor stabilite de consultații și de urgențe. Iar față de ce s-ar fi convenit, sau nu, să facă avea și mai puțin respect.

Caroline sunase de patru ori la clinică și tot de patru ori primise același răspuns melodios din partea asistentei de la programări. „Domnul doctor Seitz este într-o vizită la domiciliu.“

De parcă tot Kölnul ar fi fost atins de o epidemie care împiedica pacienții să vină pe picioarele lor ca să fie consultați de Philipp la cabinet.

Nu era nimic neobișnuit să nu apuce să stea de vorbă câteva zile la rând. Nu erau genul de cuplu permanent branșat la o linie de comunicație deschisă. Nici în perioadele obișnuite, nici în timpul călătoriilor de serviciu. Departe de Caroline să se asigure, prin telefoane, SMS-uri sau e-mailuri, dacă Philipp mai era în viață și dacă o mai iubea. Dar acum nu îi convenea deloc că nu puteau sta de vorbă. Ar fi fost foarte bucuroasă să se poată bizui pe ajutorul lui.

Oftând, s-a rezemat de spătarul băncii. Încă era suficient de cald. Printr-o fereastră deschisă se auzea perfect *Journal de 20 heures*, prezentat de o vreme de o crainică, și nu de Patrick Poivre d'Arvor, monstrul sacru al emisiunilor de știri din Franța, care o însoțise pe Caroline de-a lungul cursurilor ei de limba franceză. Copiii încinseseră o partidă de fotbal între două tomberoane din care se revărsa gunoiul, și făceau zarvă la fiecare gol de-ai fi zis că a înscris echipa cocoșului galic. Într-un târziu, o voce i-a chemat totuși la masa de seară, chiar dacă vremea sa trecuse de mult. Doar bătrânii satului erau de neclintit, așezați pe o bordură de lângă zidul bisericii, tocând mărunț evenimentele zilei. Ce ciudat, s-a gândit Caroline, în piațetele din zonele sudice rămâneau la discuții doar bărbații. Dar serile mixte nu aveau succes nici în cazul doamnelor de marți. Ori de câte ori apăreau și bărbații, lucrurile luau întorsături complicate, s-a înfiorat ea, amintindu-și de comuniunea lui David, fiul cel mare al Evei, sărbătorită în stil mare. În cazul Evei, în stil mare însemna nu numai să-și invite prietenele, cu tot cu însoțitori, plus numeroasa familie a lui Frido în formulă completă, ci și pe mama sa cea excentrică. Își aducea perfect aminte cât o șocase Regine, pe care cu prilejul aceluiași eveniment o întâlnise prima oară. Mama Evei era total uluită că fiica ei reînnota o tradiție de familie de care ea se eliberase cu mare greutate. „Leit bunica Lore!”, a stabilit ea, încă înainte să intre bine pe ușă. Iar din tonul său se ghicea limpede că nu avea nicio intenție să facă vreun compliment. În scurt timp s-a ajuns oricum la un schimb de replici destul de acide între Regine și cei din familia lui Frido, riguroși catolici practicanți, care asistau la comuniunea lui David in corpore, de la mic la mare. Și în mijlocul aceluiași balamuc perfect – doamnele de marți însoțite de domnii lor.

În vreme ce Kiki îi frângea inima și apoi nasul, absolut fără nicio intenție, fratelui cel mic al lui Frido, Estelle și regele farmaciilor aveau toate motivele să regretate că nu luaseră cu ei cantități suficiente de pilule anti-ADHD ca să le poată împărți la toată droaia de copii dezlănțuiți. Dar și Reginei, care și-l alesese chiar pe Philipp ca să își treacă în revistă traumatizanta sa copilărie petrecută într-un mediu catolic. Și oricum, nu putea în ruptul capului să priceapă cum fiica ei, crescută în spiritul deschiderii, ajunsese să îl oblige pe nepotul David să se supună unui ritual atât de dogmatic, cum este comuniunea.

– Dacă mă gândesc doar la confesiune, urla Regine în urechea lui Philipp, ca să acopere țipetele micuților, când eram copil, trebuia să cer iertare până și pentru păcatele de care nu-mi mai aduceam aminte. Mereu aceeași spaimă. Domnul știe ce vei avea de mărturisit încă înainte să păcătuiești.

După ce reușise cu greu să scape din ghearele Reginei, Philipp nimerise în preajma lui Kai, care îi aplica bieteii Judith corecturi la fiecare a treia propoziție. „Ceea ce spui tu e corect doar parțial” părea să fie formula lui preferată. Și după doar trei zile, Judith declanșa procedura de divorț.

După comuniunea din acea după-amiază și după criza de nervi cu care se soldase, doar de intensitate medie, după părerea Evei, se luase hotărârea că toate ceremoniile religioase se vor desfășura pe viitor în cercul familiei restrânse. Nici soții doamnelor de marți nu au păstrat cele mai bune amintiri acelei zile. Și, de atunci, au preferat să fie mai rezervați față de întâlnirile lor. Ceea ce nu le-a deranjat pe doamne câtuși de puțin.

Singurul care ținea cu tot dinadinsul să fie prezent la rundele de marți era Arne. O aducea deseori pe Judith cu mașina la Le Jardin și, dacă nu rămânea doar la un pahar,

se întâmpla să stea până la capătul serii. Spre norocul lui Judith, Arne avea cele mai bune și mai serioase intenții în ceea ce o privea. Spre ghinionul ei, dorea să îi dovedească asta douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru. Pe Caroline o mirase de nenumărate ori firea simbiotică a celor doi. După Kai, însă, orice schimbare nu putea fi decât un progres. Judith nu era puternică și, în lipsa unui sprijin puternic, risca să se prăbușească. Ciudat că nu-și dăduse seama mai devreme: Judith, cea care dintotdeauna se refugiase de la un bărbat la următorul, după moartea lui Arne trăia singură, pentru prima oară. Nici nu era de mirare că nu-i venea prea ușor să se adapteze la noua ei viață.

Deși știa bine că nu va reuși, Caroline a mai încercat o dată să-l găsească pe Philipp. Între timp, asistenta de la programări plecase acasă, iar în locul ei răspundea robotul: „Cabinetul doctorului Philipp Seitz. Momentan nu pot fi contactat. Pentru cazuri deosebite, vă rugăm să vă adresați serviciilor de urgență medicală.”

Enervată, Caroline a închis telefonul. Nu avea nevoie de serviciile de urgență medicală. Avea nevoie de Philipp. Acum și-ar fi dorit ca relația lor să fi semănat mai mult cu aceea dintre Judith și Arne.

Ulița se golise, luminile din ferestre se stinseseră și ele. În firida din zid pâlpâia o lumânare. Sfânta Fecioară îi zâmbea blând. Ar fi putut și să râdă. Doar ea îi chemase pe oameni să facă pelerinajul la Lourdes. „Spune-le preoților că aici trebuie să se vină în procesiune și să înalțe o capelă”, îi spusese Bernadettei, la cea de-a treisprezecea sa apariție. Cea de a optsprezecea a fost ultima, apoi i-a lăsat pe oameni să se descurce mai departe. Chemarea fusese făcută, Arne îi dăduse ascultare, iar Caroline trebuia să suporte consecințele.

Caroline a lăsat telefonul jos, descurajată. Spera că cel de-al șaptelea simț al său, cel al minciunii, să o înșele. Trebuie să fi existat un motiv pentru care niciuna din indicațiile din jurnal nu se dovedea corectă. Un motiv rațional.

22

Kiki trona de la înălțimea patului ei și făcea schiță după schiță. Pelerinajul îi asigura un pretext binevenit să nu proiecteze direct pe computer. Ea își făcuse studiile pe vremea când se lucra cu creionul, rigla și hârtia. Computerizarea branșei a găsit-o nepregătită. Între timp, învățase principiile de bază, dar nu avea să ajungă niciodată la ușurința cu care tinerii designeri mânuiau programele. Când îi era mai greu, punea mâna din nou pe creion, pe ascuns, simțindu-se ca propriul ei bunic, care continua să-l considere pe Charles Aznavour cel mai bun cântăreț, iar pe Peter Frankenfeld regele umorului german. Pe scurt, ca un dinozaur înainte de extincție.

Kiki se uita la prietenele ei. Fotografiasse totul: Judith, dormind. Noptiera cu lumânarea aprinsă în fața fotografiei lui Arne. Alături, flori proaspete și un pahar plin cu vin. Judith pregătise altarul ei pentru Arne și în Franța. Dormea liniștită. În schimb Eva, care zăcea în patul suprapus de vizavi, părea în comă. Nu se mișcase deloc, de câteva ore bune. Clic! Pe ecran a apărut o nouă imagine, Estelle cufundată în somn, cu o mască albastră, pentru ochi. De sub pătură îi ieșeau picioarele, cu urmele unor intervenții chirurgicale.

Kiki a surâs mulțumită. Estelle ar fi urât-o, dacă ar fi știut de fotografie. Apoi a continuat să se uite în albumul zilei,

parcurgând întâmplările în sens invers. Totul rămăsese în memoria aparatului: chipurile îngrozite ale doamnelor de marți când intraseră în cameră, Eva în mijlocul oilor, picnicul grandios, călugărița, prima fotografie de grup, paharul de șampanie din aeroportul din Köln, plecarea. Apoi, neașteptat, un instantaneu: Kiki braț la braț cu Max, un bărbat înalt, cu trăsături clasice, păr blond, ciufulit, și zâmbet vesel, care încă nu-i lăsase nicio urmă pe chip. La douăzeci și trei de ani, nu se punea problema de riduri.

Emoționată, Kiki și-a continuat călătoria prin amintirile digitale: o pereche de îndrăgostiți, într-un cort, pe plasa elastică, pe jumătate goi, în oglinda unei băi. Momente de fericire, de seninătate totală, luate cu declanșatorul automat sau cu brațul întins. Kiki cerceta zâmbind instantaneele de o exuberanță smintită, până și-a dat seama ce face și a apăsat hotărât pe tasta *delete*. Tânărul cel zâmbitor s-a risipit în mii de pixeli. Max a dispărut din galeria aparatului, așa cum dispăruse și din viața ei. Trecuse. Nimeni nu avea să afle vreodată ce se întâmplase între ei.

Și nu peste mult timp Kiki a început să moșăie, printre schițele ei și amintirile legate de Max. A mai apucat doar să audă vag mieunatul ascuțit venit dintr-o încleștare de pisici și, de departe, cele unsprezece bătăi ale ceasului micuței biserici. Lumina din fața pozei lui Arne se stinsese. Se instalase pacea și liniștea pusese stăpânire pe întregul dormitor până când întunericul a fost sfâșiat de țârâitul fioros al unui telefon. De acum prea bine cunoscut și detestat de doamnele de marți: telefonul Evei, nu încăpea îndoială.

Caroline stabilise, la culcare, că spațiul dintre patul de sus și cel de jos era prevăzut mai degrabă pentru pigmei, și nu pentru avocate de drept penal bine construite, din Köln. Din păcate, reflexele ei nu au ținut seama de cele

constatate cu câteva ore înainte și, ridicându-se brusc, s-a lovit cu fruntea de scândurile patului de deasupra.

Mobilul Evei continua să sune nemilos. Târâitul strident era probabil o relicvă din perioada în care telefonul fix era instalat în salon și trebuia să fie auzit din toată casa. Dar vremurile acelea bune trecuseră, iar telefoanele nu mai stăteau de mult într-un loc anume, ci exact acolo unde te așteptai mai puțin să le găsești.

Eva s-a extras din pat bombănind fără șir și cerându-și scuze. Se împotrivi să doarmă sus, de la bun început. Pentru că nu-i venea nicio idee cum să urce scărița cât de cât elegant, apoi se temea că va trebui să iasă afară, în toiul nopții. A coborât cu stângăcie pe patul de jos și s-a lăsat brusc, cu toată greutatea, pe antebrațul lui Judith, care a urlat de durere.

Unde putea să fie întrerupătorul? Și afurisitul de telefon? Atunci i-a ieșit în cale noptiera cu muchia ei ascuțită, de care s-a lovit scurt cu genunchiul, reușind să-și verse paharul cu vin peste picioare. Eva a țipat imediat, Caroline a gemut, iar Kiki a aruncat o pernă. Doar Estelle visa mai departe în pace, fără să simtă nimic din ce se petrecea în jur. Ceea ce nu a împiedicat-o a doua zi, la micul dejun, să susțină cu tărie că nu închisese ochii toată noaptea.

În cele din urmă, Caroline a reușit să găsească telefonul Evei, pipăind pe întuneric. A luat monstrul mic și zgomotos și l-a aruncat pe fereastră, cu un gest larg. Drept răspuns, de jos s-a auzit un guițat indignat. Caroline lovise în plin!

23

Ginette avusese de-a face cu tot soiul de oaspeți de-a lungul vieții sale. De zeci de ani de când conducea Auberge

Sainte Marie, învățase să-i judece pe oameni dintr-o privire. Puțin înainte de miezul nopții, când i-a ieșit în cale doamna aceea plinuță cu fața descompusă, desculță, în pantaloni de pijama scurți și T-shirt, s-a mulțumit să-i arate simplu telefonul din hol.

Eva a format cu greu numărul de la Köln, atât de tare tremura. Amestecul de frig și oboseală împinsă până la epuizare îi pătrunsese până în ultima fibră a corpului. Anna i-a răspuns imediat.

– Mi-ai spus că te pot suna la orice oră din zi și din noapte, s-a scuzat ea.

Presupunerea Evei se dovedise prin urmare corectă: telefonul târziu venea, desigur, de la cei de acasă.

– Ce s-a întâmplat?

– Mama, la mine în cameră e un strigoi, i-a șoptit fetița cu voce tremurată.

Un strigoi. Sigur că da. Asta știe oricine, din Franța e cel mai ușor să alungi strigoi. Oare de ce o lăsa Frido să se uite la filme împreună cu cei mari?

– Anna, șoricelule, de ce nu te duci la tati?

– Tati nu crede în strigoi. Și dacă nu crede, cum să-i descopere?

Simplu ca bună ziua. Dacă nu crezi în strigoi, ai tot dreptul să dormi în liniște, chiar dacă primejdia plutește în aer.

– Și cei mari?

– Râd de mine.

Eva înțelegea prea bine că nu era vorba de niciun strigoi. Annei îi era dor de mama ei, așa cum și Evei îi era dor de ea și de toți ceilalți. Dar asta nu avea darul să consoleze pe nimeni.

– Anna, știi ce îmi cânta bunica Lore pe vremuri, când nu reușeam să adorm?

Eva s-a ghemuit pe podeaua pietruită, s-a rezemat cu spatele de peretele rece și a început să fredoneze. Avea o voce frumoasă și blândă. Ginette, care punea bucătăria în ordine, s-a oprit, ascultând cu emoție. La fel cum asculta și o fetiță aflată foarte departe, la Köln. Anna nu mai era în stare să spună nimic, copleșită de tristețe. Eva înțelegea prea bine suferința micuței.

– Și mie mi-e dor de tine. De voi toți. Strecoară-te la mine în pat. Și sărută-l pe tati din partea mea. Somn ușor.

– Mama, plângi? a întrebat-o Anna, cuprinsă de îngrijorare.

Eva și-a șters lacrimile din obraji și a schițat un protest:

– Nu, nu... Nu plâng.

După ce a pus receptorul în furcă, Evei i-a căzut privirea pe o bucată de hârtie îngălbenită. Lângă telefon era afișat orarul liniei locale de autobuze. Deslușind literele în tușe groase, de culoare roz, și-a dat seama că exista o salvare. Cele câteva cuvinte erau tot ceea ce își mai putea dori. Plecare spre aeroport: ora 8.15.

24

Soarele urca ușor din spatele dealurilor, învăluind zidurile cenușii în căldura sa aurie, în hurelul unei motorete Vespa ce tulbura insistent liniștea ulițelor înguste la concurență cu doi cocoși care cucurigau cât îi țineau puterile. Iar Evei încă nu-i era foarte limpede ce trebuie să facă. Între cele două suflete ale sale se dădea o luptă aprigă. „În ziua a doua o să meargă mai bine”, spunea unul.

„Mers, să nu mai aud de mers! Nici măcar un metru. Te rog, nu!” se auzea celălalt.

„Anna se descurcă foarte bine. Cea neajutorată ești tu.“

„Trebuie să te întorci acasă. Ai uitat să scrii cum funcționează uscătorul de rufe.“

„Alte mame cum de reușesc? Caroline, spre exemplu. Tu cum de nu reușești?“

„Vrei să renunți? Singura dintre toate?“

„Ești o pagubă!“

– Eva, trezește-te!

Vocile ei interioare amuțiseră, Caroline era acum cea care încerca să o readucă în simțiri, cu blândețe.

– Cum? S-a făcut dimineață, așa de repede? a murmurat Eva.

Probabil că reușise să adoarmă într-un târziu, în zbaterea sa între perseverență și vinovăție.

– E ora 7.30. Dacă pornim imediat după micul dejun, reușim să străbatem partea cea mai dificilă înainte să ne prindă arșița amiezii, a îmbărbătat-o Caroline.

Eva s-a prăbușit din nou între perne, sleită de puteri. Oare cum de puteau prietenele ei să facă față atât de bine? Caroline părea în cea mai strălucită formă, Judith își făcea ședința de meditație matinală în fața altarului lui Arne, aflat în puțină dezordine, până și Estelle reușise să se fardeze.

– Vin imediat, și-a asigurat prietenele, care porniseră spre locul de mic dejun, nerăbdătoare să-și potolească foamea și setea de cafea.

Greu de spus ce anume a determinat-o să ajungă la o hotărâre, poate expresia „arșița amiezii“, un obstacol pe care ar fi fost silită să-l treacă prin mare efort. Însă în clipa în care ușa s-a închis în spatele doamnelor de marți, ea știa exact ce avea de făcut. La aeroport și acasă, un gând cu mult prea ademenitor ca să i se poată împotrivi.

Eva și-a dezmorțit cu greu picioarele înțepenite și a coborât neîndemânatic, ca de obicei, din patul ei de la

înălțime. S-a prăbușit cu grația unui sac de făină ca să constate că nu era singura lipsită de spiritul unui pelerin autentic, în acel început de zi. După ce muncise jumătate de noapte, Kiki așipise din nou după semnalul de deșteptare dat de Caroline.

Eva a început să împacheteze pe furis, străduindu-se să nu facă niciun zgomot. Cu fiecare obiect care dispărea în adâncul rucsacului, se simțea tot mai ușurată. Fusese o naivitate din partea ei să-și închipuie că poate porni într-o asemenea aventură fără o pregătire temeinică și un antrenament intens. Primul lucru pe care îl va face mâine, odată ajunsă la Köln, va fi să se înscrie la un centru de fitness. Iar după câțiva ani, când copiii vor fi mari deja, cu un corp astral oțelit, bine antrenat, va face categoric o a doua tentativă. Acum însă, nu era nici locul, nici momentul potrivit, fiind doar o povară pentru prietenele sale.

Și-a verificat ceasul, cu înfrigurare: aproape 8. Sosise timpul să pună capăt acestui capitol. Și-a ridicat rucsacul pe umeri și, ca de obicei, și-a regăsit cu greu echilibrul, sprijinindu-se de patul șubred în care dormea Kiki și stârnind un cutremur de intensitate medie, fără să-i tulbure însă somnul sănătos.

Eva s-a strecurat din cameră pe vârfuri și a coborât pe treptele care scârțâiau la fiecare mișcare. Până la ieșire mai erau doar câțiva pași. Însă ghinionul o urmărea cu consecvență. Ușile sălii de mese erau larg deschise. Ba, mai rău, de la locul lor, doamnele de marți aveau vedere direct spre coridor.

Speriată, Eva s-a ascuns într-un cotlon întunecat, unde praful adunat de zeci de ani în scurt timp ar fi făcut-o să strănute, trădându-se astfel fără niciun comentariu. Adunase suficientă energie ca să o ia din loc, dar prea puțină ca să își și susțină hotărârea în fața prietenelor sale.

Doamnele de marți erau pe cale să-și dea seama că francezii aveau toate motivele să se lipsească de un termen distinct pentru *Frühstück*. Gustarea lor de dimineață purta numele de *petit déjeuner*, adică un „mic dejun” și, în lipsa unei adaptări, lăsa mult de dorit. Estelle mesteca fără chef dintr-o baghetă cu brânză topită, Caroline bea Ricoré, acel amestec curios de cafea și cicoare, iar Judith renunțase cu totul. Studia harta și o compara cu indicațiile din jurnalul lui Arne.

8.02. Eva avea îndoieli, să riște să fie surprinsă în drumul spre ieșire? Era convinsă că prietenele sale nu o vor lăsa să plece, pur și simplu. Și nu-și făcea speranțe că va face față valului de argumente ce avea să se rostogolească asupra ei. Singura șansă rămânea ieșirea din spate. Pe urmă, avea să o sune pe Caroline, din aeroport. Eva miza totul pe o singură carte. A făcut un pas hotărât, a deschis o ușă laterală și a ieșit în viteză, fără să se mai uite în jur.

Era afară! Reușise! A rămas rezemată de ușa trântită, cu ochii închiși, așteptând să audă dacă se mișcă ceva în spatele ei. Liniște. A respirat ușurată și și-a deschis ochii, ca să constate însă că problemele ei abia începeau.

25

Eva nu era doar soție, mamă, bucătăreasă, asistentă medicală, șofer, spălătoreasă și îngrijitoare. Și ajutorul ei în rezolvarea temelor pentru acasă se dovedea de neprețuit. Nu de mult îl îndrumase pe Frido jr. în studiul pe care îl avea de făcut asupra originii expresiilor populare, pentru orele de limba maternă. Deosebit de interesantă i se păruse expresia „a avea noroc porcesc”. Una dintre teorii punea formula pe seama unui obicei medieval, de a oferi, în cursul

sărbătorilor însoțite de întreceri sportive, un porc drept premiu de consolare celui care ieșea învins în competiție. Iar din acea clipă, Eva nu mai avea nicio îndoială în legătură cu veridicitatea respectivei versiuni. Aceași soartă avea și ea acum, în cea de-a doua zi de pelerinaj. Suferise o înfrângere. Iar acum îi era oferit și porcul. Sau scroafa, pe care, după cum dezvăluia plăcuța de pe gard, o chema Rosa și îi bloca Evei calea, în toată măreția și puterea ei. Ieșirea laterală nu era în niciun caz destinată oaspeților amatori de o retragere discretă. Oferea doar accesul spre cocina mocirloasă a Rosei. Și cum Rosa era un animal din principiu flămând, care probabil că prădase în repetate rânduri bucătăria, ușa nu avea clanță și pe partea ei. Iar cocina se învecina direct cu strada. Dacă ar fi ajuns acolo, Evei nu i-ar mai fi rămas decât să o ia spre dreapta, prin fața intrării principale. Și de acolo mai erau doar vreo sută de metri până în stație. Asta dacă reușea să treacă de Rosa. Dar era captivă, fără nicio cale de scăpare.

Ceasul arăta 8.03.

Eva a făcut un pas precaut și s-a scufundat până la glezne în clisa aceea urât mirositoare. Monstrul porcîn grohăia întăritat. Pe farfurie ar fi arătat mult mai îngrijit.

– Pleacă... *allez...* du-te de-aici... *disparez...*

Rosa nu părea deloc impresionată de vocea Evei, ușor tremurătoare, ci dimpotrivă, se apropia curiosă, pas cu pas, pe picioarele ei scurte și subțiri, cu râțul lucind de bale.

– Nu o să mai comand niciodată porc la restaurant. *Ç'est promis*. Te rog să mă crezi, a implorat-o Eva.

Oare de ce nu terminase cursul de franceză? Bestia nu avea cum să priceapă comenzile, dacă nu erau pe limba ei. Dar între timp Rosa își lipise râțul alunecos și moale de mâna ei. Eva a închis ochii și a început să se smiorcăie pe tăcute. Cât și-ar fi dorit să nu fi dat peste ea așa un noroc porcesc.

Acum. Trebuia. Să. Treacă. De. Porc. Se grăbea. Singura armă pe care o avea la îndemână erau proviziile. Biscuiții, cârnații uscați, grisinele, tot ce cumpărase aseară de la supermarket, ca să-și refacă rezervele, s-a transformat pe loc în muniție. Oare te poți strecura mai ușor pe lângă un porc sătul? În disperare de cauză, Eva i-a pus totul la dispoziție Rosei, care nu-și mai încăpea în piele de entuziasm. Până la ultima firimitură.

Autobuzul sosise în sat, stârnind ecouri pe ulițele înguste cu claxonul lui puternic.

De câte ori cuteza Eva să facă un pas, Rosa dădea să o înșface, bănuind că în mod sigur trebuia să mai existe ceva bun în rucsac.

– Mult! Mai mult! Și mai mult! a strigat Eva, în disperarea ei. Niciodată nu e destul. Deși am făcut tot ce-mi stătea în putință. Lasă-mă să trec, animal idiot! *Fous le camp!*

Intimidată de ploaia de cuvinte, Rosa s-a dat înapoi, speriată. Evei nu-i venea să creadă, Rosa îi elibera calea. Surprinsă de victoria ei neașteptată, Eva și-a aruncat rucsacul în spate, pentru prima oară fără să se dezechilibreze. Încă o experiență utilă!

Scutită de kilogramele de provizii, i-a fost ușor să treacă peste gard și să ajungă pe stradă. Bătrânii, aproape conțopiți în zidurile bisericii, își întindeau gâturile zbârcite, potrivindu-și mai bine ochelarii pe ochii lor obosiți: în sfârșit se întâmpla ceva interesant și la ei în sat.

Când tocmai încerca să se strecoare prin fața intrării, Eva s-a văzut din nou oprită din drum, de data asta de stăpâna pensiunii, care fuma la ușă. Ginette a scos din buzunarul șorțului telefonul Evei, plin de amintiri din cocină, în timp ce se risipea și ultima speranță că evadarea ei avea să treacă neobservată.

– Există trei feluri de pelerini, a început Ginette, cu voce gravă și amenințătoare. Turiștii, care cutreieră peste tot în căutare de senzații tari, persoanele dornice să se spiritualizeze, să se apropie cu fiecare pas de propria lor inimă și...

Autobuzul a trecut vuind pe lângă ele, în direcția stației. Apoi a oprit și a deschis ușile. Eva avea de ales între grabă și politețe. Încerca să-și recupereze telefonul, dar bătrâna castelană nu dădea semne că îl va lăsa din mână înainte să-și încheie predica. Atunci, Eva a început să turuie în mare grabă cele câteva fraze pregătite pentru asemenea ocazii:

– Descoperirea de sine nu m-a atras niciodată. Mama mea se mai caută pe sine și în ziua de azi. Pe toate le-a încercat. Supraviețuirea în viziunea lui Mao, dansul ezoteric, sexul tantric. Iar eu am rămas mereu singură. Nu vreau să ajung o mamă ca ea. Care pleacă în pelerinaj, când familia are nevoie de ea.

Ginette înțelegea perfect. Era cât se poate de limpede, Eva făcea parte din cea de-a treia categorie de pelerini:

– Și mai există și persoanele nehotărâte, care caută pretexte, de la primul obstacol.

Pe chip i se putea citi limpede dezamăgirea ce i-o provoca slăbiciunea Evei. Sau poate doar i se părea? Oricum, nu mai conta. Cel puțin reușise să își recupereze telefonul.

Eva s-a repezit spre autobuz, a început să bată cu pumnii în ușile care tocmai se închideau și, spre marea ei ușurare, a fost lăsată să urce.

Eva s-a prăbușit pe un scaun, sleită de puteri. Reușise. Ceilalți călători, puțini la număr, au strâmbat din nas, din cauza izului de cocină ce o însoțea. Dar ei nu îi mai păsa de nimic, ștergându-și în grabă ecranul telefonului: douăzeci de apeluri nepreluate, avea să afle, imediat după

ce a deschis aparatul. Toate de la ai ei, de acasă. Și trei de la Regine. Cea dintâi convorbire a avut-o cu David, care a intrat direct în subiect, fără să piardă timpul cu ocolișuri.

– Mama, n-ai idee unde-mi sunt șosetele de tenis? a întreat-o el, plin de reproș. Le lăsasem pe pian, dar au dispărut.

Oglinda retrovizoare lată, din interior, reflecta perfect figura șoferului. Eva a încremenit. Oare existau dubluri perfecte? Dincolo de lanțul de aur și cămașa roz, de uniformă, nu încăpea nicio îndoială: bărbatul de la volan era leit Frido. Cu un zâmbet diabolic, dădea toate semnele că este pregătit să o aducă înapoi, acasă.

Autobuzul a părăsit piațeta satului. Fără Eva.

– Toți trebuie tratați la fel ca Rosa, i-a explicat Eva stăpânei pensiunii, pe care o găsisse în același loc unde o lăsase. Trebuie să le trasezi foarte bine limitele. Altfel te mănâncă de viu, până nu mai rămâne nimic din tine.

Apoi i-a înapoiat telefonul Ginettei, spunând:

– Dacă mă caută cineva, l-am uitat aici. Ghinion!

Stăpâna pensiunii a zâmbit cu mulțumire:

– Și mai există și acei pelerini care te umplu de uimire.

Eva radia. Tocmai se umpluse de uimire pe sine. Ceea ce nu i se mai întâmplase de prea multă vreme.

26

– M-am temut să nu-ți faci bagajul și să o ștergi, i-a mărturisit Caroline.

Eva tocmai se instalase la micul dejun, după ce își dăduse toată silința să intre în scenă cât mai degajat, în așa

fel încât nimănui să nu-i treacă prin cap că tocmai își încheiase tentativa de evadare. Dar era greu să păcălești o avocată inteligentă.

– Am învins și bestia din mine, și pe cea de afară, a mărturisit Eva. Ce mai contează cei câțiva kilometri până la Lourdes?

Apoi a început să mănânce cu apetitul ei obișnuit. Nu ai cum să pornești flămând în pelerinaj. A rupt bagheta în bucățele într-o ceașcă uriașă, deasupra a turnat zahăr din belșug și apoi lapte fierbinte cu cicoare și cafea, a luat lingura și, fericită, a ras totul. Compoziția era atât de moale, încât nu putea ocoli gândul că s-ar fi potrivit de minune cu o proteză dentară. Un terci cald și dulce și mai mult ca sigur doldora de calorii, care aveau să o poarte în zbor vrăjit peste următoarea etapă.

La bucătărie, Ginette s-a aplecat asupra jurnalului lui Arne, pe care Judith se hotărâse să i-l arate, apoi a clătinat hotărât din cap. La fel și bucătăreasa și omul de la pivnița de vinuri, chemați și ei în grabă. Și-au trecut jurnalul din mână în mână, răsucind harta desenată pe toate fețele. Zadarnic. Și nici de la ceilalți oaspeți, ceva mai cunoscători ai regiunii, nu au reușit să smulgă decât un ridicat din umeri.

Judith s-a apropiat de Caroline cu fruntea plecată.

– S-ar putea să fi avut dreptate, a recunoscut ea cu un zâmbet ratat. Important este doar să ajungem la Lourdes.

Caroline și-a scos notițele și i-a dezvăluit prietenei sale că traseul zilei era stabilit. Judith s-a arătat de acord, fără să scoată un cuvânt, sub privirile îngrijorate ale Evei, care o cerceta când pe una, când pe cealaltă. În cercul doamnelor de marți, neînțelegerile se țineau lanț. Dar parcă se întâmplase vreodată să fie toate de aceeași părere?! O îngrijora

doar faptul că acum nu mai aveau nevoie de cuvinte. Se simțea ca atunci când îți sare o piatră în parbriz. Vezi perfect locul lovit, însă nu știi niciodată încotro va porni fisura.

Caroline s-a ridicat prima. Sosise timpul să pornească la drum. Apoi s-a uitat în jur – oare unde era Kiki?

27

Picioare lungi, bine bronzate, ținută statuară, armonioasă – o apariție seducătoare. Nimic nu o împiedica pe Kiki să zburde pe jumătate goală prin grădină, unde își lăsase hainele la aerisit. Și nici nu o grăbea nimic. La ce bun să se agite? Porcii nu manifestau niciun interes, nici măcar Rosa, care zăcea în glod, cuprinsă de o letargie sătulă.

„Cu animalul ăla placid zici tu că ai avut probleme?“ avea să întrebe Kiki nedumerită mai târziu, când Eva s-a hotărât să le povestească totul. Asta era Kiki. De când se știa, ea avea darul de invidiat să poată vedea în toate doar latura pozitivă. Imediat ce se trezise, se dusesse la fereastră ca să admire acoperișurile lucrute cu șită. Razele soarelui îi gădilau nările, pe peretele de deasupra patului atârnavu câteva schițe promițătoare, iar Kölnul rămăsese undeva, departe. Ce și-ar mai fi putut dori?

Imediat după ce a reușit să își strângă hainele de pe sârmă, Kiki s-a simțit deodată îmbrățișată, din spate. S-a răsucit instantaneu, speriată de moarte. În fața ei se afla un tânăr cu părul blond, ciufulit, și zâmbet vesel. Tânărul pe care îl eliminase din memoria ei virtuală cu o seară în urmă. Max. Nerușinat de binedispus, ca întotdeauna.

– Te bucuri?

Nu tu explicație, nu tu comentariu, nu tu nimic. Atât și nimic mai mult: „Te bucuri?”

Așa trebuie să se fi simțit și micuța Bernadette, când i s-a înfățișat Sfânta Fecioară. Cu diferența că viziunea lui Kiki era cât se poate de pământească. Doar într-o fracțiune de secundă Max a reușit ce nu reușise marșul de mulți kilometri cu o zi în urmă: Kiki nu se mai putea ține pe picioare. Genunchii i se înmuiaseră, de parcă ar fi fost din aluat, pulsul i-o luase razna, ca în *montagne russe* și, cum tot sângele i se scursese brusc din creier, se golise și de orice gând. În schimb se înroșise văpaie în obraji și pe gât.

– Max, a rostit ea cu greu.

Era incapabilă de o comunicare mai complexă, în acea primă fază de șoc. Apoi și-a dat seama că se afla în mijlocul grădinii, îmbrăcată doar în desuuri, și s-a grăbit să-și tragă rochia.

– Ai toată dreptatea să fugi de la atelier. Într-un context nou îți vin cele mai bune idei, i-a spus Max.

În acel moment pe Kiki o preocupa mai puțin mecanismul de apariție a ideilor creatoare decât lucrurile mult mai banale. De unde știuse Max unde să o găsească? Nu mărturisise nimănui la atelier planurile sale pentru cele câteva zile libere.

– Cine ți-a spus... nici noi nu știam precis unde vom ajunge să înnoptăm, s-a bâlbâit ea, tulburată.

– Fiica prietenei tale Eva a pus totul la ea pe homepage. Inclusiv orarul exact.

Și atunci telefonul lui Max a început să sune înverșunat, iar el s-a grăbit să scoțesească prin geanta de umăr. Dar nu după telefon, ci după o hârtie printată, mărturie a felului în care ajunsese el acolo. Harta concepută de Frido cu Anna, afișată online, prezenta minuțios tot traseul. Kiki a gemut adânc. Nu mai era de mult o taină pentru nimeni că Evei îi

venea greu să se despartă de familia ei. În schimb ea, Kiki, nu avea nicio problemă. Nu-i era deloc greu să pună capăt unei relații. Doar Max refuza să priceapă atâta lucru.

– Ți-am spus limpede că totul s-a terminat.

Max a corectat-o. La obiect. Și fără urmă de reproș în voce:

– Mi-ai trimis un SMS. „Nu merge. Îmi pare rău. Kiki.“

Șase cuvinte sărace.

– Mai multe nici nu erau de zis, s-a apărat Kiki.

Max nu părea deloc afectat. Detașarea lui prietenoasă o deruta teribil. Nici în vis nu ar fi putut bănuși că toată povestea, pe care la Köln considerase că o depășise, acum, în Franța, o copleșea de-a dreptul.

Fifty ways to leave your lover recomanda Paul Simon. Poate că ar fi trebuit să judece mai atent și să găsească alte patruzeci și nouă de soluții înainte să adopte calea cea mai rapidă, prin SMS. Kiki avea oroare de lungile discuții de despărțire în care, printre lacrimi, se ajungea inevitabil la formula „să rămânem prieteni”. Și, mai presus de orice, voia să evite și cearta, și ultima partidă de amor, de adio. Nu-și dorea decât să pună capăt poveștii cu Max, înainte să fie prea târziu. Bănuise că vestea nu avea să-i facă deloc plăcere lui Max. Dar să o ignore cu totul, asta o răvășea peste măsură.

– Nu cred nici măcar un cuvânt, i-a râs el în față, cu obrăznicie. Niciunul. Nici măcar „Kiki”. Kiki pe care o știi eu nu obișnuiește să dispară așa, pur și simplu.

Kiki era tot mai neliniștită. Ce căuta el aici? De ce o urmărea? Și, pe deasupra, nu mai suporta nici să îi audă telefonul acela sunând neîntrerupt.

– Răspunde odată! a izbucnit ea.

– Nicio problemă, e tata, i-a explicat Max laconic. Mereu își iese din fire când nu știe precis unde sunt.

Din spatele fiecărei propoziții a lui pândea câte o bombă.
– Ai șters-o de acasă? Fără să spui nimănui? a încercat Kiki să facă puțină ordine în toată povestea.

Apelul a încetat, iar Kiki simțea cum se sufocă de spaimă.

– Am să-i explic totul, la întoarcere, i-a promis Max. Bineînțeles, dacă reușesc să înțeleg și eu ceva, până atunci.

Dar Kiki nu i-a mai dat niciun răspuns. În spatele gardului apăruseră patru fețe curioase. Doamnele de marți erau pregătite de drum și Caroline flutura rucsacul lui Kiki.

Câte secunde mai avea la dispoziție, până va trebui să le explice prietenelor ei prezența lui Max? Cum ar fi putut să se justifice? Max n-avea dreptate. Muncise câteva ore ca să compună SMS-ul. Sucise pe toate fețele fiecare cuvânt din cele șase. Și, mai ales, „Nu merge.“

28

– Oare ce face Kiki acolo? s-a întrebat Caroline.

O urmărea din spatele gardului, cum, furioasă, revărsa un torent de cuvinte asupra unui tânăr, gesticulând ca și cum ar fi vrut să risipească un roi de albine. Nimic nu mai rămăsese din starea aceea destinsă de cu o seară înainte, pe care Caroline o admirase atât de mult la Kiki.

– Oare ce face acolo? a imitat-o Estelle pe Caroline. Se ceartă. Cu Max Thalberg, a mai adăugat ea, privind plină de încântare uluirea de pe chipul prietenelor ei.

Până și Judith reușise să își uite durerea, pentru o clipă:

– Thalberg? Unul și același cu Atelierul Thalberg?

– Același Thalberg, pentru care lucrează Kiki? a mers Caroline un pas mai departe.

- Urmașul la tron în persoană. Max va prelua firma. Imediat ce-și va termina studiile, la Londra.

Eva avea unghiul ei propriu de interpretare a scenei:

- Probabil e o problemă de serviciu. O lucrare pe care trebuie să o încheie Kiki.

- Și sigur crezi și în concepția imaculată, a chicotit Estelle.

Dar Eva dădea semne că începe să priceapă:

- Kiki, vrei să spui... însă el pare mult mai... oare câți ani are?

- E suficient de matur să aibă carte de credit și suficient de imatur să facă mult rău cu ea, a spus Caroline, dornică să pună lucrurile la punct.

Estelle se lăsase pradă visării, măsurându-l pe tânăr cu vădită plăcere:

- O înțeleg foarte bine pe Kiki. Dacă aș fi mai tânără cu vreun an sau doi...

Nici nu apucase să își ducă gândul până la capăt că Eva și începuse să o privească șocată.

- A fost doar o glumă nevinovată, Eva. Nu mă ocup de educație, a surâs Estelle.

- Destul cu insinuările, a hotărât Caroline, ridicând rucsacul lui Kiki, la vedere.

Era semnalul de pornire.

- Asta mi se pare partea cea mai frumoasă a pelerinajului, ai ocazia să faci cunoștințe noi, fără nicio greutate, a încercat Kiki să încropească o scuză, în timp ce-și potrivea curelele rucsacului râzând fals.

Pentru nimic în lume n-ar fi recunoscut că tânărul de alături era iubitul ei, care hotărâse să o urmeze în călătorie, punând-o într-o situație atât de delicată. Dar se simțea obligată să dea o explicație.

– El este, a început ea în forță, apoi s-a oprit și s-a întors spre Max, oaspetele ei neașteptat, cu speranța că nu o va trăda: Cum spuneți că vă cheamă?

– Max Thalberg, i-a sărit imediat în ajutor Estelle. Dacă tot te culci cu el, ai fi putut măcar să-i ții minte numele.

Kiki a rămas cu gura căscată, gândindu-se că ar fi trebuit să se aștepte ca Estelle să cunoască întreaga familie Thalberg, nu numai pe șeful ei.

– Max a intrat în legendă la clubul de golf, când a pornit de capul lui cu tractorul de tuns gazonul și a căzut în lac, la gaura numărul șapte, le-a luminat Estelle.

– Pentru că eram începător, a zâmbit Max obraznic.

Evident, pe Eva o frământa cu totul altceva:

– Dacă știam că vine și prietenul lui Kiki, l-aș fi putut invita și pe Frido.

– Eu nu l-am invitat pe Max, s-a apărat Kiki categoric de orice insinuare.

Dar Estelle nu s-a lăsat impresionată de tonul ei dramatic:

– Las-o baltă, Kiki, important este să fii tu fericită.

– Și nici fericită nu sunt, a strigat Kiki plecând cu pași hotărâți, urmată de toate doamnele de marți.

Max a rămas un moment descumpănit, apoi și-a ridicat geanta de umăr și, păstrând o distanță cuviincioasă, a pornit în spatele lor.

29

„Calea Apostolului Iacob îi oferă pelerinului cele mai emoționante întâlniri, cele mai impresionante peisaje și o experiență spirituală inegalabilă“, citise Eva în ghidul de călătorie al Carolinei. Iar în acea zi le oferea doamnelor

de marți o plimbare prin orașul medieval Narbonne, situat la șaptesprezece kilometri de stațiunea Narbonne Plage, unde își începuseră pelerinajul cu o zi înainte. Eva îi invidia pe turiștii care își petreceau concediul în tihnă, plutind alene în bărcile lor transformate în locuințe de-a lungul canalului du Robine, având răgazul să viziteze renumita catedrală, să se tolănească prin cafenelele însorite, să viziteze vestigiile romane și să se bucure de farmecul atmosferei franceze. Cea mai mare plăcere pentru Eva ar fi fost să poată petrece o zi întreagă în piață, să admire tarabele cu produse locale, cu legume, fructe și mirodenii de toate neamurile, cărnuri și fructe de mare în cele mai diverse culori. Însă după dezastrul din prima zi, Calea lui Iacob le mai putea oferi doamnelor de marți doar un orar nemilos și un traseu lipsit în bună măsură de strălucire: au ieșit din oraș pe un drum bine nivelat, cu trafic intens. Prin spatele halelor industriale din stânga lor trecea autostrada A 61, care lega prin cele patru benzi Marea Mediterană de Oceanul Atlantic. Ce căldură! Ce miros! Genul de șosea pe care era suficient s-o privești ca să îți se coboare toată oboseala în picioare și să te lipsească de orice energie. Mulțumită părea doar Estelle. Pe trotuarul bine asfaltat, geamantanul ei cu role se dovedea a fi singurul accesoriu de pelerinaj ales cu discernământ.

După cât putea deduce Eva din tăcerea posomorâtă a lui Judith, cuvântul „autostradă” nu apărea în jurnalul lui Arne. Camioanele le depășeau vuind, aruncându-le în față trâmbe de praf uscat și gaze de eșapament. Trecând apoi prin fața unui bufet care, din motive greu de explicat, se numea Le barracuda și propunea clientelei *Salades, Frites, Panini et Grillades*, au fost fluierate caustic de proprietar, în timp ce mecanicii atelierului auto din apropiere își împingeau spre ceafă șepcile lor de baseball pătate de ulei, ca să poată vedea mai bine neobișnuita apariție. Iar pe fețele lor

se puteau citi o gamă variată de reacții, de la curiozitate până la amuzament și derâdere, rânjetele lor lăsând să se înțeleagă fără dubii că pelerinii cu scoica Sfântului Iacob prinsă pe rucsac erau o apariție rară pe teritoriul lor. Poate că un pelerinaj la Graceland, locul ultimei odihne a lui Elvis, ar mai fi fost de acceptat, dar cum să bați drumul până la mormântul unui apostol mort de două mii de ani?

Eva încerca să își imagineze ce gândeau cei din jur despre ele: cinci doamne răsfățate, de cea mai bună condiție, pornite în pelerinaj, deoarece nu le mai rămăsese nimic nefăcut și nevăzut prin lume. Cine mai știe, poate că și dotările de la Auberge Sainte Marie fuseseră calculate cu bună știință. Înțeleapta Ginette, care înțelegea așa de bine ce anume îi mână pe pelerini, le oferea oaspeților săi exact ceea ce căutau: osteneală, disconfort și neplăceri. Genul de experiențe care fac tot deliciul povestite acasă, în fața unui pahar de vin roșu scump.

„Tipic“, gândea Eva. Pornise în pelerinaj, însă nu pe traseul principal spre Santiago de Compostela, unde pelerinii sunt o apariție obișnuită. Ea se strecura pe undeva, pe drumuri secundare, necunoscute și prost marcate. Era emblematic pentru întreaga ei viață. Iar de ceva vreme începuse să înțeleagă tot mai bine că o apucase pe o cale lăaturalnică.

Însă prietenelor ei nu le păsa câtuși de puțin că deveniseră obiect de studiu, iar Estelle avea aerul că ar fi fost dispusă să dea și autografe nerușinatului de la bufetul Le barracuda.

Eva a răsuflat ușurată după ce au traversat un pod peste autostradă, lăsând în urmă întinderea de beton cenușiu, pentru o zonă de dealuri cu vegetație puțină, în spatele cărora Narbonne dispărea treptat, învăluit în zgomotul său de autostradă. Apoi, după ce au parcurs o întindere de gariga, acea vegetație specifică ținuturilor mediteraneene, au pătruns într-o regiune împădurită. În calea lor dansau umbrele copacilor

mângâiați de briza fierbinte: pe o parte, chiparoși drepti ca lumânarea, de un verde-saturat, pe cealaltă o specie de arbori foioși. Kilometri după kilometri, niciun sat, nicio vietate. Doar mănăstirea benedictină Fontfroide, unde de mult nu mai exista niciun călugăr, ci doar un restaurant cu personal extrem de tânăr. Unde doamnele de marți s-au oprit să mănânce, sub o boltă de rogojini, fiind aproape singurele cliențe cu excepția celor doi motocicliști italieni, aflați la masa învecinată, refugiați aici cu străvechile lor Moto Guzzi, în căutarea liniștii. *Easy rider*-ii cărunți se arătau însă mult mai interesați de prospețimea personalului decât a legumelor din farfurie, deși erau serviți cu același plictis ca și doamnele de marți. Dar mâncarea era deosebit de bună.

Masa a început cu o salată mesclun – din frunze proaspete de salată verde, varză și petale de flori, cu mult ulei de măsline, lămâie și pâine proaspătă. Apoi steak și cartofi gratinați, iar ca desert sorbet de căpșune. Iar Judith, ca întotdeauna, preferase să se lupte cu aceeași omletă. Și cu toatele au rezistat cu greu tentației de a-și comanda și un vin la un asemenea dejun generos, ținând seama totuși că nu reușiseră să parcurgă nici jumătate din traseul acelei zile. Altfel, poate că ar mai fi rămas până seara dacă nu ar fi existat firma de turism Spatz¹ din Fulda, care în acele momente tocmai debarca în parcare a abației o trupă de pensionari robuști. După cum era ușor de aflat din anunțul de pe autocar, seniorii efectuau circuitul „Catari și catalani”, explorând fulgerător nordul Spaniei, Andorra și sudul Franței. Totul în mare viteză, trei țări în nouă zile, mâncare, vă rugăm, în cincisprezece minute și băuturile sosesc imediat. Un, doi!

– La vârsta lor nu mai au mult timp de pierdut, le-a găsit Eva o scuză pentru lipsa lor de răbdare.

---

¹ „Vrabia” (n. tr.).

Dar când cu toții au început să se plângă sonor de lentoarea cu care erau serviți, doamnele de marți au preferat să se refugieze în grabă și să o pornească la drum, ca să nu mai asiste la spectacolul zgomotos și insuportabil dat de compatrioții lor.

Cu fiecare pas, Eva simțea cum se destinde tot mai mult. În mijlocul aceluși pustiu, fără muncitori obraznici și cârciumari dornici să glumească pe seama trudei lor, avea un sentiment de eliberare. Și, foarte important, scăpase și de greutatea din rucsac. Era mândră de sine și o pornise în pas vioi, alături de Caroline. Urmate de Kiki, a cărei atitudine spunea cât se poate de limpede: „Dați-mi pace!”

30

Kiki nu mai vedea nimic înaintea ochilor. Nici abația Fontfroide, în cadrul ei feeric, în depresiunea înconjurată de dealuri împădurite, nici vitraliile splendide care scăldau spațiile interioare neîmpodobite în fantezii multicolore, nici curtea înecată în verdeață, cu șirul de coloane duble și arcade, nici grădina de trandafiri. Kiki făcuse o descoperire cu totul nouă. De data asta, în adâncurile sale, mai precis sentimentul de remușcare.

Cum de se petrecuse toată povestea cu Max? Nu fusese nici măcar dragoste la prima vedere. Cum se întâmplase? Când ea se angajase la Thalberg, Max era un licean deșirat, cu brațele prea lungi atârnându-i pe lângă corpul mult prea slab, cu un aer de marionetă. Tehnicienii de la departamentul de prototipuri, pe mâna cărora mai era dat din când în când ca să-și facă o idee despre cum funcționează bazele

afacerii, nu îi acordau nicio șansă. Mâinile nu îi puteau fi de folos decât la orele de limba franceză, când își scria în palmă cuvintele mai dificile ca să iasă cu fața curată.

Kiki era să cadă de pe scaun când, în urmă cu câteva săptămâni, Thalberg o anunțase că tânărul avea să-și petreacă vacanța de semestru la ea în secție. Criza economică lovise din greu și în branșa lor, cifra de afaceri scăzuse dramatic, o serie de clienți italieni importanți dispăruseră de pe piață și câteva reviste de amenajări arhitectonice, care le susțineau produsele, își încetaseră apariția. În vremurile în care mulți angajați se trezesc înlocuiți cu debutanți mult mai ieftini, nu e câtuși de puțin un semn bun să-l vezi pe fiul șefului, și viitor conducător al afacerii, plantat chiar în grădina ta.

Kiki încerca să-și imagineze ce o aștepta. Mulți practicanți plecau exact așa cum veneau. Existau timizii, cei care amuțeau copleșiți de respect, lingușitorii, capabili să execute orice comandă dacă venea din partea șefului, și carieriştii, cu ego și competențe sociale bine reflectate în forța cu care dădeau din coate. Și apoi cei cu adevărat buni, și cu adevărat periculoși, din punctul ei de vedere, cu proiecte curajoase, creative și sexy. Iar Max... unde se încadra el?

La prima vedere, Max putea fi asimilat în categoria celor respectuoși. La început era atât de rezervat, încât și uitai că se află acolo. Asta până la brainstormingul legat de restaurarea unui elegant hotel din cartierul gării, când Thalberg și-a dorit să audă propuneri din partea tuturor.

La ședință a participat întreaga echipă și cu toții s-au ocupat în primul rând de publicul-țintă și de structura lui de vârstă, de analize de marketing, de ultimele cercetări asupra efectelor culorilor și de trendurile industriei hoteliere. Și tocmai când un coleg, care mersese până acolo încât să propună distrugerea holului de recepție grandios, pentru a fi înlocuit

cu un proiect nou, ale cărui idei principale erau liniile drepte și belșugul de lumină, deodată s-a auzit muzică.

Max se ridicase și pusese un CD în computer.

– În primul rând trebuie să ai, și să stăpânești bine, un simț al spațiilor, și abia apoi te poți gândi să faci totul praf și pulbere, a intervenit el fără nicio reținere.

În loc de teorii apăsătoare, în atelier au început să adie notele unei piese discrete, în fundal melancolia unui contrabas, în prim-plan volutele ușoare și armonioase ale unui pian. La un moment dat cineva a făcut semn spre ceas, în timp ce toată lumea chicotea și își trăgea șuturi pe sub masă. Dacă Max nu ar fi fost băiatul patronului, lucrurile ar fi stat cu totul altfel, fiind mult mai ușor să îți spui deschis părerea despre o asemenea pierdere de vreme.

Dar Kiki se lăsase purtată de muzică. Melodia îi evoca un trotuar pustiu, într-o noapte ploioasă. Și o femeie în picioarele goale, după ore nesfârșite de dans, plutind prin holul unui hotel, ținându-și grațios în mână sandalele *high heels*. Ca apoi să se oprească la bar, pentru un ultim *drink*. Melodia era melancolică, dar neobișnuit de senină.

Luată prin surprindere, Kiki și-a ridicat privirea din teancul ei de hârtii. De două săptămâni lucra alături de Max, dar el nu-i atrăsese nicio clipă atenția. Însă acum, studiindu-l mai atent, constata cu surprindere că adolescentul disproporționat se transformase într-un tânăr extrem de prezentabil, îmbrăcat voit neglijent, ținând parcă să stabilească limpede că nu-i pasă de banii bunicilor și nici de cămășile scumpe ale tatălui său. Din toată atitudinea lui se putea vedea cu ușurință că abandonase studiul violoncelului, impus de mama sa, și se orientase spre sport. Păstrându-și totuși simțul muzicii.

Kiki înțelegea foarte bine ce anume urmărea să transmită Max cu muzica lui ce sugera cu multă acuratețe o atmosferă

din alte vremuri, atât de emblematică pentru acel distins hotel. Cum să renunți la așa ceva? Era o pledoarie fără cuvinte ca restaurarea să pornească de la principiul păstrării farmecului misterios emanat de hotel.

– Ce melodie era? a întrebat ea, după ce ultimele ecouri se stinseseră în atelier și se întorseseră cu toții la computerele lor.

– Jazz suedez, i-a explicat Max. O rămășiță a verii.

Kiki nu avea nevoie de altă explicație, iubirile nefericite ale vacanțelor se exprimă cel mai bine prin muzică. Avea și ea preferințele sale, cum ar fi una dintre piesele grupului Poppys.

În aceeași seară, când a căutat pe YouTube „Jan Johansson – *Visa Från Utanmyra*” și a ascultat-o din nou, a priceput imediat de ce era atât de fericită acea femeie din miez de noapte. Probabil că își întâlnise, la party-ul abia încheiat, sufletul-pereche.

Amintirile îi aduseseră un zâmbet pe chip, când dintr-odată Kiki a realizat că alături de ea mergea Caroline, care o privea cu atenție. Și fără să o întrebe nimic. Însă Kiki s-a simțit obligată să îi dea o explicație:

– Da, știam ce vârstă are, când a început. Nu, problemele nu se rezolvă de la sine. Da, ai avut dreptate, a rostit Kiki grăbit și sacadat.

Caroline a fost surprinsă de o reacție atât de puternică:

– Nimeni nu-ți reproșează nimic, Kiki.

Nici nu era nevoie. Kiki își făcea singură reproșuri. Există persoane care susțin sus și tare că zona privată poate fi strict separată de cea profesională. Dar ea nu reușise niciodată să priceapă cum anume. Cum anume ai putea să colaborezi cu cei apropiați, fără să apară și sentimente? Creația însemna și convertirea sentimentelor în obiecte palpabile.

În vreme ce colegii lor își desăvârșeau proiectul praf-și-pulbere, Kiki și Max au început să pregătească un contraproiect. Iar discuția lor despre densitate și transparență, despre culori-șoc și culori potolite, decente, despre materiale și sentimente, se transforma ușor-ușor într-un exuberant duel verbal. Cu tachinări și complimente neașteptate, cu priviri furișe peste ceașca de cafea și atingeri aparent întâmplătoare, cu aftershave-ul lui care acoperea mirosul printurilor abia ieșite din imprimantă, rezultatul colaborării lor care prindea viața pe hârtie. Iar în final, când își studiau cu atenție proiectul lor comun, s-au atins ușor, frunte de frunte.

Au trecut trei săptămâni până să apară și reacția lui Thalberg. Nicio laudă, niciun comentariu. Doar un mesaj indirect că îi vor fi încredințate misiuni tot mai grele. Apoi e-mailul prin care era invitată să facă un proiect pentru seria de vase IKEA.

Max și Kiki și-au sărbătorit în stil mare succesul, în barul hotelului „lor”, în care un pianist asigura fundalul sonor pentru toate șoaptele dulci. La despărțire, a sărutat-o pe gură. Pentru ca o clipă mai târziu să își ceară iertare.

– N-ai de ce să te scuzi, i-a spus Kiki.

Așa a fost începutul. Începutul sfârșitului. Și începutul problemelor ei, care acum o urmăreau până în Franța. Și nu doar în sens figurat.

– Fir-ar să fie, în mod normal în pelerinaj te eliberezi de toate grijile, a murmurat Kiki, după ce aruncase o privire peste umăr. Și constatase că Max venea pe urmele lor. Nici nu știa dacă să râdă sau să plângă. Soluția de urgență la care apelase după șase săptămâni de relație secretă eșuase.

- La tine, toate merg perfect, a gratulat-o Kiki pe Caroline. Ai o carieră de succes, copii minunați și o căsnicie solidă.

Dar Caroline a preferat să își întoarcă privirea și să nu îi dea niciun răspuns, gândindu-se că Philipp ar fi avut câte ceva de zis despre căsnicia lor.

- Domnul doctor Seitz a plecat la cursul de perfecționare a medicilor de familie, îi explicase asistenta de la programări la telefon, când ea îl mai căutase o dată, în acea dimineață.

- Vreți să repetați?

- Se organizează mereu, în jurul datei de 15 iunie, doamnă Seitz. De zece ani, a adăugat, nu fără o urmă de reproș latent în voce. Vă transmite salutări. Domnul doctor vă va contacta la întoarcere.

Philipp îi dăduse un telefon asistentei de la programări, dar nu și propriei sale soții? Probabil pentru că era o convorbire locală. Philipp suferea de o gravă fobie împotriva taxelor de servicii ale firmelor de telefonie. De când fusese silit, în urmă cu șapte ani, să plătească câteva sute de euro după ce o pacientă insistentă îl săcâise tot timpul cu telefonul când se afla într-un concediu în Italia. De atunci nu-l clintea nimeni din credința sa că roaming-ul echivalează cu ruina, iar societățile specializate practică metode banditești și trebuie neapărat boicotate. Și nici nu dorise să audă de scăderea tarifelor, hotărât să își folosească telefonul mobil doar în cazuri de absolută necesitate. Adică niciodată.

- Caroline a avut noroc. Philipp nu a fost niciodată atât de lipsit de autonomie ca Frido, a confirmat Eva.

Gâfăia din greu și reușea tot mai anevoie să mențină ritmul.

Prietenele ei aveau dreptate: Philipp gătea, Philipp făcea cumpărături, Philipp știa unde se află aspiratorul și la ce

anume folosea. Își ducea cămășile la curățat și lua și costumele avocatei. Doar telefonatul nu era punctul său forte.

Caroline era supărată de toată povestea cu seminarul și de comentariile asistentei. Ceva nu se potrivea. Oare îi spusese de seminar, și uitase ea? Fiind cu mintea încă la procese și la pregătirile pentru pelerinaj? Sau poate că lui seminarul i se părea ceva atât de banal, încât nici nu mai merita menționat. Ea fiind oricum plecată.

Nici nu a băgat în seamă complimentele venite de la Eva și Kiki, preferând să schimbe subiectul decât să vorbească despre căsnicia sa și telefonofobia lui Philipp.

– Cu ce a greșit Max de ești atât de supărată pe el?

– A vrut să mă prezinte părinților lui. Sâmbătă, la golf, i-a explicat Kiki pe un ton dramatic.

Caroline a început să râdă din toată inima:

– Țsta da motiv serios de despărțire!

– Nu trebuia oficializat nimic, în situația noastră. Cu atât mai puțin în ceea ce-l privește pe tatăl lui. A fost o aventură, o greșeală stupidă.

– Max pare să vadă altfel lucrurile, le-a spus Eva, întorcând privirea.

Urmându-i exemplul, Kiki și Caroline au putut să constate că Max se apropiase mult între timp și mergea alături de Judith, care tocmai îi arăta fotografiile lui Arne. Povestea, gesticula și râdea. Nu o mai văzuseră de mult atât de destinsă.

– Ce treabă are Max? s-a enervat Kiki.

– Face ceea ce noi ne-am străduit zadarnic, de luni bune, o înveselește pe Judith, a recunoscut Caroline.

Într-adevăr, din urma lor se auzeau hohote de râs.

– Nu are nicio șansă, a adăugat Kiki.

– Judith pare bucuroasă să poată povesti despre Arne și să nu i se pună întrebări legate de jurnal, a contrazis-o Eva.

Mai bine s-ar fi abținut, pentru că imediat și-a ieșit din ritmul de mers, începând să gâfâie. Iar Caroline a muștrătat-o prompt.

– Îmi vin imediat în fire, a oftat Eva.

Multifuncționalitatea o suprasolicita. Nu avea de ales. Ori mergea, ori făcea conversație.

– Max pare un băiat simpatic, a spus Caroline.

– Are douăzeci și trei de ani, i-a tăiat vorba Kiki. Când se năștea Max, eu aveam treisprezece ani și eram la primul sărut intens. Cu Robert. Cel mai scârbos sărut din viața mea. Am avut nevoie de un weekend întreg să-mi revin după experiența aceea umedă. Eu tocmai mă agitam după prima mea traumă amoroasă, iar Max se agita după suzetă.

Eva s-a mulțumit să râdă.

– Cui îi mai pasă astăzi de diferența de vârstă, Kiki? a comentat Caroline, clătinând din cap.

Răspunsul lui Kiki a venit ca din pușcă:

– Mie! Mie îmi pasă. În privința asta, sunt cât se poate de conservatoare.

Chiar și dacă se abținea să mai deschidă gura, Eva tot nu mai reușea să țină pasul. După Fontfroide, începuse lupta cu un lung urcuș pe Mont Grand. Cei o sută patruzeci și cinci de metri o secău de puteri pe Eva, care s-a văzut nevoită să încetinească pasul. Mai avea energie doar cât să lase impresia că totul ar fi sub control.

– Vreau să văd ce fac ceilalți, a zis, într-o doară.

32

Eva rămăsese în urmă, în timp ce Caroline și Kiki continuau în același ritm susținut, fără să-și întrerupă conversația.

După câteva momente, Eva a fost ajunsă din urmă de Judith și de Max și a surprins câteva fragmente din dialogul lor.

– Arne și cu mine am făcut cunoștință într-o librărie specializată în ezoterism, spunea Judith. M-a studiat tot timpul. Și pe urmă s-a apropiat de mine, ținând o carte în mână. Vi se potrivește, așa mi-a zis. Și avea dreptate.

Nu fără un sentiment de vinovăție, Eva constata cât de vesel suna vocea lui Judith. A înțeles, într-o străfulgerare, că Max făcea ceva ce lor nu le mai reușea de mult: să-i asculte cu atenție poveștile despre Arne. Subconștient, s-ar fi așteptat totuși ca Judith să înceapă să mai vorbească și despre altceva, la atâtea luni după moartea lui Arne. Dar în ceea ce îl privea pe Max, lucrurile stăteau altfel, din fericire. El nu avea o părere. Nici despre Arne, nici despre cât ar trebui să dureze doliul, nici despre jurnal.

– Și ați fost sigură, din prima clipă, că el era omul potrivit? a întreat-o.

Judith era atât de emoționată de vechile sale povești, încât îl îndrăgise instantaneu pe Max.

– Nu ar fi mai bine să ne tutuim? Eu sunt Judith.

– Max, i-a răspuns el.

Privirea lui s-a îndreptat spre Eva, care se chinuia să rămână alături de ei. Fiindu-i imposibil însă să mai și vorbească, a reușit doar să ridice o mână. Max, cel care apăruse abia de o oră în universul secret al doamnelor de marți, știa oricum cine este.

– Dumneavoastră sunteți Eva, nu-i așa?

Eva a încuviințat din cap, încercând să își imagineze cum o prezentaseră Kiki și toate celelalte. Ce ar mai fi avut ea de adăugat? Nu era foarte sigură, după patru copii în cinci ani și jumătate, între sarcini, leagăne și mașini de spălat, ce ar mai fi fost de adăugat? Apoi a rămas și mai în urmă, fiindu-i imposibil să mai țină ritmul și cu Judith și Max.

– Trebuie să...

Ce trebuia să facă? Stupid, dar în minte nu-i venea decât formula copilărească, „să dau calul la apă”. Iar David primise temă să îi dea explicații. Singura temă eșuată, de altfel.

„Trebuie să dau calul la apă” era cea mai idioată expresie auzită vreodată de Eva și nu avea nicio legătură cu ce simțea ea în acea clipă.

„Trebuie să mă prăbușesc” ar fi fost o replică mult mai potrivită.

Din spate se apropia huruitul greu al cufărului Estellei. Care a depășit-o susținut.

– Îmi pare rău, Eva. Dacă încetinesc, îmi ies din ritmul meu armonic.

Și așa i-a luat-o înaintea și Estelle. Eva reușise din nou să rămână pe ultima poziție. Un loc pe care avea să și-l păstreze și în zilele următoare.

33

Zile și kilometri fără sfârșit pentru Eva. Drumul străbătea păduri de pin, toate identice, cu forme pe care ajunsese să le viseze, urmate de vii și dumbrăvi cu măslini. Caroline, ca întotdeauna perfect pregătită, le atrăgea atenția asupra punctelor de interes pe lângă care treceau: biserici cu fresce deosebite, ori mănăstiri locuite astăzi doar de filipineze. Nenumăratele ruine i-au dat Carolinei prilejul binevenit să le țină prelegeri despre comunitățile de catari care, în urmă cu opt sute de ani, practicau știința lor secretă, până când papa a dat ordin să fie exterminați, sub acuzația de erezie. Secolele defilau grăbite prin fața Evei. În vreme ce în poveștile Carolinei catarii piereau, principiul erau alungați de pe

tron, castelele erau jefuite și cultivarea viței-de-vie câștiga tot mai mult teren, ea, Eva, nu reușea decât să se lupte cu sine.

Deși plină de voință, Eva se dovedea tot mai lipsită de puteri. Cu fiecare nouă zi de pelerinaj, înțelegea tot mai bine că nu era făcută pentru asemenea gen de penitență. Goana dintr-un loc într-altul, împachetat, despachetat, o noapte ici, o noapte colo, în câte o *gite*, la hotel sau la *auberge*. Și apoi, mai mult sau mai puțin mulțumite de cameră, de cină, de vin sau de mic dejun, repede mai departe. În cea de-a treia zi, când au ajuns la Lagrasse, un sătuc frumos ca un tablou, care nu dădea semne că ar fi ieșit din secolul al XIV-lea, Eva se simțea de parcă ar fi fost de o seamă, și fără pic de vlagă, fără putere să se mai bucure nici măcar de târgul de sâmbătă, care reprezenta atracția locului. Nu s-a ales cu prea mare bucurie nici de pe urma călătoriei cu autobuzul și cu taxiul la Carcassone și apoi Franjeaux, pe care cele cinci doamne – și Max, pe deasupra – și-au oferit-o drept respiro. Și nici în ziua următoare, la Mirepoix, nu a fost mai bine. Nu a mai reușit decât să zacă într-un bar cu arcade de lemn și să bea un Perrier Citron, în vreme ce prietenele sale prospectau piața și biserica și magazinele din casele de paiantă cu două etaje, iar Max se odihnea întins în iarbă. De la înălțimea lor, de pe grinzi, o fixau cu privirile lor reci puzderie de statuete, femei încântătoare păzite de garguie teribile. Cum să te mai poți bucura de ceva, când într-o clipă trebuie să „faci drepti” și să îți reiei marșul?

Repede. Mai repede. Și mai repede. Și drumul, și prietenele, și problemele lor, toate se topeau în buimăceala încordării fizice fără sfârșit. După dealurile domoale din primele etape și o călătorie confortabilă cu autobuzul, de două ore și jumătate, de la Mirepoix la St Girons, pentru Eva avea să vină cea mai grea încercare. În fața lor se

înălțau Pirineii. Desigur, doar zona subalpină, suficient însă în ceea ce o privea. Apoi, cu picioare de plumb, a reușit să se târască până pe Col du Portet d'Aspet, un vârf care pusese la încercare nervii multor participanți în Tour de France, iar pe un ciclist italian îl costase viața. Era ziua a șasea. Și mai rămâneau peste o sută cincizeci de kilometri.

În mintea Evei se sucea mereu, obsedant, un cântecel pentru copii.

„Cu unu, cu doi, vino cu noi, cu trei, cu patru, hai la teatru.“

Așa încerca să îi ducă de nas, cu versuri fără sens, pe David și pe Lene când nu mai aveau chef să meargă pe jos de la grădiniță până acasă. Mai târziu însă, după ce au apărut Frido jr. și Anna, a scos de pe listă trucurile mărunte și a trecut la alte forme de convingere. Când ai patru copii, nu îți mai permiți să îi cânți în strună fiecăruia în parte. Iar uneori își mai pierde și răbdarea, depășită de câte avea pe cap. Și obosea. „Cu unu, cu doi.“

Munții împăduriți îi jucau în fața ochilor, drumul părea luat de ape, iar soarele îi topea fiecare mușchi. Eva băjbăia în căutarea sticlei de apă, dar nu mai rămăsese strop. Simțea că se va prăbuși. Nu era la fel de tare ca prietenele ei care se obișnuiseră să se oprească la fiecare răscruce și să o aștepte. Iar acum nu îi mai rămăsese decât să recurgă la ultima salvare a pelerinului: și-a împreunat mâinile și a început să se roage.

– Ajută-mă, Sfinte Iacob! Ajută un biet suflet de pelerin, a strigat ea, din toate puterile.

Însă nu s-a întâmplat nimic. După câțiva pași, Eva s-a lăsat să cadă pe pământul nisipos și uscat. În genunchi. Nu. Mai. Putea. Probabil că rugămintea ei ar fi trebuit să sune altfel. Și a reluat-o, cu disperare: „*Cher St Jacques, grăbește-te! Beam me up!*“

Dar tot nimic.

Într-un gest extrem, Eva a întins degetul, ca autostopiștii, deși prin regiunea aceea izolată nu trecea nicio mașină. Pustietate, cât vedeai cu ochii. De undeva se auzea lătrând un câine, iar pe mână i se suia grăbită o furnică. Însă ea era prea slăbită ca să se mai apere. A mai reușit doar să se extragă din curelele rucsacului și apoi s-a prăbușit pe o parte.

Eva ajunsese la capătul pelerinajului ei. Zăcea la pământ, fără să miște, ca într-o hotărâre definitivă. Mai auzea doar ciripitul păsărilor, nu foarte departe de ea, și dacă aveau să o țină tot așa, în scurt timp puteau prinde de veste și răpitoarele. Era doar o pradă ușoară, care își aștepta vulturul în zborul său tăcut. Dar tot ce a mai putut auzi a fost un vuiet de motor turat la maximum. Și scrâșnet de frâne. Atunci, cu ultimele puteri, a reușit să ridice puțin capul.

După ce praful s-a liniștit așternându-se la loc, din lumina aceea înșelătoare a apărut un camion minuscul, roșu-aprins, pe trei roți. Pe platforma lui micuță, din cauza frânei bruște, sticlele de Orangina zornăiau amestecându-se haotic cu roșii și cu tot soiul de fructe ale Sudului, deasupra cărora un paner cu baghete se răsturnase cu totul. Ce mai putea fi și asta? Fata Morgana, gata să le sucească mințile călătorilor? O viziune? Atunci, portiera din dreapta s-a deschis scârțâind. Cu încetinitorul.

Totul îi amintea Evei de o scenă din filmele western, mult îndrăgită de băieții ei. Secunda dinaintea marii confruntări. Vântul ridica praf și mănunchiuri de paie de prin piața obosită din mijlocul orașelului, în timp ce adversarii rămâneau ascunși. Muzică amenințătoare. Totul plutea în aer, urma să se întâmple ceva, fără întârziere. Încordarea dinaintea furtunii.

Dar nu erau în Vestul Sălbatic, iar în Eva nu exista nicio urmă de răutate. Fără să stea pe gânduri, s-a ridicat cu

greu, și-a dezmorțit picioarele înțepenite și s-a apropiat încet de mașină. Șoferul era un tip robust, cu ochelari de soare cu oglindă și barbă de cinci zile. Vehiculul său abia dacă ar fi putut atinge patruzeci de kilometri la oră, dar el avea un aer de *easy rider* înrăit. Care nu inspira deloc prea multă încredere, la prima vedere. Dacă s-ar fi aflat la Köln, ar fi luat-o din loc țipând din răspuțeri. Omul i-a întins mâna și s-a prezentat scurt și hotărât:

– Jacques.

– Știu, i-a răspuns Eva, radios.

Și, fără să stea pe gânduri, s-a înghesuit cu rucsac cu tot în vehiculul șubred. Stilul ei incredibil de degajat în care s-a așezat lângă el, ca și cum ar fi fost cel mai firesc lucru din lume, l-a luat prin surprindere pe Jacques, care a început să râdă în hohote și apoi și-a scos ochelarii. Din spatele lor a ieșit la iveală o figură arsă de soare și prietenoasă, cu nenumărate riduri de expresie. În timp ce își ștergea lacrimile, continuând să râdă, a încercat să îi explice:

– Minuni nu pot să fac. Dar vă pot duce până la noi la hotel.

Eva a dat din cap. Exact asta își și dorea. S-a aplecat pe fereastra deschisă, și-a înălțat privirea spre cer și a rostit un singur cuvânt:

– Mulțumesc.

34

În timp ce Eva se ruga, Estelle nu mai contenea să bombăne.

– Ce obiect idiot! s-a răstit ea, cu voce tare.

Estelle se lupta cu valiza ei. Nu străbătuse nici jumătate din drum, dar era sătulă de scuturatul acela neplăcut. Deși Yves luase totul în calcul. Greutate proprie scăzută, role mobile, potrivite pentru orice suprafață, late și moi ca la Inline-Skates. Pe peretele dorsal Yves prevăzuse până și niște chingi, ca de rucsac. Dar Estelle era tot mai ferm convinsă că depășise vârsta la care mai poți să cutreieri prin lume. Cinstit vorbind, nu se prea bucurase niciodată de acea vârstă. Într-o vreme în care cei din generația ei își căutau, cu sacul în spate, pacea sufletească la guru hinduși, Estelle prefera să doarmă în paturi făcute de altcineva. Acasă și în concediu. Nu înțelesese niciodată entuziasmul lui Kiki pentru vacanțe fără bani, fără o țintă anume, total la voia întâmplării. An de an, Kiki se întorcea încărcată de tot soiul de suvenire din țări exotice. Matthieu dispăruse din proprie inițiativă, iar de restul, mai ales de esență materială, avea grijă Kiki să se scuture, în desele ei mutări. Un serviciu de pahare de vin, adus în spate cu mari sacrificii din Mexic, după ce făcuse o pasiune pentru sticla cu bule de aer, a avut momentul lui de glorie când o soție geloasă a năvălit peste Kiki, ca să aibă o discuție față în față. Și nici măcar poliția nu a crezut-o pe Kiki, care susținea cu toată convingerea că habar nu avusese că omul era căsătorit.

Mânerul extensibil i-a alunecat Estellei din mână și valiza s-a răsturnat. Iarăși i se agățaseră roțile într-un obstacol. S-a aplecat, a apucat din nou mânerul și a trecut valiza cu greu peste o rădăcină groasă. O durea umărul, iar bășicile din palmă creșteau văzând cu ochii. După câțiva kilometri buni de urcuș, cufărul ei atârna greu, ca de plumb. Și Caroline avea impresia că ducea bolovani în rucsac, dar își păstra avansul său de mai mulți metri.

În cele din urmă Estelle reușise să o pornească în viteză, dar în scurt timp se poticnise din nou într-o piatră. Grație „roților mobile care transformă transportul într-o adevărată plăcere“. Dar asta era un chin. Indignată, a apucat mânerul geamantanului cu cealaltă mână, când, deodată, a auzit un claxon și s-a tras într-o parte. Din spate se apropia un minicamion, o prezență oarecum obișnuită prin acele ținuturi. Dar mult mai puțin obișnuită era prezența Evei, cu capul ieșit cu totul pe geam. Prietena ei, care de la Frido încoace nu mai avusese ochi pentru niciun bărbat, stătea acum înghesuită într-o cabină miniaturală, alături de un bărbat străin, și radia de fericire, de parcă ar fi avut o revelație. Oare ce era în mintea Evei?

– Auberge de la Paix, le-a strigat Eva prietenelor ei, din trecere. La opt kilometri.

– Una ca asta nu se face, s-a plâns Estelle.

Tractorașul se îndrepta acum spre Judith, care era uluită de îndrăzneala Evei de a se separa de grup.

– Așa nu te vei alege cu nimic de pe urma pelerinajului, i-a strigat ea, cu reproș.

Ceea ce nu i-a afectat Evei cu nimic buna dispoziție. Oricum, se gândea la ele tot timpul:

– Am discutat și despre paturi. Inclusiv pentru Max.

Max devenise, în ultimele zile, un membru stabil al grupului. În stilul său propriu. Deloc interesat să fie în prim-plan. Nu se amesteca, păstra distanța, iar uneori lăsa impresia că a dispărut cu totul. Ca să apară din nou, exact când sosea momentul să se urce în vreun autobuz. Și rămânea alături de ele. Iar acum îi făcea vesel semne cu mâna Evei, care trecuse pe lângă ei, ajungând în frunte.

– Jacques are spațiu de cazare pentru noi toți, a strigat Eva spre Caroline și Kiki. Vă aștept acolo.

Mașina s-a îndepărtat, praful s-a așezat la locul lui, iar zgomotul de motor a dispărut cu totul. Lăsând în urma sa drumul și doamnele, în marșul lor nesfârșit. Piatră cu piatră. Pas cu pas. Metru cu metru. Și, în acea liniște și reculegere, un bubuit metalic. Și apoi bombăneala Estellei. Dar nimeni nu se mai obosea să se uite în spate. Erau zgomote familiare deja. Zgomotele pelerinajului lor. De nese-parat. Ca fulgerele și tunetele.

35

Micul autovehicul pe trei roți se clătina în ritm domol pe drumul plin de hârtoape. Jacques povestea despre cio-banul din tată în fiu, de paisprezece generații încoace, despre urmele de urs găsite nu demult, despre oile sfâșiate. Discuțiile aprinse. În zonă existau mai multe asociații de pro-tecție împotriva urșilor decât fiare în funcțiune. Cu toate acestea, una dintre dihăniile puse de curând în libertate fusese nu de mult împușcată de un vânător care o luase razna.

Jacques ar fi putut să-i povestească Evei câte în lună și stele, ea tot nu mai reușea să audă decât jumătate din înflo-riturile lui. Odată ce-și revenise din oboseală, începuse să o frământa situația stranie în care se afla. Se despărțise de prie-tenele ei și se lăsase răpită de un necunoscut oarecare, căruia nu-i cunoștea decât prenumele. Nu știa nici unde duce dru-mul, nici ce o așteaptă la capătul lui. Se aruncase cu capul înainte, fără nicio socoteală, ca un adolescent ahtiat să-și trăiască viața. Ce sentiment nemaipomenit!

Într-un ținut prin care bântuiau urși imigrați din Slovenia și vânători însetați de sânge, ea una era în siguranță. Și,

curioasă, a început să-l studieze pe bărbatul de la volan. La fel ca ea, nu mai era tânăr, dar nici în vârstă. Încercările vieții i se puteau citi pe chipul brăzdat de riduri. Ghiceai în ele furtunile și greutățile prin care trecuse Jacques. Îi simțea coapsa și căldura radiată. Nu mai lipsea mult ca Eva să-și sprijine fruntea de umărul lui puternic, însă chiar înainte să facă acest gest îndrăzneț, mașina a frânat brusc, scârțâind răgușit în fața unei clădiri impozante, din piatră cenușie, care sugera o destinație industrială. Cu cele trei etaje ale ei, Auberge de la Paix fusese săpată în roca dealului din spate, fiind înconjurată de un crâng de măslini. Coroanele imense ale copacilor bine ancorați în pământul sărac și bolovănos își spuneau pe tăcute povestea lor de secole de trudă și tradiție. La intrare – un tablou ars de soare și ros de vreme: un porumbel al păcii cu o ramură de măslin în cioc.

– Pe vremuri, aici măslinile erau tăiate, zdrobite și presate. În anii șaiszeci, când părinții mei au cumpărat terenul, moara era o ruină. Ei visau la un loc de întâlnire pentru tinerii din toată lumea. De aici numele cu rezonanță patetică. Și dormitoarele, i-a explicat Jacques.

Un cămin pentru tineri. Cu dormitoare? În spiritul înțelegerii universale? Pentru numele lui Dumnezeu! De ce nu se interesase mai bine despre locul în care urma să-și aducă prietenele? Noapți la rând le lipsise confortul, și ar fi avut tot dreptul, în sfârșit, la ceva mai bun decât somnul în comun, în dormitoare destinate unui public tânăr. Desigur, se putea chefui până în zori fără să deranjezi pe nimeni, dar asta nu putea fi o bucurie pentru doamnele de marți.

Privea în jur, cu ochiul ei critic, grădina era plină de rufe la uscat, de grindă se legăna o colivie goală, din scânduri se auzea ronțăitul carilor, iar păianjenii își țeseau neobosit

pânza. La ce bun să mai caute altă gazdă? Străvechea moară de ulei a lui Jacques începuse să îi placă.

Înainte să care proviziile înăuntru, a stărui ca Eva să se așeze într-unul din fotoliile de răchită care te invitau să lenevești la umbra platanilor.

– Lasă-te pe spate și nu te mai gândi la nimic, a îndemnat-o Jacques.

Eva se bucura de liniște, erau exact clipele pe care și le dorise atât de mult. Oare de când nu se mai bucurase de puțin timp numai al ei? Nu mai trebuia să se zbată, nu mai trebuia să se îngrijească de nimeni, nu mai trebuia să alerge după cumpărături. La Köln, după cum i se povestea zilnic la telefon, totul mergea bine, viața reintrase în normalitate. Iar Frido dădea dovadă de spirit sportiv și renunțase de mult la perfecționismul Evei. La micul dejun, după cum îi raportase David la ultima lor convorbire, găseau totul lăsat pe masă de cu seara. Iar planul ambițios de meniuri fusese abandonat în favoarea pizzei livrate la minut.

– Sunt bucuros dacă reușesc să ajung la timp cu copiii la școală. Și apoi la serviciu, i-a mărturisit Frido. Mi s-a întâmplat până și să întârzi la ședința de board. Ghici ce s-a întâmplat? Nimic. N-a pierit lumea din pricina asta.

Eva începuse să râdă, la telefon. Și-l imagina pe Frido în ținută oficială, în costumul lui cu vestă, purtat obligatoriu la ședințe, cu pantofii făcuți pe comandă lustruiți impecabil, agitându-se în bucătărie, pentru parcurgerea întregului ritual matinal, cu exactitate. Mai mult ca sigur concepusese la birou un tabel, în Excel, pentru optimizarea proceselor. Pentru ca apoi să își rateze planul, în fiecare dimineață, din cauza ceasului deșteptător care nu suna, a laptelui care dădea în foc și a codițelor Annei.

– Lene zice că arăt ca Pippi Șosețica proaspăt electrocutată, îi povestise Anna. În orice caz, lui tata astăzi i-au ieșit mult mai bine codițele, apreciașe ea, amuzată, în ciuda rezultatului deloc îmbucurător. Dar e atât de bine că tata are mai mult timp pentru noi, recunoscuse ea în cele din urmă.

În sinea ei, Eva se felicita pentru că îi oferise lui Frido o șansă să-și arate calitățile de stilist și vânător de stafii. Luând totul asupra ei, îi lipsise de multe, și pe cei mici, și pe Frido. Dar acum la Köln se consuma cea mai firească formă de nebunie. Iar ea nu își mai făcea nicio grijă.

Eva s-a cuibărit în fotoliul de răchită și a închis ochii, așteptând ca liniștea cerească să i se reverse în tot trupul. Prin fereastra spartă și lipită cu folie, aflată în spatele ei, răzbeau tot felul de zgomote care trădau că acolo era bucătăria. Uși de dulap deschise și trântite la loc, zornăit de tacâmuri, tocat în ritm grăbit pe un fund de lemn și sfârâit de grăsime în tigaie. Și apoi mirosul ademenitor care a învăluit totul, în care usturoiul, cimbrul și dafinul se uneau cu uleiul de măsline. Iată ceva ce o atrăgea mult mai mult decât își imaginase vreodată. Să se abandoneze în tăcere și să nu facă nimic? Dar nu era deloc genul ei.

Mânată de curiozitate, Eva s-a ridicat în cele din urmă și a intrat în casă. Un culoar surprinzător de înalt, susținut cu bârne grele și întunecate, plăcat cu o ceramică roșu-aprins, ducea spre bucătărie. Pe zidurile din piatră văruiate atârnav unelte străvechi, care sugerau destinația inițială a clădirii. Fotografii îngălbenite aminteau de istoria preselor de măsline, de cei care se ocupaseră de ele și de viața lor atât de încercată de schimbări.

Dacă pe la începutul secolului XX un fotograf surprindea în fața casei un grup de muncitori serioși, trași la față,

mai târziu locul lor fusese luat de soldați în uniforme din al Doilea Război Mondial. Instantaneele alb-negru se armonizau perfect cu fotografiile postbelice în culori șterse și cu imaginile recente, de înaltă rezoluție. Familiile din fotografii – ale diverșilor proprietari, era de bănuț – deveneau tot mai restrânse odată cu trecerea timpului, până când, prin anii șazeci, au fost înlocuite cu totul de o multicoloră comunitate hippy. Un tânăr sumar îmbrăcat, cu un breton rebel, scotea limba obraznic spre fotograf. Alături o pereche, în fața unui minibuz Volkswagen pictat. Ea în cele mai diverse nuanțe, cu un păr negru numai bucle, ținut cu greu în ordine de o bandană, el pletos, cu o bentiță împodobită cu pene și pantaloni evazați. Să fi fost Jacques și părinții săi?

Dar și mai enigmatică era fotografia de alături, pusă la loc de cinste: un grup format cam din zece persoane, și Jacques în mijlocul lor, toți îmbrăcați în robe lungi și roșii. Ce soi de adunare stranie trebuie să fi fost aceea, din care făcea parte și Jacques? Să mai fi existat și astăzi societăți secrete, prin asemenea locuri? Iar acei domni nu aveau deloc aerul că ar fi fost duși la biserică. Păreau mai degrabă corpul judecătorilor de la Curtea Constituțională Federală, care-și dăduseră întâlnire la Carnavalul din Köln. Însă în locul bavetelor albe, dantelate, care împodobeau robele judecătorilor de la Curtea Supremă din Germania, domnii din fotografie purtau o oală de lut rotundă, smălțuită, prinsă în jurul gâtului de o bandă verde.

– L'Académie Universelle du Cassoulet, a auzit ea dintr-odată o voce ce venea din spate.

Eva a tresărit. Jacques se apropiase fără ca ea să își fi dat seama, adâncită în studierea fotografiilor.

– *Cassoulet*? I-a întrebat imediat.

Oare din cauza înălțimii acelei încăperi vocea sa suna atât de straniu? Sau poate o anumită prezență fizică îi transmitea o stare de nervozitate?

– Era specialitatea bunicii mele, a lămurit-o Jacques. Ea se trăgea din Castelnudry. O adevărată Mecca a acestei bunătați. Vei avea ocazia să constați diseară.

– Asta miroase atât de frumos? Pot să ajut și eu? a întrebat Eva, cu tot entuziasmul.

I se părea mult mai atrăgător să tragă cu ochiul în oala altuia decât să privească lung la măslini, bine înfundată într-un fotoliu de răchită. Și poate va avea și ocazia să învețe ceva nou. În loc de răspuns, Jacques a deschis ușa bucătăriei.

36

„Fiecare pas înseamnă încă un răspuns“, așa susținea un website care urmărea să trezească pelerinului potențial gustul pentru un marș fără sfârșit. „Ce kitsch“, gândise Caroline, când se afla la ea acasă. Acum, însă, formula căpăta un înțeles cu totul nou. Nu era kitsch, ci de-a dreptul o prostie.

Din punctul ei de vedere, fiecare pas însemna noi întrebări și noi capcane. Ultimele zile arătaseră că nici cincisprezece ani de conviețuire nu sunt suficienți ca să înțelegi un om până la capăt. Sau poate că așa trebuia să se întâmple? Să scoată pelerinajul la iveală tot ceea ce altfel ar fi rămas veșnic ascuns? În urmă cu nici trei ore ar fi fost sigură că Eva ar fi ultima în stare să sară în mașina unui necunoscut și să se lase purtată spre o țintă neștiută.

„Fiecare pas înseamnă încă o întrebare“, așa ar trebui să sune propoziția. Nu numai Eva părea schimbată. Și atitudinea lui Kiki devenea tot mai misterioasă cu fiecare zi ce trecea, iar ea nu era capabilă să schimbe nicio vorbă cu Max. Îl trata ca pe o piesă de mobilier, pe lângă care te-ai obișnuit să treci zi de zi, fără să o mai iei în seamă.

Caroline cunoscuse tot șirul de bărbați care apăruseră și dispăruseră din viața lui Kiki. Dar atât de straniu nu se purtase niciodată.

– *Viens ici! Viens ici! Vite. Vite. Vite!*

Vocile panicate au întrerupt-o pe Caroline din gândurile sale. Două femei care lucrau pământul începuseră să tipe cât le ținea gura, gesticulând încontinuu. Într-o franceză stricată, greu de înțeles. Când asemenea persoane apăreau în dosarele de justiție, se recurgea de obicei la o parafrază oribilă, „din mediu de imigrație”. Prin urmare, amândouă femeile provenite din mediul de imigrație își roteau atât de aprig brațele, încât Caroline și Kiki, care mergeau umăr la umăr, și-au imaginat pe loc că trebuie să se fi întâmplat ceva foarte grav, că apăruse probabil vreun urs turbat nerăbdător să le înghită de vii.

Cum nu înțelegeau absolut nimic, în dorința lor de a se salva, Caroline și Kiki au preferat să sară pline de avânt peste gardul care separa drumul de câmp. Ca să constate, încă o dată, că istoria comunicării dintre culturile străine este dominată de neînțelegere. Nici vorbă de vreun pericol. Dimpotrivă, femeile țineau cu orice preț să le facă un bine, fiind evident încredințate că toți pelerinii Apostolului Iacob sunt săraci lipiți și trebuie să primească ceva de pomană. Prin urmare insistau să-și facă datoria, prin vorbă și prin faptă.

Doamnele de marți mâncaseră chiar în ultimul sat. Se delectaseră în raionul de brutărie al unui Intermarché cu câteva sendvișuri gratinate cu brânză, vândute sub numele de *croque monsieur*. Dar asta nu avea nicio importanță, după părerea celor două femei. Atât cât a putut pricepe Caroline din discursul lor fragmentat și plin de termeni din dialect, ele erau convinse că ajutorul dat pelerinilor era un gest aproape

la fel de mântuitor ca pelerinajul în sine spre locurile sfinte. Domnul ținea seama de faptele bune. Iar în universul gândirii lor, nu avea nicio importanță dacă pelerinii erau sau nu extenuați. Sau înfomețați. Sau săraci-lipiți pământului.

După ce brutăria din Portet d'Aspet și-a îndeplinit demersul său spre mântuirea culinară, au mai primit și câteva mere acre pe care au fost nevoite să le mănânce, făcând parte tot din categoria proviziei. Și apoi cele două femei și-au făcut cruce, împăcate. Iar Caroline și Kiki și-au putut relua drumul. Fiecare pas înseamnă o aventură.

37

Nici mărunțelul cel acru nu a împiedicat-o pe Caroline să revină la tema care o preocupa de câteva zile:

- Ce nu înțeleg eu în toată povestea asta cu Max...

- Nu te poți deloc abține să pui întrebări. Te-ai putea gândi să te faci avocată, a râs Kiki.

Caroline nu s-a lăsat îndepărtată de la subiect:

- De mult îți cauți o relație stabilă.

- Ce crezi că se va întâmpla când Max mă va prezenta șefului, drept noră? i-a replicat imediat Kiki.

- Va calcula diferența de vârstă, i-a răspuns Caroline, lucid.

- Mă va concedia, a corectat-o Kiki.

Caroline avea propriul ei unghi de vedere, de avocat, asupra stării de fapt:

- Relații sexuale nepermise? Nu ține. Max este major, aici nu încap discuțiile.

Lui Kiki nu-i ardea de glume. Știa că prietenele ei nu aveau cea mai bună părere despre viteza cu care se perindau bărbații prin viața ei. Dar asta nu se întâmpla din cauza

unei lipse de morală. Ci doar din pricina unei lipse de imaginație. La fel i se întâmpla și cu proiectele la care lucra. Unii colegi vedeau de la început produsul finit. Dar nu și Kiki. Ea trebuia să deseneze, să încerce, să vadă lucrurile cu ochii ei, să cântărească materialul cu mâna ei. Kiki trebuia să simtă, înainte de a putea gândi și hotărî. De unde să știe ea dacă ar putea iubi pe cineva dacă nu încerca mai întâi gustul acelei relații? Iubirea nu este un sentiment care se năpustește asupra ta. Iubirea este o acțiune, care trebuie comisă. Și încercată. La fel ca artele și meseriile: nimeni nu poate ajunge un bun cofetar dacă se mulțumește să-și turtească zilnic nasul de o vitrină, fără să se înfrupte din toate bunătățile.

- Tu iubești în virtutea metodei euristice a încercării și erorii. Testezi sistematic bărbații, în speranța că printre ei se va ivi și cel adevărat.

Trial and error era un concept cât se poate de bine știut de Kiki. Îl cunoscuse din plin. Dar ce-o fi însemnând „euristic“?

- Este arta de a ajunge la soluția potrivită, având cunoaștere limitată și puțin timp la dispoziție, i-a explicat Caroline.

Iată ceva ce o atrăgea foarte mult pe Kiki. Nu știa nimic, și nici prea mult timp nu-i mai rămăsese.

- De ce mi se întâmplă numai mie? a început ea să se plângă. Ori de câte ori îmi place un bărbat, precis e însurat, sau carierist, sau pramatie. Iar acum mă aprind după un mucos.

Oricum ai judeca, tot era ciudat. Cum să mai poți păstra o imagine romantică a iubirii, trecută fiind de treizeci de ani? În orice revistă de femei stă bine scris că relațiile stabile au efecte secundare dezastruoase, cum ar fi șosetele de tenis de sub canapea, tuburile de pastă de dinți lăsate fără capac și monotonia sexuală. Cum să te mai atragă un bărbat după ce l-ai văzut scobindu-se conștiincios între dinți sau tăindu-și unghiile de la picioare? Doar orice comedie romantică se

încheie cu îmbrățișări și cu promisiuni de genul: „Până moartea ne va despărți.” Când, de fapt, totul se poate concentra într-o singură idee: *relationship building*. Kiki era o campioană a începuturilor. Dar nu era făcută pentru perseverență.

– Îl iubești pe Max? a întrebat-o Caroline, cu precauție.

Convinsă că prietena ei nu înțelege miza jocului, Kiki i-a răspuns evaziv:

– Dacă Thalberg mă aruncă pe drumuri, n-o să-mi mai gălesc alt serviciu. Cine să mă mai angajeze? La patruzeci de ani, ești considerat bătrân-coclit și prea scump, pentru orice patron. Să-i vezi pe cei veniți la noi în practică. De când cu criza, își fac o carieră cât ai clipi, iar pe Thalberg nu-l costă mai mult de trei sute de euro pe lună.

– Îl iubești? a insistat Caroline.

Kiki a îndrăznit să privească spre Max, aflat nu departe, în spatele ei, care i-a făcut imediat obraznic cu ochiul. Kiki s-a îmbujorat imediat, spre amuzamentul Carolinei.

– Nu. Sigur că nu, a respins Kiki orice bănuială. Nu-l iubesc.

S-a bucurat să audă sunând telefonul Carolinei, care punea astfel capăt conversației. Care dintre ele să fi fost mai ușurată? Kiki, scutită de luciditatea nemiloasă a Carolinei, sau Caroline, la vederea numelui atât de așteptat, pe ecranul aparatului.

– Philipp. În sfârșit!

38

– Au! Au! Au! mormăia Estelle.

Fiecare pas – un chin. Însă nu picioarele o torturau. Spre propria ei mirare, își găsisse ritmul potrivit și nu se simțea

deloc obosită. Mersul susținut se transformase într-o normalitate. Îi lipsea doar puțină distracție. Adică, din punctul ei de vedere, un partener de discuție.

– Cât sunt singură cu mine, mă plictisesc cumplit, recunoștea ea, salutând pe oricine îi ieșea în cale și dădea semne că ar stăpâni limba germană.

Iar cu unii mergea cot la cot și câteva ore la rând. Estelle se dădea în vânt să asculte povestea vieții fiecăruia. Dar cel mai mult i-a plăcut un fost ministru grizonant, care pornise în pelerinaj din cauză că, după două legislaturi, fusese abandonat nu numai de partid, ci și de propria sa familie.

– Am stat opt ani plecat de acasă. Nici câinele nu mă mai considera parte din haita lui, i-a mărturisit el.

Din păcate, ministrul s-a pierdut în timpul unei pauze de masă.

A făcut cunoștință în schimb – într-un magazin sătesc 8-à-Huit, unde puteai să-ți cumperi ceva de mâncat și de băut și la ore mai înaintate – cu un referent de despăgubiri care lucra la o firmă de asigurări. Scutit pe perioada concediului să se ocupe de nefericirile clienților săi. Alături de Hanna, coafeză proaspăt divorțată, care avea așteptări cât se poate de clare de la pelerinaj: voia să se întâlnească fie cu Domnul, fie cu viitorul soț. Judecând după cum vorbea despre Creator, pentru Hanna era aproape totuna. Estelle regreta că nu avea să afle niciodată care va fi soarta celor doi. La o răscruce, dispăruseră fără urmă. Însă cel mai adesea întâlnea perechi din Rhenania-Palatinat, aflate în vacanță. Fără excepție aproape de șaiszeci de ani, profesori de limba germană și de geografie, echipați cu role de hârtie igienică și pagini printate cu informații despre istoria și arta ținutului. Îi întâlneai, făceai cunoștință, purtai cu ei conversații cât se poate de personale cam un kilometru sau doi, apoi îți luai un rămas-bun laconic, „Să aveți o zi bună.“

„Eu sunt singurul pelerin care nu suferă de o criză existențială de esență”, avea să constate Estelle după câteva zile. Nu prezenta nici cea mai ușoară formă de criză a căsniciei. Soțul ei întrunea o mulțime de calități. Știa să câștige bani, să achiziționeze tablouri, să le atârne, să le dea jos, să le mute de colo-colo, să astupe găurile din pereți rămase inutile, să parcheze mașina cea nouă și să aducă micul dejun la pat. Și să râdă la glumele ei. Mai mult de atât, ce și-ar fi putut dori?

„Probabil că astfel te face pelerinajul fericit, oferindu-ți ocazia să constăți că altora le merge mult mai rău”, și-a explicat ea.

Dar nu contemplarea propriei sale vieți și nici pelerinajul nu o scoteau din minți. Ci cufărul care se înțepenea în toate denivelările drumului. Mâinile o ardeau, iar bășicile aveau să se transforme curând în răni deschise.

Bășicile erau o temă preferată de conversație. Unul dintre profesori o sfătuisese să tragă un ac cu ață prin umflătură, apoi să lege ața. După nici o zi, ața urma să absoarbă lichidul, ajutând pielea să se usuce. Un procedeu extrem de eficient și deloc dureros, o asigurase el, deși soția sa insistă să aplice și puțină urină pe orice rană. Iar Judith îi recomanda să recurgă la puterea minții:

– Trebuie să te concentrezi asupra simțirii trupești a durerii, și nu a emoțiilor legate de ea, o sfătuisese Judith de dimineață, când tocmai se pregătea să apuce mânerul cufărului, vaitându-se amarnic.

Dar Estelle nu era în stare de asemenea tumbe mentale. Și nici măcar nu era dispusă să încerce. În schimb, de trei kilometri încheiați, în ea se dădea o luptă nemilosă între capacitatea de a îndura suferința și vanitate. Și fusese nevoită să stabilească, da, catolicismul nu era de ea. Dar asta

știa încă de la doisprezece ani, când trecuse rapid printr-o școală catolică de fete.

– Iubirea față de Domnul nostru Isus Cristos se arată prin înclinația spre sacrificiu, o îndrumau călugărițele pe noua lor elevă.

Înclinația spre sacrificiu pretinsă din partea Estellei intra în totală contradicție cu pronunțatul ei simț al dreptății și nedreptății. Și i se părea cât se poate de nedrept să-și împartă dulciurile cu întreaga clasă, așa cum îi cerea diriginta. Și în niciun caz cu Bärbel Witte cea grasă. Spre deosebire de Estelle, Bärbel cea grasă cânta în fiecare duminică, la slujbă și, datorită scrisului ei frumos ca o gravură și a purtărilor ei supărător de ireproșabile, era eleva preferată a tuturor profesorilor. Estelle n-avea chef să împartă nimic. Cu atât mai puțin bomboanele ei, cinstit dobândite.

Erau în schimb alte lucruri pe care era dispusă să le împartă cu plăcere. Dar în condițiile stabilite de ea. În schimbul unei taxe neînsemnate, Estelle le permitea colegelor sale să arunce o privire prin câteva cărți foarte deosebite, stabilind astfel un sistem foarte precis de împrumutat romanele de dragoste senzual-erotice citite în secret de mama ei și apoi ascunse în coșul de rufe pentru călcat. Din cauza umezelii mediului în care erau păstrate, cărțile își dublau volumul, un noroc neașteptat pentru Estelle, ținând seama că prețul operei împrumutate se judeca în funcție de dimensiuni. Din nefericire, Bärbel Witte cea grasă avea mai puțină înclinație spre cele carnale decât spre păcat și ispășirea lui. Și a turnat-o. Școala mănăstirească a suportat-o pe Estelle doar trei luni.

Deși și-a atras oprobriul călugărițelor, Estelle și-a câștigat astfel, o dată pentru totdeauna, aprecierea tatălui său, care și-a dat seama că așchia nu sare departe de trunchi

și fiica sa îi moștenea întru totul spiritul întreprinzător. Willi făcea bani din fier vechi și îi risipea la fel de ușor în afaceri fără cusur. În ciuda eforturilor sale de o viață, nu reușise să se facă ales în nicio funcție de vază, nici măcar la asociația de organizare a carnavalurilor, din care și făcea parte. Niște caraghioși cu măști de carton, care niciodată nu îl acceptaseră cu adevărat în rândul lor pe acel negustor de fier vechi cu umor sănătos, cu unghii mereu negre și cu relații dubioase. La fel i se întâmplase și soției sale. Ea provenea dintr-o familie de rang înalt, care după refugiul din Prusia Orientală pierduse totul. În afară de spiritul de castă, dobândit prin educație. Sentimentul de recunoștință față de Willi, care îi salvase viața oferindu-i adăpostul și umărul său puternic, se consumase în primii ani de căsnicie, când nici Estelle nu apăruse încă pe lume. Și preferase să se retragă într-un fel de exil interior, construindu-și o lume de eroi romantici, cu mâini delicate, de pianist.

„Estelle trebuie să o ducă mai bine“, hotărâse tatăl ei. Prin alegerea unei școli de elită, spera să-i netezească accesul spre înalta societate. Iar la Köln aceste cercuri erau exclusiv catolice. Iar exmatricularea o primise ca pe un afront personal. „Din cauza mâinilor, Estelle“, repeta el cu orice prilej, arătându-i palmele sale aspre și butucănoase, pline de bătăături.

Doar câteva zile de pelerinaj și mâinile ei vor ajunge să arate exact ca ale unui negustor de fier vechi. Să fi fost în zadar cei douăzeci de ani de manichiură, de creme și loțiuni? În zadar toate împachetările pentru netezirea pielii? Nu putea să-i facă o asemenea nedreptate părintelui său dispărut.

Estelle atinsese punctul critic: după o sută cincizeci de kilometri de chin, era obosită peste măsură și gata de orice concesie, doar să scape de incalificabila invenție a lui Yves. „Echipamentul corect înseamnă totul“, așa le sfătuisese

Caroline din timp. Dar Estelle avusese nevoie de câteva zile ca să priceapă că ei îi lipseau din bagaj tocmai acele lucruri fără de care nu avea cum să ajungă la Lourdes: răbdarea, rezistența și mâinile întregi.

Nu putea și nici nu i-ar fi plăcut să renunțe pur și simplu la obiectele pe care le cărase atâta drum. Dar a fost fericită când i-au ieșit în cale cele două femei care munceau la câmp, cărora nici nu le venea să creadă ceea ce se întâmpla. Estelle a trecut întâi cuțitul peste gard, apoi a sărit și ea. Nici dacă ar fi aterizat o farfurie zburătoare lângă ele nu ar fi fost mai șocate.

Caroline reușise cumva să-și croiască drum prin confuzia lingvistică, în schimb Estelle se baza cu totul pe fapte. Și astfel le-a pus femeilor în mână tot ce a considerat că-i este de prisos. La revedere, stick împotriva insectelor, rămas-bun, mască de ochi și trusă de make-up. Adio, cuțit imbecil. În zelul ei consecvent de a scăpa de tot ce nu-i era de folos, a dat inevitabil și peste teancul de hârtii cu informații despre restaurantele din zonă. Nu, nu ajunsese chiar în asemenea hal. Nu-și pierduse ultima speranță, pelerinajul nu putea însemna doar înfometare și austeritate. Poate avea să-și convingă prietenele că o cină feudală, într-un restaurant exclusivist, reprezintă un soi de serviciu divin. Chiar dacă asta însemna să facă un ocol.

Femeile au cercetat cu neîncredere toate borcănelele și tuburile ieșite la iveală, și cremele și masca de ochi. Fără îndoială, erau convinse că aveau de a face cu un agent de vânzări care își etala valiza cu mostre. Și doar după gesturi hotărâte au reușit să priceapă că totul era al lor. Gratis. Și fără să le oblige la alte achiziții. Femeile își făceau cruce. Nu speraseră ca acțiunea divină să se manifeste atât de concret. Puteau să guste deja din fericirea promisă doar pentru lumea cealaltă.

Estelle își reluase drumul cu pas grăbit, ca să își ajungă prietenele din urmă, nerăbdătoare să le povestească toate noutățile. Când, dintr-odată, i s-a părut că aude vocea Carolinei. Și câteva cuvinte disparate: Arne. Ture. Ore de consultație. Restul se risipea, luat de vânt. Estelle se simțea răsplătită pentru sacrificiul ei. Zgomotul produs de rolele cufărului printre toate hârtoapele acelea ar fi trădat-o. Călca ușor printre pietre, înaintând cu multă atenție. Trebuia să se apropie fără nici cel mai mic zgomot.

Caroline stătea așezată pe un buștean. Și vorbea la telefon. Cu Philipp. Și discuta despre ceva ce o interesa pe Estelle mult mai mult decât poveștile pelerinilor întâlniți în cale. Discuta despre Arne.

39

– Sunt legat prin jurământ să păstrez tăcerea. Știi bine asta, s-a auzit vocea lui Philipp din aparat, fără să își ascundă nemulțumirea.

Pentru Caroline, era de neconceput. Ascultase de mii de ori acest argument, în cariera ei. De la medici, pe care dorea să-i convingă să depună mărturie, de la avocații părții adverse, de la preoți. Dar nu și de la propriul său soț. În sfârșit stăteau și ei de vorbă, iar Philipp invoca obligația de confidențialitate, în virtutea legii.

– Sper că nu ești serios, s-a revoltat Caroline.

– A fost o glumă, a cedat Philipp. Nu-ți pot spune nimic, pentru că nu știu nimic.

Explicația lui suna deplorabil. Când recurgea la tactici și manevre, o făcea foarte prost. Discuția evolua spre un dezastru.

- Philipp. Nu face asta. Altfel, și tu povestești despre pacienți.

Confidențialitatea nu era niciodată tratată chiar cu atâta strictețe, în timpul cinei. Uneori trebuie să vorbești, chiar dacă încalci regula. Caroline a avut multă nevoie să vorbească, mai ales la începuturile carierei ei. Atunci când a avut pentru prima oară de-a face cu fotografiile de cadavre, fiind nevoită să nu lase să se vadă cât de rău îi era, sau când un client s-a năpustit asupra ei, cu cuțitul în mână, sau când a fost numită apărător din oficiu, în cazul Nele Bauer. Nele avea doi ani. Exact cât avea și Josephine, atunci. Și era moartă. Un polițist o găsisese pe fetiță, în pătuțul său. Ucisă cu opt lovituri de cuțit. Poliția fusese chemată chiar de Stefanie, mama Nelei. Cu toate acestea, ea fusese principalul suspect, încă din prima clipă. Caroline nu crezuse o vorbă din versiunea femeii: un necunoscut solid pătrunsese în casă spunând că este comisionar de pizza și se aruncase pe neașteptate asupra micuței, cu cuțitul în mână. Stefanie făcuse declarații, printre lacrimi, despre dependența de droguri a fostului său prieten și despre creditorii agresivi, care nu încetau să o amenințe. Dar nimeni nu se lăsase convins de nevinovăția ei. Ceea ce a influențat și felul în care au fost conservate urmele și prelevate probele.

La proces, Caroline a demonstrat pas cu pas că probele fuseseră obținute în condiții nelegale, manipulate și aranjate în chip convenabil. Și obținuse o achitare de categoria a doua, „din lipsă de probe“, devenind ținta celor mai josnice articole de presă. Era foarte greu de explicat tuturor că demonstrarea cu argumente solide a oricărui act criminal reprezintă călcâiul lui Ahile în oricare ordine de drept democratic. Și, mai întâi de toate, era atât de greu pentru că acel caz o făcea să alunece în cea mai neagră îndoială.

O copleșeau lacrimile ori de câte ori se întorcea acasă și Josephine o îmbrățișa, cu inocența ei de copil.

Orice avocat de drept penal a trecut prin acea clipă, când a ajutat pentru prima dată să rămână în libertate o persoană pe care, în adâncul sufletului său, o considera vinovată. Iar Stefanie Bauer marcuse acel prim moment, în cariera sa. Fără Philipp, și-ar fi pierdut mințile. Și cum ar fi putut el să o înțeleagă cât de disperată era dacă nu i-ar fi povestit despre rănilor micuței Nele, despre trupul ei chirchit, despre discursul lui Stefanie, aparent lipsit de orice emoție? Iar Philipp a susținut-o de-a lungul întregului proces. Iar în urma celui dintâi articol negativ despre Caroline, în care autorul se întreba dacă ai dreptul să sari în apărarea unui monstru, rămăsese aproape fără niciun pacient.

Acea crimă nepedepsită rămăsese ca o rană deschisă în biografia ei. Între timp, copiii lor crescuseră și fiecare o pornise pe calea sa. Josephine o luase pe urmele tatălui său și studiasse medicina, iar Vincent avea o afacere cu tricouri și pulovere pe care le vindea printr-un webshop. Modelele sale erau foarte căutate. Viața lui Nele, în schimb, fusese curmată după doi ani. Pentru ea, viitorul fusese interzis.

După înmormântarea lui Arne, Caroline se duse și la mormântul ei. Și constatase cu împăcare că locul era îngrijit cu dragoste, chiar și după atâția ani. Dar era sigură că florile proaspete, de primăvară, și ursulețul cel nou nu-i fuseseră aduse de Stefanie Bauer.

Partea cea mai stranie era că Nele reprezentase momentul decisiv în cariera ei. La nici treizeci de ani, ajunsese cel mai cunoscut penalist din Köln. Și, până la urmă, articolele malițioase au fost cele care au convins-o să meargă mai departe. Cu fiecare articol ofensator creștea și rezistența ei. Să

lași jurisdicția pe seama unei hoarde furioase, dispuse să o amenințe permanent și să saboteze cabinetul soțului său, ar fi însemnat începutul sfârșitului pentru sistemul de drept. Dar căsnicia ei supraviețuise furtunii, la fel și cabinetul lui Philipp. Iar acum el invoca secretul profesional.

– Ce-i cu tine? I-a întrebat ea, consternată.

– Ai tot felul de obsesii, i-a răspuns Philipp. Ești înconjurată de prea mulți criminali, care încearcă să-ți servească minciuni.

Chiar dacă se străduise să-și alunge acel gând de nenumărate ori, de-a lungul ultimilor kilometri, tot o apăsa în continuare un sentiment neplăcut: „Ceva e în neregulă cu jurnalul lui Arne.“

– Ce treabă ai tu? Cu ce te afectează? a încercat soțul ei să încheie subiectul.

– Judith este prietena mea. Vreau să o ajut.

– Arne a murit, i-a reamintit Philipp. Lasă trecutul în pace, Line.

O scotea din minți când i se adresa astfel, spunându-i Line. Și o făcea doar atunci când el, Philipp, uita să-i aducă hainele de la curățat, deși îi promisese că se va ocupa negreșit, sau când făcea de gardă în ziua aniversării lui Tante Gertrude. În asemenea situații îi zicea Line.

– Dacă știi ceva, trebuie neapărat să-mi spui, a insistat Caroline.

Dar răspunsul lui s-a stins într-o masă de sunete. Voci și muzică.

– Ce-ai spus? E mult zgomot. Unde ești, de fapt? Încerc să dau de tine de câteva zile. Philipp! Philipp?

Legătura s-a pierdut. Caroline s-a grăbit să încerce din nou numărul. Zadarnic. Era ocupat.

– Bizar, convorbirile se întrerup ori de câte ori vrei să ai o discuție serioasă cu un bărbat.

Caroline s-a răsucit imediat. În spatele ei, Estelle stătea rezemată de un trunchi de copac și nu părea să se simtă deloc stânjenită că ascultase totul.

– Crezi cu adevărat că Philipp cunoaște secretul lui Arne? s-a interesat ea, fără pic de jenă.

Caroline a ridicat din umeri. Trebuia să existe un argument solid pentru care Philipp făcea apel la datoria lui de a păstra secretul profesional. Se întâmpla pentru prima oară. Iar Caroline nu-și putea imagina că între ei s-ar fi putut stabili vreo apropiere, în timpul ultimului stadiu al bolii lui Arne. O apropiere suficientă pentru ca Arne să facă mărturisiri pe care nu i le făcuse nici lui Judith. Arne și Philipp erau firi extrem de diferite.

– Omul acesta vorbește prea mult, comentase Philipp după ce făcuseră cunoștință. Și întotdeauna despre lucruri neinteresante.

Philipp era un tip mult prea cu picioarele pe pământ ca să se lase purtat de ideile nebuloase emise de Arne despre divinitate și lume, și despre tot ceea ce le leagă. Lui Philipp nu i-ar fi dat niciodată prin gând să îi citească viitorul în forma norilor. Pentru că în privința viitorului el prefera să se bizuie pe cifrele sale de afaceri, pe pagina economică din *Frankfurter Allgemeine Zeitung* și pe un consultant financiar de încredere.

„Realitatea este imprevizibilă“, obișnuia să spună Arne. „Până și înălțimea Turnului Eiffel variază cu cincisprezece centimetri, în funcție de temperatura momentului.“

Philipp ar fi putut să-l contrazică, amintindu-i că dilatarea oțelului respectă o anumită formulă, dar s-a temut ca Arne să nu vină în continuare cu cine știe ce invenție confuză de a sa.

Cum s-ar fi putut ei împrieteni, în ultima lună de viață a lui Arne? Caroline avea mai degrabă sentimentul că soțul

ei chiar începuse să îl evite pe Arne, de când îi devenise pacient. Și ea avusese o strângere de inimă când îl rugase pe Philipp să se ocupe de Arne. Asta se întâmplase după ce personalul de la spital își pierduse orice speranță. Tot Philipp s-a îngrijit, atunci când nu mai era nimic de făcut din punct de vedere medical, ca Arne să aibă analgezicele necesare, ușurându-i astfel suferința și sprijinind-o pe Judith.

– Nu am discutat niciodată despre Arne seara, la cină, a recunoscut Caroline.

La ce bun? Caroline nu avea nevoie să-l întrebe nimic pe Philipp, vedea prea bine totul în ochii lui Judith, veșnic plini de lacrimi.

În acea vreme, Philipp a păstrat tot timpul distanța. „Am consultații toată ziua, iar seara țin închis”, se scuza el când refuza o invitație acasă la Judith și la Arne. Detesta să fie obligat să discute cu prietenii la cină despre rezultatele analizelor de laborator. Dar hotărârea cu care el separa lucrurile ar fi putut să aibă și o cu totul altă cauză. Nu cumva Arne îi făcuse vreo mărturisire? Ceva ce să-i fi displicut lui Philipp într-atât, încât să se țină departe de ei? De ce Philipp nu voia să discute nimic?

– E vorba de jurnal, a concluzionat Estelle. Cât timp nu știm ce scrie în el, băjbâim în întuneric.

Caroline se întreba dacă nu cumva totuși băjbâitul în întuneric rămânea lucrul cel mai sănătos. Oare era atât de necesar să afle secretul pe care Arne ținuse să-l ia cu el, în mormânt?

Într-o bună zi avea însă să înțeleagă importanța piesei de puzzle pe care i-o pusese la dispoziție Philipp, în cursul ciudatei lor conversații. Care nu se lăsa îmbinată alături de celelalte piese, într-un tablou complet. Pentru moment.

– Nu-mi vine să cred. Eva noastră cea curajoasă! se minuna Estelle.

După o etapă extenuantă, doamnele de marți se adunaseră, cu tot cu Max, în Auberge. Aveau un sentiment extraordinar, odată ajunse acolo, în vârful trecătorii, la o mie o sută șazeci de metri. Și nici nu îndrăzneau să-și închipuie că, peste mai puțin de patru săptămâni, același traseu avea să-i epuizeze, în sus și în jos, pe cicliștii din Tour de France. Acum se înșiraseră, ca găinile pe stinghie, pe o banchetă din bucătărie. Cu picioarele cufundate în cinci găleți identice, din plastic, umplute de Jacques cu apă caldă, îmbogățită cu sodă. Estelle avea sentimentul că mășăluisese o zi întreagă fără să se apropie nici cu un pas de marele ei țel. Dar nici celelalte doamne nu erau mai binedispuse.

Singura care se mișca sprinten prin bucătărie, mulțumită și plină de puteri, era Eva, care cocheta cu Jacques fără nicio reținere, în timp ce el îi turna vin pentru nu se mai știe a câta oară. Un vin care într-o gospodărie normală ar fi folosit cel mult în loc de oțet. Însă în bucătăria lui Jacques avea un gust divin. La fel și bucatele, pregătite de amândoi în câteva ore nesfârșite. Iar Jacques nu a ratat ocazia să îi ofere personal Evei cea dintâi lingură de mâncare.

– Secretul gustului delicios la *cassoulet* este alegerea legumelor. Bunica mea puna cel mai mare preț pe fasolea albă lingot, îi murmură Jacques, în vreme ce îi apropia lingura de buze.

Obrajii Evei radiau. De la dogoarea din bucătărie. Și de la vin. Și de la prezența omului de lângă ea. Eva, cea care trebuia mereu să pregătească masa, era fericită să se vadă servită de Jacques. Mâncarea sășioasă, din carne și fasole,

era un adevărat dezmaț caloric. Cât despre hotărârea ei solemnă de a renunța la carnea de porc uitase cu desăvârșire. Ca de tot ceea ce ținea de viața ei de zi cu zi, altfel spus. Chiar și de doamnele de marți. Astăzi venise rândul ei. Nimeni și nimic nu avea să-i strice acea seară.

Tensiunea apăsa asupra tuturor aidoma unui nor de furtună. Pelerinajul avea efectul arzător al unei lentile convergente. Toate răfuielile, care peste zi puteau fi ținute sub control grație nenumăraților kilometri, acum erau pe cale de a fâșni la suprafață. Kiki îl ocolea pe Max cât îi stătea în puteri și își vedea de proiectele ei, Judith se lupta cu lacrimile, Caroline își verifica mereu telefonul, iar Estelle privea fix, ca șarpele boa la iepuraș: în rucsacul deschis al lui Judith se putea vedea jurnalul, chiar deasupra. Mare plăcere i-ar fi făcut să răfoiască puțin paginile pline de mister. Dar Judith îl păzea ca pe sfântul graal. Noaptea dormea cu el sub pernă. Estelle simțea însă că acum s-ar putea să îi suradă norocul. În timpul mesei, Judith avea să fie mai puțin vigilentă. Atât cât să împrumute și ea puțin jurnalul. Spera să fie suficientă o privire fugară.

Tocmai se pregătea să se ridice, când Eva i-a pus în mâini o farfurie de *cassoulet*. Foamea Estellei s-a dovedit mai puternică decât curiozitatea.

– Nu-mi spune că ai stat toată ziua în bucătărie? s-a mirat ea.

Jacques nu mai prididea cu laudele la adresa asistentei sale:

– Eva m-a ajutat la toate: împreună am pus fasolea la înmuiat, am fiert-o, am pregătit supa de carne. Am pus pulpele de rață să se facă în untură, costițele de porc la fiert înăbușit, am prăjit cârnații cu usturoi, am adăugat slănină, apoi ciolanul.

– La urmă se așază în straturi fasolea și carnea în oala de pământ, se toarnă supa concentrată deasupra și se dă totul la cuptor, a completat Eva cu zel.

– Și asta îți ia o zi întreagă? s-a minunat Estelle.

De fapt ea se referea la timpul rămas după gătitul lor în comun. Dar în starea sa euforică, Eva era imună la orice subtilitate.

– Sigur că nu. Pe urmă trebuie să stai cu ochii pe *cassoulet*. Când dă în clocot, se formează o crustă de culoare închisă. Pe care trebuie să o apeși în jos, cu grijă, ca să nu strivești fasolea. Șapte cruste trebuie să se formeze pe un *cassoulet*, i-a explicat Eva cele învățate de ea.

Jacques i-a așezat Evei pe creștet bereta roșie a breslei sale și i s-a adresat solemn:

– Bine ai venit în clubul nostru. Poți fi mândră de tine!

Eva a râs ușor, nesigură pe ea. Nu știa cum să reacționeze la atențiile unui bărbat, nu era obișnuită cu așa ceva. Dar, spre norocul ei, nici nu se mai putea vedea ce tare se îmbujorase, că oricum obrajii îi luaseră foc de la căldura din bucătărie combinată cu paharele de vin. Din colțul său, Kiki fotografia toate acele scene memorabile.

Estelle nu ar fi comandat în viața ei de bunăvoie un asemenea ghiveci vârtos. Dar după ce a apucat să guste, a înțeles că mâncarea de fasole cu ciolan este exact ceea ce-i trebuie unui pelerin istovit ca să-și revină după o lungă zi de drum.

Mult mai fenomenală decât mâncarea era însă metamorfoza Evei.

– De când nu-i mai funcționează firul direct cu familia, Eva e un om cu totul nou, i-a șoptit Caroline. Așa de exuberantă nu am mai văzut-o de ani și ani.

Judith bănuia cum se petrecuse acea extraordinară transformare:

– Pelerinajul recuperează și readuce la suprafață ceea ce părea pierdut pentru totdeauna.

Înainte ca Judith să se poată lansa din nou într-o prelegere despre lumea spirituală, Estelle a contrazis-o vesel:

– Ciudat, eu una nu simt nimic. Se prea poate însă ca și în adâncul meu să fiu destul de superficială.

– Ce gust nemaipomenit, ai zice că e..., a căutat Eva o comparație potrivită, dar a renunțat și a mai luat încă o furculiță.

Mânca alături de prietenele ei și avea un apetit fără margini. Doar Judith, ca de obicei, plimba mâncarea prin farfurie.

– Pot să-ți pregătesc o omletă, s-a oferit Jacques.

– O omletă, sigur că da... Cu plăcere, a consimțit Judith, chinuit.

De mai multe zile, nici nu mânca altceva.

– *Elle n'aime pas ce qu'on mange ici*, murmură personalul restaurantului. Nu-i place ce mâncăm noi, aici.

Dacă nu mâncai nici carne, nici pește, se putea crede orice despre tine. Și atunci ți se oferea omletă.

Pe Estelle o enerva teribil comportamentul lui Judith, veșnic lipsită de vlagă. Să fi fost oare un exercițiu special de penitență, autoimpus? Un soi de automortificare? Sau doar un imens spectacol? Cum ar fi putut ea să se uite puțin prin jurnal, dacă Judith rămânea permanent în stare de alertă, chiar și în timpul mesei? Ca și cum i-ar fi fost interzis să mai aibă vreo bucurie dacă nu o mai putea împărți cu Arne.

După două-trei înghițituri de omletă, luate mai mult din politețe, Judith s-a ridicat fără să spună un cuvânt, și-a luat jurnalul și rucsacul și a dispărut.

– Așa nu mai merge, i-a șoptit Estelle Carolinei. Trebuie să facem ceva.

Nu era limpede la ce anume se gândea Estelle.

41

Capela pelerinilor, aflată la oarecare distanță de pensiune, pierdută în mijlocul unui peisaj pastoral, a întâmpinat-o pe Judith cu miros de tămâie și de lumânări aprinse. Cântarea monotonă a unui grup de pelerini francezi adunați pentru vecernie dădea locului un farmec special. Pelerinii rosteau fără încetare „Ave Maria”, fără nicio variație de ton sau intensitate.

Je vous salue, Marie pleine de grâces; le Seigneur est avec vous.

Vous êtes bénie entre toutes les femmes

et Jésus, le fruit de vos entrailles, est béni.

*Sainte Marie, Mère de Dieu, priez pour nous pauvres pécheurs,
maintenant et à l'heure de notre mort.*¹

Litania neconținută alcătuia un fundal sonor uniform, care umplea naosul capelei de o aură misterioasă. În ultimele zile, Judith își făcuse obiceiul să meargă seara la biserică, împreună cu Eva. Ca parte integrantă a pelerinajului. Așa procedase și Arne, iar Judith dorea să îi urmeze exemplul întru totul.

– Activistele noastre catolice, ricana Estelle, în urma lor, când dispăreau seara la biserică.

---

¹ „Bucură-te, Maria, cea plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pântecelui tău, Isus. Sfânta Maria, Maica Domnului, roagă-te pentru noi păcătoșii acum, și în ceasul morții noastre” (sursa traducerii: Wikipedia).

Dar Judith nici măcar nu era catolică. Nu fusese nici-odată. O invidia pe Eva pentru credința sa, pe care o privea ca pe un fapt de la sine înțeles, care nu lăsa loc la întrebări. Și se simțea mai degrabă spiritualizată decât religioasă. Spiritualizată și pornită spre căutări.

Judith spera din tot sufletul să i se arate un semn. La fiecare pas tânjea după momentul magic în care să fie vizitată de acel sentiment deosebit, descris cu atâta entuziasm de mulți pelerini. Aștepta cu ardoare întâlnirea cu o putere de rang superior, grație căreia să-i poată din nou da unitate și sens vieții sale distruse.

Dar nu îndrăznea să abordeze subiecte legate de lumea spirituală în prezența prietenelor ei. Cum ar fi putut să discute despre așa ceva cu Caroline cea atât de lucidă? Un avocat nu ia în considerare decât fapte absolut demonstrabile. Eva era singura dintre ele deschisă chestiunilor religioase. Dar cum ai fi putut să întrebi pe cineva așa ceva?

„Ei, cum mai stă treaba? Ai primit vreun semn din partea divinității?”

Suna exact ca întrebarea dezagreabilă pe care i-o tot punea bunica sa, care a urmărit-o toată adolescența cu veșnica ei problemă: „Ei, Judith, ai un prieten stabil?” Și asta doar pentru ca să o toarne maică-sii, prima oară când i-a confirmat că da. „Copila e mult prea crudă ca să aibă un prieten stabil”, raportase ea, revoltată.

Se prea poate ca întrebările legate de divinitate să aparțină unei sfere la fel de intime ca aceea ce guvernează întrebările despre sex. Dacă faci, și cu cine anume. Și atunci, Judith a tresărit. Cum era posibil să se gândească la sex acolo, în capelă? Doar din vina ei nu sosea odată acel moment magic. Pentru că nu era suficient de deschisă. Și gândurile ei o apucau mereu în direcția greșită.

Sau poate capela era de vină, și împiedica instalarea aceluia sentiment tămăduitor de pace sufletească. La fel ca pe pereții catedralei din Mirepoix, și aici erau somptuos redată reprezentări ale răstignirii, ale martiriului și ale morții. Încă din copilărie Judith se temea de morbiditatea Bisericii Catolice. Fiind singurul copil fără religie din anul ei, a fost parcată fără multă discuție la cursurile de religie catolică. Ce impuneau și teribilele prezențe obligatorii la slujbele religioase.

„Judith este un copil temător“, scria în evaluarea ei școlară. Și, într-adevăr, se temea de toți și de toate. De animăluțele, cu și fără picioare, pe care i le ascundea în pat fratele ei mai mic, de poezia abia învățată pe care ar fi putut să o uite tocmai când ar fi trebuit să o recite în fața clasei, de vocile răstite ale părinților săi, care se certau fără încetare. Dar cel mai greu îi era să meargă cu școala la biserică. Toate acele reprezentări ale suferinței surprinse în marmură și pe pereți, relicvele din trupuri odată vii, expuse în racle, mormintele, criptele și cadavrele îmbălsămate.

Și trupul Bernadettei, rămas prin minune neputrezit, ca și cum ar fi murit ieri, se afla într-un sanctuar din Nevers. Slavă cerului, Burgundia era la mare distanță și nimănui nu i-ar fi dat prin minte să ajungă până acolo. Pentru Judith era mai mult decât suficientă vederea cu Bernadette, lipită de Arne la el în jurnal. Bernadette zăcea în mormântul ei în straie de călugăriță, cu mâinile împreunate, în rugăciune. Pe Judith o înspăimânta imaginea aceea. Prin pielea subțire a antebrațului se ghiceau venele, avea unghiile trandafirii și obrații ușor bronzăți. Judith simțea toată compasiunea pentru ea. Înfruntând neîncrederea, lipsa de înțelegere și ostilitatea celor din jur, slăbită, Bernadette se îmbolnăvisese de tuberculoză osoasă și murise la doar treizeci și cinci de ani.

La ce-i mai folosea că fusese sanctificată în 1934? La ce-i mai folosea că șaizeci și șapte din miile de vindecări petrecute la izvoare fuseseră oficial declarate minuni? Judith considera că Bernadette plătise un preț prea ridicat pentru întâlnirea sa cu Sfânta Fecioară. Aparițiile au fost considerate un spectacol și, odată ce s-a răspândit vestea, s-au adunat aproape zece mii de curioși, domnici să o vadă pe Bernadette. Dar nu numai cu bune intenții. Mulți o considerau mincinoasă, mulți au umilit-o, au defăimat-o și au făcut-o isterică. Mai târziu, după ce s-a refugiat la mănăstire, nu a mai avut voie să povestească despre ceea ce i se întâmplase. „Fecioara Maria s-a folosit de mine ca de o mătură”, se pare că a spus ea, lucid. Pe care, după ce o utilizezi, o abandonezi într-un colț.

Je vous salue, Marie pleine de grâces; le Seigneur est avec vous.

Vous êtes bénie entre toutes les femmes...

Cântarea continua fără început și fără sfârșit. Poate că rugăciunea ajută. Arne nu avea nicio îndoială, sursa și țelul vieții se găseau undeva, în afara sinelui. „Oamenii ar face bine să întrebe mai puțin și să se roage mai mult”, acesta era crezul său.

Judith și-a împreunat stângaci mâinile, pentru rugăciune. Ca să știi rozariul, nu trebuia să fii catolic. A luat o lumânare și, aprinzând-o, a încercat să rostească rugăciunea. Cuvintele erau pregătite, la ea în minte.

Bucură-te, Maria, cea plină de har,

Domnul este cu tine.

Binecuvântată ești tu între femei...

De ce refuzau cuvintele să-i iasă pe gură? Roagă-te pentru noi păcătoșii. În schimb lacrimile începuseră să i

se rostogolească pe obraji. Și atunci o mână i s-a lăsat, rece, pe umăr. Judith a tresărit. Un bărbat desprins din grupul de francezi se apropiase de ea, pe nesimțite.

– Pot face ceva pentru tine, sora mea? i s-a adresat el cu voce pătrunzătoare, stârnindu-i reverberații stranii în urechi.

Judith a clătinat din cap:

– Singurul om care m-ar fi putut ajuta a murit.

– Pelerinajul este un război cu tine însuși, a continuat el. Sânge, sudoare și lacrimi. Și doar tu singur poți câștiga lupta.

Judith nu era sigură ce-ar fi fost de câștigat, din punctul ei de vedere.

– Soțul meu e mort. Eu am pierdut lupta, deja.

Răspunsul pelerinului a venit repede și tăios, ca o lovitură de bici.

– Nu despre asta e vorba. Ci de tine și de greșelile tale.

Judith și-a lăsat capul într-o parte. Cine era acest necunoscut, care încerca să o consoleze? Prin perdeaua de lacrimi reușea să distingă un bărbat mărunț și îndesat, cu părul roșcat, tăiat scurt. Cu ochii adânciți în orbite, întunecați, în care pupila se confunda cu irisul. Iar răceala aceea nu o transmitea doar prin mâna înghețată, uitată pe umărul ei. Ochii erau cei în care nu găseai niciun sprijin, și te înghițeau ca un hău.

Judith a făcut instinctiv un pas în spate, iar mâna aceea rece s-a retras de pe umărul ei.

– De plâns, nu știu să plâng, de mers în pelerinaj, nici atât. Cum de-și permite oricine să-mi judece viața? a rostit ea, fulgerându-l cu o privire furioasă pe străinul cel straniu și sentențios

– Nu drumul e greu. Greu este că te întâlnești tot cu tine, i-a răspuns pelerinul, care nu părea cătuși de puțin tulburat de ieșirea ei.

Cu fiecare cuvânt, se apropia tot mai mult de ea, iar umbrele aruncate de lumânări dădeau înfățișării sale un aspect demonic, care o înfiora.

– Și adevărul pe care îl găsești în tine, a continuat el cu fața schimonosită, nu este mereu plăcut. Fără mărturisire, nu ai parte nici de mântuire.

Judith nu se simțea în apele ei. Ce era cu muștrările astea sumbre? Nu-și mai dorea decât să plece de acolo.

– Nu înțeleg despre ce îmi vorbiți, s-a grăbit ea să pună capăt acelei discuții înfricoșătoare.

– Ba știi prea bine, sora mea. Doar că nu vrei să recunoști, a contrazis-o pelerinul, considerând defensivă ei drept dovadă că o cântărise corect.

Destul! Ce-și imagina acel om? Și ce știa despre ea? Nu o obliga nimeni să-l asculte. Judith s-a grăbit să iasă din biserică.

– Poți tu să fugi de mine, au urmărit-o cuvintele lui glaciale. Dar de adevăr nu poți să scapi. Pentru că se află în tine.

Nu-și dorea decât să plece. Cât mai departe. Cât mai departe de bărbatul acela diabolic și de profețiile lui de rău augur.

Judith a deschis brusc ușa grea a capelei. O pală de vânt rece a trecut peste lumânări, stingându-le flacăra. Pelerinul cel straniu dispăruse, ca și cum l-ar fi înghițit pământul. Se mai auzea doar litania fantomatică.

Je vous salue, Marie pleine de grâces; le Seigneur est avec vous.

Vous êtes bénie entre toutes les femmes...

Francezii și-au continuat ruga, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Nimeni nu băgase de seamă ceva neobișnuit. Nimeni în afară de Judith. Și spera, din tot sufletul, că nu acesta fusese semnul mult așteptat.

Și a început lupta pentru cel mai bun pat. Pe culoarul strâmt din Auberge pusesse stăpânire cea mai teribilă aglomerație. Și anarhie. Năvălise grupul de pelerini francezi plecați din capelă, punând abrupt capăt atmosferei atât de tihnite de care se bucuraseră doamnele de marți în acea seară. Pe culoar se adunaseră peste douăzeci de suflete, care așteptau să fie hrânite și cazate, iar Jacques se străduia din răspuțeri să reinstaureze ordinea în haos. Dar s-a blocat constatând că printre francezi se amestecaseră nu doar Max și doamnele de marți, ci și Eva.

– Mă întorc imediat. Să nu pleci, îi șoptise Jacques la ureche, când invazia franceză îl obligase să iasă din bucătărie.

Doamnele de marți ajunseseră la concluzia că sosise și pentru ele momentul să își odihnească trupurile ostenite de pelerinaj, iar Eva se retrăsese împreună cu ele. Să fi așteptat în bucătărie întoarcerea lui Jacques? De ce ar fi făcut-o?

– *Les hommes à gauche, les femmes à droite.* Bărbații la stânga, femeile la dreapta, a răsunat vocea lui Jacques, acoperind babilonia în încercarea sa de a-și alunga dezamăgirea.

Tot culoarul vuia. Doamnele de marți aveau toate motivele să regrete că întârziaseră prea mult în bucătărie, bucurându-se de vin și de *cassoulet*, în loc să își fi ocupat din vreme un pat. Pentru că acum riscau să fie înghițite cu totul de grupul francezilor agitați.

Rucsacuri agățate în cârlige, coate în toate direcțiile, burți de neocolit, degete încleștate. În aer pluteau apăsător tot soiul de mirosuri grele, transpirație și usturoi, tămâie și alcool din belșug. Și poate și primele urmări ale acelei sășioase mâncări de fasole?

Dar Jacques nu se lăsa impresionat. Cu șarmul lui tocmai reușise să convingă două doamne în vârstă, care ori proveneau din aceiași părinți, ori de la același extravagant salon de coafură, că încăperile cu un singur pat erau rezervate celor care-și dădeau ultima suflare, în timp ce gemenii care le însoțeau, agitați din cauza lipsei de confort, cedaseră și ei, dispărând în dormitorul ce le fusese oferit, sub privilegiile mulțumite ale celor două doamne care probabil că nu se mai simțiseră de ani buni atât de tinere și de atrăgătoare.

– În noaptea asta trebuie să ținem cu toții aproape, a decretat Jacques peste capetele mulțimii aflate în așteptare, privind-o țintă pe Eva, nu fără înțeles.

– Să nu îndrăznești cumva să profiți de împrejurări, a auzit Eva o voce.

Dar nu era vocea ei interioară, ci doar Kiki, pe care toată vânzoleala aceea o împinsese neașteptat de aproape de Max. Care se ținea de nas, cu un gest teatral:

– Eu te iubesc, Kiki. Dar nici chiar așa!

– Abia acum înțeleg de ce pelerinajul poate fi un leac împotriva tentațiilor carnale, a confirmat Estelle. Suficient să adulmeci izul de sudoare și nu-ți mai trec prin minte decât gânduri inocente.

Se străduia să evite infernul de miroasuri din jur, respirând doar pe gură și strecurându-se cu abilitate. Doar Judith părea să nu bage de seamă duhoarea ascuțită, în timp ce se uita peste tot, cu priviri neliniștite.

– Tipul de acolo era printre francezi, sunt absolut sigură, s-a plâns ea.

– Și de ce te deranjează? a întrebat-o Caroline, încercând să înțeleagă ce anume o tulbura într-atât.

– Ar fi trebuit să-l vedeți și voi. Și cum îi sticleau ochii. Ca și cum mi-ar fi pus gând rău.

– Un soi de taliban catolic? s-a interesat Estelle.

Judith era înfricoșată până în măduva oaselor. Sub bronzul ei din ultimele zile devenise albă ca varul, și, dincolo de orice logică, insista că omul acela ar avea ceva cu ea.

– M-a amenințat!

– Cum? a încercat Caroline să pună ordine în toată confuzia.

– Ce ar fi putut să spună? a intervenit Estelle. Pe talibani nu-i interesează decât păcatul și pedeapsa.

Judith a privit-o pe Estelle cu ochi mari, încremenită de spaimă.

– Ei, salut, eu sunt, i-a făcut Estelle semn cu mâna, ca să o scoată din letargie.

Eva nu mai pricepea nimic.

– Judith pare și mai tulburată decât era acasă, i-a șoptit ea Carolinei.

Dar avocata tocmai încasase un cot ascuțit în stomac de la o viguroasă pasăre pribeagă franceză și hotărâse că nu era deloc făcută pentru acest gen de luptă pentru existență. Prin urmare, încercând să se extragă din îngrămădeală, se îndrepta spre un colț al încăperii, sperând că haosul acela se va sfârși odată și odată.

– *Les hommes à gauche, les femmes à droite.* Bărbații la stânga, femeile la dreapta, a repetat Jacques.

Împăcate, Estelle și Kiki au dispărut în partea dreaptă, iar Max la stânga, nu fără să facă un gest de regret în direcția lui Kiki.

– Să-l fi văzut cum pândea, printre lumânări, ca un spectru, se monta Judith și mai tare, refuzând să accepte că nimeni nu o lua în serios.

– Din cauza drumului, Judith, a încercat Eva să găsească totuși o explicație pentru acel fenomen atât de straniu. Multe se pot întâmpla la drum, a completat ea, lăsându-se în voia gândurilor sale romantice, din care nu lipsea nici

salvatorul. Câtă vreme totul e atât de monoton, percepțiile devin, automat, mai intense. Până și cele mai banale întâlniri capătă o valoare magică, a mai murmurat ea, fără să-și dezlipsească privirea de Jacques.

O zi întreagă stătuseră împreună, gătind, amuzându-se și cochetând. O încântase cu privirile lui curioase și cu acele atingeri ușoare, pe mână, cât îi vorbea. Prin tot ceea ce făcea, Jacques o lăsa să ghicească fără eforturi cât de mult era atras de ea.

Nici măcar Frido nu-și făcuse o apariție la fel de furtunoasă în viața ei. Frido nu era omul sprinturilor și al faptelor imediate. În copilărie fusese mereu eliminat din echipa de fotbal, deoarece reacționa lent și pierdea toate mingile. Frido nu avea nicio valoare pentru cursele pe distanțe scurte, în schimb dovedea anduranță și tenacitate la drum lung, dacă i se oferea ocazia. Frido nu era nici rapid, și nici nu se grăbea vreodată. Și când a cerut-o în căsătorie, și-a formulat dorința cu atâta precauție, încât Eva nici măcar nu a priceput ce anume voia de la ea. Dar tot s-a măritat cu el. Regretul că bunica Lore nu apucase să-l cunoască pe Frido o urmărea însă până în ziua de azi. I-ar fi plăcut de el, cu siguranță. Cum nu i-ar fi plăcut însă locul acela în care se afla ea acum. Și nici omul acela care se afla în mijlocul mulțimii, încercând să o despartă, așa cum Moise despărțise apele mării.

Eva încerca să-și imagineze ce soi de viață ducea Jacques, în afară de momentele în care trebuia să muncească. Era un sfânt coborât din cer? Sau ducea o existență cât se poate de reală? Trăind împreună cu părinții săi, sub același acoperiș. Activiști pentru pace, de stânga, încărunțiți și încovoiați de ani, fumând când și când un joint, în secret. Sau poate că avea propria sa familie? Soție și copii, aflați în vizită la bunici? Eva nu îi pusese nicio întrebare, iar Jacques nu îi povestise nimic.

Doar petrecuseră o zi împreună. Fără trecut și fără viitor. Dar se părea că Jacques privea totuși puțin diferit lucrurile.

– De ce nu rămâi să te odihnești câteva zile la noi? a întrebat-o pe Eva, când i-a venit în sfârșit rândul. Ai putea să mă înveți ce se gătește la voi.

– Marinata renană, i-a propus Eva.

– Se face greu? s-a interesat Jacques.

– Ia mult timp.

– Perfect! a răspuns Jacques radios.

Îi făcea plăcere interesul pe care i-l stârnea, dar o aventură de vacanță era ultimul lucru care o preocupa. Știa foarte bine unde era locul ei. Alături de Frido, de copiii lor și de doamnele de marți. Măine la prânz, când Jacques avea să se întoarcă de la târg, ca de obicei, ea nu se va mai afla acolo.

– Am venit împreună cu prietenele mele, tot cu ele plec mai departe. Acum știu sigur că pot merge până la capăt. Sfântul Iacob m-a salvat, i-a răspuns Eva, zâmbindu-i timid.

După codurile ei, echivala cu cea mai pătimașă declarație de amor. Dar nu toate iubirile trebuie consumate. Mai pot fi și discret păstrate în inimă. Acolo unde nu fac niciun rău, nimănui.

Ca și cum ar fi bănuț că despărțirea s-ar putea petrece mai devreme decât spera el, Jacques a scos la iveală o carte poștală îngălbenită de timp, cu Auberge de la Paix din vremurile acelei mișcări pentru pace. Iar pe verso stătea scrisă, doar pentru Eva, rețeta tradițională de *cassoulet*.

– Academia noastră ar fi onorată dacă ai duce acasă la tine această rețetă.

Vocea lui îi dădea fiori Evei, care, tremurând, și-a deschis portofelul ca să o așeze la loc sigur. Prin compartimentele sale transparente se puteau vedea limpede fotografiile ei de familie. Și atunci Jacques a prins-o de mâini, a tras-o aproape de el și a sărutat-o pe buze.

– *Bon voyage*, Eva.

– Îți mulțumesc pentru tot, i-a murmurat Eva, înainte de a se grăbi să se retragă în cameră.

Era mulțumită de ce i se întâmpla. Și de rețeta pe care o știa la loc sigur, la ea în portofel. Ca amintire. Și ca avertisment. Mai simțea încă sărutul lui pe buze. Și acum știa exact ce gust avea acel *cassoulet*. Gustul unui nou început.

Jacques a rămas pe culoar, privind gânditor în urma Evei. Dar când s-a întors, a constatat că uitase de un ultim pelerin: Caroline. Care se prefăcea că studiază cu atenție reproducerile ieftine de pe perete.

– Nu am văzut nimic, a murmurat avocata. Nici nu am văzut, și nici nu am auzit nimic.

Jacques s-a mulțumit să-i zâmbească. Apoi a aruncat o privire în încăperea din dreapta, arătându-i-o cu un gest ferm pe cea din stânga. Acolo unde tocmai dispăruse și Max. Camerele cu un singur pat, trebuia să priceapă Caroline, nici nu existau de fapt.

43

Patul – incomod, locul – strâmt, societatea – masculină. Caroline aterizase în dormitorul bărbaților, împreună cu Max. Pe scara evoluției, de la omul primitiv la individul modern, somnul în grup trebuie să fi fost regula, mai degrabă decât excepția. Dar chiar dacă pelerinajul ar fi privit ca un demers de reconsiderare a formelor mai simple de viață, ceea ce a trebuit să înfrunte Caroline în acea noapte a fost o autentică provocare. Picioare păroase, brațe flăскоase și burți revărsate, un tablou ce a făcut-o să regrete profund atitudinea sa reținută din momentele în care se împărțiseră paturile.

A încercat să se schimbe cât mai discret cu putință, dar când a surprins câteva priviri poficioase de pelerini, s-a hotărât pe loc să-și petreacă noaptea în echipamentul de drum. Oricum, decizia ei nu avea cum să influențeze prea mult experiența olfactivă oribilă, aparent inseparabilă de viața de pelerin.

Înainte să se treacă la odihna comună, s-a stins lumina comună, ceea ce a provocat proteste vehemente. Și lămpile atârinate în tavan au fost reaprinse. De trei ori s-a făcut din nou lumină înainte să se lase în sfârșit liniștea. Caroline tocmai reușise să își facă un culcuș printre păturile de lână și cearșafurile aspre, când a început să se facă auzit un val monoton de rugăciuni. Oare ce aveau acești oameni pe conștiință, dacă nici rozariile din biserică nu erau suficiente să le spele păcatele? Dar, surprinzător, murmurul acela potolit a avut darul să o liniștească. Simțea povara drumului, însă mulțumirea de a-și supune trupul unui asemenea efort, de a-i pretinde să tragă până la capăt, avea darul să îi elibereze mintea și să i-o limpezească, un neașteptat sentiment de fericire punând stăpânire pe ea.

În câteva minute s-a dezlănțuit infernul. Unii oameni sforăie când și când, sau poate ceva mai des, iar alții doar dacă sunt răciți sau întrec măsura cu băutura. Dar specia umană înclinată spre aventura pelerinajului sforăia fioros. Iar cel din patul de alături, de la numărul șaisprezece, tușea încontinuu, încercând să își elibereze plămânii maltratați de gudron. De nesuportat.

Iar Caroline părea singura victimă a luptei secrete din războiul decibelilor. Studiile arată că femeile dorm mai bine fără un bărbat lângă ele. Și tot din experiență se știe că lucrurile par să stea invers în ceea ce-i privește pe bărbați. Domnii pelerini dormeau bine. Iar Caroline se chinuia. De ce nu se

gândise la dopuri pentru urechi? Sigur că avusese așa ceva pe lista ei de obiecte necesare. Și la fel de sigur se gândise, cântărind bine, că alegând un traseu secundar, mai puțin bătut de pelerini, nu vor avea parte de dormitoare suprapopulate.

Ajunsă la exasperare, și-a tras perna peste cap, încercând cu disperare să adoarmă, când a simțit cum se așază cineva lângă ea.

Cu mulți ani înainte, după ce fusese atacată cu un cuțit, urmasa un curs de autoapărare. Împreună cu fiica ei Josephine, care a fost și ea obligată să ia parte, prin decret matern. Cu totul neașteptat, antrenamentele au fost un moment de glorie al istoriei lor comune, printre prizele cu cotul, paradele cu genunchii și loviturile aplicate puternic cu piciorul în glezne, tibii, rotule, coapse și în zonele genitale, mamei și fiicei le rămăsese suficient timp să se și amuze. Și poate nu ar fi fost rău să îi mai fi propus lui Fien un curs de îmbospătare a reflexelor. Dar acum era prea târziu. Nu exista nicio metodă de autoapărare lipsită de riscuri, recapitula Caroline în timp ce încerca să își amintească unde rămăsese briceagul. Când a auzit o șoaptă.

– Trebuie să-ți arăt ceva.

Agresorul nocturn era Estelle. Iar lumina care se strecura prin crăpătura ușii i-a fost suficientă lui Caroline să distingă obiectul din mâna ei. Era jurnalul lui Arne.

44

- Țsta e furt calificat, s-a revoltat Caroline.
Dar Estelle vedea cu totul altfel lucrurile:
- Autoapărare, în cel mai rău caz.

Cele două doamne s-au retras în liniște în sala de dușuri de la capătul culoarului, singurul loc în care puteau să stea de vorbă netulburate. Asta doar dacă reușeau să ignore greșea portocalie, pâlپăitul obsesiv al neonului și picuratul neîntrerupt al dușului, care anunțau ca o tobă că vremea renovării sosise de mult.

– Eu nu vreau să particip la o asemenea hoție, a stabilit Caroline, iar cuvintele ei s-au rostogolit cu rezonanță în baia înaltă, îmbrăcată în faianță, și probabil ar fi putut fi auzite de întreaga casă.

Iar Caroline nici măcar nu cunoștea tonul potrivit pentru șoapte sau bârfe. Pentru că tot ceea ce spunea ea trebuia să fie limpede și să ajungă până la ultimul pensionar din hoarda care nu rata niciun proces public de crimă.

– Suntem prietene, nu putem face așa ceva, a continuat ea.

– Ascultă-mă, mai întâi, i-a cerut Estelle energic.

– Tu oricum ai citit deja, i-a replicat Caroline.

Dar Estelle, impasibilă, a deschis jurnalul la o pagină anume și și-a ridicat glasul:

– „Unii sunt de părere că pelerinii se mulțumesc doar cu pâine și apă. Dar când fac popas la Jerôme, după o bucată bună de drum prin praf, nu mai vreau să aud de suferință. Vreau să mă bucur de toate bunătățile oferite de pământul pe care îl străbat, metru cu metru. Și nicăieri nu vei descoperi un gust mai autentic decât la Jerôme.”

– Arne, întru totul, cum mă vezi și cum te văd, a fost de părere Caroline. Un pic prea exagerat, un pic prea pompos, un pic prea înflorit. Leit Arne.

– Tocmai asta nu e, a trâmبیțat Estelle, savurând lacomă acea informație doar de ea știută.

Caroline se simțea ca la un concurs cu premii la care trebuie să găsești nu numai răspunsul, ci și întrebarea. Cât

despre modul în care intraseră în posesia jurnalului, de care la început nici nu dorise să audă, uitase cu desăvârșire.

– Ce vrei să sugerezi, Estelle? Lasă aluziile și spune despre ce e vorba!

Caroline adoptase, fără să se poată abține, bine cunoscutul ei ton tăios pe care își chestiona martorii în instanță. Însă acum nu era vorba de o crimă. Ci doar de prietena sa, Judith, și de soțul ei dispărut.

Estelle ținea să demonstreze că nici în Franța nu-și pierduse plăcerea de a face din fiecare apariție a ei un succes. Și a început să se scotocească în buzunarul pantalonilor, de unde, cu gesturi exagerat de lente, a scos un teanc de hârtii.

– Îți mai aduci aminte de aceste prezentări de restaurante?

– De racii de râu marinați în sos de vermouth? Sigur că da, cum să uit cât de des m-ai călcat pe nervi.

Estelle s-a prefăcut lezată:

– Împreună formăm un grup. În care fiecare are dreptul la punctul său de vedere. Iar eu pun mare preț pe corpul meu, în care eu am investit atât de mult timp, osteneală și bani, iar acum trebuie să...

– Intră direct în subiect, a întrerupt-o Caroline fără ceremonial.

Estelle a tras adânc aer în piept:

– Textul, formulările alea bombastice...

S-a întrerupt iarăși, luând o pauză dramatică.

– Estelle!

– Arne a copiat masiv, a detonat Estelle bomba, în cele din urmă.

– Cum adică, a copiat?

– Textul din jurnal este luat din cronicile despre restaurante, de pe Internet.

Și, plină de efervescență, Estelle i-a indicat cu degetul un pasaj anume.

– Citește și tu.

Caroline a luat foaia de hârtie. Literele îi jucau în fața ochilor.

– „Toate bunătățile oferite de pământul pe care îl străbat, metru cu metru. Și nicăieri nu vei descoperi un gust mai autentic decât la Jérôme.“

Arne nu se chinuise nici măcar să schimbe numele.

Estelle și Caroline citeau acum în cor:

– „Traiul divin și apropierea divinității în Franța dobândesc un sens cu totul nou în acest loc. Când mirodeniile din gariga se împreunează cu uleiul delicat de măsline vei înțelege în sfârșit de ce desfătările frugale te pot duce direct în regatul ceresc.“

Estelle s-a oprit din lectură.

– Am găsit și alte pasaje, a continuat ea. Povestea cu acei călugări care l-au primit cu brațele deschise: totul copiat! Arne Nowak și-a compus jurnalul din furăciuni.

Caroline rămăsese fără grai. În încăpere se mai auzea doar picuratul neobosit al dușului, iar răceala dalelor de gresie îi urcase până pe spate. Nu ar fi fost rău să își ia un pulover, dar ieșise în mare grabă. Pentru frigul din jur, dar și pentru cele aflate de la Estelle. Tocmai Arne, care era în stare să citească romane întregi în nori, să recurgă la formulări prefabricate pentru jurnalul lui?

– Pelerinajul lui Arne e o invenție? s-a mirat Caroline.

– Ar fi bine să fie atât de simplu, a oftat Estelle, pescuind un bilețel dintr-o fantă ascunsă de coperta jurnalului.

– „Dragă Arne, Samu sosește la ora 17.00 de la Angles. D.“, a descifrat Caroline însemnarea aceea neglijentă.

– Angles este puțin înainte de Lourdes, i-a explicat Estelle, care apucase să se informeze. La două zile de mers de aici.

– Asta înseamnă că Arne a trecut pe aici?

– Și totuși minte în jurnal, a tras concluzia Estelle.

Ce ar putea să însemne asta? Ce motiv ar fi avut Arne să mintă, în legătură cu pelerinajul lui? Și ce se ascundea în spatele biletului misterios?

– Samu sosește la ora 17.00. Samu. Samu, a murmurat Caroline de câteva ori la rând. Cred că am mai auzit. Samu.

Numele îi trezea o vagă amintire. Era un cuvânt care-i stătea pe limbă, dar refuza să se lase pronunțat. Însă Estelle mersese un pas mai departe cu gândul și a formulat extrem de limpede ce aveau de făcut:

– Trebuie să-l găsim pe acest Samu, la Angles. Și pe D.! Amândoi sunt martori importanți.

Caroline era conștientă că se trecuse dincolo de o graniță invizibilă, iar sentimentele ei vagi se dovediseră întemeiate: acum existau dovezi palpabile. Dar ce anume se ascundea în spatele lor? Ce încercase să ascundă Arne? Și ce avalanșă erau pe cale să declanșeze? Imaginea soțului prietenei lor, așa cum o păstra în amintire, începuse să se degradeze.

Iar când avea să se prăbușească total, în ce măsură îi va afecta oare și viața lui Judith?

– Pentru prima oară înțeleg de ce te atrage meseria ta, a oftat Estelle.

În atitudinea ei se ghicea pasiune, iar Caroline știa prea bine ce efecte putea să producă entuziasmul prietenei sale. Estelle nu va scăpa niciun prilej să bată toba, până va fi sigură că nu a rămas nimeni neluminat.

– Niciun cuvânt lui Judith! a avertizat-o ea.

Estelle a ridicat un deget și a jurat solemn:

– Am să fiu mormânt. Sau cel puțin am să mă străduiesc, a adăugat ea, după o pauză plină de semnificații.

– Sunt absolut sigură că am pus jurnalul sub pernă. La fel ca în fiecare seară. Azi-dimineață l-am găsit sub pat.

Judith și-a făcut apariția descompusă la micul dejun din Auberge de la Paix. Estelle tăcea. Știa prea bine de ce era Judith atât de agitată. Fusese un joc de copii să-i scoată jurnalul de sub pernă, în schimb să-l așeze la loc se dovedise o treabă cu mult mai complicată. Când deschisese ușa dormitorului, Judith se trezise. Și singura soluție găsită de Estelle, ca să evite un dezastru, fusese să i-l arunce în grabă, sub pat.

Ferm hotărâtă să rămână trează și să îl pună mai târziu înapoi, la locul lui, Estelle adormise neînțoarsă. Până când Judith o trezise brusc, cu un ghiont.

– Cred că pe aici bântuie fantome, i-a șoptit ea.

Episodul cu pelerinul acela demonic o afectase atât de profund, încât nici nu-i trecea prin minte că misterioasa migrație a jurnalului s-ar fi putut petrece pe căi cât se poate de pământești. Era ferm convinsă că moara de ulei și capela erau bântuite de un spirit.

Estelle nu a scos o vorbă cât timp Judith și-a adunat în grabă lucrurile. Nu a scos o vorbă nici la masă, când Max a întreat-o pe Caroline unde fusese plecată, o bună parte din noapte. Și nu a scos o vorbă nici când Judith a început să le grăbească, să plece cât mai repede de acolo. Se pricepea de minune să nu scoată o vorbă. Apoi s-a pregătit repede de plecare, dorind la fel de mult să pună capăt aceluia episod atât de straniu. Misiunea Estellei era simplă: „Să lăsăm totul în urmă.” Nu era specialitatea ei să se învârtă în jurul cozii.

Dar cei din urmă vor fi cei dintâi, spune o vorbă veche, iar evenimentele au ținut seama de ea: pe drumul spre Angles, Estelle s-a aflat tot timpul în frunte, mai motivată ca oricând.

Chiar dacă nu era un loc prea comod, fiind permanent obligată să dea prima piept cu oile, caprele, vacile și câinii vagabonzi care le ieșeau în cale. Și se simțea ca Indiana Jones, înfruntând pericolele în căutarea adevărului. Ar fi fost de tot râsul, dacă în joc nu s-ar fi aflat soarta lui Judith. Alături de ea tropăia Eva, animată de un nou avânt și de o nouă percepție de sine.

– Știi ce anume mi se pare extraordinar în tot drumul ăsta, și-a început ea confesiunea, ei bine, este prima oară, după mulți ani, când mă simt din nou întreagă.

Estelle a încuviințat din cap:

– Și eu simt că mă aflu pe drumul cel bun, când conștiința de sine se manifestă ca febra musculară.

Estelle s-a întors și a căutat privirea Carolinei, care mergea în urmă, alături de Kiki, și i-a făcut cu ochiul. Simțea nevoia să-i transmită avocatei că se poate bizui pe ea. „Când faci un gest filantropic să nu uiți să bați toba”, așa se spunea în cercurile înalte din Köln. La ce bun să faci sacrificii și să nu știe nimeni de ele?

46

– Ce-i cu Estelle? s-a mirat Kiki, înțelegând imediat că se întâmplă ceva.

– O fi probabil un tic nervos, a evitat Caroline subiectul.

– Cam așa mi se întâmplă și mie, a spus Kiki, cu prefăcută exasperare. Ori de câte ori privesc în urmă, îl văd pe Max Thalberg.

Fiecare își ducea rucsacul. Dar rucsacul lui Kiki mergea de unul singur și răspundea la numele Max. Nici nu o asedia, nici nu-i cerea ceva.

– Vreau doar să știi că sunt și eu aici, se disculpa el laconic.

– Nu vezi că le sâcâi pe prietenele mele? Le deranjezi! Îl muștra Kiki fără milă.

– Cătuși de puțin, răspundea Max.

Kiki știa că el are dreptate. Fără discuție, Max se integrase în grupul lor de pelerinaj. Și devenise un valoros partener de discuție pentru Judith. În secret, Kiki îl admira pe Max pentru răbdarea cu care îi asculta poveștile. Curiozitatea lui părea sinceră, bucuros că poate afla atâtea istorii din trecut.

– Cât ai de gând să te mai porți ca și cum Max nu ar exista? Voi doi trebuie să aveți o explicație, a insistat Caroline.

Kiki se purta de parcă Max ar fi fost transparent. Iar Max suporta tratamentul cu un zâmbet elegant și permanentă bună dispoziție. Iar Kiki se vedea complet depășită de situație. Era atât de preocupată să-l ignore pe Max, încât nu mai putea fi în stare să și gândească limpede. De zile întregi nu mai trăsese nicio linie pe hârtie.

Și totul începuse atât de bine: pelerinajul îi oferea șansa unică de a se întoarce la rădăcinile meseriei sale. Atâția artiști își descoperiseră culmile măiestriei în sudul Franței. De la Cézanne, Gauguin și van Gogh învățase cum să surprindă coloritul limpede al Sudului. Era un adevărat dar să poți lucra acolo.

„Vorbe frumoase, dar fără sens! Nimic nu-ți iese cum se cuvine”, s-a făcut auzită vocea sa interioară, isterică. „Nu-ți faci treaba. Așa cum ți-ai fi făcut-o la atelier. Dacă ai fi rămas la Köln, ai fi putut să fii gata de mult. Uite, nici măcar nu ai apucat să deschizi comanda pentru accesorii de locuințe.”

„Corect”, a recunoscut Kiki cinstit. Nu era treaba ei să discute cu vocea interioară. La ce bun? Știa prea bine că vocea are dreptate. Dar exista o diferență. Vocea ținea seama doar de înfrângeri, în timp ce Kiki se gândea numai la perspective: „Toate birourile de design cumpără aceeași

comandă. Designerii o învață de dinafară și apoi toți fac proiecte identice.“

„Încerci să mă duci de nas, Kiki. Ca întotdeauna, Kiki“, a continuat vocea să o chinuiască. „Lași și ultima ta șansă să treacă pe lângă tine, Kiki. Doar nu-ți închipui că vei reuși în șapte zile să duci la capăt ceea ce alții au făcut în...“

„Patru zile. Mai am patru zile“, i-a retezat-o Kiki.

„Ți-ai risipit timpul cu Max, la Köln. Și aici îți risipești timpul, în continuare. Și acum e prea târziu“, s-a avântat teroarea sa interioară să zugrăvească un tablou cât mai sumbru. Ce bine, măcar, că nu o vedea la față. Fără îndoială avea priviri îngrozite, își rotea brațele ca o morișcă și prezenta aritmie cardiacă.

„Până la urmă nu te vei alege cu nimic. Nici cu o carieră, nici cu un soț. Cu nimic. Asta a fost ultima ta șansă.“

– Încetează! Și lasă-mă în pace, și-a pus Kiki la punct cenzorul său interior. Vorbele tale prostești nu duc nicăieri!

– N-am zis nimic, s-a apărat Max, luat prin surprindere.

Kiki era atât de cufundată în monologul său interior, încât nici nu observase că Max se afla în apropiere.

Estelle, care avea marele talent să apară în locul potrivit exact la momentul potrivit, s-a amestecat imediat în discuție:

– Nu-ți bate capul, Kiki. În zona asta e normal să auzi voci. De obicei, murmură ceva de genul „Eu sunt imaculata concepțiune.“

– Kiki și Max se descurcă și fără să îi moderezi tu, în direct, a intervenit Caroline, dornică să o îndepărteze cât mai repede.

Apoi a privit-o scurt pe Kiki, transmițându-i cât se poate de limpede mesajul: „Acum este momentul!“

Simțea că trebuie, că se cuvine și că poate. Să stea de vorbă cu Max. Acum. Dar cum să procedeze? Cum să îi

spună mai bine, o dată pentru totdeauna, că relația lor era lipsită de viitor? Avea cea mai bună slujbă din lume și era la un pas să dea marea lovitură. Nu-și putea îngădui nicio greșeală. Și nici pe Max.

- Cum poate cineva să fie atât de încăpățânat, l-a repezit ea.

- Nu sunt încăpățânat, i-a răspuns Max cu cel mai desăvârșit calm. Dar știu ce-mi face bine. Spre deosebire de tine.

Kiki a suspinat adânc:

- La douăzeci și trei de ani aveam trei iubiți pe săptămână. La douăzeci și trei de ani n-ai habar de nimic.

Max a tratat degajat informația primită:

- De aceea am și avut răbdare, să te maturizezi.

Adică? Max nu se mulțumea să fie doar încăpățânat. Era și obraznic, pe deasupra.

- Nu te iubesc, i-a aruncat în față Kiki, cu brutalitate.

Pe cât de dură era respingerea ei, pe atât de calm a primit-o Max. S-a mulțumit doar să suradă impertinent, iar ea s-a simțit obligată să își întărească spusele:

- Ai înțeles? Nu te iubesc.

- Te minți pe tine, Kiki. Ne minți pe amândoi.

Nu mergea deloc. Și pace. Kiki l-a lăsat în urmă pe Max și s-a apropiat în grabă de Caroline și de Estelle, care au întâmpinat-o cu nedumerire.

- Genul ăsta de discuții nu sunt de mine. Prefer să-mi văd de drum, le-a anunțat ea.

Avea cu adevărat ceva mai important de făcut decât să pună lucrurile în ordine, în ceea ce-l privea pe Max.

Demonstrativ, când au făcut prima pauză și-a scos blocul de desen. Îi îngăduise prea mult lui Max să-i dea planurile

peste cap. Acum trebuia să se concentreze la ceea ce o interesa cel mai mult. La vase. Acum. Fără întârziere.

Kiki a început să schițeze, din mișcări energice, imagini sumare, constatând spre marea ei surprindere că tot ceea ce i se perindase prin față în ultimele zile acum se contura de la sine: liniile și culorile se contopeau perfect, de parcă ar fi fost vechi de când lumea, într-un filigran aflat în perfectă armonie cu forma care tocmai prindea viață. Zile la rând Kiki se limitase să privească, să asculte, să pipăie și să miroasă. Iar acum proiectul ei se împlinea pe hârtie, ca de la sine. Era una dintre acele clipe magice, în care aveai sentimentul că altcineva îți dictează mișcărilor creionului. Unii colegi o numeau „inspirație divină”. Dar Kiki nu era de acord. Ideile trebuie frământate. Iar uneori e nevoie de sute de ore de muncă la atelier, monotone și sterile, până ca din nimic să reușești să schițezi un contur în minte. Un contur pe care nu mai trebuie decât să îl pui pe hârtie. Nu e vorba de nicio minune, ci de trudă.

Și dintr-odată a auzit hohote de râs. Kiki a ridicat privirea. Între ea și blocul de desen mai exista cineva – mai exact, era vorba de Max. Din nou.

47

Caroline râdea. Felul în care Kiki se ferea din calea lui era de-a dreptul comic. Avocata înțelesese de mult ceea ce acum știau toate doamnele de marți: Kiki era îndrăgostită. Și nu făcea nimic, de dimineața până seara, decât să nege ceea ce se vedea cu ochiul liber. Și se întreba cât îi va mai trebui lui Kiki să ajungă și singură la aceeași concluzie.

Caroline se lăsase pe spate, amuzată la culme. Doamnele de marți poposiseră pe stâncile masive ce străjuiau o albie de râu foarte abruptă. Era un moment desăvârșit. Trecuseră de greutatea începutului și până la Angles nu mai era mult. Pentru Caroline, ar fi fost momentul ideal să oprească timpul în loc. Încerca să se bucure de acea clipă. La fel cum făcea și Max.

Max stătea chiar pe mal, dezbrăcat până la brâu și cu pantalonii suflecați, și pregătea bețe ascuțite, în timp ce le iniția pe Eva, Judith și Estelle în tainele pescuitului.

– După mișcarea apei îți poți da seama că în acel loc înoată un păstrăv. Apoi trebuie să-i apreciezi dimensiunile și să țintești puțin înaintea lui, le explica Max.

Nu făcea niciun efort să fie plăcut și acceptat. Făcea doar ceea ce era pe gustul său, cu un entuziasm molipsitor. Iar doamnele de marți nu-l scăpau din priviri. Nici Kiki nu făcea excepție, urmărindu-l clipă de clipă din spatele blocului ei de desen. Până și Estelle intrase în apa puțin adâncă și testa, cu țepușa pregătită, dacă ar avea vreo șansă să supraviețuiască în sălbăticie, prin forțe proprii.

– Unde ai învățat să pescuiești în felul ăsta? s-a interesat ea, impresionată.

– Nicăieri. Am citit. În Karl May.

– Karl May? a comentat Estelle tare, ca să o poată auzi și Caroline. A inventat întreaga aventură, de la cap la coadă, ca și cum ar fi fost de față. Tot ce se găsește în cărțile lui e pură fantezie, a turnat ea sare peste rană.

Caroline a simțit cum i se taie răsuflarea. Secretele erau o bună monedă de schimb, în ceea ce o privea pe Estelle. Și nu mai era mult până când Judith avea să afle că Estelle se uitase în jurnal, fără știrea ei. Din fericire, Max și-a lansat chiar atunci țepușa. La suprafață a jâșnit o trâmbă de apă,

lăsând să se ghicească drama din adânc. Un pește străpuns se zbătea să-și salveze viața.

– Punct ochit, punct lovit, a strigat Max triumfător.

În agitația din jurul peștelui prins, remarca revelatoare a Estellei a trecut neobservată.

– N-am mai prins niciodată pește, nici măcar unul, s-a minunat Max.

– Tipic printre latini, a comentat Estelle, în glumă. Se odihnesc toată ziua și abia apoi se culcă. Nu-i de mirare că totul pică ușor.

– Dar poate Karl May se documentase temeinic înainte să se apuce de scris, a strigat Judith cu însuflețire.

Caroline o urmărea cu multă atenție. Oare nu cumva Judith bănuia ceva? Oare nu cumva știa mai mult decât lăsa să se ghicească? Dar imediat și-a alungat toate gândurile, dorindu-și din toată făptura ei să se bucure de acea clipă. Acum. Să oprească în loc acea clipă. Atât cât îi stătea în puteri. Angles era departe. Și dulce începutul de vară.

Nu peste multă vreme, trei pești prinși în țepușe de lemn sfârâiau deasupra unui foc mic, aprins printre pietre, din vreascuri. Grătarul părea rezervat bărbaților inclusiv în pelerinaj. Chiar și Eva, care în fiecare vară făcea invitații la câte un barbecue mareț, preferase în acele momente să abandoneze totul și să lenevească în voie la soare. Ajutase la curățatul peștilor și la dozarea mirodeniilor culese de pe marginea drumului. În rest, să mai poftască și ceilalți.

– Măncarea are gust mult mai bun când vine ca o surpriză, a oftat ea, închizând ochii.

Pe zi ce trecea, Eva reușea din ce în ce mai bine să își reprime reflexele de a lua totul asupra sa.

Caroline se bucura din plin de gustul fin al peștilor, de pâinea proaspătă și de tihnă. Timpul încetase să mai gonească. Iar în ritmul acela lent, parcă și problemele își pierduseră din gravitate. Nu ar fi fost oare posibil să lase totul în voia sorții? Să ajungă la Lourdes, să aprindă lumânarea lui Arne și să uite de toate. Pe cine interesa că D. considera necesar să-i spună lui Arne că Samu avea să vină să-l ia? Pe cine interesa ce făcuseră împreună Samu și Arne? Arne murise. Iar ele veniseră în Franța ca să pună punct acelui capitol. Cel mai bine ar fi să uite de toate, și de bilețul, și de semnele de întrebare. Și să păstreze tăcerea. Dar gândul i-a fost alungat tot atât de repede pe cât venise. Estelle se întorsese spre ea, ținându-o cu una din privirile ei misterioase. La care Caroline i-a răspuns cu un gest ce sugera decapitarea.

Sunetul strident al unui telefon mobil a readus-o pe Caroline cu picioarele pe pământ: nu, timpul nu se opriese câtuși de puțin. Și nici toate problemele pe care încercaseră să le împingă deoparte. De data asta, telefonul lui Max era cel care aducea știri proaste.

48

– Nu vrei să te uiți cine ți-a scris? a întrebat Kiki.

– E doar taică-meu, a venit replica lui deloc încurajatoare.

Max considera mult mai important să-i servească lui Kiki peștele, cu o plecăciune desăvârșită, în timp ce Kiki nu reușea să-și alunge sentimentul că la Köln se punea ceva la cale.

– Poate că e important.

- Dacă îl consideri atât de important pe tatăl meu..., a spus Max, întinzându-i telefonul.

Kiki a fost luată prin surprindere.

- Citește, a insistat Max. Nu am secrete față de tine.

Din câte se putea citi pe ecran, venise un SMS de la Thalberg. În mod normal, Kiki nu și-ar fi băgat nasul în telefonul nimănu. Dar acum ar putea fi vorba și de viitorul ei. Trebuia să afle dacă Thalberg știa ceva sau nu. Kiki a deschis mesajul și a constatat că situația depășea și cele mai negre temeri. MAX, DĂ UN SEMN! MAMA S-A ÎMBOLNĂVIT DE GRIJA TA scria cu majuscule.

- Încă nu ai dat de veste la Köln?

Max a clătinat din cap și a continuat să mănânce impasibil.

- Tatăl tău mă va face răspunzătoare de dispariția ta, l-a prevenit Kiki.

- De ce te preocupă întotdeauna tatăl meu?

- Trebuie să-i răspunzi.

- Dacă tu consideri atât de important, scrie-i, i-a cerut Max lui Kiki.

- Ce se va întâmpla dacă tatăl tău află despre noi doi? Nu o să-și arunce nici măcar o privire pe proiectele mele, a izbucnit Kiki. Tot atelierul o să mă toace.

Kiki ridicase tonul. Doamnele de marți asistau fără voie la scena dintre Kiki și Max. Nu cumva avea să degenereze în ceartă? Dar Max încasa toate reproșurile lui Kiki cu același calm, mulțumindu-se să ridice din umeri.

- Nu mă interesează părerea nimănu.

Kiki simțea că se prăbușește. Lui Max îi venea ușor să vorbească. La douăzeci și trei de ani nici pe ea nu o interesa părerea nimănu. La douăzeci de ani lumea se deschide înaintea ta, la treizeci mai găsești o ieșire de incendiu, dar la patruzeci toate căile se îngustează. Mai ales atunci când

nu ai nicio moștenire de familie, pe care să te poți baza. Max avea însă cu totul alte griji:

– După-amiaza din barcă. Noaptea din cort. Kiki, nu a fost o minciună când mi-ai spus că nu-ți poți imagina viața fără mine. Că suntem făcuți unul pentru celălalt.

– Eu nu pot îmbătrâni alături de tine. Pentru că sunt deja bătrână! i-a spus Kiki, cuprinsă de deznădejde.

– Și ce contează asta, o mică diferență de vârstă, a venit argumentul lui Max.

Nici măcar nu suna ca o întrebare. Din punctul lui de vedere, era o afirmație lucidă. La care nu mai avea nimic de adăugat. Apoi s-a întors cu spatele și, spre supărarea lui Kiki, a plecat fără să mai adauge nimic. Cuvintele ei nu avuseseră niciun efect, se risipiseră ca stropii de ploaie în deșert. Dacă Max nu reușea să înțeleagă, ea era obligată să facă totuși ceva.

Porniseră de mult la drum și ajunseseră deja într-o pădure, dar Kiki încă sucea pe toate fețele cele maximum o sută șazeci de litere care ar fi trebuit să-l liniștească pe Thalberg. După trei kilometri și jumătate, era tot mai convinsă că argumentul cu munca stătea cel mai bine în picioare. Singurul lucru cu care aveai șanse să-l impresionezi pe Thalberg erau ideile originale. După alte șapte sute de metri depășise criza și reușise să formuleze, ca prin minune, un mesaj de doar câteva cuvinte.

Sunt în Franța. Am nevoie de liniște pentru câteva proiecte. Nu știam că vă faceți griji. Sorry. Max.

– Dacă asta te liniștește..., îi răspunsese Max în stilul lui lapidar, citind textul în grabă.

– Important este să-l liniștească pe tatăl tău, l-a corectat Kiki.

Și imediat ce l-a expediat se simțea ca scăpată de o povară. Thalberg va primi vești de la fiul său. Iar numele ei nu apărea nicăieri.

Dar puțin mai târziu și-a dat seama că ar fi trebuit să se sfătuiască și cu Caroline. Care ar fi putut să o prevină de bumerangul ce pândea ascuns în orice minciună. Și de greșeala capitală comisă de cei mai mulți mincinoși. Pentru că nu se gândeau decât la acel unic moment de ușurare, și nu la ce poate urma după, total lipsiți de orice perspectivă.

Iar Kiki se dovedise dintotdeauna un caz iremediabil, încă de pe când învăța să joace șah. Cum să dezvolți strategii pentru fiecare piesă din mulțimea aceea care mișună haotic pe tablă? Abia după ce reușea să scape de jumătate din ele, după deschideri bezmetice, ajungea să-și facă o imagine generală. Când de regulă nu îi mai rămâneau mai mult de trei mutări până să i se dea mat. Strategia nu era deloc punctul ei forte. Prefera să acționeze, în așteptarea unor consecințe imprevizibile, păstrându-și voia bună. De data asta însă, trebuia să treacă la fapte după exact douăzeci de minute. Când a primit nota de plată, sub forma unui nou mesaj. Tot cu majuscule. UN HOTEL VREA SĂ RENOVEZE CAMERELE ANUL VIITOR. LA CARE DINTRE OAMENII NOȘTRI SĂ APELĂM? Era ușor de ghicit, Thalberg avea un telefon nou și nu știa cum să scrie cu litere mici.

„Dacă ai obligatoriu nevoie de prospect, ca să folosești un aparat, înseamnă că mai trebuie îmbunătățit”, îi plăcea lui să spună. Simplitatea reprezenta pentru el principiul suprem. Însă, așa cum avea să se dovedească și acum, soluțiile simple nu sunt neapărat și cele mai bune.

– Tatăl meu este înclinat să-i acapareze pe cei din jurul lui, a comentat Max. Și singura cale să scapi este să dispari, uneori.

Și nu făcea niciun secret, da, se afla exact în acea situație și, după părerea lui, tot Kiki trebuia să îi răspundă. Kiki nu ieșise din impas. Ba, mai rău. Mai făcuse încă un pas spre abis.

49

Eva nu reușea să o mai înțeleagă deloc. De ore întregi, Kiki coresponda incognito cu șeful ei, fără ca el să aibă nici cea mai mică bănuială.

- Max va renunța când își va da seama că relația noastră nu are niciun viitor. El se va întoarce la studii, iar eu la locul meu de muncă. Dar, până atunci, eu mă ocup de moralul lui Thalberg.

Eva era hotărâtă să-i pună o vorbă bună lui Max.

- Vrei să ajungi ca mine? Viața mea e o colecție unică de dorințe neîmplinite, a adăugat ea, oftând.

Kiki butona fără încetare tastele telefonului, dar tot și-a găsit timp să-i răspundă:

- Sunt exact în aceeași situație. Dorința mea neîmplinită este să nu mă fi încurcat cu Max.

- Când spun dorințe neîmplinite, mă gândesc la lucrurile pe care NU le-am făcut, a corectat-o Eva. Să plec la Paris, în ciuda părerii soțului meu, să practic medicina, să îl pun puțin la treabă pe Frido, să am și eu o cameră a mea, să nu mai dau iama în frigider.

- De ce nu încerci să rămâi cu Max? s-a amestecat Caroline.

Oare Kiki chiar nu vedea cât de deosebit era Max? Amuzant, simpatic și sexy. Îi venea greu să fie martoră la acest sacrificiu. Ce și-ar fi putut dori mai mult?

- Caroline are dreptate, a întărit și Eva.

- Acum totul poate să pară frumos și la locul lui. Dar când o să am șaiszeci de ani? și-a apărât Kiki punctul de vedere.

Atunci a intervenit repede și Estelle, din spate.

- În caz de probleme de sănătate, un soț tânăr se încadrează într-o categorie de asigurări mult mai convenabilă.

Fiecare se străduia să o convingă pe Kiki, în felul ei:

- Imaginează-ți, poți ști încă de pe acum cine va participa la aniversarea ta de șaiszeci de ani. Viața ta ar fi ca o carte deschisă, a prevenit-o Eva. Așa cum este și a mea, a mai adăugat ea, străduindu-se să nu o umfle râsul.

- Poate ai avea nevoie de un iubit, Eva, i-a sugerat Kiki, înțelegând perfect unde bate.

- Îl iubesc pe Frido, s-a apărât Eva. El rămâne cea mai bună hotărâre din viața mea, pentru totdeauna. Problema este felul în care eu am făcut să meargă totul. De un iubit nu am nevoie. În schimb s-ar putea să încep din nou cursurile de limba franceză. Sau altceva. Ceva doar pentru mine.

Prietenele se întrebau de când nu o mai auziseră pe Eva pronunțând cuvântul *Eu*. Chiar dacă *Eul* era plătând, vulnerabil și timid, reușise să își ceară dreptul. Și asta doar datorită marșului lor susținut, de-a lungul căruia Eva se simțea tot mai împăcată cu ea însăși, cu fiecare kilometru parcurs. Cu fiecare pas se elibera de încă o bucățică din marele ei sentiment de culpă. Anna nu voia să se pieptene? Și ce dacă? Lene uita să învețe la matematică, David nu reușea să-și găsească ciorapii de tenis? Oare nu erau suficient de mari să-și poarte și singuri de grijă? Frido jr. se putea duce la treaba lui de ministrant și fără să apeleze la serviciile ei de șofer. În definitiv, avea bicicletă. Și Frido? Și el putea să învețe lucruri noi. Cum învăța și ea. Doar

pentru Regine nu avea o soluție. Iar acest gând i se ghemuia în stomac ca un bulgăre nedigerabil.

„Ce bine că mai sunt câțiva kilometri”, i-a trecut prin minte. Se afla abia la începutul inventarului propriei sale vieți.

– Când te așterni la drum lung, ai o groază de timp la dispoziție, pentru gândurile tale, a început Eva sfios.

– Sunt perfect de acord, a comentat Caroline.

Ajuseseră la capătul etapei prevăzute pentru acea zi. Pe indicatorul vechi de la marginea drumului se putea citi limpede: *Angles*.

50

Caroline și-a înghițit nodul din gât. Detașarea aceea de care avusese parte pe malul râului dispăruse fără urmă. *Angles* le întâmpina cu o tăcere respingătoare, în ton cu presentimentele ei sumbre. Se stârnise un vânt tăios, care izbea neregulat un oblon singuratic de un zid, zornăia neîncetat printr-o perdea de mărgele antimuște și scutura alert câteva frânghii de rufe cu ciorapi aliniați la uscat, alături de un șir de ardei, înșirați pe o ață. Și de o vază din plastic, cu flori proaspete, răsturnată pe jos. Semne de viață la tot pasul, dar nici țipenie de om pe stradă, nicio fereastră luminată. Dacă tot drumul discutaseră câte în lună și în stele, acum amuțiseră. Pe ulițele goale, pașii lor sunau a pustiu.

Singura lumină venea de la lămpile aprinse ale unei mașini de culoare albă, care clipeau intermitent, justificând și de ce rămăsese oprită în mijlocul drumului. Strecurându-se pe lângă ea, Caroline a remarcat steaua albastră foarte vizibilă pe capotă. Dedesubtul ei, patru litere: *S.A.M.U.*

Caroline a simțit cum i se ridică o perdea de pe ochi. Cum de nu-i venise în minte, de la început? *Service d'Aide Médicale d'Urgence*. Samu. Serviciul de urgență medicală.

– Nu mă mir că mi se părea cunoscut, i-a șoptit Estellei.

Se prea poate să fi întâlnit acea abreviere prin textele studiate la cursul de limba franceză. Estelle și Caroline s-au înțeles repede din priviri. Acum știau ce aveau de căutat. Și pe cine.

Judith se opri în loc, pe o uliță a satului. Împreună cu tot restul grupului. Ascultând cu atenție. Vântul aducea din depărtări ecouri ciudate. Mai întâi sunete izolate, apoi acorduri sacadate. O muzică răscolitoare, parcă prevestitoare de rău, ce se apropia într-un ritm greoi. O masă mare de oameni prindea contur, înaintând neobișnuit de lent. Dar doamnele de marți și-au continuat drumul, în ciuda acelui sentiment de neliniște. Din ce în ce mai aproape de sursa muzicii. Și de masa aceea de oameni. Întreg satul adunat în procesiune. O muzică neobișnuită, de fanfară, însoțea un ritual arhaic. Și în ritmurile ei un grup de bărbați sumbri purtau cu ei într-un straniu pas de defilare, legănat, o reprezentare din lemn a Sfintei Fecioare.

Caroline și-a plimbat repede privirea asupra mulțimii, iar așteptările ei au fost repede confirmate: în mijlocul masei de turiști arși de soare, în hainele lor multicolore, amestecați cu pelerini și săteni, era un bărbat solid și îndesat, cu uniformă albă de personal medical. El trebuia să fie. Samu. Din Angles.

– Știi ce se petrece dacă îl abordez în franceză, i-a murmurat Estelle Carolinei.

Mai puteau da înapoi? s-a întrebat Caroline, într-un scurt moment de ezitare. Omul acela putea să dețină cheia secretului lui Arne. Poate singura lor șansă de a găsi răspunsuri.

– Uită-te repede acolo! a strigat Estelle, trăgând-o pe Judith de mânecă și arătându-i vag, în direcția unui grup de gură-cască.

Judith nu mai înțelegea nimic. Ce anume ar fi trebuit să vadă, ce era atât de deosebit?

– Bărbatul în cămașă Tommy Hilfiger, a găsit Estelle o inspirație salvatoare.

O minciună străvezie, dar altceva mai bun nu găsisese, în viteză. Iar Judith a fost atât de ocupată cu reproșurile ei la adresa unui asemenea comportament frivol, încât nici nu a băgat de seamă că locul în care se aflase Caroline rămăsese gol. Avocata dispăruse rapid, profund recunoscătoare Estellei.

– *Excusez-moi, Monsieur*, i s-a adresat Caroline precaut agentului sanitar, abordându-l dintr-o parte.

Văzut de aproape, bărbatul cu părul castaniu, ciufulit, părea aproape cubic. Era cu un cap și jumătate mai scund decât Caroline și respira forță prin fiecare por. Și îi amintea de un individ neplăcut, responsabil cu ordinea într-un local dubios din apropierea gării, pasionat de rap și de încăierări, care, ajuns în fața instanței, solicitase zadarnic „respect”. Asistentul părea însă că nu vrea să o bage în seamă. Atunci l-a bătut pe umăr, cu prudență.

– *Excusez-moi...*

Dar a trebuit să se întrerupă, deoarece chiar în acea clipă trecea prin dreptul lor Madona, în ritm legănat. Omul și-a lăsat privirea în jos, cu supunere. Iar Caroline i-a urmat exemplul. Nu avea chef să supere, fără rost, un asemenea personaj, iar lipsa ei de cunoaștere în ale ritualurilor catolice se dovedea un substanțial dezavantaj. Când a ridicat privirea, s-a trezit de una singură, la marginea drumului. Toți se integraseră în procesiune, mergând în urma Madonei. Iar asistentul dispăruse, înghițit de mulțime.

– Uite-o pe Caroline, a tresărit Judith.

Cu toate eforturile asidue ale Estellei de a-i distrage atenția, Judith o descoperise pe Caroline în procesiune. Iar în privirea ei se vedea că încearcă să găsească o explicație pentru o asemenea purtare bizară. Prietena lor își croia drum printre credincioși spre fruntea coloanei.

– Unde vrea să ajungă? Ce caută acolo? a întrebat Judith, fără să mai înțeleagă nimic.

– O fi simțit o dorință spontană de convertire la catolicism, a încercat Kiki.

Toate o urmăreau pe Caroline, care se aplecase să-i vorbească unui agent sanitar.

– Poate că nu se simte bine. Mai devreme se plânga că o deranjează stomacul, a intervenit Eva, străduindu-se să calmeze apele.

Dar Judith nu se lăsa deloc convinsă, iar Estelle o simțea din ce în ce mai speriată. Trebuia să găsească o explicație. Logică și inofensivă. Să îi distragă atenția, să nu se mai concentreze asupra Carolinei. Niciodată nu îi fusese la îndemână să mintă, iar acum era la un pas să cedeze, când cerul i-a venit în ajutor. În mijlocul procesiunii se aflau două doamne în vârstă, aproape identice. Iar în jurul lor o mulțime de chipuri familiare.

– Francezii! a strigat ea bucuroasă. Nu sunt francezii de la pensiunea lui Jacques?

Judith s-a întors imediat în direcția indicată, panicată.

– Să sperăm că nu e și dementul acela printre ei, s-a simțit datoare Estelle să toarne puțin gaz pe foc.

Dar și francezii le recunoscuseră pe ele. Din câte se părea, nopțile petrecute în dormitoare comune contribuie substanțial la înțelegerea între popoare. Bucuroși, au început

să facă semne spre doamnele de marți, de parcă nu ar fi fost o procesiune a Sfintei Fecioare, ci defilarea țărilor participante de la Jocurile Olimpice.

Judith nu era nici pe departe singura din grup care se frământa, muncită de griji: și Max începuse să se îngrozească.

– Spre binele nostru, sper să doarmă în altă parte. Nu mai suport să îmi mai sforăie în cap încă o noapte, a gemut el, dându-i lui Estelle exact ideea salvatoare de care avea nevoie ca să o îndepărteze pe Judith.

– Trebuie să căutăm imediat un loc în care să înnoptăm. După ce va trece procesiunea, nu va mai rămâne nimic. Și nu vreau să ajungem pe saltelele din sala de gimnastică, alături de francezi.

– Să mergem la un hotel cum se cade, s-a bucurat Judith. Un loc în care, garantat, să nu întâlnim grupuri de pelerini.

– La cel mai scump, a jubilat Estelle.

Și imediat a scos la iveală hârtiile ei, cu recomandările de restaurante. Dacă și camerele erau la fel de rafinate ca meniurile, nici nu își putea dori mai mult. Apoi le-a adresat francezilor un gând de mulțumire.

– Partea financiară o reglăm noi, i-a șoptit lui Kiki.

N-ar fi fost prima oară când o salva pe Kiki din situații delicate. Odată, chiar în fața la Le Jardin, abia o scosese din ghearele unei taximetrice care arăta ca o luptătoare de greco-romane și se încăpățâna să rămână impasibilă la farmecele lui Kiki.

– Aș fi putut să jur că mai am o bancnotă, se văita Kiki. Și nu se mulțumește doar cu doisprezece euro patruzeci.

Estelle îi împrumutase întotdeauna bani pentru taxi, pentru notele de plată la Luc și uneori și pentru chirie. Iar acum urma și hotelul.

– Îți dau banii înapoi, a promis Kiki.

– În rate, ca de obicei, i-a confirmat Estelle.

Știa că nu are niciun sens să încerce să-i facă un cadou. Kiki era prea mândră să-l accepte.

Estelle a dat semnalul de pornire. Iar Judith a urmat-o imediat, aruncând totuși o privire peste umăr. Nu francezii o interesau, ci Caroline, care avea o discuție aprinsă cu un asistent medical.

52

– Bărbatul în cămașă groasă, cowboy-ul. Arne!

Caroline a încuviințat. Durase ceva până să-l facă pe asistent să priceapă ce dorea de la el. Îl cunoștea. Chiar bine.

– L-am luat pe Arne cu salvarea și l-am dus la Toulouse, a confirmat el. De acolo a mers la Köln și în spital.

Caroline înțelegea doar pe jumătate.

– A suferit o criză, în timpul pelerinajului?

Asistentul a măsurat-o uimit, ca și cum avocata nu ar fi fost în toate mințile.

– Arne? În pelerinaj? Aiureli! Își petrecea concediul la Dominique. Ca de obicei.

O comunicare laconică. Doar atât. Ca și cum ar fi fost ceva de la sine înțeles. Propoziția stârnea ecouri în mintea Carolinei. Ca de obicei. Dominique. Concediu. Ca de obicei. Dominique. Încearcă să așeze acele cuvintele dispartate într-o ordine care să se potrivească totuși cu ceea ce știa ea despre prietenul lor dispărut. Iar rezultatul nu a fost decât o întrebare stupidă:

– Arne venea des pe aici?

Dar omul nu mai avea chef să continue nicio discuție cu nicio doamnă pisăloagă.

- Sunt legat printr-un jurământ de tăcere, a oprit-o el și a început din nou să se roage, împreună cu toată masa de credincioși din jurul său.

Sainte Marie, priez pour nous,

Sainte Mère de Dieu, priez pour nous

Sainte Mère toujours, priez pour nous...

Jurământ de tăcere. Caroline mai auzise asta, nu de mult. Deși părea să fi trecut o veșnicie de atunci. Dar acum nu mai era dispusă să cedeze.

- Trebuie să mă ajutați. Trebuie să o ajutați pe prietena noastră. Este foarte important, a insistat Caroline.

Asistentul sanitar s-a simțit extrem de afectat în devotamentul său religios. Caroline reușise, în sfârșit, să-i stârneasă resorturile sale colerice.

- Ce credeți că se petrece aici? a înfruntat-o el cu toată energia. O paradă ca la Disneyland, special pentru turiștii germani? Apăreți nu se știe de unde și mă mitraliați cu întrebările dumneavoastră! De unde sunteți? De la Gestapo?

În jurul lor, câțiva credincioși începuseră deja să devină foarte interesați. Iar Caroline a preferat să păstreze tăcerea, din precauție. Dacă s-ar fi aventurat să îi dea un răspuns, s-ar fi putut ajunge și la vreo reglare de conturi din cel de-al Doilea Război Mondial. Asistentul apucase însă să se înfurie și preluase singur toată conversația:

- Ce vă imaginați, voi, germanii? Că vi se cuvine totul? Că puteți face tot ce vă trece prin cap?

Oamenii din jurul său începuseră deja să îi facă semne să se domolească, iar în scurt timp s-a produs o busculadă. Se amestecaseră mai mulți în discuție, gesticulând din ce în ce mai înverșunați. Dar tocmai când Caroline se hotărâse

în sinea ei să treacă la o retragere ordonată, asistentul a făcut un gest cu totul neașteptat.

– Întrebați-o pe Dominique, i-a strigat el, notând ceva în grabă, pe o bucată de hârtie, pe care i-a întins-o Carolinei.

Și apoi s-a pierdut în procesiune.

*Sainte Marie, priez pour nous,
Sainte Mère de Dieu, priez pour nous
Sainte Mère toujours, priez pour nou...*

Caroline era complet dezorientată. Nu se alesese cu niciun răspuns. Doar cu adresa lui Dominique. Întrebările trebuie puse doar atunci când poți suporta răspunsurile. Oare cât adevăr putea să suporte Judith?

Caroline a mototolit bilețelul în pumn, l-a aruncat într-un coș de hârtii și a plecat în grabă. Dar nu a apucat să facă mai mult de cinci pași, și s-a întors. Învingându-și repulsia, a scos ghemotocul din gunoi și l-a netezit la loc. Măinile îi tremurau. Iar în acea clipă, i s-a întâmplat ceva extraordinar. A simțit o căldură urcându-i de-a lungul coloanei vertebrale, atât de intensă, încât a știut imediat că trebuie să se întoarcă. Procesiunea ocolise piața din mijlocul satului și acum se apropia de ea, din față. Lumina scălda figura poleită în aur a Sfintei Fecioare, care plutea sus, deasupra capetelor credincioșilor. Imaginea Madonei fascina prin forța tainică pe care o radia. Caroline se simțea dintr-odată atât de legată de acea apariție și, inexplicabil, era convinsă că nu putea fi vorba doar despre o statuie din lemn. Ar fi putut să jure că privirile lor se întâlneau.

Apoi a închis pleoapele, copleșită, încercând să se scuture de acel sentiment atât de straniu. Lipsa de somn putea

provoca halucinații. Și, fără îndoială, și suprasolicitarea fizică și mentală.

Câteva ceasuri mai târziu, Caroline era instalată într-un pat confortabil, care merita din plin toate cele cinci stele ale hotelului. Cina excelentă, cu cele șase feluri ale ei, ar fi meritat mai degrabă numele de banchet. Cu băutură pe măsură. Dar tot nu putea dormi. Stătea întinsă în patul ei de lângă fereastră, privind cerul întunecat, sperând să se petreacă un miracol. Iar miracolul s-a petrecut. Sub cea mai puțin dorită formă. Nu numai pentru Judith. Ci, în primul rând, pentru Caroline.

53

Caroline nu era singura care spera la o salvare miraculoasă.

– Visez că spiridușii cei buni se întorc la Köln, îi mărturisise Frido, la apelul de seară.

Eva nu avea nevoie de detalii. Oboseala din vocea lui îi permițea să ghicească halul în care ajunsese bucătăria. Adică exact așa cum arată bucătăriile când spiridușii nu sunt disponibili: gunoiul revărsat, mașina de spălat vase plină-ochi, cu tableta de detergent pusă la locul ei și cu butonul de start neapăsat. Și, cu ceva noroc, șosetele de tenis puteau fi găsite în lada goală de băuturi.

Frido era un bărbat lucid. Nu avea nevoie de cine știe ce meditație ca să-și dea seama pe umerii cui apăsa totul. Era uimit doar de încărcătură.

– Cum reușești să le faci pe toate? a întrebat-o Frido, răpus.

– Nu reușesc mereu, a recunoscut Eva. Dar mă prefac.

– Și eu sunt sătul de ședințe interminabile, s-a plâns Frido. Doar când ajungi să nu mai ai timp de nimic reușești să deslușești chipurile monștrilor aliniați la masa de întâlniri a boardului: unul vorbește încontinuu, altul pune întrebări stupide, altul macină în gol și cel din urmă se ridică în slăvi. Iar cei care trebuie să ia decizii tac.

– Ar trebui să cooptați și mame la voi în board, i-a propus Eva.

Când te așteaptă copiii acasă să le dai de mâncare și un sărut înainte să se culce, nu îți mai arde să ascuți discuții fără rost, să duci războaie de personalitate sau să amâni hotărâri. O asemenea idee încă nu le venise celor din board. Frido s-a mulțumit să ofteze.

– Voi fi fericit când te vei întoarce acasă, a recunoscut el, cu jumătate de glas.

Dar Eva a preferat să păstreze tăcerea. Ceva se schimbase. Se lăsase convinsă să o pornească în acea aventură doar de dragul lui Judith. Și ca să fie alături de prietenele ei. Acum însă mergea mai departe, convinsă fiind că îi face bine. Și nu îndrăznește să-i vorbească despre asta lui Frido cel chinuit. Despre clipele în care nu te mai gândeai la nimic, simțind sub tălpi doar pământul, întotdeauna altfel, sorbind parfumul de grozamă și ienupăr, și alternanța de lumini și umbre, și jocul de nori și de culori. Și urcușul și coborâșul, oricât de abrupt sau de blând ar fi fost.

– Noapte bună, Frido, i-a urat ea, în schimb.

Fără să se încumete însă să își recunoască bucuria că mai aveau câteva zile de pelerinaj. De fapt, nici nu o mai interesa prea mult dacă bucătăria sa din Köln se afla în ordine sau nu. Trăia un moment magic al pelerinajului ei: plecase de acasă, lăsând în urmă o viață obișnuită, dar încă nu ajunsese nicăieri. Era pur și simplu pe drum. În bătaia furtunii.

Zei intemperiilor urzeau împotriva lor. După ce profi-taseră de o ocazie favorabilă și călătoriseră, gratis, de la Montcaup la St Bertrand de Comminges, într-un autocar care mai avea câteva locuri libere, hotărâseră că sosise momentul să se odihnească puțin.

– Au anunțat vreme proastă, le prevenise șoferul autocarului.

Dar cuprinse de euforie pentru că reușiseră să scurteze substanțial cele două etape lungi care le așteptau, doam-nele de marți au zăbovit mai mult decât ar fi trebuit în ca-tedra la renumită în toată lumea. Și în loc să o fi pornit la drum, binevoiseră să admire în voie toate ornamentațiile magnifice din lemn și strana impunătoare.

Iar când în sfârșit s-au hotărât să plece, a fost prea târziu. Nori negri acoperiseră tot cerul, oferind un spectacol măreț. Pe fundal, fulgerele se abăteau asupra Pirineilor, munții de care, cu fiecare etapă, se apropiau tot mai mult. Și de furtună.

Judith și Max mergeau în frunte, urmați de restul grupului.

– Ce s-a întâmplat? Ați aflat ceva?

Eva s-a vârat curioasă între Estelle și Caroline. Și ime-diat a apărut și Kiki. Îngrozită, avocata a privit-o întrebător pe Estelle, care a făcut un gest de neputință.

– Oricât m-am străduit, tot m-a luat gura pe dinainte.

Fusese o greșeală că toate trei împărțiseră aceeași cameră, cu o noapte înainte.

– Spune odată! Ce-i cu jurnalul? Ce ți-a povestit asistentul? s-a dezlănțuit Estelle.

Toată seara încercase zadarnic să se apropie de Caroline.

Pentru că Judith, devenită exagerat de neîncrezătoare, nu se dezlipise de avocată nici un moment în timpul cinei.

Ea, care de obicei se retrăgea prima, își comandase pâna și desert. Apoi insistase să doarmă cu Caroline, în camera de două paturi. Iar la vederea lumânării, a fotografiei și a paharului de vin, așezate ca în fiecare seară într-un soi de altar improvizat, lui Caroline i-a pierit orice pornire de a mai încerca să stea de vorbă cu Judith.

Altădată s-ar fi dezlănțuit. Altădată, adică în urmă cu zece zile. La Köln mânca fast-food, sub dominația Internetului mobil și a șuvoiului de e-mailuri, dormind pe apucate, când nu mai avea de ales. În timpul pelerinajului însă, Caroline avusese răgazul să cântărească puțin lucrurile. Când străbați pas cu pas distanțe nesfârșite, nimic nu mai pare urgent. Dominique locuia nu departe de Angles. Între pensiune și Dominique erau două urcușuri grele, cu care trebuia să te lupți. Imposibil, într-o singură zi. Dar Caroline era recunoscătoare pentru amânarea sentinței. Mai avea încă de luptat cu cele aflate în urmă cu o zi.

– Din câte se pare, Arne își petrecea aici vacanțele cu regularitate. La cineva pe nume Dominique, le-a explicat Caroline, pe un ton cât mai neutru.

Vestea a avut totuși efect de bombă, iar Estelle a început imediat să facă scenarii:

– Se prea poate ca Arne să fi avut o a doua familie, copii – o misterioasă viață dublă.

– Dominique poate foarte bine să fie și nume de bărbat, le-a prevenit Caroline.

Eva clătina nervos din cap, refuzând să creadă că Arne o înșelase pe Judith.

– Se poate să fi fost ceva inocent! O pură neînțelegere.

– Cel mai grav este că eu am încurajat-o pe Judith să vină aici, a intervenit Caroline, făcându-și reproșuri amare.

– Cine și-ar fi închipuit? Arne o adora pe Judith, a adăugat Eva.

– Mințind-o, în același timp, a precizat Estelle.

– Și acum ce facem? Îi spunem lui Judith? a întreat Kiki, aducându-le cu picioarele pe pământ.

Ca și cum s-ar fi auzit strigată, Judith s-a oprit în loc. Într-un mod straniu, simțea că discuția aprinsă din spate o privea. Cele patru doamne au amuțit, ca la comandă.

55

– Despre ce-or vorbi tot timpul? s-a mirat Judith, cu același sentiment care o încerca de câteva zile, că se petreceau lucruri curioase.

– Eu sunt ultimul care ar putea să știe, i-a spus Max. Nu scapă nimic față de mine.

– Nici de mine, s-a plâns Judith.

Cu fiecare zi ce trecea, se înstrăina tot mai mult de ele. Și trăia cu sentimentul că este permanent urmărită. Și cântărită. Era conștientă că toată lumea se aștepta ca, în cele din urmă, să iasă din doliu și să redevină cea dintotdeauna. Se bucura că Max se alăturase doamnelor de marți. Se simțea atrasă de el. Dar nu așa cum este atrasă o femeie de un bărbat. Nu și-ar fi putut imagina să se îndrăgostească de un bărbat mai tânăr. Era vorba de altceva. Max era singurul care se apropia de ea absolut dezinteresat. Împinsă de neîncredere, Judith s-a mai întors o dată. Și toate patru îi zâmbeau la fel de strămb. Mai izbitor de atât nici că se putea.

O rafală puternică de vânt i-a tăiat răsufarea. De când porniseră la drum, Judith privise mereu cu îngrijorare spre

cer. Iar odată cu primii stropi, s-a dus și speranța că norii vor trece fără să se întâmple nimic. În doar câteva secunde ploaia ușoară avea să se transforme în rupere de nori. Pirineii dispăruseră în spatele perdelei de apă, cerul era zigzagat de fulgere, iar pâraiele își ieșiseră de mult din matcă, luând cu ele tot ce le ieșea în cale. În câteva minute drumul devenise impracticabil, iar în față nu se mai vedea mai departe de zece metri.

Au fost silite să se adăpostească într-un hangar din lemn. La fel și câteva milioane de muște, fugite și ele din calea ploii. Nici măcar ciocolata scumpă, Valrhona, și bananele scoase de Max ca printr-o scamatorie din geanta lui de umăr nu au avut darul să detensioneze atmosfera. În spațiul acela liber, furtuna avea efectul unei forțe elementare. Vântul zgâlțâia grinzile putrezite, stropii de ploaie se izbeau fără întrerupere în acoperișul plin de găuri. Mirosea a fân umed, descompus.

– Mă apucă alergia și de la miros, s-a văitat Estelle, alungând fără încetare muștele.

După un sfert de oră, fulgerele s-au îndepărtat. Dar ploaia nu s-a oprit.

– N-are niciun sens să așteptăm, a hotărât Caroline. Altfel ne prinde întunericul.

Ideea de a încerca să ajungă până în satul următor direct pe șosea s-a dovedit o uriașă greșală. Vizibilitatea era aproape zero, iar șoseaua foarte îngustă, și orice camion care trecea claxonând pe lângă ele le stropea violent din cap până în picioare. Nu avea niciun sens să continue, trebuia să se consoleze cu drumul secundar, mult mai lung însă.

S-au cățărât cu greu înapoi, pe poteca înmuiată, înaintând cu mare dificultate prin noroiul tot mai gros. Judith aluneca la fiecare pas. Cei șase nu se simțiseră niciodată

atât de încătușați de pământ, cum niciodată nu priviseră cu mai multă speranță spre cer. Doar de acolo le putea veni salvarea. Ploaia le îngustase orizontul și nici măcar nu mai reușeau să își dea seama cât mai aveau de mers până unde își propuseseră să ajungă. Judith boscorodea tot timpul. Putea să-și spună de o mie de ori că ploaia aducea o curățenie exterioară, în strânsă legătură cu purificarea interioară. Romantismul pelerinajului și patosul religios îi erau în acel moment la fel de străine ca șoaptele și secretele. Nu își mai dorea decât să se încheie cu bine și acea etapă.

Rareori mai întâlneau scoica Apostolului Iacob, ca să se poată bucura că sunt pe drumul cel bun. În marea aceea de apă, reușeau din ce în ce mai greu să se orienteze. Li se scurgea pe mâini, pe sub guler și în pantofi. Iar sub mantalele de ploaie scoase din rucsac și îmbrăcate la repezeală se înstăpânise o umezeală fioroasă.

– Dacă nu suntem atente, sub stratul de plastic se poate acumula căldură până când se produce un colaps circulator, și-a recapitulat Eva cunoștințele medicale.

Obrajii lui Judith erau scăldați în lacrimi. Lacrimi de epuizare. „Pelerinajul se face prin toate simțurile“, notase Arne în jurnalul său. Dar în acea zi simțurile sale o luaseră razna.

56

Clopoțele băteau în turnul mănăstirii și pe măsură ce înaintau începea să se audă și cântarea călugărilor. Se rugau pentru mântuirea oaspeților pe care ploaia li-i adusese în prag. Mănăstirea lor nu oferea adăpost nici turiștilor, nici

pelerinilor, dar abatele hotărâse să facă o excepție pentru cele șase umbre rebegite de frig, tremurând în căderea serii, în fața porților de la St Martin.

Se bucuraseră din plin de ceaiul fierbinte și de checul aromat. Marmorkuchen. Pantofii le fuseseră îndesați cu materiale de misionariat creștin și plasați strategic lângă soba care duduia în bucătărie. Iar dușul fierbinte reușise să îndepărteze și ultimele urme de noroi de pe trupurile lor ostenite. Kiki rămăsese la urmă, ca să intre la baie. Nu o deranjau deloc compartimentele abia despărțite cu pereți nu foarte înalți. Și puțin îi păsa că alături mai funcționa un duș. Până când a început să ajungă la ea un iz aparte. Amărui-astringent, de gel de baie, atât de bine cunoscut. O privire furișă pe sub paravan a convins-o că nasul nu o înșela. În cabina de alături spuma se scurgea în jurul unor picioare de bărbat. Niciun dubiu: Max făcea un duș alături. Și cu totul intenționat, dacă țineai seama că, nevinovat, fredona ceva ca pentru sine.

Kiki s-a înfășurat grăbit în prosop și a luat-o la fugă. Dar încăperea pe care o împărțea cu Judith era încuiată. Și nu i-a mai rămas decât să se alăture prietenelor sale, aflate în curtea interioară unde se străduiau să își curețe hainele pline de noroi într-o copaie de metal.

– Judith este în capelă, i-a spus Caroline, iar noi te-am așteptat și pe tine. Trebuie să discutăm deschis cu ea. Altfel am încheiat-o cu ea pe vecie, a mai adăugat avocata cu voce fermă.

– Cum de v-a dat prin minte să începeți să scormoniți? s-a înfuriat Eva.

Și nici Kiki nu era foarte încântată. Întotdeauna se punea prea mare preț pe discuțiile care ar fi trebuit să

lămurească o situație. „Draga mea, trebuie să stăm de vorbă.“ Oare câte relații nu au fost distruse în urma unei discuții începute cu această formulă de rău-augur? Înainte de toate trebuia calculat riscul de avarie. Și șansele de a schimba cu ceva starea de fapt. La ce lucru bun te puteai aștepta în urma unei explicații legate de Arne?

– Judith îl iubește pe Arne al ei. Urmărim cumva să-i distrugem amintirea, așa cum i-am păstrat-o cu toții? Nu e bine să le știi chiar pe toate, a încercat Kiki să le dea o temă de gândire.

– Sunt sigură că Judith bănuiește ceva. S-a purtat straniu încă de la începutul drumului, i-a răspuns Caroline, neclintită.

Estelle s-a arătat întru totul de acord.

– Caroline îi va spune, a hotărât ea, înainte să se asigure că prietena ei era într-adevăr dispusă să își asume o misiune atât de ingrată.

– Ce anume îi va spune? s-a interesat Eva cu dispreț. Habar nu avem ce făcea Arne în ciudatele lui călătorii.

– Știm prea bine ce fac bărbații în timpul lor liber, le-a ținut Estelle o lecție scurtă.

– Ce se petrece aici? O întâlnire conspirativă de spălare a rufelor murdare?

Cele patru doamne au tresărit speriate. Adâncite cu totul în discuția lor, nici nu băgaseră de seamă că Judith se apropia din spate. Și discuția s-a oprit brusc. Dar Judith înțelesese ce avea de înțeles.

– Nu sunt nici oarbă, nici surdă, nici imbecilă. Privirile, șoaptele, semnele Estellei... Nu vreți să-mi spuneți și mie secretul vostru?

Tăcere. Tăcere grea. Eva nu se simțea capabilă să deschidă discuția. Estelle se purta ca și cum nici nu ar fi fost

acolo, iar Kiki tocmai descoperea că rucsacul său avea fundul impermeabil, ceea ce era imposibil să-ți dai seama judecând după cum arăta partea de sus. Proiectele ei, desenate cu atâta grijă, bălteau cu toatele. Și a înțeles pe loc: viitorul ei tocmai se făcuse apă de ploaie. Praful se alesese din toate schițele în creion, făcute după atâta concentrare și efort. Iar ideea și-o mai amintea ca prin ceață, plutind, greu de apucat de undeva. Știa prea bine, capodopera ei în filigran nu va mai ieși niciodată la fel.

Dar după ce a dat cu ochii de Judith, i-a fost suficient să priceapă că pe lume erau și lucruri mai grave. Care, ca de obicei, au fost lăsate tot în seama lui Caroline.

57

De unde ar fi trebuit Caroline să înceapă? Studiul dreptului nu te pregătea cu nimic pentru ceea ce avea să devină pâinea ta de toate zilele, ca avocat: transmiterea știrilor neplăcute. În Evul Mediu, solii care aduceau vești proaste erau, de regulă, decapitați. Iar Caroline pregătise pentru Judith un munte de vești proaste. De la subtilizarea jurnalului la lipsa de încredere și la manevrele strănii făcute de Arne.

Calea pe care te poți apropia de un pisc, menajându-te, este numai cea ocolită. La fel stăteau lucrurile și cu dezvăluirile incomode. Iar avocata și-a început drumul său spre adevăr sondând precaut terenul.

– Este vorba de jurnal și de cele scrise de Arne.

Aici a făcut o pauză. Tehnica o învățase de la Philipp care, în meseria lui, trebuia să comunice aproape în fiecare săptămână câte un diagnostic îngrijorător. Iar pauzele lăsau timp

de gândire. Și de întrebări. Evident, însă, Judith, care habar nu avea de asemenea teorii, imediat, încă înainte ca prietena ei să parcurgă prima curbă periculoasă din drumul plin de serpentine pe care se încumetase, a început să-i facă reproșuri:

– Mă urmărești, cumva?

– Ascultă-mă, mai întâi.

Dar Judith nu mai avea nevoie să asculte. Avusese tot timpul să se gândească bine până atunci.

– Jurnalul nu a ajuns la mine sub pat prin magie. Și nici nu a fost mâna vreunui pelerin. La tine a fost. Tu mi l-ai luat, pe furiș.

– Eu l-am luat, a recunoscut Estelle cinstit. Caroline nu a reușit să mă oprească.

– A fost o greșeală, a confirmat și avocata fără ocol.

– Cum v-ați permis să îmi umblați prin lucruri? Ce vă interesează pe voi jurnalul lui Arne?

Judith avea dreptate. Făcuseră o greșeală și, ca prietenia lor să mai aibă un viitor, trebuia îndreptată. Era obligatoriu să înceteze cu minciunile. Minciunile sunt ca bumerangul. Se întorc și îl lovesc pe cel care le-a lansat în lume, ca să împiedice un rău și mai mare. Uneori imediat, alteori după ceva timp. Odată, Caroline fusese apărătoarea unui bărbat pe care propriile lui minciuni îl ajunseseră din urmă după zeci de ani. O echipă de genul celei din serialul *Cu sânge rece*¹ deschisese din nou cazul asasinării unei fete de treisprezece ani. Fapta se petrecuse cu treizeci de ani în urmă. Fiul vecinilor, considerat suspect pe atunci, devenise un cetățean respectabil, cap de familie și funcționar disciplinat, fără cazier. A fost pus sub acuzare, după o veșnicie și, fără voia lui, a devenit cel mai bun martor al apărării, deoarece nu își mai amintea minciunile pe care

---

¹ *Cold Case*, film serial din anul 2003 (n. tr.).

le turnase investigatorilor, în urmă cu atâția ani. Adevărul ți-l amintești întotdeauna, dar minciunile se împrăștie ca fumul din mintea omului. Iar când l-a lovit bumerangul, era total nepregătit. Caroline dorea cu orice preț să nu mai trăiască așa ceva. Cu atât mai mult cu cât era vorba de doamnele de marți.

Caroline și-a înghițit nodul din gât și a continuat să vorbească. Nu mai era nimic de făcut, toată povestea trebuia discutată deschis.

- Din câte se pare, Arne nu a fost niciodată în pelerinaj. Jurnalul lui e un colaj din fragmente culese de pe Internet.

- Nu l-ai putut suferi niciodată pe Arne, i-a aruncat Judith, cu un surâs de dispreț. Din cauză că nu se potrivea în imaginea ta atât de rațională despre lume.

Caroline era hotărâtă să își păstreze calmul. Și să judece riposta la justa ei valoare, de tentativă stângace de a arunca toată vina asupra sa. De a o face responsabilă pentru tot ceea ce se întâmpla. Judith nu încerca decât să conteste ceea ce probabil înțelesese încă de la început. De când greșiseră drumul prima dată, pe Massif de la Clape.

- Există un martor, Judith. Arne își petrecea aici concediile. Cu regularitate. La o persoană pe nume Dominique.

- Mai departe! a șuierat Judith, privind-o cu mânie, cu ochii îngustați.

- Mai departe nu știm, a recunoscut Caroline. Avem adresa lui Dominique, nimic altceva.

Totul fusese pus pe tapet, iar avocata nu o scăpa din priviri. Cum va reacționa? Celelalte trei doamne își inspectau atent vârful degetelor de la picioare. După o secundă de suspans, Judith a izbucnit în râs. Râdea din toată inima. Ca eliberată. Cu totul straniu.

– Înțeleg că ai nevoie de un răgaz ca să se așeze o asemenea veste, i-a spus Caroline circumspect.

Judith hohotea mai departe. Nimeni nu reușea să găsească o explicație pentru comportamentul ei ciudat. Estelle s-a dezmeticit prima și a dus un deget spre tâmplă, într-un gest fără echivoc: Judith se ținise cu totul.

– Dacă vei hotărî să renunți la pelerinaj, în aceste condiții, eu te voi înțelege perfect. Noi toate te vom înțelege, i-a explicat Caroline.

Judith a încetat brusc să mai râdă. Din privirea ei țâșneau săgeți veninoase spre Caroline. Ființa plăpândă, care întotdeauna tânjea după protecție, se transformase într-o clipă într-o adevărată forță. O forță mânăta de o înverșunare teribilă.

– Admirabila Caroline. Mereu gata să aibă cuvântul potrivit pentru momentul potrivit. Mă scârbești de-a dreptul, cu darul tău de a ști totul despre toate.

Doamnele de marți erau șocate. Doar Caroline își ținea firea.

– Dacă simți nevoia să-ți versi furia pe mine, nicio problemă. Sunt perfect dispusă.

Însă încercarea ei de a nu da amploare conflictului s-a dovedit zadarnică. Judith devenise deosebit de agresivă.

– Tu, cu aroganța ta de tot rahatul, s-a dezlănțuit ea. De ce-ți bagi nasul în secretele lui Arne? Ar fi mai bine să îți faci griji pentru propria ta căsnicie.

Tăcere. Bruscă și profundă. Și spaimă. Odată lansată, fraza stârnea rezonanțe apăsătoare. Chiar și Judith părea îngrozită de ce-i ieșise pe gură.

Iar Caroline, la rândul ei, se simțea copleșită de incertitudine. De când vorbise cu Philipp, la telefon, purtarea lui neobișnuită nu-i mai dădea pace. Despre asta nu discutase niciodată cu prietenele ei, nefiind genul care să își analizeze

problemele în public. Îi venea greu să-și pună sentimentele pe tavă și prefera să-și rezolve singură problemele. Caroline și-a mișcat discret umerii, știind că în acest fel își consumă mai repede adrenalina. Și își poate stăpâni mai bine tremurul din voce. Mici trucuri învățate la începutul carierei. Avea colegi care recurgeau la betablocante. Caroline încercase și ea o dată, la un proces, și îl pierduse. Tabletele îi înlăturaseră nu doar starea de agitație, ci și capacitatea de a se concentra. Iar ca să funcționeze bine, Caroline avea nevoie de tensiune. Dar nu de acest gen de tensiune. Și nu în viața ei personală.

– Ce vrei să spui? Despre ce vorbești, Judith? a întrebat ea, după ce reușise să-și recapete calmul, într-o oarecare măsură.

Însă Judith bătea în retragere. Clipind des, începuse să își strângă hainele murdare, cu mișcări dezordonate.

– Îmi cer iertare. Nu asta am vrut să spun. A fost doar o vorbă aruncată... Îmi cer iertare, sunt un pic..., a încercat ea să atenueze efectul ieșirii sale imprudente, împotmolindu-se apoi și ieșind în grabă, fără să-și ducă gândul la bun sfârșit.

– Știam eu. Pelerinajul scoate la suprafață tot ce e mai rău în om, a comentat Estelle sec.

58

– Vreau să rămân singură, îi strigase Judith.

Kiki era scoasă din fire. Fusese dată afară din camera ei. Rămăsese să tremure pe un culoar mănăstiresc impozant, susținut de arcade. Prin numeroasele ferestre pătrundeau ultimele raze de lumină ale zilei. Frigul te pătrundea până la oase. De izolație modernă nici nu putea

fi vorba. Beciurile emanau răcoarea lor veșnică prin poadeua parterului. Kiki stătea când pe un picior, când pe celălalt. Era desculță și rămăsese doar înfășurată în prosop.

Nu departe de ea, Max stătea rezemat de peretele rece și zâmbea subțire.

– Am o cameră mare. Cu un pat dublu comod. Și două pături.

Kiki i-a evitat privirea și a început să bată și mai energic în ușă. Toată ziua fusese un dezastru, de la început la sfârșit. Nu se simțea în stare să mai facă față altor încercări.

– Judith, deschide-mi, a implorat-o.

Dar Max era hotărât să nu lase să-i scape și această ocazie.

– Să fie vârsta singurul tău criteriu? a revenit el la tema disputei lor.

Kiki bătea cu palma în ușă. Călugării, în drum spre ultima slujbă a zilei, își întorceau privirile și treceau mai departe. O femeie înfășurată într-un prosop și un domn mult prea tânăr, care o sorbea din priviri, iată o scenă cu care nu se întâlneau în fiecare zi prin locurile lor sfinte. Și continuau să străbată culoarele mănăstirii cu pașii lor bine măsurați.

– Nu trebuie să te fixezi pe o singură trăsătură când îți alegi partenerul, și-a reluat Max discursul. Când cauți un înger și ești atent doar la aripi, riști să-ți aduci acasă o puicuță de lux.

Kiki a început să chicotească, amuzată de imaginea lui.

– Nu că așa avea ceva împotriva puicuțelor de lux, a continuat Max. Cu legume alături, pot oferi ceva bun.

Kiki s-a recunoscut învinsă. Înțelesese că nu avea niciun sens să aștepte pe culoar până când Judith se va liniști, riscând să și înghețe între timp.

– Îți accept propunerea. Dar asta nu înseamnă nimic. Nu-ți imagina că mi-am schimbat părerea, l-a mai avertizat ea.

Max a ridicat trei degete, în semn de jurământ.

– Nu am să-ți ating niciun fir de păr. Pe tot ce am mai sfânt.

Nu puteai pune nicio bază pe el, judecând după unda obraznică din privirea sa. Kiki a pornit-o spre Max și din neatenție a călcat pe prosopul care a căzut imediat jos. Max l-a ridicat și i l-a potrivit grijuliu pe umeri. Și a venit aproape de ea. Mult prea aproape. Periculos de aproape.

– Îngerii sunt asexuați, a cârâit Kiki răgușit, de aceea au viața atât de pașnică.

Dar îngerii nu prea intrau în vederile lui Max.

– Cine-și dorește să ajungă în ceruri? Acolo dai doar peste plicticoși.

I-a îndepărtat o șuviță de păr de pe față. A mângâiat-o cu vârful degetelor pe obraz. I-a atins buzele. Kiki tremura din toată ființa ei și simțea cum i se înmoaie picioarele. După ploaia aceea nesfârșită, după schițele distruse și cearta prietenelor, Kiki nu se mai putea împotrivi la nimic.

În cei cincisprezece ani de când erau prietene, mai existaseră și neînțelegeri, și certuri, și ciocniri. Dar nimic nu se putea compara cu ceea ce se întâmplase acum, în timpul pelerinajului. Doamnele de marți au fost întotdeauna un liman pentru ea, la vremuri de furtună. Iar acum totul fusese luat de ape. Nu numai schițele sale.

Epuizată, Kiki și-a sprijinit fruntea de pieptul lui Max, în timp ce el o mângâia pe ceafă. Mirosea a gel de baie amărui, a vară, a căpșune, mirosea a Max. Familiar și în același timp străin, cald și seducător. Kiki abandonase lupta. Fugise de această iubire imposibilă, sute de kilometri. Zile întregi de mărșăluit, când el se afla ori în spate, ori în față, ori alături de ea. Și îi înțepenea gâtul de cât se

forța să privească doar într-o parte. L-a strâns în brațe pe Max. Prosopul a alunecat iarăși la podea. Stătea în mijlocul culoarului mănăstiresc, pe jumătate dezbrăcată, și uitase de lume și de tot.

59

„Dacă voi avea întrebări în ce privește propria mea viață, revin eu.“ Oare cât trecuse de când Caroline își permitea să facă asemenea glume? Iar acum sosise și acel moment.

Avocata rămăsese în curtea interioară. Înconjurată de ziduri de sute de ani, ca și cum s-ar fi rătăcit în timp. Când și când ajungeau până la ea, ca o adiere, dangătul clopotelor și rugăciunile. Un călugăr cu glugă traversa grăbit curtea, câteva găini speriate ciuguleau de zor iarba din jur, iar o pisică leneșă se abandonase pe o băncuță. Tabloul idilic contrasta dincolo de orice limite cu tumultul din sufletul ei. Caroline era singură. Iar la frământările sale nu lua parte decât o statueta din piatră mâncată de vreme. O statueta a Sfintei Fecioare

„Ar fi mai bine să îți faci griji pentru propria ta căsnicie.“ Mesajul lui Judith i se strecurase până și în ultima circumvoluțiune a creierului. Trecuse în revistă tot ceea ce o frapase în ultimele zile. Despărțirea de Philipp, agitată și seacă, lipsită de orice urmă de sentimente, șirul zilelor în care nu reușise să dea de el, convorbirea lor telefonică stranie și apoi tăcerea. Răsuca între degete o bucată de hârtie scoasă din portmoneu. Cartea de vizită a colegului ei. Nu îl mai întâlnise de la tribunal, când îi propusese o schimbare, în stilul lui obraznic. Din când în când mai primea de la el câte un SMS, în care îi spunea că propunerea rămâne valabilă.

„Sunt mulțumită cu viața mea”, ar fi susținut cu tărie, cu doar câteva săptămâni în urmă.

„Nu se poate să fi fost doar atât”, așa-i spusese el. „Soțul are cabinetul lui, congresele lui de medicină, sportul lui. Și dumneavoastră?”

Soțul dumneavoastră duce de mult o viață a lui proprie: asta dorea să-i sugereze de fapt colegul ei? Oare avocatul sesizase ceva, sau poate și Judith, ceva perceptibil pentru toți cei din jur? Vai, dacă ar fi avut curajul să privească cu mai multă atenție totul! Și umbra aceea de compasiune care plutea în glasul lui? Simțise perfect ceea ce se ascundea în spatele cuvintelor lui. Dar se grăbise să își alunge totul din minte.

Din vanitate, era capabilă să mărturisească acum. Îi făcuse plăcere flirtul lui fără rețineri. Și o amuzase. Preferase însă să scuture cu nepăsare toate micile capcane care erau presărate în discursul lui. Și să ignore semnalele de alarmă. Caroline era greu de amăgit. Doar ea singură putea atinge acea performanță.

Se uita la cartea de vizită ca și cum numărul acela de telefon ar fi putut fi soluția problemelor ei. Statueta aceea din piatră îi făcuse un semn, aproape imperceptibil. Chiar să fi fost un semn sau doar un banal joc de lumini și umbre? Sau, și mai simplu, pură închipuire? De fapt, îi era indiferent. Statueta se afla la locul ei și avea dreptate. A scos telefonul cu un gest energic și s-a încumetat să facă acel pas, atât de lipsit de conveniențe. A format numărul colegului ei Paul Gassner.

– Știam, a auzit vocea lui încântată. Știam că o să mă căutați.

Nici măcar nu s-a arătat surprins că îl suna după câteva săptămâni de ezitare. Dar ea era surprinsă. Cum de se încumeta să se dea pe mâna oricui? A unui om pe care îl

cunoștea atât de puțin, doar din cercul său profesional? Încă mai avea timp de ales. Putea să-i spună că propunerea lui nu o interesa câtuși de puțin. Ar fi părut un gest cât se poate de nevinovat. Dar oare asta își dorea, cu adevărat? Să nu privească adevărul în față?

- Nu este vorba despre propunerea dumneavoastră, i-a mărturisit ea. Ci despre mine.

Precaut, Paul Gassner a tatonat terenul:

- Sunteți sigură că vă pot fi de ajutor?

- S-ar părea că știți mai multe despre viața mea decât știu eu însămi.

Caroline se străduia să nu privească în direcția statuetei de piatră. Nu avea nevoie de semne divine ca să își permită să pună întrebări. Și ei, și celor din jur. Nu dorea să ajungă și ea ca toate acele femei pe care le întâlnea la procese: naive, oarbe, surdo-mute și imune la adevăr. Cunoscuse femei care se încăpățâneau să creadă în continuare în nevinovăția soților lor, criminali dovediți, cu fapte recunoscute, pentru că altfel ar fi trebuit să-și pună sub semnul întrebării și propria lor viață. Nu voia să ajungă ca ele. Prudent, a început să se apropie de ceea ce dorea să afle.

- Ați pus un anumit accent, vorbind despre soțul meu. Faceți aluzie la congrese și la sport. De fapt, ce anume ați vrut să spuneți?

60

Eva se întorcea de pe o parte pe cealaltă și tot nu reușea să adoarmă. Încercase totul. Băuse lapte cald, numărase oi, fredonase melodia bunicii Lore, încercase până și cu genuflexiuni. Zadarnic. Sentimentul neplăcut rămas în urma

acelei discuții nu se lăsa înlăturat cu nimic. Dar a doua zi avea să se limpezească totul, spera ea. După o explicație între Judith și Caroline.

Eva o înțelegea pe Judith. Caroline și Estelle îi înșelaseră încrederea, și asta cântărea mai greu decât ce făcuse, sau nu făcuse, Arne. Nici nu era de mirare că Judith venise cu insinuările ei ciudate. Se simțise ca un animal încolțit și mușcase tot ce-i ieșise în cale, fără milă. De aceea și aluzia aceea ciudată la căsnicia Carolinei, în chip de revanșă ieftină. Care nici nu putea să aibă o altă valoare. Philipp și Caroline erau perechea perfectă, considera Eva. Se suportau reciproc de peste douăzeci de ani, se respectau și reușeau să rădă împreună la anecdotele pe care și le spuneau, fără să se întrerupă unul pe altul ca să strice deznodământul. O revanșă ieftină, asta trebuie să fi fost. „Mâine se va limpezi totul“, a repetat ea. Dar de dormit tot nu putea dormi.

Enervată, a aprins lumina. Cu greu se putea imagina ceva mai auster decât chilia ei. Pereți albi și goi, o ușă grea de lemn și o fereastră așezată prea sus ca să te poți uita în grădină. Singurul divertisment oferit, un teanc de exemplare din publicația creștină *Lourdes-Magazin. Revista pentru pelerinii celui de-al treilea mileniu* dezbătea una și aceeași temă. Orașul istoric Lourdes la vremea aparițiilor, viziunile Bernadettei, vindecări miraculoase și informații pentru pelerini. Pe fiecare a doua pagină câte o imagine a Sfintei Fecioare cu straie albe, cingătoare albastră și trandafiri aurii la picioare. „Căiți-vă, căiți-vă, căiți-vă!“, rostise Maria. „Rugați-vă la Domnul pentru cei păcătoși.“

Eva nu avea nicio îndoială că totul se petrecuse cu adevărat așa. Ce ar fi împins-o pe tânără să spună un neadevăr? Cine i-ar fi putut șopti acea formulare atât de complicată, din cea de-a șaisprezecea apariție: *Que soy era*

Immaculada Councepciou. „Eu sunt imaculata concepțiune.“ Așa ceva nu are cum să îi dea prin minte unui copil sărac și needucat. Apa de la Lourdes îi vindecase pe mulți. De suferințe ale trupului și ale sufletului. Iar farmecul aceluși loc avea să pătrundă și în inima sa. Sau, cel puțin așa spera.

„Căiți-vă, căiți-vă, căiți-vă“, îi răsuna în minte, la un pas să adoarmă. Dar cine era păcătosul, aici? Cine era vinovatul? Și cine era victima? Și care era miza?

„Să ai grijă mereu ce citești înainte să adormi“, îi spunea bunica Lore. Însă povestea Bernadettei nu prea era de legănat și adormit copiii.

Un zgomot. Oare încuiase ușa? Probabil că nu. Acasă, asta era treaba lui Frido. Ea se afla de obicei în pat, când Frido își bea ultimul pahar de vin, în salon.

Eva a ridicat capul. Îi venea greu să se orienteze. Nici lună, nici felinare, nici ferestre luminate în vecini. Nimic nu pătrundea în chilia ei austeră. La Köln, nu trăgea niciodată perdelele. Încăperile întunecate aveau asupra ei un efect de cavou. Și îi provocau coșmaruri.

Nu, Eva nu se înșelase. Se auzeau pași. Care se apropiau. Pași precauți. O prezență care nu se dorea simțită. Clanța s-a mișcat ușor în jos și în cadrul ușii a apărut o siluetă misterioasă. În straie albe. Care se unduiau ușor și erau prinse cu o cingătoare.

– Eu sunt, a șoptit făptura aceea atât de asemănătoare Mariei.

Dar vocea amintea mai degrabă pe Judith decât de imaculata concepțiune. Judith, înfășurată în cearșafuri albe. Și, cu toate că pusese și pătura, tremura din toate încheieturile.

– Am crezut că am vedenii, s-a revoltat Eva. Să nu mai faci așa ceva.

- Vreau să știu unde mergea Arne, de fapt, a rostit Judith cu voce surprinzător de fermă. Vii cu mine? La Dominique?

- Acum? În miez de noapte? s-a mirat Eva.

- Sunt doar patru kilometri. Dacă pornim acum, ajungem până în zori. Nu mai am răbdare să aștept.

Dar Evei îi suna ceva fals în tonul ei încrezător. Mai întâi hohotele acelea de râs, atât de bizare, după ce Caroline îi dezvăluise că jurnalul nu era tocmai în ordine, iar acum toată fermitatea pe care o emana, la fel de bizară, de altfel.

- Doar tu ții la mine cu adevărat. Singură nu am curaj, a încercat Judith să-i înlăture îndoielile.

Eva a coborât din pat. Fusese o naivitate să-și imagineze că furtuna în care intraseră doamnele de marți se putea potoli de la sine. De dormit nu putea dormi oricum. Sosise momentul să ajute și ea la limpezirea apelor.

61

- E cineva acolo.

La distanță de câteva chilii, Kiki s-a ridicat de pe pernă, ascultând atent, în bezna din jur. De pe culoar se auzeau voci înfundate, scârțâit de ușă, apoi pași.

- Aici bântuie fantome. Fără glumă, a spus Kiki, speriată.

- Dormi fără grijă.

Max a tras-o pe Kiki la loc, pe priciul îngust. „Pat dublu” era doar un eufemism pentru culcușul acela.

- De ce nu reușesc și eu să fiu ca tine? s-a întrebat Kiki. Ție nu ți-e frică niciodată.

- Și încă ce frică, a mormăit Max pe jumătate adormit. De câini, de examenele de la Londra, de țiii din firmă care

se așteaptă să știi totul, de căderea părului, nici nu știi ce des mi se face frică.

– Poate e mai ușor să ne fie frică împreună, a încercat Kiki, cuibărindu-se pe cotul lui îndoit.

Max s-a dezmeticit într-o clipă. Înțelegea prea bine ce dorea să spună Kiki, în realitate.

– Vrei să fim împreună?

– Ai să regreți, l-a avertizat ea. Dacă beau vin roșu, sforăi, nu găsesc niciodată două șosete la fel, muncesc cincisprezece ore pe zi și tot atât de săracă sunt, apoi...

Max a pus capăt torentului ei de cuvinte cu un sărut.

– Ar fi fost suficient un *da* simplu.

– Ești imposibil, s-a zbatut Kiki.

– De aceea te-ai îndrăgostit de mine.

– Nu. De la jazzul suedez mi s-a tras. Când ai pus CD-ul, în atelier. Melodia mi-a mers la suflet.

– Știai că tot el a scris și muzica filmelor cu Pippi Șosețica? Același compozitor.

Curios. Ceva nu se potrivea. Poate de aceea se îndrăgostise de Max. Pentru că și contradicțiile pot ajunge să formeze un tot. Se îndrăgostise de el deoarece era altfel. Deoarece avea un farmec irezistibil. Deoarece le plăcea aceeași muzică, deoarece el i se dăruia cu tot sufletul, iar ea dorea să i se dăruie cu aceeași pasiune. Kiki și-a lăsat degetele să-i alunece peste trupul lui. Avea sentimentul că mângâie o pisică. Numai mușchi. Pielea lui era fierbinte. Și foarte fină. Max a îmbrățișat-o năvalnic. Nu o dorea puțin. O dorea cu totul.

– Ați făcut așa un zgomot, avea să susțină Estelle la micul dejun din refectoriu, încât călugării din jur au ieșit la o țigară.

Iar Kiki avea să izbucnească în hohote de râs. Vocea ei fericită răsuna sub bolți:

– Puțin îmi pasă ce gândesc alții despre noi.

62

„Ne întâlnim la pod”, scrisese Eva pe bilețelul vârat pe sub ușa camerei Carolinei. Limbile ceasului din turn arătau 5.23 când porțile grele de lemn s-au închis în urma celor două. Eva și Judith au pornit la drum cu pași hotărâți.

Gândurile lor erau teribil de încâlcite, în timp ce străbăteau un peisaj fantomatic. Valuri de ceață tremurau asupra unui heleșteu, câmpul se confunda cu copacii, totul scăldat într-un verde-albăstrui ireal. Se crăpa de ziuă. Un tractor ara primele brazde în lumina nesigură, urmat de câteva păsări matinale, în căutare de răme. La apariția primelor raze de soare pe vârfurile chiparoșilor, mănăstirea se pierduse în zare.

Eva ajunsese în starea aceea despre care vorbeau atâția pelerini plini de înflăcărare. Mersul devenise un automatism, picioarele se adaptau fără niciun efort la toate denivelările drumului, iar ea se străduia cu evlavie, însă tot zadarnic, să-și golească mintea de orice gând. Ce surpriză le aștepta la Dominique? Eva nu era în stare să aplice ceea ce le repeta cu multă plăcere copiilor săi: „Preocupă-te doar de problemele pe care le ai, nu și de cele cu care te-ai putea trezi pe cap.”

Dar ce era de făcut cu toate misterele trecutului, care veneau pe nepusă masă să tulbure prezentul?

– Ești sigură că vrei să mergi până la capăt? a întrebat-o pe Judith.

Ajunseseră în fața unui portal impresionant. Eva s-ar fi așteptat la orice. O mică locuință particulară, un apartament dintr-un cartier de blocuri, dar nu la o clădire impresionantă, care părea recent renovată. Fațada din vremuri de altădată își recăpătase o nouă strălucire, și doar patina porților metalice enorme mai păstra ceva din farmecul de demult.

Fără să stea pe gânduri, Judith a apăsat cu hotărâre pe butonul soneriei.

– Dacă Arne m-a înșelat... Vreau să aflu adevărul, Eva, a rostit ea.

– Arne a murit. Ce se mai poate schimba? a făcut ea o ultimă încercare.

– Totul. Totul. Totul, a asigurat-o Judith, aproape vesel.

Dar Eva nu a mai avut timp să se mire de răspunsul straniu pe care îl primise. Poarta s-a deschis. Pe aleea acoperită cu pietriș se apropia de ele cu pași hotărâți o femeie îmbrăcată într-o rochie sobră, cu un șorț alb imaculat. Avea părul strâns la spate, acoperit de o bonetă de asistent medical, și transmitea eficiență prin fiecare fibră a corpului său.

Femeia le-a întâmpinat cu un potop de cuvinte în franceză, total misterioase pentru ele. Avea o voce profundă, de fumător, trădând o viață agitată, dincolo de uniforma sa impecabilă. Eva și Judith n-au înțeles nimic din discursul ei, în afara semnului de întrebare din final.

– Dominique? a îndrăznit Judith, cu voce frântă.

Femeia a ridicat din sprâncene și a luat o atitudine severă.

– *Vous êtes Dominique*, sunteți Dominique, a repetat Judith, de data asta cu glas hotărât.

Și atunci, femeia a început să râdă în hohote. Nu se mai putea potoli, atât de absurdă i se părea confuzia lui

Judith. Apoi le-a făcut semn să o urmeze și a început să traverseze curtea.

Eva a văzut mai multe autocare pentru invalizi, trase în parcare. Toate cu indicative germane. În șopron, câteva scaune cu roțile. Aici să-și fi petrecut Arne concediile? Arne, așa cum îl cunoștea ea, avea o aversiune puternică împotriva spitalelor și făcea tot ce-i stătea în puteri să-și ascundă boala. Dar oare îl cunoscuse cu adevărat pe Arne? O cunoștea pe prietena ei?

63

Judith simțea că nu mai are aer. Pe culoarele înalte plutea un iz de dezinfectant, urină și cafea proaspătă. Pantofii lor de sport scârțâiau la fiecare pas pe linoleumul maroniu-murdar. Ce era aici: Hotel? Sanatoriu? Un altfel de „etajul patru“?

– Ne considerăm o extensie a pensiunilor pentru bolnavi din Lourdes, le-a explicat asistenta cea competentă, care între timp înțelesese că Eva și Judith vin din Germania. Iar germana ei era mult mai digerabilă decât franceza. Le conducea grăbit de-a lungul culoarelor și, știind sigur că este nevoie urgentă de ea și în altă parte, turuia totul în mare viteză: Ne ocupăm de pelerinii care vor să mai rămână câteva zile aici, în regiune. Pentru mulți bolnavi, acest pelerinaj este singurul lor concediu.

De pereți stăteau rezemate scaune cu roțile pliate. Iar deasupra, într-o monotonie perfectă, tablouri de grup ale vizitatorilor de la Lourdes: în prim-plan cei în scaune de invalid, în rândul al doilea cei care puteau sta pe picioare,

iar în spate, cocoțați pe o bancă, însoțitorii lor, în uniformele celor mai diverse organizații de asistență. Pe fundal, Bazilica Rozariului. Și apoi, șocul. Printre tablourile de grup, un portret al lui Arne. Râzând sigur pe sine și vesel către Judith și Eva. Cu rucsacul aruncat peste umăr, de el atârând o scoică a Apostolului Iacob. Presupunerea lor fusese corectă: nu Dominique era cea care le deschidea acum larg ușile duble ale sălii de mese.

Judith și Eva priveau în jur, impresionate. La mesele de câte opt locuri stăteau în majoritate bătrâni și bolnavi. Cei mai mulți aveau nevoie de asistență, acordată de o întreagă brigadă de purtătoare de bonete. Și mulți lăsau să se vadă limpede că se aflau în ultima lor călătorie. Eva era atât de răvășită de tot ceea ce vedea, încât uitase cu desăvârșire să mai întrebe ceva despre Arne. Despre legătura lui cu acel loc. Tabloul figurilor din jur sugera suferință, și bătrânețe, și moarte. Mișcate, Judith și Eva priveau rând pe rând, peste tot: o femeie lividă, cu ochii în fundul capului, conectată la un tub de oxigen, un bătrân senil, cu fața brăzdată de riduri adânci, ținându-și strâns cărja lipită de scaunul său de invalid, o femeie cuprinsă de convulsii, dar și o pereche tristă, care își hrănea copilul suferind de o infirmitate gravă. O fetiță pistruiată, cu ochi vioi și codițe împletite, zăcea moale în scaunul ei multicolor. Pe spetează, un șir de litere vesele: Celine. O boală evolutivă a sistemului muscular, s-a gândit Eva. Niciun miracol din lume nu putea vindeca așa ceva.

– Nu vin la Lourdes în speranța vindecării, le-a explicat însoțitoarea lor, ca și cum le-ar fi citit gândul. Vin pentru că aici își găsesc mângâierea. Pentru că se simt mai puțin singuri.

Femeia nu stătea locului o clipă. Neobosită, pregătea sau debarasa mese, tăia pâine, spăla vase, ștergea pe cineva la gură sau elibera un scaun blocat.

Și, în sfârșit, cuvintele mult așteptate.

– Iată-l pe Dominique, a arătat ea spre ghișeul de unde se distribuia mâncarea.

Judith a încremenit, cu gura căscată, uitându-se spre Dominique neîncrezător, nevenindu-i să creadă ce vede. Eva, care-i urmărise privirea, era la fel de surprinsă.

Dominique era un domn bine clădit, în jur de șaptezeci de ani. Un tip înalt, cu părul grizonant, tuns scurt, cu trăsături ale feței bine conturate și mișcări energice. Nu s-a oprit în dreptul lor, ci și-a continuat drumul: ducea o felie de tort, pe care ardea o singură lumânare, unei doamne care împlinea nouăzeci și unu de ani. Apoi, cu vocea sa de tenor i-a făcut urările cuvenite. Sărbătorita, o femeie ca o smochină, dar cu privirea vioaie, s-a prăbușit în scaunul ei cu rotile, de emoție. Abia după aceea Dominique s-a apropiat de oaspetele sale neanunțate.

– Judith Funke, s-a prezentat ea, întinzându-i mâna, evident încurcată.

Dar gestul ei a rămas fără răspuns. Dominique a evitat-o scurt, zâmbetul politicoș cu care le întâmpinase dispărând brusc.

– Ați greșit adresa, a expeditat-o el cu multă răceală.

– Este vorba despre soțul meu, de Arne. Îl cunoașteți pe Arne, a bolborosit Judith enervată. I-am văzut fotografia. Pe culoar. Am ajuns aici după indicațiile din jurnalul lui.

Nu încăpea îndoială, Dominique știa exact despre cine îi vorbea. Dar nu dădea niciun semn că i-ar conveni să aibă vreo discuție cu Judith.

– Regret, a încheiat el, trebuie să mă ocup de pelerinii care tocmai au sosit.

Apoi a prins cu putere mânerele unui scaun cu rotile și, spre surprinderea bătrânului așezat în el, care până atunci

se descurcase de minune și singur, l-a purtat în cea mai mare viteză spre o masă liberă. Omul gesticula de zor, încercând să îi explice că tocmai terminase de mâncat, dar Dominique s-a uitat la el cu atâta furie, încât a înțeles pe loc că sosise timpul pentru al doilea mic dejun.

Pe Judith o lăsase mută ieșirea aceea neașteptată, atât de grosolană, iar Eva, în dorința sa de a se face utilă, a pornit în grabă pe urmele lui Dominique.

– Judith și-a dat seama că e ceva în neregulă cu jurnalul de pelerin al soțului său. Și vrea să afle adevărul.

– Cu ceva vreme în urmă, pe prietena dumneavoastră nu o interesa deloc ce face Arne.

Dominique era genul de om cu păreri ferme. Departee de blândețea și bunăvoința pe care te așteptai să le întâlnești într-un asemenea loc. Eva simțea că își iese din fire în fața unui asemenea comportament. Ce-și închipuia el? Și imediat s-a hotărât să o apere până la capăt pe Judith, care urmărea discuția lor din ce în ce mai îngrozită.

– Cum vă permiteți să spuneți una ca asta? Nici măcar nu o cunoașteți pe Judith.

– Arne a fost prietenul meu, a izbucnit Dominique.

Dar vocea i s-a frânt brusc și nu și-a mai putut relua acuzațiile decât după o scurtă pauză, făcând mari eforturi să se adune.

– Cât aș fi fost de bucuros să fi venit cu mine, la Santiago de Compostela. Ei bine, nu, el a trebuit să se întoarcă la femeia aceea.

Și a arătat cu degetul spre Judith, ca și cum ar fi vrut să o străpungă.

– Vreau să plec imediat de aici, Eva. Trebuie să plecăm imediat de aici! a implorat-o Judith.

Dar Eva nu mai putea da înapoi. Și nu se mulțumea deloc cu acele aluzii ciudate.

- Nu înțeleg nimic, despre ce vorbiți?

- Despre cât de departe a mers Arne, în nebunia lui. Să îi ierte totul acelei femei, doar pentru că era soția lui. Deși avea un amant.

- Ce absurditate! Judith, spune-i că nimic nu este adevărat, a sărit Eva.

În loc de răspuns, Judith a luat-o la fugă, speriată, și imediat s-a lovit cu putere de o asistentă care ducea o tavă încărcată. Cești sparte, ouă crăpate și o mulțime de cornuri înecate într-o baltă de ceai. Dar Judith a continuat să fugă, fără să se oprească o clipă. După ea potopul, înaintea ei, catastrofa. Iar Dominique se afla doar la începutul dezvăluirilor sale.

- Ea credea că Arne nici nu își dă seama că toată noaptea vorbeau la telefon pe ascuns. Și că nici nu o vede cum se pregătea îndelung pentru randevuurile ei romantice. Dar el a și urmărit-o o dată, până la hotelul unde se întâlnea cu amantul ei.

- Știa și cine este?

- Desigur. Era propriul său medic de familie.

Eva a izbucnit în râs. Un râs stânjenit, neîncrezător. Așa ceva nu putea fi adevărat. Era o confuzie. Cum altfel?

- Arne a fost pacientul lui Philipp, care este soțul prietenei noastre, a rostit ea, ca și cum ar fi fost supremul argument.

- Philipp, exact. Așa îl chema, i-a replicat Dominique.

Eva simțea cum îi pulsează tâmplele. Cuvintele lui îi vuiiau în cap, ca niște lovituri de ciocan. Judith și Philipp? O relație amoroasă? L-au înșelat pe Arne? Au înșelat-o pe Caroline? I-au înșelat pe ei toți? Judith nu ar fi putut niciodată să facă una ca asta. Nimeni nu ar fi putut niciodată să facă una ca asta. Se simțea ca și cum s-ar fi trezit într-un alt film. Și nu mai reușea să și-l scoată din cap.

Nu găsisse deloc rezolvarea problemelor lor, ci o catastrofă devastatoare.

– Iar Arne i-a înghițit totul, și-a continuat Dominique povestea, cu amărăciune. Se temea atât de mult să nu o piardă, încât a preferat să își piardă demnitatea. Și pe sine. Cu mult înainte să moară.

Dominique nu mai era cătuși de puțin furios, ci doar rănit și vulnerabil.

– Am mers împreună în pelerinaj, și-a început el povestea. Ne-am cunoscut aproape de Köln. Doi nevinovați, pe urmele scoicilor Apostolului Iacob, între Rin și Mosela. Nu am schimbat niciun cuvânt între noi. Până când, după câteva zile, am constatat că mergem în același ritm.

Eva a încuviințat imediat. Înțelesese bine că ritmul comun creează și legături deosebite între oameni.

– Asta înseamnă că jurnalul nu e un fals?

Eva încerca o cale de ieșire din catastrofă.

– Arne voia să-i demonstreze lui Judith că e în continuare bărbatul acela puternic, de care se îndrăgostise. La început, parcurgea cu adevărat tot traseul. Dar mai târziu nu a mai avut putere. Și prefera să regizeze totul, să lase senzația că ar mai exista un viitor, un viitor comun. El fiind însă mult prea bolnav. După Santiago de Compostela, am început să vin aici. În vacanțe, venea și Arne la mine, ca să se odihnească. Până nu a mai mers nici asta. Ultimul sejur a trebuit să și-l întrerupă.

Încetul cu încetul, Eva începuse să înțeleagă totul și, lipsită de vlagă, i-a continuat gândul:

– A fost cel din urmă pelerinaj al lui. L-a luat salvarea. Samu. La ora 17.00.

– După șase săptămâni Arne a murit, a confirmat Dominique.

– V-a spus Judith?

– Am aflat întâmplător. Unul dintre pelerinii noștri avea un ziar din Köln.

O clipă s-a lăsat tăcerea. O tăcere adâncă. Eva se prăbușise în sine. Iar atunci Dominique a rostit ceea ce gândea și ea:

– Judith i-a înșelat pe toți. Inclusiv pe dumneavoastră.

64

De ce întârzia Eva? Ce aveau atât de multe de discutat? Neliniștită, Judith se plimba fără încetare prin fața porților masive. Pașii ei nervoși scrâșneau pe pietriș. Dominique trebuie să fi fost acel belgian, fost bancher, despre care îi povestise Arne la începutul începutului. Arne nu vorbea niciodată prea mult despre pelerinajele sale.

– Nimic nu-i mai plicticos decât să asculți povești din concediile altora, obișnuia el să-i spună.

În copilăria sa, Arne ura din tot sufletul serile cu diapozitive din concedii, organizate de nenumăratele sale mătuși, care pe atunci îi mai aveau și pe unchii lui.

– Tu n-ai trecut prin asta? o întreba el pe Judith. Textele-șablon din deschiderea fiecărei imagini. Apoi elementul amuzant, care niciodată nu se vedea prea bine, uite, în stânga, în spatele copacului, Tante Frieda cu o maimuță în brațe.

Arne detesta cu tărie acest gen de întruniri și trăsătura lor cea mai pronunțată, mai precis neputința diapozitivelor de a reda trăirile călătorilor. Niciodată nu reușiseră să îi trezească interesul, ci doar să îl terorizeze îndelung cu poveștile ce le însoțeau, despre persoane cunoscute întâmplător și excursii cu autocarul până la flora luxuriantă din jurul piscinei.

- Trebuie să simți lumea largă, nu să o capturezi în diapozitive, spunea Arne.

De aceea prefera să aibă un jurnal și niciodată un aparat de fotografiat. Judith avea ce să regrete. Dacă ar fi știut că Dominique este nimeni altcineva decât prietenul lui de pelerinaj, nu ar fi rugat-o niciodată pe Eva să o însoțească.

Dar ce putea să știe Dominique? Concret? Ce putea fi atât de grav?

- Știm să tăcem împreună, spunea Arne despre Dominique.

Era tot ce își mai putea dori. Să fi tăcut împreună. Și să fi discutat cât mai puțin. Cu toate că Arne nu aflase niciodată despre Philipp. Și dacă ar fi avut vreodată vreo bănuială, ar fi fost foarte ușor de înlăturat.

Porțile grele s-au deschis în sfârșit, iar Judith s-a ascuns în spatele unei tufe de bougainvillea, de unde putea urmări totul. Dominique a condus-o pe Eva până afară, iar când și-au luat rămas-bun, a prins-o de ambele mâini și i-a vorbit cu multă căldură. Judith auzea bine vocea lui sonoră, însă nu putea distinge niciun cuvânt. S-ar fi zis că Dominique încearcă să o consoleze. Eva își mușca buzele în tăcere și încuviința din cap.

Și, într-un târziu, s-au despărțit. Apoi Eva s-a apropiat de ea, dar nu a mai fost nevoie să o întrebe nimic. În privirea Evei, nimicitoare, se ghicea că aflase totul.

- O relație amoroasă. Cu soțul celei mai bune prietene. Luni la rândul. Cum ai putut? a luat-o Eva din scurt.

Judith nu putea să-i ia în nume de rău consternarea. Și ea trecuse printr-o stare asemănătoare. După primul sărut. Apoi făcuse totul ca să-l evite pe Philipp. Aproape patru săptămâni la rând. Până când Arne o rugase să-l însoțească la consult.

– Îmi fac griji pentru tine, îi spusese Philipp, într-un moment când rămăseseră singuri.

Câteva cuvinte simple. Care i-au făcut mult bine. Pentru că, acasă, boala lui Arne o absorbea cu totul. Pentru că îi era teamă. Pentru că acea propoziție nevinovată îi dăruise sentimentul unui viitor. Un viitor al ei. Chiar și în lipsa lui Arne.

– Philipp a știut să mă asculte. Ori de câte ori am avut nevoie de el. Și, la un moment dat, lucrurile au luat o cu totul altă direcție.

– Ți-ar fi convenit ca Arne să fi avut o iubită! Atunci păcatul tău ar fi părut mai mărunț, i-a reproșat Eva.

– Ce aș fi putut să fac? Așa a fost să fie. Nu puteam să mărturisesc nimănui adevărul. Arne era pe moarte.

– Te-am ocrotit, Judith, a clătinat Eva din cap. Te-am consolată, te-am ascultat atunci când îmi vorbeai despre Arne. Și despre durerea ta. Dominique are dreptate, ți-ai bătut joc de noi toți. Și de Caroline în primul rând.

– Acesta este păcatul meu, Eva. Păcatul pe care acum mi-l ispășesc.

– Așa ceva nu se poate ierta, Judith. Și în niciun caz uitându-te la prietena ta, pe care ai înșelat-o.

Și atunci Judith și-a pierdut cu totul încrederea în sine:

– Am știut că mă veți condamna aspru, dacă totul va ieși la lumină. Nu am avut curajul să înfrunt totul singură.

Evei îi era imposibil să o înțeleagă.

– Cum de nu poți fi niciodată în stare să te gândești la altceva decât la tine și la neputințele tale?

Eva s-a îndepărtat puțin, apoi s-a oprit în loc și s-a întors lângă ea. Judith și-a ridicat mâinile în dreptul feței, ca într-un gest de apărare. Eva era atât de pornită, încât orice ar fi fost posibil. Chiar și să o lovească.

– Și relația cu Philipp mai funcționează? i-a șuierat Eva.

– Philipp a vrut să începem o viață nouă. Iar pe Arne nu-l mai pot înșela. Poate el a fost iubirea vieții mele. Pe care nu am știut să o prețuiesc.

Și iar a început să plângă în hohote.

– Trebuie să îi spui totul lui Caroline, a hotărât Eva cu răceală.

Judith s-a uitat la ea, devorată de spaimă:

– Ar putea să rămână secretul nostru. Totul aparține trecutului, a mai reușit ea să bâiguie.

Dar Eva nu mai era dispusă la nicio concesie.

– M-am săturat de grija exagerată pe care ți-o porți și de autocompătimiterea în care te învâluie. Trebuie să-i spui totul lui Caroline. Și dacă nu o vei face până la Lourdes, o voi face eu.

65

Soarele ardea cu putere. Piscuri de peste trei mii de metri se înălțau la orizont, deasupra peisajului premontan. Fără să fie deosebit de abrupt, drumul era însă bătut nemilos de soare, iar unde mai existau și porțiuni apărate de păduri, aveai imediat bucuria delicată de a face cunoștință cu porcii iberici, crescuți în continuare în libertate, ca în Evul Mediu, în căutare de hrană prin desigurii. Mirosul aromatic și cald al pământului se amesteca subtil cu parfumul pinilor și al poienilor proaspăt cosite.

Chiar dacă porțiunea dintre Gite de Sarlabous și Bagnères-de-Bigorre, pe care o aveau de străbătut în cea de a noua zi de pelerinaj, nu punea probleme deosebite, numărul de kilometri era considerabil. Dar asta nu însemna nimic în comparație cu ceea ce avea Judith de îndeplinit.

- Caroline nu e în apele ei, le prevenise Estelle pe amândouă, când se alăturaseră din nou grupului, pe podul impozant din piatră care descria un arc înalt pe deasupra apei. Spre deosebire de voi două, a ținut ea să mai adauge ironic, văzându-le fețele întunecate.

- Nu ne întreba nimic. Vei afla totul, cât de curând, i-a spus Eva.

Judith o privea încontinuu pe Caroline, în timp ce înaintau pe drumul lor, frământându-se să găsească formula cea mai potrivită.

„Caroline, mi s-a întâmplat ceva idiot. Am făcut o mică greșală.”

Nu ar fi totuși de datoria lui Philipp să-i mărturisească adevărul lui Caroline? Doar Caroline se măritase cu el, nu cu ea. Apoi, de ce îi dedicase atât de mult din timpul lui? Se știe bine că femeile sunt mai sensibile la orice mică atenție, când trec prin perioade dificile. Toate femeile se îndrăgostesc de medicul sau de psihologul sau de stilistul lor. Nimeni nu trebuie să profite de asta. Exact așa se întâmplase. Philipp profitase de situația ei complicată. O asaltase cu telefoanele.

„Cum îți merge?”

„Pot să te ajut?”

„Ai nevoie de ceva?”

Cine s-ar fi putut supăra pe ea că boala lui Arne o suprasolicitate? Dar aruncându-și privirea într-o parte, și-a amintit pe loc că exista cu adevărat cineva foarte supărat pe ea.

- Am vorbit cât se poate de serios, Judith, i-a amintit Eva, fără să fie nevoie.

Rămăsese neclintită în hotărârea pe care o luase, iar fulgerele din ochii săi o susțineau cu putere.

De ce trebuia să facă ea singură față la toată situația asta? Pentru că pe bărbați nu puteai pune nicio bază, când lucrurile devin serioase, dispar cu toții. Judith își simțea bătăile inimii până în gât. Nu, nu va putea face față. Ea nu avea tăria Carolinei.

Apoi a început să privească disperată în jur, căutând ajutor. Avea nevoie de ajutor. De cineva cu care să stea de vorbă. De cineva care să o înțeleagă. Estelle? Exclus. Se temea de limba ei ascuțită. Nu cumva Kiki? Ea avea cea mai mare experiență a catastrofelor amoroase. Cum se întâmplase și cu doamna aceea, care îi făcuse țandări paharele mexicane. Kiki trebuia să știe, cu siguranță, cum se poate ieși din asemenea situații.

S-a apropiat timid de ea și, după câteva ezitări, a îndrăznit să atace frontal subiectul:

– Kiki, mă gândeam, oare cum a fost povestea aceea a ta cu tipul căsătorit? După care a venit nevastă-sa.

Dar Kiki nici nu a avut timp să reacționeze la întrebarea neașteptată pusă de Judith, pentru că tocmai primea un mesaj pe telefon.

– O clipă, s-a scuzat ea, și s-a apucat din nou să tasteze pe celularul lui Max.

– Corespondezi în continuare cu Thalberg? s-a mirat Judith.

– Kiki este extraordinară în tot ce ține de firmă, s-a amestecat Max în discuție.

– În felul acesta am obținut, mai nou, drept de decizie în firmă, a chicotit Kiki.

– Până și mama îi plânge pe umăr lui Kiki, a completat Max.

– Minciuna nu-i bună niciodată, a prevenit-o Judith încet, privind-o compătimitor. Totul iese la lumină, mai

devreme sau mai târziu. Și pe urmă nu mai știi cum să te extragi din toată porcăria.

– Ce doreai să afli despre Mexic? a întrebat-o Kiki, terminându-și de scris mesajul.

Max, care își trecuse mâna pe talia lui Kiki, devenise și el la fel de curios.

– Las-o baltă, a făcut Judith un semn.

În fața ei se oprise Caroline, încercând să își scoată o pietricică din talpa groasă a pantofului. Sosise clipa. Clipa mărturisirilor.

Teama are rolul ei, teama te împiedică să zgâlțâi parape-tul punții șubrede pe care tocmai o traversezi, sau să intri în vizuina lupului sau să încerci toată gama de droguri psiho-trope. Se simțea cumplit, ca și cum în ea s-ar fi strâns toată mizeria din lume, și i se făcuse ghem în stomac. Se lăsase târâtă în relația cu Philipp. Ce soi de explicație mai putea găsi? Că nu și-a dorit niciodată să îi provoace vreo durere Carolinei. Judith simțea cum i se face rău. Poate se îmbol-năvea. Și dacă se îmbolnăvea, Eva nu mai putea să aibă nicio pretenție de la ea. Adică să îi mărturisească totul Carolinei.

Furioasă la culme, avocata și-a izbit pantoful de un pos-tament de beton, în care era fixată o cruce. Noroiul a fășnit în toate părțile. Dar piatra a rămas la locul ei.

– Nu de mult Caroline a aflat că Philipp are o relație cu o altă femeie, i-a șoptit Estelle, care se apropiase de Judith fără să fie simțită. Mai bine las-o în pace.

– Nu! a strigat Judith.

Estelle i-a confirmat cu un gest. Ba mai știa și alte amănunte:

– A verificat tot programul lui Philipp. Se întâlnea cu o altă femeie, cu regularitate.

Altă femeie. Și oare avea idee cine era acea altă femeie? Caroline și-a scos briceagul din rucsac. Lama a ieșit brusc, împinsă de arc, și a strălucit în soare. Dându-i un motiv suficient lui Judith să aleagă soluția sigură și să se facă nevăzută. Departe, cât mai departe. De Caroline. Cine știe de ce ar fi putut fi capabilă în disperarea ei? Iar cine are toată ziua de a face cu tot soiul de crime și criminali poate avea o groază de idei.

Și Judith a început să fugă, din ce în ce mai tare, ca o nebună. Fără să ajungă însă prea departe. Pentru că imediat a simțit o mână pe umăr. Și a încremenit.

– Trebuie să-ți mulțumesc, Judith, a auzit ea vocea Carolinei, din spate, deosebit de calmă.

Cum îi putea vorbi atât de prietenos? Și ce făcuse cu briceagul? Judith se aștepta să fie atacată, în orice secundă. Dar Caroline continua să i se adreseze pe același ton, care o scotea din minți.

– Fără tine, aș mai fi fost și acum ferm convinsă de căsnicia mea fericită.

Judith a gemut. O îngrozeau acele semne de inexprimabilă și imprevizibilă simpatie. Și atunci i-a venit în minte, fără voie, pisica vecinilor, care într-o dimineață de duminică îi adusese pe balcon un șoarece pe jumătate mort. În loc să-și facă milă și să-l lichideze pe loc, s-a mai jucat minute întregi cu bietul animal. Îl lăsa să fugă, pentru ca imediat să îl înhațe din nou. Un joc crud, pe care șoarecele l-a pierdut, în cele din urmă. Așa se simțea și ea, nu mai era decât un șoarece înainte de execuție.

– Îmi pare atât de rău, cinstit, a început ea să se bâlbâie.

– Cum ai aflat? s-a interesat Caroline.

– Că Philipp e îndrăgostit?...

Oare cum începuse toată povestea? Într-o zi, Philipp o adusese de la spital acasă, cu mașina. Din cauză că Arne

trebuia să rămână acolo peste noapte, din cauză că Judith nu avea permis de conducere, din cauză că se făcuse târziu. Din teama de a se vedea singură în locuința pustie, l-a invitat la un pahar. La cârciuma din colț. Acolo începuse. Când el a privit-o atât de intens. Cu mult prea intens ca să poată pretinde mai târziu că fusese numai o glumă. Privirea aceea. După două ore, ajunsese acasă, complet amețită. Fără să fi băut niciun strop de alcool.

– I-ai văzut împreună? Sau?... i-a amintit Caroline întrebarea pe care i-o pusese.

I-ai văzut împreună? Despre ce vorbea Caroline? A avut nevoie de câteva secunde până să reușească să-și ia rămas-bun, în gând, de la crâșma din colț.

– Nu trebuie să-mi spui nimic, dacă nu vrei, a asigurat-o Caroline.

În mintea lui Judith lucrurile începeau ușor să se limpezească. Iar întrebările lui Caroline să capete sens.

– Nu ai idee despre cine e vorba? s-a asigurat ea, uluită. Caroline a clătinat din cap.

De la distanță, Eva le urmărea cu toată atenția de care era capabilă.

„Trebuie să-i spui”, și-a făcut Judith curaj. „Acum. Trebuie neapărat.”

– Poate e cineva cunoscut? Cineva care îți este aproape? Cineva de la care nu te-ai fi așteptat? a tatonat Judith, apropiindu-se cu precauție de adevăr.

– Aflu diseară, i-a răspuns Caroline morocănos.

– Da? a tresărit Judith.

– Am trimis pe cineva chiar în cuibul lor de turturele.

– Ce cuib de turturele?

– De la seminarul medicilor de familie, a tușit Caroline semnificativ. În vreme ce noi suntem în pelerinaj, Philipp petrece câteva zile romantice cu o putoare.

– Philipp are o iubită? a strigat Judith, oripilată.

Acum era rândul Carolinei să se uite uluită la Judith. Care nici măcar nu pricepuse ce greșeală fusese în stare să facă. Parcă își pierduse capul.

– Acum, când noi suntem în pelerinaj, el se întâlnește cu altcineva? a repetat Judith neîncrezător.

Indignarea ei, autentică și sinceră, risca să se transforme într-un val de furie.

– Ce porc infidel! i-a scăpat lui Judith, din adâncul inimii.

– Și asta de luni bune. O pacientă. Nici eu nu am vrut să cred, a recunoscut Caroline.

– Îl omor, a pronunțat Judith printre dinți.

Caroline era foarte impresionată.

– Ești foarte amabilă. Dar prefer să o fac cu mâna mea.

– Mai bine împreună.

Caroline o privea, plină de încântare.

– Îți mulțumesc, Judith. Și mă bucur că ești prietena mea.

Judith se simțea invadată de un clocot de afecțiune. Uitase de mult ce anume ar fi avut să-i spună și i-a sărit de gât Carolinei, încheind patetic:

– Ne-am pierdut amândouă bărbatul. Asta ne leagă.

Și credea cu tărie fiecare cuvânt pe care îl rostise.

66

Caroline stătea ghemuită, ca o imagine a nefericirii, pe un scaun de plastic într-un snackbar din Bonnemazon, unul dintre acele sate minuscule prin care le purta drumul. Cele mai multe abia dacă mai aveau câțiva locuitori, în schimb existau centre de informare turistică și, cu puțin noroc, câte un bar. Și nu mai aveau nici prea mulți

kilometri până la ținta lor din acea zi, Bagnères-de-Bigorre. Iar de acolo încă treizeci până la Lourdes.

Deși stătea în bătaia soarelui de după-amiază, Caroline era înghețată-tun. În jurul ei roiau tineri cu gambe robuste, bustul gol și șorturi în culori stridente, care nu reușeau să ascundă niciun detaliu al anatomiei lor masculine. Un grup de cicliști italieni schimbau tricourile cu o echipă olandeză, de parcă ar fi încheiat un meci de fotbal. Pelerinii vremurilor noi sunt mai legați de sport decât de religie. Caroline reușise să înțeleagă, din învălmășeala de glasuri agitate, că o parte din ei voiau să ajungă la Finis-terre. Până la capătul lumii, sfârșitul propriu-zis al Căii Apostolului Iacob, cu șaiszeci de kilometri dincolo de Santiago de Compostela.

Dar ea le-o luase înainte acestor pelerini pe biciclete. Pentru că ajunsese deja la capătul lumii ei. Și nu putea pricepe, oricât s-ar fi străduit, când și unde anume viața îi scăpase de sub control. Și Philipp și ea deviaseră de la calea lor comună. Încetaseră să se mai perceapă reciproc.

Nici nu îi trecuse prin minte să-l sune pe Vincent sau pe Josephine. Caroline nu avusese niciodată pornirea să își discute problemele personale cu copiii. Și era mândră că amândoi erau atât de independenți. În esență, era tot ceea ce își dorea și pentru ea. Să fie tare.

– Oare unde am greșit? a întrebat-o Caroline pe Estelle, când s-a întors cu două pahare de vin roșu de la bar.

– Nu ai greșit cu nimic. Absolut cu nimic, i-a confirmat Estelle. Ești o mamă fantastică, o avocată de forță, arăți bine pentru vârsta ta, ești o prietenă desăvârșită. Ești fără de cusur.

– Eu vorbeam serios, Estelle.

– Și eu, a venit imediat replica ei obișnuit de seacă. N-ai putea și tu, măcar o dată, să întârziezi, să te îmbeți sau

să faci ceva de care să îți fie rușine? Tu știi mereu totul la perfecție. Nici nu mă mir că soțul tău își caută câte o pacientă care să aibă nevoie de ajutor, pentru ca apoi să pice în admirația lui.

– Nu sunt deloc așa cum spui. Nu sunt perfectă, s-a apărat Caroline.

Dar Estelle nu se lăsa convinsă.

– Există ceva ce nu poți face? a întrebat-o ea, neîncrezător.

– Să cânt, a răspuns Caroline, fără să aibă nevoie de prea mult timp.

– Ar trebui să cânți tare, din când în când. Cred că ți-ar face bine. Și mie, categoric, a asigurat-o Estelle.

Caroline a sărutat-o pe obraz. Estelle era neprețuită. Avea o limbă ascuțită, nu se ferea să-și râdă de cei din jur, dar era o prietenă înțeleaptă și loială.

Să cânte? Neașteptata soluție oferită de Estelle nu-i mai dădea pace. Înțelegea încotro bătea ea. Spre curajul de a-și dezvălui slăbiciunile. Și nu neapărat ceva care să aibă căutare în profesiunea ei.

„Îmi pare rău, nu am nicio soluție.“ Ei bine, niciun client nu dorea să audă asta. Până și judecătorii aveau o reacție mai degrabă alergică dacă apucau să spui că nu știi cum s-a petrecut delictul asupra căruia trebuia deliberat. Caroline era plătită pentru a ști ce este de făcut în cele mai dificile situații din viață. Pentru ea, îndoielile nu erau decât plăceri pentru viața personală.

„Nu ai nevoie de un simț dezvoltat al propriei valori ca să te poți prezenta sigur pe tine în fața instanței. Trebuie să exersezi să ai o atitudine care să inspire siguranță, iar sentimentul propriei valori va veni de la sine“, așa le spusese bătrânul lor profesor de drept penal. Și se prea poate

ca această aparență de permanent autocontrol să îi fi invadat eul personal.

„Trebuie să cânti mai mult”, a hotărât Caroline, când își punea la uscat hainele abia spălate, ca în fiecare seară. De data asta în grajdul gospodăriei țărănești în care își găsiseră adăpost pentru noapte. Și și-a încercat vocea tremurătoare pe o melodie a formației Poppys. Vacile s-au oprit din rumegat și au măsurat-o cu priviri tâmpe. Iar după alte câteva note nesigure, Caroline s-a oprit, descurajată. Oare iubita lui Philipp știa să cânte? Încerca să-și imagineze cum putea să arate femeia aleasă de Philipp pentru aventura lui. Măruntă și delicată, așa venise descrierea avocatului. Aproape ca o fetișcană. Oare asta îl atrăsese pe Philipp? Sentimentul că era nevoie de el în chip de protector?

Oricum, nu mai conta. Acum era vorba de cântat. Caroline s-a retras în șopronul din spate, acolo de unde nu o mai putea auzi nimeni. Nici măcar vacile.

Dar nu numai ea preferase solitudinea în acea seară. În atmosferă plutea o voce feminină agitată peste măsură. Caroline a încercat să privească spre poiană, printre crăpăturile dintre scânduri. În spatele șopronului, la o distanță destul de mare de corpul principal de case, se ghicea o siluetă care se plimba nervos, vorbind la telefon. Și gesticulând aprig. Iar vântul îi purta departe cuvintele.

Caroline s-a strecurat cu grijă pe ușa laterală și a străbătut pas cu pas, lipită de peretele de scânduri, distanța până la capătul șopronului. După colț, la doar câțiva metri distanță de ea, Judith vorbea la telefon. Fără nicio reținere. Iar acum, Caroline reușea să înțeleagă fiecare cuvânt al ei.

– Ești un om de nimic, Philipp, s-a dezlănțuit Judith.

Vocea ei suna mai înalt și mai gătuit decât de obicei.

– Câte vorbe seducătoare nu am auzit eu de la tine. Voi ai să începem o viață nouă. Nu, Philipp, acum mă asculți tu pe mine. Caroline merită ceva mai bun decât tine. Orice femeie merită ceva mai bun decât tine. Idioata de mine, am fost la un pas să-l părăsesc pe Arne. Ca să trăiesc cu tine. Philipp, poți să mă pupi undeva. Să nu mă mai cauți niciodată.

Judith a închis, a răsuflat adânc și a pornit înapoi, spre casă. Iar locul din capătul șopronului, unde stătuse Caroline, rămăsese gol.

67

Judith se străduia să nu-și ridice privirea din farfuria de mic dejun. Evita mai ales să se uite spre Eva. La masa doamnelor de marți domnea liniștea. Kiki și Max erau concentrați să recompună schițele din peticele de hârtie salvate de la catastrofa acvatică, dar au fost întreruși de un tril voios.

– Bună dimineața la toată lumea. Ați dormit bine?

Caroline a intrat în încăpere debordând de bună dispoziție. Nimeni nu și-ar fi putut imagina prin ce trecuse cu o noapte în urmă. Primul ei impuls, după dezastrul acelei zile, a fost să își facă bagajul și să dispară. Spre deosebire de Eva însă, ea nu a avut șansa să se împiedice de o Rosa, dar tot nu a reușit să ajungă prea departe.

Când era gata să părăsească ferma aceea izolată, îmbrăcată în hainele care nu apucaseră să se usuce, întunericul nopții începea să se risipească. Poteca bătută, pietroasă,

ducea direct spre pădure. Înaintea ei se întindea un ținut vast, deluros. Nicăieri nu se ghicea vreun sat sau vreo așezare omenească, să se poată orienta cât de cât. Încotro să o apuce? Nu avea niciun rost să fugă. Trebuia să meargă până la capăt. Adică până la Lourdes. Împreună cu Judith. Altfel, dacă se gândea mai bine, ce ar mai fi putut să facă acasă? Dar mai exista un „acasă”? Care să fie și al ei?

Jumătate de noapte încercase să-și închipuie ce putuse să îi îndruge Philipp lui Judith. Cum se face oare când vrei să îți consolezi iubita?

„Nu o pot părăsi pe Caroline, este atât de labilă” ieșea din discuție. Însă arsenalul tehnicilor de tergiversare oferea nebănuite variante.

„Între noi nu mai e de mult vorba de iubire.”

„Caroline nu mai poate să mă înțeleagă.”

„Trăim alături, ca frații.”

Dar o înfiora gândul că Philipp i-ar fi făcut lui Judith mărturisiri despre viața lor sexuală. Spre deosebire de multe cupluri care se apropie de nunta de argint, în cazul lor aceste relații se petreceau în continuare. Indiferent ce-ar fi pretins Philipp. Poate nu la fel de trepidant ca la început, când uneori se putea întâmpla și pe masa din bucătărie, pe plajă sau în liftul oprit între etaje, dar se petreceau.

„Noi doi mai suntem împreună doar pentru că...”

Copiii erau mari, nici argumentul ăsta nu scuza lipsa de entuziasm față de ideea de divorț. Pentru ce mai erau împreună? Ce îi lega, în afara trecutului de douăzeci și cinci de ani, a unui dosar cu acte de familie, a unui împrumut comun pentru casă și a unui frigider, umplut pe rând și golit împreună? Caroline nu avea un răspuns. Și nici idee de cum să se poarte cu Judith.

Caroline s-a așezat la masă ținând să se vadă limpede cât de binedispusă era:

– Cine știe ce ne mai așteaptă și astăzi. Apostolul Iacob scoate la lumina zilei toate secretele.

Judith nu-și găsea locul pe scaun. Tonul Carolinei, atât de vesel, nu era deloc un semn bun. Și s-a uitat imediat spre Eva, care a clătinat din cap.

– Avem vreo problemă, Judith? s-a interesat Caroline dulce ca mierea.

– Untul! Unde e untul? a găsit Judith soluția să sugereze că totul ar fi în regulă.

– Unde să fie? La cinematograful?

Și Caroline i-a arătat porțiile frumos împachetate, aflate chiar sub nasul ei.

Apoi conversația s-a stins. Dar până și Kiki și Max, care de la mănăstire nu mai aveau ochi pentru nimic din jurul lor, au înțeles imediat că situația devenea din ce în ce mai tensionată.

– Apropo, știți că Judith are o relație cu un domn? a început Caroline, pe un ton de șuetă, mușcând cu poftă dintr-o chiflă. Philipp are un harem întreg, din câte se pare.

Dacă doamnele de marți ar mai fi avut vreun dubiu asupra spuselor lui Caroline, privirea lui Judith, deznădăjduită, și obrajii ei care luaseră foc trădau totul.

– S-a mai culcat careva cu soțul meu? a întrebat Caroline.

Estelle a făcut un semn, spre groaza avocatei.

– Era o glumă nevinovată, s-a scuturat Estelle. Arăt eu capabilă de o aventură? Nici gând. Mai stăm de vorbă după operația de corectare a peretelui abdominal.

Dar nimănui nu îi ardea de glumă. Soluția Estellei de a însenina puțin atmosfera eșuase lamentabil. Kiki s-a ridicat în picioare. Atât de energic și de brusc, încât și-a răsturnat scaunul din viteză. A încercat să spună ceva, făcând un

gest vag, dar a renunțat imediat și s-a grăbit să părăsească locul, urmată de Max. Există momente atât de personale, încât ți-e imposibil să iei parte la ele, ca observator involuntar. Atmosfera era gata să se aprindă.

– Am încercat să stau de vorbă cu tine, a început Judith cu voce slabă.

Dar Caroline a ignorat-o total. Nu avea niciun chef să audă genul de explicație cum că nu era vina lui Judith, ci numai a sa. Se săturase de lacrimile ei, de gesturile ei neajutorate și de privirea de căprioară rănită.

– Sunt prea curioasă să văd încotro ne va duce drumul nostru de astăzi, a rostit Caroline veselă.

Și, ținând chifla între dinți, a apucat rucsacul și a ieșit din cameră.

– Religia nu este un sfetnic bun, a tras concluzia Estelle. Iubește-ți aproapele, așa scrie în Biblie. Însă au uitat să spună că nu e bine să fii prins asupra faptului.

68

– Pot să îți explic totul.

Judith tropăia gâfâind în urma Carolinei, care la un moment dat s-a oprit în loc și a fulgerat-o cu privirea.

– Cineva spunea odată că dacă ai o problemă, e bine să încerci să o rezolvi stând de vorbă, a început Caroline, după care a preferat să lase o pauză semnificativă. Acel cineva trebuie să fi fost un idiot autentic.

Și imediat a pornit mai departe. Judith fugea după ea, cu rucsacul săltându-i în ritm alert.

– Îmi pare rău că ești atât de furioasă pe mine.

– Nu vreau să aud nimic, Judith.

Caroline a împins o creangă ce îi ieșise în cale și apoi i-a dat drumul brusc. Judith s-a trezit plesnită peste față și ochii i s-au umplut de lacrimi. Avocata a grăbit pasul, fără milă. Dar Judith nu se dezlipea de ea.

– E o copilărie, Caroline. Nu putem să stăm de vorbă, ca două persoane mature?

Caroline refuza să o asculte. Păcat că în Franța nu existau pesmeți. Uneori, la cină, când Vincent și Josephine întreceau măsura cu certurile lor de copii oboșiți, ea prefera să mănânce pesmeți. Pentru că zgomotul pâinii uscate mărunțite între măsele acoperea totul.

– Maaamaaa! Vincent mi-a tras un șut în fluierul piciorului.

– Pentru că Fien îmi șterpelește cartofii din farfurie.

– Vincent a primit mai mulți.

– Fien minte. Mereu minte.

– Iar tu vrei mereu să fii șef. Ești prea fraier ca să fii șef.

– Maaamaaa.

Cei doi copii ai ei dezlănțuiau, cu energie nestăvilită, scene interminabile în care se acuzau reciproc și pe nedrept. Așteptând ca ea să arate cu degetul spre adevăratul vinovat. Joaca de-a judecătorul nu era punctul ei forte, iar în asemenea situații simțea că-și pierde răbdarea. Și atunci, trebuia să își caute un refugiu. Pe care îl găsea într-un pachet de pesmeți, spre exemplu. Indicațiile de pe etichetă spuneau că pesmeții sunt mai bogați decât pâinea albă în vitamine, minerale și fibre, dar și în substanțe vegetale secundare, având un conținut superior de nutrienți față de alte varietăți de pâine integrală. Dar despre zgomotul plăcut, care depășea toate celelalte binefaceri, textul explicativ nu pomenea nimic.

Nu, nu era perfectă. Nu fusese niciodată perfectă. Era doar ceva mai înclinată spre perfecționism decât prietenele sale. Și ceva mai puțin comunicativă decât cei din jur, în momentele în care își dorea să mănânce pesmeți.

Iar acum își dorea să fie copilăroasă. Cea mai mare plăcere i-ar fi făcut să-i tragă un șut în fluierul piciorului. Dar un asemenea favor nu avea să-i facă niciodată. Își imagina cu multă ușurință cum s-ar fi încheiat povestea. Judith ar fi izbucnit în lacrimi, jucând rolul căprioarei rănite și neajutorate. Și până la urmă tot ea ar fi trebuit să o consoleze, pentru că adulții nu pot lovi pe nimeni fără să fie pedepsiți.

Caroline nu simțea nici cel mai vag impuls să încerce să o înțeleagă pe Judith. Inima îi bătea nebunește, respirația i-o luase razna, picioarele îi înaintau mecanic, iar gândurile îi umblau pe nicăieri. Nu mai era dispusă să caute ceva bun la Judith. Era o mincinoasă în serie. Așa fusese mereu. Pe Kai îl înșelase, pe Arne îl amăgise, iar prietenia ei cu doamnele de marți o călcase în picioare. Întotdeauna cu o imagine de victimă inocentă. Alegea calea rezistenței minime și se considera îndreptățită să pună mâna, fără să îi pese de nimic, pe tot ce-și dorea. Cu viclenie. Amâna la nesfârșit să-și rezolve problemele, până apărea cineva să i le rezolve. Nu, Caroline nu avea niciun chef să fie rațională. Regreta fiecare clipă în care o susținuse pe Judith. Se săturase de teroarea celor vulnerabili, tehnică pe care Judith o stăpânea perfect.

Voința oarbă de a fugi, fără importanță unde, pusese stăpânire pe ea. Caroline gonia prin arșița intensă. Fără să ocolească spinii, urzicile și hățișurile. Până a simțit că nu se mai poate mișca. De durere. Sudoarea îi curgea pe obraji și pe spate. Caroline încerca să-și revină, să-și potolească

respirația. Și nervii. Judith, care o ajunsese din urmă, a ridicat imediat rucsacul abandonat de Caroline. Oare își imagina că poate să o îmbuneze ajutând-o să-și care bagajul? Nu, Judith nu era niciodată amabilă, urmărirea doar ca lumea să o considere săritoare. Caroline a încercat să își recupereze rucsacul, apucându-l de bretele, și câteva clipe s-au bătut pe el. Iar când Judith a cedat brusc, Caroline și-a pierdut echilibrul, a încercat să se prindă de ceva, s-a împiedicat de o piatră și a căzut pe o parte, pe terenul stâncos. Dar a reușit să se adune și să o pornească din nou la drum.

Simțea că-i arde genunchiul. Însă simțea și o alinare în durerea aceea ascuțită care se îngemăna cu cea din sufletul ei. Nu degeaba se spunea că dacă ești mahmur, nu te poate ajuta decât o durere de dinți. O vorbă tembelă.

– Sângerezi, Caroline! a strigat Judith.

Sângele curgea fără încetare, înroșindu-i pantalonii de la genunchi în jos, dar ea nu era dispusă să-și îngăduie nicio slăbiciune. Nu de față cu Judith. Până a simțit că nu mai poate. Sleită de puteri, s-a prăbușit în șanțul de la marginea drumului. Într-o clipă, Eva era lângă ea.

– Mă ocup eu, a repezit-o ea pe Judith, împingând-o hotărât într-o parte.

– Vreau doar să fiu de ajutor.

– Las-o în pace, Judith, i-a strigat Eva, fără să se mai poată stăpâni!

– Tu singură mi-ai zis că trebuie să-i mărturisesc adevărul, s-a plâns Judith, ca și cum Eva ar fi fost vinovată de tot ce se întâmplase.

– Așa este. Dar numai Caroline poate hotărî cum va fi, nu tu.

– Vreau să-mi cer iertare.

– Caroline nu vrea să-ți accepte scuzele.

Avocata era fericită că o auzea pe Eva vorbind în numele ei. Nu reușea să-și stăpânească sentimentele. Când auzise vocea lui Judith, cu o seară în urmă, simțise că-i fuge pământul de sub picioare. Ca și cum Caroline cea puternică, mereu capabilă să spună „Sunt mulțumită de viața mea”, și-ar fi părăsit trupul, privind cu milă făptura jalnică rămasă în urma ei. Trasând o linie de separație fermă: „înainte de Lourdes” și „după Lourdes”, indiferent ce avea să se mai întâmple.

Dezinfectantul începea să lucreze în rană, ajutând-o să-și alunge gândurile negre, în timp ce Eva o bandaja cum se pricepea mai bine. O durea. Dar nu voia să verse nicio lacrimă. Nici din cauza lui Philipp. Nici din cauza lui Judith. Nici a rupturii din grupul doamnelor de marți.

Judith ezita, derutată, mușcându-și buza și așteptând un semn de împăcare, dar în cele din urmă a înțeles că nu era nici dorită, nici utilă. Și, ofensată, s-a hotărât să pornească mai departe.

69

– Nimic nu se mai poate salva, a gemut Kiki.

Și nu se gândea la doamnele de marți. Toate încercările lor de a mai recupera ceva din schițele spălate de ploaie fuseseră sortite eșecului. Un proiect iremediabil pierdut. Era seara dinaintea ultimei etape, o seară pe care o petreceau împreună, fără ca între ele să existe o comuniune. Catastrofa care le lovise pe doamnele de marți reușise să schimbe totul. Fără să scoată o vorbă, Judith ardea jurnalul în căminul pensiunii. Filă cu filă. Fumul îi intra în ochi, în

timp ce Eva și Estelle, cu câte un pahar de vin în mână, o urmăreau în tăcere. Ce i-ar fi putut spune?

Kiki și Max stăteau lipiți, preocupați în primul rând de ale lor.

– E o binefacere că proiectele ți-au fost luate de apă, a consolat-o Max.

Dar Kiki gândea cu totul altfel.

– Așa ceva eu numesc un dezastru. A doua oară nu are cum să-mi mai iasă la fel de bine.

Și a încercat să schițeze ceva imaginar, apoi a renunțat. Cariera ei ajunsese iarăși într-un punct critic.

– Creierul este fantastic. Uită tot ce nu e important, i-a amintit Max.

– Al meu uită și ce e important.

Max a scos din geanta de umăr un bloc de foi.

– Desenează ce-ți mai amintești, va fi exact esența proiectului.

– Detaliile erau esența.

– Simplitatea contează, a fost de părere Max, pe un ton care amintea de tatăl lui.

Kiki a pus mâna pe creion, fără vlagă. Ideile sunt făpturi volatile. Dacă nu le fixezi imediat pe hârtie, dispar și-și caută un nou sălaș. Știa sigur că nu-i va reuși același desen, a doua oară. Forma era ușor de reprodus. Dar minunea de filigran? Acum însă se năștea o formă simplă, cu trăsături puternice, fluide, spre deosebire de acel prim model, extrem de complicat. Max începuse să dea încurajator din cap. Arăta cu totul altfel. Mai simplu. Un lucru care nu avea nevoie de un manual de întrebuințare. Un lucru care îl putea convinge pe Thalberg. Iar lui Kiki îi plăcea din ce în ce mai mult ce desena. Însă la un moment dat a apărut Caroline. Hotărâtă să nu ierte pe nimeni.

– Ce faceți aici? Priveghi? A murit cineva? Ah, da. Arne. De aceea și suntem într-un marș funebru. În amintirea iubirii perfecte dintre Judith și Arne.

Kiki s-a crispat. Nimeni n-ar fi fost în stare să lucreze într-o asemenea atmosferă. De nesuportat. Kiki și Max s-au înțeles dintr-o privire. Fără nicio explicație. Locul lor nu mai era acolo. Și aveau încă multă treabă. Kiki știa bine că proiectul trebuia terminat în seara aceea, dacă își dorea să mai aibă vreo șansă.

70

Caroline i-a condus cu privirea. După noaptea aceea de la mănăstire, nu se mai dezlipeau unul de celălalt, ca și cum ar fi vrut să se asigure, prin atingere, că nu era vis.

– Palpitații, întâlniri tainice, sărutări furate. Frumoasă trebuie să fie iubirea! a spus Caroline, cu entuziasm caustic.

Un mic demon părea să fi pus stăpânire pe ea. Care nu înceta să arunce săgeți încărcate de ură și de venin. Iar dacă o va ține tot așa, avea să devină rapid un bun material didactic pentru seminariile consacrate tehnicilor de stăpânire a furiei, la care participau obligatoriu mulți dintre clienții ei. Nici nu îi era greu să își imagineze cum i-ar fi stat aliniată într-un grup de bandiți cu experiență, care își aruncau de la unul la altul un ghem de lână, ca să-și rețină numele și să se simtă conectați, uniți și înțeleși. Dar prostiile astea psihologice erau domeniul lui Judith.

– Mă întreb dacă există seminarii pentru persoanele care se simt oribil după ce au distrus căsnicia prietenilor lor? Un seminar al infidelilor? și-a continuat ea șirul de replici acide.

Știa prea bine că se poartă îngust, subiectiv și ofensator. Auzea de pe acum vocea blândă a terapeutului, încurajând-o să-și imagineze diverse emoții. „Ei, Caroline, poate ai vrea să ne povestești cu ce sentiment te gândești la o seară petrecută împreună cu prietena ta Judith, în fața focului.” Iar ea avea răspunsul pregătit de pe acum: „Ce lucru minunat, să te descarci de furie.”

Sătulă să mai încaseze, Judith a trecut la contraatac.

– De povestea cu Philipp îmi pare cu adevărat rău. Dar nu sunt singura care a mințit.

– Ah, da! Și Philipp. Așa este, a comentat Caroline sec. Demonul mâniei era mai vioi decât oricând.

– Susții că nu ți-ai dat seama nicio clipă de criza prin care trecea căsnicia ta? a continuat Judith.

– Nici nu-i de mirare, când prietena mea se culcă cu soțul meu.

Și schimbul de lovituri a continuat în același ritm rapid. Fără cruțare. Din Judith cea minionă și plâpândă, care cerea mereu protecție, nu mai rămăsese nici urmă. Aveau să ajungă amândouă la același seminar.

– Te-ai amăgit singură, Caroline.

– Voi m-ați amăgit. Tu și cu Philipp.

– Și celelalte femei ale lui Philipp.

– Cu ele nu eram prietenă.

– Sigur, am făcut o greșeală. Dar într-o casă nu poți intra dacă ușa nu e deschisă.

Estelle, care asistase la toată discuția în tăcere, s-a ridicat, dornică să iasă. Scena o depășea și pe ea.

– Continuați-vă explicațiile, eu mă retrag, a mai comentat ea.

– Nu există nimic de explicat, a rostit Caroline.

– Aș vrea să îți spun cum s-a întâmplat, a rugat-o Judith pe avocată, reușind să o înfurie și mai mult.

– Scutește-mă de detalii. Sau intenționezi să facem un schimb de experiență?

Judith trebuia să se recunoască învinsă. De forța teribilă a cuvintelor lui Caroline. Orice ar fi zis, ea avea un răspuns neiertător. Era un proces pe care nu-l putea câștiga. Judith a aruncat în foc și ultimele bucăți din jurnal și a urmat exemplul Estellei. Nu mai avea niciun rost.

Eva, care și ea tăcuse până atunci, rămăsese alături de Caroline. Și a prins-o de mână. Un gest simplu, care să-i arate că nu avea nevoie nici de seminarii de management al furiei, nici de terapeuți plurivalenți. Caroline mai avea prietene. Una, cel puțin.

– Nu poți să pretinzi nimănui să te facă fericit, a început Eva precaut. Să nu judeci și nici să nu condamni.

Vorbea pur și simplu despre sine. Și despre lucrurile pe care reușise să le înțeleagă în cele nouă zile de pelerinaj alături de prietenele sale.

– Ar fi foarte la îndemână să-l fac pe Frido răspunzător pentru că m-am transformat într-o gospodină plicticoasă. Dar nu ar fi drept. Pentru că am fost și eu de față. Zi de zi. Întotdeauna ești de față.

Caroline știa bine câtă dreptate avea Eva. Existența lor împreună, netulburată, nu fusese decât un fel de pernă comodă. Căsnicia ei cu Philipp se desfășurase ca o deprindere, ceva de la sine înțeles, care nu pretinde niciun efort. Și tocmai de asta se și abătuse de la calea dreaptă. Lipsa de efort alunecase ușor într-o iubire comodă.

Se întrebese și ea, ce s-o preda la cursurile acelea pe care le urma Philipp. Se întrebese, în ultimul timp, la ce s-o mai gândi el. Sau cum s-o simți. Probabil captiv, plictisit,

epuizat. Ea nu văzuse nimic. Pentru că nu îi mai acorda atenție lui Philipp al ei.

– Poate că avea dreptate Judith, a recunoscut Caroline. Căsnicia mea nu era în regulă. Doar că am ascuns totul sub o rutină zilnică funcțională.

– Ți-e bine? a întrebat-o Eva, îngrijorată.

Caroline a clătinat din cap:

– Mă doare totul. Pe dinafară și pe dinăuntru.

Și-a întors fața. Nimeni nu trebuia să vadă lacrimile din ochii ei. Nici măcar Eva.

71

Piscurile Pirineilor se albiseră. Peste noapte ninsese sus, în munți, iar vântul aducea cu el aerul rece spre văi. Și-au luat rămas-bun de la proprietarii pensiunii, care le-au privit plini de compasiune. Cum să îți petreci ziua sub cerul liber pe asemenea temperaturi arctice? Pentru un francez din Sud, cele treisprezece grade de la poalele Pirineilor erau un val de ger teribil și nu ar fi scos nici câinele din casă. Dar Caroline se bucura de răcoare. Frigul neașteptat i se părea perfect pentru ultima lor etapă.

Caroline mergea șchiopătând, fără să scoată un cuvânt. Și dintr-odată au apărut cele dintâi indicatoare: Lourdes – doisprezece kilometri, apoi șapte, în fine, trei. Caroline avea dureri din ce în ce mai mari și s-a văzut nevoită să își scoată rucsacul. Apoi s-a întors spre Judith.

– Poți să îl duci. Dacă vrei.

Judith și-a luat povara suplimentară în spate ca și cum ar fi fost o dreaptă pedeapsă.

- De luni întregi trăiesc în chinuri. De teamă și de regrete. Iar acum s-a întâmplat cum era mai rău.

Caroline înțelegea foarte bine ce se petrecea cu Judith. Cerșea iertare, prietenie și garanții că totul va reintra în normal. Dar avocata nu era dispusă să îi ofere nimic. Și se întreba dacă va putea vreodată să o facă. Acum însă era prea obosită, prea sleită de puteri ca să se mai poată certa. Și ca să mai poată ierta.

- Trebuie să discutăm altă dată, Judith. Mai întâi simt nevoia să-mi fac ordine în viață.

- Ai vorbit cu Philipp?

Caroline a clătinat din cap.

- Sunt lucruri care nu se pot lămuri la telefon. Mai ales într-o asemenea situație.

Toata furia i se risipise, cu fiecare kilometru străbătut, lăsând în locul său un gol imens. Judith și Caroline mai aveau un lung drum în față. Care însă nu mai era un drum comun.

Eva insistase să facă un ocol prin Pic du Jer, un vârful de lângă Lourdes. Sub crucea mare de lemn ce se înălța semeț, te simțeai cu peste o mie de metri mai aproape de cer, înainte să începi să cobori spre punctul final al pelerinajului.

Vântul rece sufla cu putere peste întinderea nesfârșită, cu o priveliște unică. Și pustie. În afara doamnelor de marți, același traseu mai fusese ales doar de o pereche stingheră, care nu mai părea legată de nimic altceva cu excepția verighetelor. Și a termosului din care sorbeau ceva, trecându-și-l în tăcere de la unul la altul. Atmosfera era jalnică, dar panorama de neprețuit.

Acolo, sus, nimic nu mai stătea în calea privirii, totul îți se dezvăluia, de jur împrejur, fără nicio taină. De la

Tarbes la Pau, de la Valea Argèles Gazost la vârfurile de peste trei mii de metri, înzăpezite. Și până la ele, peisajul tipic de dealuri cu păduri bogate și poieni întinse. Iar Lourdes se afla chiar la poalele piscului pe care se aflau, de unde se vedeau deja și turlile ascuțite ale Bazilicii Rozariului. Și piațeta generoasă și asfaltată din fața ei, care sugera perfect numărul mare de pelerini pentru care fusese concepută.

Era exact momentul în care ar fi trebuit să strige de bucurie, în semn de victorie, să se îmbrățișeze râzând, să își sară de gât una altele și să facă schimb de tricouri. Dar nimeni nu mai avea putere pentru așa ceva.

Doar Max mai simțea nevoia să înregistreze memorabilul eveniment pe aparatul de fotografiat al lui Kiki. Ce imagine diferită de exuberanta fotografie de grup făcută de Kiki în prima zi, cu declanșatorul automat. Acum, Judith și Caroline stăteau la extreme, mai să iasă din cadru. La mijloc, braț la braț, Estelle, Eva și Kiki. Ultimele zile și evenimentele ce le guvernaseră li se puteau citi în priviri. Și pe chipurile arse de soare, epuizate, și pe hainele lor ponosite. Eva nu mai era de mult singura care își lega părul în coadă de cal, o soluție atât de comodă, de altfel. Și niciun zâmbet.

Caroline era istovită și pustie în sufletul ei. Știa ce o așteaptă. Acolo, în vale, nu se afla doar peștera Bernadettei. Ci și telefoanele cu acoperire perfectă, și hotelurile cu Internet, și trenurile și autobuzele care făceau transfer rapid la aeroporturile Pau și Lourdes. O singură seară le despărțea de călătoria de întoarcere spre Köln. Și de întâlnirea cu Philipp. Cam la fel stăteau lucrurile și în privința lui Kiki. Max lăsase să se înțeleagă, fără loc de comentarii,

că nu-și schimbase cu nimic planurile: urma să o prezinte pe Kiki părinților săi.

– Vezi bine unde duc minciunile și ascunzișurile, îi mai spusese el.

Iar Kiki înclinase din cap, în semn de acceptare.

– Tot aici există și o peșteră, care poate fi vizitată, le-a spus Eva, încercând să întârzie plecarea.

Părea atât de entuziasă, de parcă străbătuse sute de kilometri special ca să exploreze acea cavernă.

– Am reușit! Și uite că am supraviețuit! Dau un regat pentru o baie cu spumă! a strigat Estelle, lansând și semnalul de atac asupra ultimilor kilometri.

Kiki și Max au fost primii care au urmat-o. Se grăbeau să îi trimită lui Thalberg, la Köln, proiectele, care prinseseră o formă cât se poate de limpede și de fermă.

– Am putea măcar să bem ceva aici, la înălțime? a mai făcut Eva o încercare.

– Ne vom opri la Lourdes, i-a strigat Estelle. Cine mai are chef de o gustare, când capătul chinului se află atât de aproape?

Eva a simțit deodată că este strânsă de mână.

– Ți-e teamă că ajungem la capăt? i-a șoptit Caroline, care o înțelegea perfect.

– După ce ajungem acolo, ce mai putem să facem? i-a răspuns Eva, cu un semn de mulțumire.

Caroline a ridicat din umeri. Ce bine că mai aveau o ultimă seară. Programul fusese stabilit încă dinaintea plecării. Pelerinajul urma să se încheie cu participarea lor la procesiunea cu lumini, care se organiza în fiecare seară. „Să veniți în procesiune“, spusese Maria prin vocea Bernadettei. Procesiune la care doamnele de marți hotărâseră să ia parte.

– Ce-i asta? Un Disneyland pentru catolici?

Estelle rămăsese fără grai. Vitrinele magazinelor cu suvenire de pe ulița îngustă erau scăldate în lumină albastră de neon. Albastrul cingătorii Sfintei Fecioare, al cărei chip își aștepta cumpărătorii în mii de oferte. Iar din fiecare magazin se revărsa o altă muzică. După atâtea zile de singurătate și de liniște, doamnele de marți erau șocate de Lourdes. Nevenindu-i să-și creadă ochilor, Estelle străbătea în viteză trotuarul din fața șirului de magazine, cu cele mai diverse firme, Alliance Catholique, Palais du Rosaire sau pur și simplu Deutsches Kaufhaus, urmărind fără excepție să plaseze pelerinilor absolut aceleași obiecte de devoțiune. Pe rue de la Grotte cea îngustă, chipul Fecioarei Maria apărea în mii de reprezentări. Pe cărți poștale, pe iconițe, medalioane și cutii de bomboane cu mentă, sub formă de sticlucțe din plastic sau statuete din ghips sau din lemn. Sau rugându-se mut, în împletituri de răchită. Unele statuete erau înconjurate cu o salbă de luminițe clipind multicolor, altele plasate într-o micuță cavitate de plastic, sugerând locul apariției. Iar pentru cei cu necesități mai mult profane decât religioase, existau pachețele cu chipsuri, ciocolată și alte gustări.

De mai bine de o sută cincizeci de ani locul își manifesta puterea lui de atracție, dar acum abordarea devenise pur comercială. Iar cine dorea să mai diversifice, își putea oferi de pe tarabe și un rozariu, un crucifix sau un portchei cu papa Benedict al XVI-lea, în continuare la fel de eclipsat de popularitatea predecesorului său. Iar sub portretul supra-dimensionat al papei Ioan Paul al II-lea, își găsisese loc de

rugăciune o cerșetoare cu simț religios-dramatic, cu bastonul rezemat de zidul roșu și cu mâinile împreunate umil.

Max a ieșit grăbit dintr-un magazin, ținând în mână desenele lui Kiki.

– Aici e mai simplu să ți se întâmple un miracol decât să găsești un fax.

Kiki scoțea asiduu printre sticlulele din plastic transparent, în formă de statueta, hotărându-se în cele din urmă pentru una model Maria-cu-Bernadette-îngenuncheată, la baza căreia se putea citi, cu litere aurite: *Que soy era Immaculada Councepciou*. Ca la toate celelalte sticlule, coroana albastră a Mariei se putea deșuruba, pentru a fi umplută cu apă de la izvor, pentru acasă. Iar pentru cei cu mai multă trebuință, existau și canistre care, în ciuda textului pios și a bușonului albastru, aminteau teribil de cele de benzină.

– Să ne luăm apă sfințită? s-a întrebat Kiki.

– Te adresezi unui ateu. În avion, cred în Domnul. După aterizare, mult mai puțin.

Dar Kiki scosese portofelul:

– Chiar dacă nu ajută, rău nu poate să facă.

Max a prins-o pe Kiki de braț și a sărutat-o.

Estelle se simțea stânjenită. Indiferent unde rămânea în loc, se trezea că stă în calea unui cărucior de invalid. Grupuri întregi de cărucioare erau împinse spre peștera în care se petrecuse apariția. Iar pentru cine dorea, existau și cărucioare de închiriat, albastre, cu roți, ce semănau a ricșă. Așa cum în orașe sunt prevăzute piste speciale pentru biciclete, la Lourdes era pregătită o bandă pentru cărucioare, marcată cu roșu.

– Ai un sentiment de vinovăție dacă nu mergi în baston, cel puțin, s-a plâns Estelle.

Eva cumpărase lumânări și le împărțea prietenelor sale.

– Pentru procesiunea de diseară, le-a explicat ea.

– Sunt bucuroasă că am ajuns până aici, a refuzat-o Estelle.

Necesitățile mele de ritualuri catolice sunt acoperite pentru următorii o sută cincizeci de ani.

Disponibilitatea ei de a face compromisuri se epuizase definitiv de-a lungul kilometrilor parcurși în pelerinaj. Ajunsese la Lourdes. Mai mult nu i se putea pretinde. Și oricum le suspecta pe toate persoanele sănătoase din jur că veniseră până acolo doar ca să vadă cu ochii lor că altora le merge mai prost.

– Am să mă uit la fotografiile, mai târziu, le-a strigat Estelle și a pornit spre hotel.

Dar în timp ce își lua rămas-bun de la prietenele sale, a remarcat că nu era singura care se retrăgea. Judith dispăruse și ea. Fără să spună un cuvânt.

73

„Lumina acestei lumânări este semnul rugăciunii mele”, a descifrat Judith. Textul în limba germană era gravat pe o placă masivă din oțel ce străjuia cutia milei. Alături, o altă cutie, cu aceeași inscripție, de această dată în engleză. Și apoi în franceză, olandeză, italiană. Cutiile străjuiau de o parte și de alta o alee de oțel și de lumină. Judith remarcase încă de la început că majoritatea lumânărilor proveneau de pe rue de la Grotte. Doar acolo se găsea acest model caracteristic, cu picior albastru. Unii aduseseră până la Lourdes lumânări monstruos de mari și de grele, cu inscripții diverse în ceară, iar Judith avea cu ea lumânarea de la mormântul lui Arne.

În fundal începuse să se audă deja prin difuzoare chemarea pelerinilor la procesiunea de seară. Un domn care asigura respectarea ordinii și recuperarea pentru reciclare a resturilor de lumânări a îndrumat-o pe Judith spre locul în care putea aprinde lumânarea lui Arne. Iar ea a apropiat-o de flacăra altei lumânări și apoi, ca într-un gest ritual, a fixat-o atent în acul de oțel.

Atâtea lumânări aprinse. Atâtea acatiste. În sufletul ei se așternuse liniștea. Nu mai avea nicio dorință. Reușise să ajungă la Lourdes. Rezistase până la capăt. Judith făcuse totul. Și suporta consecințele. Așa cum îi spusese demoni-cul pelerin: „Adevărul pe care îl găsești în tine nu este mereu plăcut.“

Între timp înțelesese însă că nu pelerinul acela o îngro-zea într-atât, ci propriile ei secrete. Pe care apoi le mărturi-sise. Dar fără să se simtă mântuită. Toată viața ei de până atunci dispăruse, ca și cum ar fi fost măturată de un ura-gan. Aici însă, în marea de lumini, era liniște. Ca în ochiul furtunii. Și orice pas, în orice direcție, însemna întoarcerea în vâltoare.

Judith fusese la peșteră, mângâiase cu mâna ei piatra legendară și se întrebase de ce o adusese Maria la Lourdes. Maria, care din nișa sa săpată în piatră privea de la înălțime spre pelerinii și turiștii curioși, rămânea în continuare mută, așa cum fusese mută tot drumul. Înălțarea ei spiri-tuală, ca pelerin, îi era refuzată și în peștera de la Lourdes. Și nu mai avea nici cea mai mică idee încotro să o apuce. Totul părea deschis.

Dar când și-a ridicat privirea de la lumânarea adusă drept ofrandă, Judith a observat că nu mai era singură. Alături de ea se afla Celine, în scaunul ei multicolor. Părinții săi aprindeau o lumânare. Luminile aurii dansau pe chipul

copilei care, obosită, adormise. Codițele ei ude ieșeau de sub o căciuliță cochetă. Probabil că tocmai fusese îmbăiată.

„Bea din izvor și spală-te cu apa lui“, o auzise Bernadette pe Maria spunându-i. Iar Judith contempla acum, uimită, îmbulzeala celor care încercau să ocupe unul din mult râvnițele locuri de pe băncile de lemn, ceea ce garanta o cufundare în apa izvorului, de doar douăsprezece grade Celsius. Și aici, ca peste tot în Lourdes, persoanele aflate în scaune cu rotile, bolnavii și copiii aveau întâietate.

– Minunea adevărată este că oamenii nu se îmbolnăvesc mai rău, la Lourdes, glumise Estelle câteva ore mai devreme. Apa se schimbă doar de două ori pe zi. Mi se face rău doar la gândul că m-aș scălda în supa aceea.

Dar după ce îi văzuse pe părinții fetiței, Judith înțelesese imediat cât de mult se înșela Estelle. Amândoi arătau cu totul altfel decât în urmă cu doar câteva zile, în sala de mic dejun din pensiunea lui Dominique. Chipurile lor nu mai erau cenușii. Păreau destinși, aproape veseli. Starea fetiței nu se schimbase însă deloc. Și cu toate astea ei erau mult mai senini.

Și apoi au trecut amândoi pe lângă Judith, fără să o recunoască, împingând căruciorul. Nu aveau să afle niciodată că micuța Celine o ajutase pe Judith să-și găsească drumul. Pentru că acum știa ce avea de făcut.

Clopotele din turnul Bazilicii Imaculatei concepțiunii au pornit să bată. *In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti* a răsunat din difuzoare în piața întinsă unde, într-o jumătate

de oră, se adunaseră mii de oameni. Kiki și Max își găsiseră un loc bun, pe balustrada bazilicii din deal, de unde aveau priveliște asupra întregii zone. Se simțeau mai bine printre turiști și gură-cască decât în rândul credincioșilor, care formau procesiunea. Peste tot prapuri, bannere, steaguri, plăci din lemn și plastic, unele luminițe alimentate cu baterii.

Caroline le-a făcut un semn celor doi. Ea și Eva se alăturaseră procesiunii și fuseseră prinse în mijlocul unui grup de pelerini italieni ai U.N.I.T.A.L.S.I. din Ravenna, cu care și intraseră în vorbă. Culoarele șterse de pe drapelul de modă veche pe care îl înălțau spre cerul serii vorbeau despre o îndelungată tradiție a pelerinajului. Caroline asculta amuzată povestea lui Giovanni Battista Tomassi, întemeietorul organizației de pelerini, care călătorise la Lourdes în 1903. Chinuit din greu de artrită și cu o armă în buzunar, omul știa cât se poate de limpede ce avea de făcut la Lourdes: „Fie îmi ajută Sfânta Fecioară, fie mă împușc.“

Până la urmă, nu se întâmplase nici una, nici alta. Tomassi fusese atât de copleșit de grația divină a acelui loc, încât simțise nevoia să își dedice întreaga viață bolnavilor și nevoiașilor care doreau să ajungă la Lourdes, iar organizația a continuat să existe și după moartea sa. Până în ziua de azi. Caroline a ascultat povestea cu bucurie. Aprigul Tomassi trebuie să fi fost un tip plin de umor.

Și la fel cum i se întâmplase lui Tomassi în urmă cu un secol, și ea era foarte impresionată de oamenii pe care îi vedea în jur, de fiecare în parte și de toți la un loc. Caroline estima că în piață se adunaseră douăzeci de mii de oameni. Niciodată nu văzuse strânși laolaltă atâția bătrâni, bolnavi și sărmani, atâtea mii de scaune cu rotile într-un singur loc. Probabil erau sute de ricșe albastre și sute de voluntari gata să le tragă. În fața ei se aflau reprezentanți ai Asociației

Lourdes din Westfalia, care sosiseră în acea dimineață cu douăsprezece vagoane-spital cu germani grav bolnavi, unii atât de neputincioși, încât erau transportați pe targă, cu perfuzia la cap. Și peste tot mișunau voluntarii, în uniforme lor oficiale, care pe lângă asistența pe care o acordau, știau exact în ce fel trebuia folosit spațiul din piață în așa fel încât să încapă toate scaunele și târgile. Iar celor mai suferinzi li se rezervase fruntea procesiunii. Imediat în urma statuetei luminate a Madonei, care deschidea alaiul.

Caroline era impresionată de cântarea delicată închinată Sfintei Fecioare, transmisă prin difuzoare. Căreia i se alăturau tot mai multe voci. Pentru a se transforma într-un impresionant cor, în care solista rămânea mereu în urmă, făcând masa aceea imensă să ezite. La refren, mii de oameni înălțau mii de lumânări, cu flăcările protejate de apărători de hârtie, albe cu albastru, spre cerul întunecat, fără stele.

„Ave. Ave. Ave. Ave Maria.“

Caroline simțea că se topește în marea aceea de lumini și cântări, ce o învăluiau ca într-o îmbrățișare caldă. Și nu putea să conteste nimic. Ea, care nu-și dorise niciodată să plece în vreun pelerinaj, neavând nicio pornire spre religie, era complet absorbită de ceea ce se întâmpla și de farmecul pieței ce înconjura bazilica. Eva fusese înghițită de forfotă, iar pe Kiki și Max îi putea ghici sus, pe balustradă. Legați strâns între ei de ceremonia religioasă.

Și iarăși statueta Sfintei Fecioare purtată prin mulțime. De această dată, Caroline avea sentimentul că îi zâmbește deschis, iar obrajii i se umpluseră de lacrimi. Pe care și le-a șters discret, privind spre omul care se afla lângă ea. Un bărbat de culoare, în straie preoțești bogate, care, la rândul său, plângea. Și atunci nu i-a mai păsat de nimic. Și a început să plângă. Și să râdă. În același timp.

Nu mai conta cât din povestea Bernadettei putea fi confirmat, sau nu. Nu mai conta cum profita comerțul cu suvenire din jur. Trăirea ei din acea seară, din piață, avea propria sa autenticitate. Fără să fie vorba de dogme de neînțeles și de vindecări spectaculoase. Ci doar de mărunte gesturi de omenie. Să însoțești un bolnav, să împingi un scaun cu rotile, să tragi o ricșă sau să prinzi pe cineva de mână. Poate acestea erau miracolele autentice, pe care le puteai lua cu tine, acasă.

75

Despărțirea de Lourdes s-a petrecut mai repede decât și-ar fi dorit Caroline în clipele sale de extaz, trăite în piață. La hotel domnea agitația și totul era dat peste cap din cauza pelerinilor. Caroline avea sentimentul că toate cele trei sute șaiszeci și cinci de camere de la Hotel La Solitude erau ocupate. Grupuri compacte de pelerini, majoritatea în vârstă, se înghesuiau în bar, în magazinul de suvenire și îmbrăcăminte din recepție și în fața celor cinci lifturi de mare viteză. Singurul loc liniștit era terasa minipiscinei de pe acoperișul hotelului. În bazin, un singur micuț olandez pistruiat făcea scufundări la ore târzii, culegând neobosit de pe fundul apei obiectele aruncate de mama sa. Oare ce căutau ei la Lourdes? Dar într-o oră s-au făcut nevăzuți.

Undeva, în vale, sclișea râul Gave, în apele căruia se oglindeau fațada luminată a hotelului și firmele strălucitoare ale magazinelor. Iar podul era străbătut de un grup de turiști, în drum spre adăpostul lor din acea noapte.

După ultimul pahar de vin, pe terasă, au urmat o noapte de frământări și apoi un mic dejun populat de sute

de pelerini agitați. Caroline se simțea ușurată când în sfârșit au reușit să iasă pe stradă. Dar imediat, un claxon.

– Surpriză! s-a auzit o voce bine cunoscută.

Iar Eva a început să plângă, ca la comandă. Venise Frido. Împreună cu toți cei patru copii ai lor. Ca să o readucă pe Eva în sânul familiei. Mișcată și fericită, Eva i-a îmbrățișat pe toți cinci.

– Par în formă bună și deloc înfometaji, i-a șoptit Caroline.

– Ce înaltă e Anna! Mi se pare că a mai crescut câțiva centimetri, a spus Eva, ștergându-și o lacrimă.

În spatele mașinii lui Frido a frânat un taxi, tocmai când Estelle ieșea din hotel. În taior elegant și pe tocuri înalte. Oare de unde-și inventase ținuta?

– Încotro? a întrebat-o Caroline.

– La aeroport. Am făcut rezervare, două săptămâni într-o clinică, în Sud. Am nevoie de reculegere și refacere.

Nici nu au avut timp să-și ia cu adevărat rămas-bun. Hotelul nu dispunea de loc suficient pentru parcare, iar Avenue Bernadette Soubirous era atât de îngustă, încât mașina lui Frido blocase tot traficul. În spate claxona o camionetă de transport, pelerinii din scaunele cu rotile se revoltau că nu puteau trece, iar proprietarul ceasornicăriei din apropiere ieșise personal să le atragă atenția că oprirea era strict interzisă. După cele zece zile de *slow movement*, totul începea să se miște în forță.

Kiki și Max și-au făcut apariția din hotel braț la braț, proaspăt ieșiți de sub duș, și nu au mai apucat decât să facă în grabă un semn cu mâna spre Eva și Estelle.

– Unde e Judith? a întrebat Caroline, căutând în jur cu privirea.

– A plecat, i-a comunicat Kiki sec. Încă de ieri.

– Poate că e mai bine așa, a ridicat Caroline din umeri.

Și apoi a plecat. Cu inima grea, spre Köln. La Philipp.

Judith a intrat șovăind în sala în care Dominique pregătea mesele pentru prânz. Iar pe fața lui nu s-a clintit niciun mușchi. Nu era deloc interesat să poarte o discuție cu ea. Avea lucruri mult mai importante de făcut.

– Aș vrea să vorbesc cu dumneavoastră, i-a spus ea stins.

Dominique i-a aruncat o privire pătrunzătoare, în care nu se citea niciun semn de iertare sau de indulgență.

– Aveți un talent imbatabil să apăreți în cele mai nepotrivite momente, a mormăit el, morocănos, văzându-și în continuare de treabă, fără să o invite să se așeze.

Dar Judith nu s-a lăsat impresionată. Avea atâtea întrebări. Despre Arne. Despre vremea petrecută de el acolo. Și mai dorea ceva. Să îl convingă pe Dominique că nu era un om chiar așa de rău.

– Pot să aștept până veți avea timp și pentru mine, s-a încumetat ea. Nu mă grăbesc nicăieri.

În loc de răspuns, Dominique i-a pus în brațe un teanc de farfurii. Fără nicio întrebare și fără nicio explicație.

Judith a ezitat o clipă, apoi a acceptat provocarea. A început să împartă farfuriile pe mesele de câte opt locuri. Și apoi tacâmurile, șervețelele și coșurile de pâine. Era multă treabă. Și orice ajutor binevenit. Nici măcar nu s-a mai uitat după Dominique, să vadă dacă avea vreo reacție. Nu se aștepta la aplauze. Însă acum venise rândul lui Dominique să fie uluit.

Eva a petrecut o zi încântătoare împreună cu familia ei. La urmă, au urcat cu cremaliera pe Pic du Jer. Pentru Eva

era foarte important ca toți să-și facă o idee, oricât de vagă, despre măreția peisajului și a drumului străbătut de ea. Au admirat priveliștea de pe terasa din vârf, au mâncat înghețată și au stat la taclale. Eva le-a povestit despre scroafa Rosa, despre pelerinii întâlniți în cale, despre cearta dintre Judith și Caroline, despre Max și Kiki și despre *cassoulet*. În povestirile ei a apărut până și Jacques, *easy riderul*-bucătar. Doar sărutul lui a fost trecut sub tăcere. Nu trebuie nici să știi, și cu atât mai puțin să povestești totul, asta învățase în ultimele zile. Frido o privea cu alți ochi. Și cu un licăr anume, cum nu mai văzuse de mult. Și atunci a înțeles, din nou, de ce se îndrăgostise de Eva.

După o jumătate de oră, Eva se afla din nou în mașina familiei. Iar prin fața ochilor săi defila în ritm amețitor peisajul pe care îl îndrăgise atât de tare. Îi era dor de mirisme și de senzația transmisă pielii de aerul fierbinte. Aerul condiționat, cu filtrele lui, excludea orice particularitate a vreunui tărâm. Satele și poienile rămâneau în urma lor, fără să lase loc la nicio amintire. Mâna lui Frido se cuibărise într-a ei. Și o copleșea cu ocheade de îndrăgostit și cu complimente.

– Ce bine că ești din nou aici. Cât de mult mi-ai lipsit.

Eva a dat din cap, fericită. Din spate, cei mici se îmbulzeau să-i vorbească.

– Știi că am întârziat la tenis? a strigat David. Alte mame nu sunt nici pe departe atât de eficiente ca tine.

– Au amânat pe mâine ora de „Mama și copilul coc o prăjitură”. Nu-i bine? I-a întrerupt Anna pe fratele ei cel mare. Mai trebuie să cumperi doar un singur lucru.

Eva s-a crispat. Să cumperi? Mâine trebuie să pună ceva la copt? Sperase ca sufletul ei, care reușea cu greu să se adapteze ritmului, să aibă un mic răgaz la Köln, înainte de a

lua totul de la capăt. Dar înainte să reușească să dea vreun răspuns, s-a auzit protestul vehement al Lenei.

– Nu se poate, mama trebuie să vină la dirigințele meu. Vrea să mă pice.

– Am crezut că te duci să stai de vorbă cu el, i-a spus Eva lui Frido.

Frido s-a întors puțin spre ea.

– Tu te pricepi mult mai bine să stai de vorbă cu profesorii. Nimeni nu te întrece! Și dacă ar fi să-mi doresc ceva pentru mâine, ei bine, *crème caramel* cum faci tu...

Dar nu a apucat să își termine gândul.

– Stop! Oprește! a strigat Eva.

Speriat de moarte, Frido a frânat brusc și cu toții s-au proptit în centuri. Și un lung șir de scrâșnete de frâne în spatele lor. Și un vuiet de claxoane.

– Vrei să ne omori? a urlat Frido, când a reușit să iasă cu mașina pe marginea șoselei. Ai înnebunit?

Evei i se limpeziseră gândurile. Totul în mintea ei era atât de clar cum nu mai fusese de mult.

– Vă iubesc. Pe toți cinci. Dar în felul ăsta nu putem merge mai departe.

Cu un gest hotărât, a deschis portiera și a coborât. Lui Frido nu îi venea să își creadă ochilor.

– Ce se întâmplă cu tine?

Eva s-a dus în spatele mașinii, a deschis portbagajul și și-a luat rucsacul. Un gest cât se poate de periculos, pe șoseaua aglomerată din Pirinei. Iar Frido a încercat să o oprească, furios:

– Eva? Ce faci? Unde vrei să mergi?

– La Santiago de Compostela, i-a răspuns ea, ca și cum ar fi fost cel mai firesc lucru din lume.

– Ce vrei să faci?! s-a bâlbâit Frido, nevenindu-i să creadă ce aude. Asta nu se poate!

Eva l-a măsurat tăios. Dacă-i ieșea pe gură „Mâine am sedință de board”, era capabilă de orice. Cei patru copii și-au lipit nasul de geamuri. Frido a deschis gura, apoi a închis-o la loc. Bănuia că niciun argument din lume nu ar fi putut să o convingă pe Eva să joace de mâine, din nou, rolul zânei bune pentru familia ei. Sau pe cel de sac de box, pentru mama ei, Regine.

– Sunt doar la începutul drumului meu, a recunoscut ea. Ați face bine să vă obișnuiți cu gândul că, pe viitor, veți avea o mamă independentă.

Se simțea ca o alcoolică ieșită din clinica de reabilitare, evitând cu teamă orice ispită i-ar fi putut ieși în cale. Totul era prea proaspăt. Prea nou. Și Eva cea nouă prea fragilă. Dacă s-ar fi întors acasă, acum, peste trei zile ar fi fost totul ca mai înainte. Pelerinajul declanșase un mecanism din conștiința ei. Dar avea nevoie de mai mult timp. Un timp doar pentru ea. Un timp în care să se gândească. La sine. La Regine. La toate. Iar familia ei trebuia să învețe cum să facă față aceluși gol. Golul din viața de zi cu zi și din frigider.

– Eu te-am scutit de toate vreme de cincisprezece ani. Acum a venit și rândul meu.

Simțea o mică stânjenală, dar trebuia să rămână fermă pe poziție. Iar Frido era conștient că Eva avea tot dreptul să vorbească așa.

– Nu mi-am imaginat niciodată câtă muncă înseamnă, a recunoscut Frido. Patru copii, o agendă plină, în fiecare zi cumpărături, în fiecare zi gătit. Și le făceai pe toate, cu atâta seninătate. Ca și cum s-ar fi făcut singure, s-a scuzat el.

Eva a clătinat din cap. Nu, nu se făceau singure.

– Am învățat totul, pe parcurs. Și tu poți să înveți. Și dacă ceva nu merge... Cunoșc eu pe cineva la asigurări, un tip fantastic...

Frido a început să râdă. Tratamentul miraculos al Estellei, dezamorsarea prin umor a conflictelor, o ajuta acum și pe Eva.

– Nu-mi doresc alt bărbat. Ci doar puțin răgaz. Poate că un babysitter...

Nu a putut să continue.

– Ieșim noi la capăt, a întrerupt-o David, indignat. Nu mai suntem bebeluși.

Toți cei patru copii au dat hotărât din cap. Eva nu și-a dus gândul până la capăt. Știa că ei au dreptate. Sosise vremea să îi elibereze puțin de sub aripa ei maternă și ocrotitoare.

– Te iubesc. Te iubim cu toții, i-a spus Frido, ca o ultimă încercare.

Și apoi a sărutat-o apăsător pe buze, confirmându-le celor patru copii ai lor ceea ce știau prea bine: bătrânii pot fi niște romantici lamentabili.

– Sunt convinsă, i-a răspuns Eva, căreia nu îi mai rămânea decât să înceapă din nou să se iubească pe sine.

Și avea destul timp la dispoziție – câteva sute de kilometri.

Pe bancheta din spate, Anna trasa pe laptopul său drumurile alese de doamnele de marți, risipite în toate direcțiile. Două dintre săgeți arătau totuși spre Köln: Kiki și Caroline mergeau într-acolo.

78

Straniu. Biroul nu era închis? La ora asta? Caroline a sucit enervată cheia în ușa propriului său birou. Se întorsese cu trenul, împreună cu Max și Kiki. Se temuse ca Philipp, știind exact când urma să aterizeze, să nu o aștepte la

aeroport. Și hotărâse să-și lase mașina în parcare și să o recupereze altă dată. Pentru ea era mai important să-și mai asigure puțin timp de gândire. Caroline sperase, în sinea ei, că douăsprezece ore cu trenul îi vor fi suficiente pentru o decizie. Cum ar fi fost mai corect? Să spună ce avea pe suflet? Să ierte? Să pornească imediat divorțul?

După sosirea în gara Paris Montparnasse, de unde plănuiseră să meargă cu metroul mai departe, la Gare du Nord, îi pierduse pe Kiki și pe Max. Kiki îl convinsese pe Max să petreacă o noapte la Paris. Caroline îi invidia pentru iubirea pe care o afixau fără nicio reținere. Erau o pereche frumoasă. În ciuda diferenței de vârstă. Cu toate astea, Caroline nu și-a putut alunga vaga bănuială că, insistând să rămână la Paris, Kiki își dorea și să mai amâne pentru încă o zi confruntarea cu Thalberg. Câtă vreme Max nu-și ascundea deloc intenția de a pune definitiv capăt ascunzișurilor, de îndată ce aveau să ajungă la Köln. Minciunile erau ca bumerangul, asta învățase și el.

De la Paris, Caroline mai avea la dispoziție patru ore de gândire. Iar când trenul Thalys a oprit în gara principală din Köln, luase deja hotărârea să îi urmeze exemplul lui Kiki. Avea să-și petreacă noaptea la birou și să stabilească o întâlnire cu Philipp, pentru a doua zi, de dimineață. După dormitoarele din Franța, nu o speria câtuși de puțin o noapte pe canapeaua din birou.

S-a oprit în loc, enervată. Ce-i acolo? Lumină? La ora asta? Ultimul lucru pe care și-l dorea acum era să dea cu ochii de vreun coleg curios. Dar din unul dintre impozantele fotolii din hol, care s-a rotit, întorcându-se cu fața, s-a ridicat greoi Philipp.

– Știam că ai să te oprești mai întâi la serviciu, i-a spus, prietenos.

Părea că slăbise, avea obraji căzuți și cearcăne mari sub ochi. Apelul lui Judith îl alarmase. Caroline a trecut cu greu peste șocul întâlnirii lor. Nu voia să îl vadă, nu voia să discute cu el, nu voia nimic. Și nu îi convenea deloc că fusese luată prin surprindere. Era hotărâtă să nu mai suporte niciun fel de surpriză din partea lui Philipp.

– Am făcut o mare prostie. Iar acum îmi caut o avocată bună, care să mă ajute să-mi pun ordine în viață, a făcut el deschiderea.

Oare cât timp îi luase să-și compună replica potrivită? Textul suna ca și cum ar fi fost repetat în fața oglinzii. Inclusiv mina potrivită, de penitent.

– Nu voi fi eu aceea, a rostit Caroline cu greu.

Nu-i convenea să fie surprinsă de Philipp cu garda jos.

– Am pus punct, i-a declarat Philipp pe un ton care sugera cât de mândru este.

– Cu toate? Sau doar cu prietenele despre care am aflat? Philipp și-a dat seama că nu se afla pe drumul cel bun.

– Ce pot face ca să te conving că vorbesc cât se poate de serios?

Oare Philipp chiar își imaginase că ar exista cu adevărat o rețetă? Iar acum dorea un răspuns?

– Nu e din cauza ta. Nu doar a ta, i-a mărturisit Caroline. E vorba de amândoi. Munca, prietenii, sportul, congresele, doamnele de marți. Toate au fost mai importante decât timpul petrecut împreună. De ani întregi ducem o viață separată, Philipp.

O costase mult efort să privească adevărul în față. Nu avea niciun sens să nu-și asume răspunderea. Judith avea dreptate: a existat o ușă deschisă. Philipp și-a văzut speranțele spulberate.

– Povestea cu Judith nu a însemnat nimic pentru mine, i-a declarat el cu priviri inocente și devotate. Probabil am trecut printr-o *midlife crisis*.

Judith fusese de vină. Caroline era dispusă să-și recunoască și ea contribuția la dezastrul vieții lor particulare. Iar soțul ei dădea vina pe hormonii la cheremul cărora ajuns inevitabil bărbații pe cale să își piardă tinerețea. Măcar de ar fi fost iubire. Ceva di granda. Ca o forță a naturii. Dar Philipp invoca *midlife crisis*. Și apoi, nici nu-i plăcea cum vorbea despre prietena ei. Ca și cum Judith ar fi fost negliabilă. Dacă până atunci reușise să se controleze, Caroline simțea cum furia pune din nou stăpânire pe ea.

– Aș prefera să pleci, i-a spus, cu toată duritatea.

– Poți să uiți atât de ușor douăzeci și cinci de ani de căsnicie? a întrebat-o Philipp, neîncrezător.

– Tu ai împins lucrurile până aici, Philipp. Cu amorrurile tale.

– Asta-i istorie, Caroline, a asigurat-o el.

Fariseismul lui o afecta până în măduva oaselor. Și cum bine se putea constata, Philipp era de părere că o căsnicie funcționează după principiul rabatului. Socotind numărul anilor petrecuți împreună, se bucura, automat, de dreptul unei a doua șanse.

– Am nevoie de un răgaz de gândire. Și pentru hobby-urile mele, i-a spus ea, cu detașare.

– De când ai tu hobby-uri, Line?

Nu, nu avea să explodeze. Nu, nu și iar nu.

– De astăzi, l-a anunțat Caroline.

Și-a scos telefonul din rucsac. În tren, Max îi pusese muzică de pe telefonul lui, prin Bluetooth. Și i se părea mult mai bună decât pesmeții. Îți puneai căștile în urechi și adio, zgomote neplăcute! Caroline a rotit butonul de

volum. The Poppys au acoperit cu vocile lor vesele și tinere tot ceea ce ar mai fi avut de spus Philipp.

Non, non, rien n'a changé.

Mi se rupe, nimic nu s-a schimbat. După Lourdes, nu mai stătea piatră pe piatră. Va trebui să înfrunte realitatea. Măine. Poimăine. Dar nu astăzi. Astăzi cânta împreună cu the Poppys, susținând cu convingere că toate rămăseseră la locul lor.

Philipp tocmai se pregătea să iasă, când tot biroul s-a umplut de vocea Carolinei. Tare și într-un stil cu totul curios. Philipp habar n-avea că soția lui știe să cânte. Și atunci i-a trecut prin minte că probabil erau multe pe care nu le știa.

Caroline cânta și făcea pași de dans prin birou, căutând printre textele de legi, bibliorafuri și colecția de *Neue Juristische Wochenschrift* un loc potrivit pentru cea mai importantă piesă adusă din călătorie: o statueta din lemn a Sfintei Fecioare, din cele care puteau fi găsite în mii și mii de exemplare deloc scumpe, la Lourdes. Produs de masă, made in Orientul Îndepărtat. Cu toate astea, prezența ei lumina încăperea întunecată. Dar nimic nu putea fi demonstrat, ceea ce o lăsa însă perfect indiferentă pe Caroline. Maria rămăsese înscrisă în biografia ei. Și, ca să fie convinsă, nu trebuia nici să creadă, nici să fie catolică.

79

– Trebuie neapărat? se tânguia ea.

Max s-a mulțumit s-o tragă după el mai departe, ținând-o de mână. Kiki îi cunoștea prea bine pe Thalbergi ca să nu-și imagineze cum aveau să reacționeze când le va fi prezentată

de Max, în scurt timp. În mijlocul terenului de golf. După cum citise Kiki pe Internet, cercetătorii suedezi stabiliseră că jucătorii de golf ar trăi cu cinci ani mai mult decât ceilalți. Dar se temea că nu ar fi valabil decât pentru jucătorii de golf suedezi. Pentru că ceea ce o aștepta pe distinsa pereche la gaura numărul nouă nu avea cu siguranță să contribuie la prelungirea duratei de viață.

Și-a recunoscut șeful de la distanță. Johannes Thalberg purta pantaloni în carouri, vestă albă cu guler în V, bordat cu albastru, și o pereche de ochelari *cool*, de designer, cu muchia albă, iar soția sa, aflată alături, era îmbrăcată în alb din cap până în picioare. Kiki o întâlnise o singură dată pe doamna Thalberg, când mersese să ia ceva de la selecta Marienburg Villa. Și atunci purta tot culori foarte deschise și se integra atât de armonios în interiorul crem, de designer, încât Kiki aproape nici nu o luase în seamă.

Fiind atât de agitată, Kiki nu mai vedea aproape nimic în jur și nici nu și-a dat seama că Max nu se mai afla lângă ea. *Greenkeeper*-ul, mare fan al lui Max după episodul consumat la lacul cu rațe, îl depistase, îl luase în brațe copleșit de bucuria revederii și refuza să-i mai dea drumul.

– Kiki! a exclamat Thalberg.

Fără îndoială, onoarea pe care i-o făcea spunându-i pe nume se datora noilor sale proiecte.

– Ce întâmplare fericită, Kiki. Vazele! Ce desene extraordinare. Totul e simplu, clar, convingător. Nu vrei să știți ce porcării îngropate în detalii am primit de la colegii dumneavoastră.

Kiki a dat din cap pe mutește și a căutat mâna lui Max, nimerind în gol. Abia atunci a băgat de seamă că era singură, față în față cu cei doi Thalberg.

– În mod normal, ar fi un motiv să bem împreună un pahar, a continuat Thalberg. Dar din păcate avem alte obligații personale.

Max era ocupat în continuare cu *greenkeeper*-ul, iar ea era prinsă ca într-o capcană.

– Îl așteptăm pe fiul nostru, împreună cu noua sa prietenă, i-a explicat doamna Thalberg, care nu dădea doi bani pe discreția afișată de soțul ei în privința chestiunilor personale. Nici nu l-ați recunoaște pe Max al nostru. S-a deschis atât de mult. A devenit abordabil.

– Și chiar se arată interesat de conducerea firmei, i-a tăiat Thalberg vorba soției sale.

Ceea ce însă nu a ajutat cu nimic. Doamna Thalberg își continua povestea:

– Iar soțul meu își imagina că are o legătură cu cineva din firmă, a chicotit ea.

Când, în sfârșit, a apărut și Max.

– Nu pot să fac față. Nu merge, i-a murmurat Kiki.

Max a prins-o tandru pe Kiki de talie. Fețele părinților săi au înghețat.

– Propunerile de raționalizare, ideile pentru noile linii de produse, sfaturile matrimoniale, toate vin de la Kiki, le-a explicat el, făcând cu ochiul complice spre mama sa.

Nu o fi fost ea cea mai diplomatică prezentare, dar s-a dovedit foarte eficientă. În doar câteva clipe, Max reușise să îi lămurească pe părinții săi cum stă treaba.

– Partea minunată, a continuat Max netulburat, este că nici nu mai e nevoie să vi-o prezint pe prietena mea. O cunoașteți deja.

Atunci mama lui a simțit nevoia să pună capăt teribilului episod. Fără să i se clintească un mușchi de pe față, i-a strâns mâna lui Kiki.

– Vă rugăm să ne iertați.

Și părinții Thalberg au părăsit precipitat terenul de golf, angajați într-o discuție aprinsă. Kiki avea un aer nefericit. Era exact de ce se temuse mereu.

– Cred că te-au plăcut, i-a spus Max, radios.

80

– Tot pentru patru persoane? s-a asigurat Tom, precaut.

– La fel ca în ultimele luni, i-a răspuns Caroline.

Era prima zi de marți din lună și Caroline, care ajunsese prima, își ocupase locul la masa de lângă șemineu. La Le Jardin.

Tom a retras plăcuța de rezervare și cel de-al cincilea tacâm. Luc îl urmărea cu mina lui impenetrabilă. Durase câteva săptămâni până să-și facă o idee, cât de cât, ce se putea întâmpla în călătoria lor din Franța. Și nu se împăcase nici astăzi cu ideea. Dacă pe el îl afecta atât de tare cel de-al cincilea loc, rămas gol, oare ce puteau simți doamnele sale de marți?

Pe culoar, era expusă o întreagă colecție de cărți poștale, trimise de doamnele sale în ultimele luni. Într-una, semnată de toate cinci, se vedea Massif de la Clape. Iar alături se aflau cărțile poștale de la Judith, care de câteva luni lucra voluntar într-o pensiune pentru bolnavi. Apoi urmau trei de la Eva, trimise din timpul călătoriei sale la Santiago de Compostela. Ultima era de la Cap Finisterre. „Există obiceiul să lași pe stâncă ceva din ce ai la tine. Ca semn că drumul s-a încheiat. Iar eu am lăsat o fotografie veche de-a mea”, scrisese Eva pe verso. Și realitatea este că Luc căscase ochii mari și se uitase de două ori când în localul lui intrase plină de avânt o altă

Eva, sprintenă și exuberantă. Îmbrăcată șic și fără veșnica sa coadă de cal neglijentă, părea cu zece ani mai tânără.

– Mi-e o foame de lup, i-a șoptit ea lui Luc, în timp ce era galant ajutată să-și scoată haina.

– N-ai mâncat acasă?

– Nici măcar n-am gătit, a clătinat Eva din cap. Se descurcă singuri și își încălzesc la microunde ce le iese în cale.

Mai nou nu o mai deranja deloc că s-ar putea distruge antioxidanții. Dar lucrurile nu se opreau aici.

I-a prezentat cu mândrie Carolinei noul său taior. Nu slăbise un gram, dar nu se mai străduia să-și ascundă formele.

– Și ne-ai mai pregătit și altceva pentru astăzi? a întrebat-o Caroline, uimită.

– Doctorița, știi, doamna aceea cu care am parcurs ultimii o sută douăzeci de kilometri de pelerinaj. Caută un înlocuitor, pe perioada concediului, la spitalul ei. Măine pot să mă prezint. Ce părere ai, mă pot duce așa?

Și imediat a făcut o piruetă dibace în fața Carolinei, care a dat din cap, entuziasmată. Iar Luc s-a trezit ridicând degetul mare, în semn de apreciere.

– Dacă ai nevoie de o menajeră, te rog să te gândești la mine. Sunt pe liber, s-a auzit o voce din spate.

Era Kiki, apărută în mare viteză. Ca de obicei, cu un aer puțin împrăștiat.

– Bătrânul Thalberg s-a mai potolit?

Kiki a clătinat trist din cap:

– De mulți ani nu am avut atât timp liber.

Luc știa că Thalberg o concediase pe Kiki, la o săptămână după întâlnirea legendară de la clubul de golf. La masa doamnelor de marți se dezbătuse îndelung dacă era cazul să deschidă o acțiune judiciară. În cele din urmă, Kiki hotărâse că nu. Nu voia să ducă atât de departe vrajba de

familie. Și spera ca seria de vase să-i mijlocească angajarea într-o nouă firmă. Pentru că vasele ei intraseră în producția de serie. Și Luc era nerăbdător să primească cele douăzeci de bucăți comandate pentru local.

– În schimb se mută cu Max. Așa se vorbește prin clubul de golf, le pusese la curent Estelle, care între timp își făcuse și ea apariția.

Perfect aranjată, ca întotdeauna. Și cu manichiura desăvârșită. Ceea ce, recunoștea, îi datora tatălui său, care robotise toată viața cu mâinile goale. Unii merg la cimitir, spre pomenirea celor dragi. Dar Estelle mergea la manichiură.

– Cumpărăm împreună mobila, le-a confirmat Kiki. Max fotoliul, eu canapeaua. Pentru cazul în care nu va merge.

Luc a zâmbit discret, doar pentru sine. După tot șirul de Matthieu și Michael și Robert și tot restul catastrofelor, pentru Kiki era un enorm pas înainte. Își asigurasе jumătate din chirie, dacă se putea spune așa.

– Și tu? a întreat-o Eva pe Caroline.

La masa de lângă șemineu s-a lăsat tăcerea. Cu toate prioritățile îndreptate spre avocata *cool*, care de câteva luni nu mai avea deloc un aer atât de *cool*. Luc, în drum spre bucătărie, ca să aducă antreurile, s-a oprit instantaneu. Asta îl interesa mai mult decât orice altceva. Pregătise ceva special pentru doamnele de marți. Ceva ce se abătea de la regulile sale nescrise, pe care nu le încălcase vreme de cincisprezece ani. Ceva ce avea să le surprindă pe doamnele sale de marți. Dar a rămas să asculte, încordat, ce avea de spus Caroline.

– În noua locuință lipsește aproape totul, a început ea. Un șemineu, rafturi, nimicuri. Săptămâna trecută am fost cu Fien la magazinul de mobilă. Iar Vincent îmi aduce restul cutiilor, în weekend. Totul începe să capete formă.

Doamnele de marți o priveau, în tăcere. Asta învățaseră de la Caroline. Cine vrea să afle ceva trebuie să învețe să tacă.

– Philipp și cu mine ne întâlnim uneori. Stăm mult de vorbă, a continuat Caroline. E greu.

Iar în acel moment o baterie de pahare de șampanie s-a răsturnat, vărsându-se peste Caroline, în timp ce Luc simțea că îi fuge pământul de sub picioare. Nu așa își imaginase el intrarea în scenă a noii chelnerițe.

Lângă șemineu Judith stătea în picioare, roșie ca focul, sucind tava în mâini, încurcată.

– Dominique m-a învățat să servesc la masă, dar șampanie n-am avut niciodată.

Caroline se uita la ea de parcă ar fi coborât dintr-o navă spațială, în timp ce Luc își freca nervos palmele. Crezuse că ajunsese să le cunoască bine pe doamnele sale și că interpretase corect fragmentele de dialog prinse din zbor. Atunci când Eva, Caroline și Kiki veniseră să mănânce în trei, la două săptămâni după sfârșitul pelerinajului, nu o pomeniseră deloc pe Judith. Dar după câteva luni furia lor se mai domolise. „Oare ce o mai face Judith“, se întrebau ele tot mai des. După ce fuseseră la Lourdes, niciuna dintre doamnele de marți nu mai păstrase legătura cu ea. Iar după ultima întâlnire de marți, când o surprinsese pe Caroline citind pe furiș vederile de la Judith, înțelesese că sosise momentul să intre în acțiune. Și se hotărâse să facă ceea ce nu îndrăznise niciodată în cincisprezece ani. Mai precis să se amestece în viața lor. Așa îi trimisese lui Judith o carte poștală, în Franța. Pe care notase data de astăzi. Și dedesubt un text laconic: „Să nu mai uiți, este prima marți a lunii.“ La opt fără douăzeci, Judith apăruse în ușă la Le Jardin. Nervoasă și nesigură pe ea.

Eva s-a dezmeticit prima.

– Ai avut o discuție deschisă cu Dominique?

Judith a făcut semn că nu.

– Nu am stat niciodată de vorbă, cu adevărat. Am fost bucuroasă că m-a acceptat în echipă. Pentru mine, a însemnat mult.

– Și ai reușit să stai acolo, vreme de patru luni? a întrebat Kiki.

– Partea minunată este că nici nu apuci să te gândești la ceva. Ar fi trebuit să-i vedeți pe oaspeții noștri. Am avut, pentru prima oară, sentimentul că fac ceva util.

Și din nou s-a lăsat liniștea. Caroline continua să își șteargă cu un șervet de bucătărie ultimele picături de șampanie de pe pantaloni. Chiar dacă nu mai exista nimic de șters. Judith s-a întors spre Luc, care i-a făcut semn din cap, imperceptibil.

– M-am gândit la voi în prima zi de marți din fiecare lună. Mi-ați lipsit mult, le-a mărturisit Judith.

Caroline se gândea încă în ce fel s-ar cuveni să procedeze.

– M-am întrebat foarte des cum îți merge, i s-a adresat Judith direct Carolinei. Dar nu am avut curajul să te sun.

Luc nici măcar nu mai putea să respire. Acum avea să se vadă dacă judecase corect situația. Caroline s-a ridicat fără să scoată un cuvânt și a tras cel de-al cincilea scaun de sub masă.

– Mă mai primiți printre voi? a întrebat Judith.

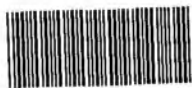
– *Fără tine, cercul nostru e incomplet, a recunoscut Caroline.*

Judith era mișcată. Apoi a îmbrățișat-o pe Caroline cu putere, ca și cum ar fi vrut să nu îi mai dea drumul niciodată noii sale prietene. Și atât de vechi.

Luc radia de fericire, făcându-i semn lui Tom să umple din nou paharele cu șampanie. Estelle a ridicat imediat paharul:

– Pentru doamnele de marți.

Și au ciocnit. În scurt timp, localul se umpluse de chiotelile lor, iar Luc trebuia să recunoască deschis cât de mult îi lipsise această larmă atât de familiară primei zile de marți din fiecare lună. Trecuseră cincisprezece ani.

922083

ce ai șansa să faci un pelerinaj, în grup, nimic nu mai poate să îți stea în cale, a declarat Eva, cu o notă ușor patetică.

Dar Luc o înțelegea perfect. Dacă nici acum nu era loc de patetism, atunci când?

– Ce tot îi dați înainte cu pelerinajul? Eu nu m-am ales cu nimic de pe urma lui, s-a revoltat Estelle.

– Nu vrei să recunoști, i-a spus Kiki.

– Bătături în tălpi, a dat înapoi Estelle. Se schimbă ceva?

– Crezi că așa fi fost în stare să-i spun vreodată adevărul în față lui Frido, dacă așa fi renunțat în dimineața aceea? s-a amestecat Eva în discuție.

Dar Estelle nu părea convinsă deloc.

– Crezi că ai avut parte de un semn de sus? Fii serioasă, scroafa Rosa ți-a salvat viața.

Luc s-a retras zâmbind la el în bucătărie, locul în care se simțea cel mai bine. Adică în culise. Dar înainte să dispară prin ușa batantă, s-a mai întors o dată spre Caroline.

Caroline se lăsase pe spătarul scaunului și își contempla prietenele. Vorbeau, gesticulau, se certau, râdeau, mâncau și beau. Nimic nu se schimbase. Deși nimic nu mai era ca înainte. Iar Caroline zâmbea doar pentru sine. Se simțea împăcată. Cu ea însăși și cu toată lumea. Și cu tot ce o mai aștepta. Mâine.

Cu mulțumiri pentru:

Marc Conrad, care le-a însoțit pe doamnele de marți, de la cel dintâi pas, cu sfatul, fapta și entuziasmul lui. În lipsa lui, ideea acestei povești ar mai pluti și astăzi, fără țință, prin spațiu.

Kerstin Gleba pentru încredere, pentru deschidere și prietenie, pentru noile percepții și noile lumi. Nimic nu este întâmplător.

Peter Stertz (tenacitatea sa a devenit obligație pentru mine) și Michaela Röll.

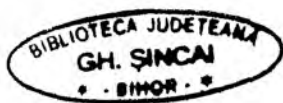
Marie Amsler și Rudi. Pentru cărașia între Lourdes și Carcasonne, pentru câte scoici ale Apostolului Iacob am căutat împreună prin Pirinei și pentru toată asistența acordată de ei în tot soiul de chestiuni franțuzești.

Părintele Uwe Barzen de la Serviciul de asistență pentru pelerinii germani din Lourdes, Sophie Loze și asistenții voluntari de la Hospitalité, care mi-au împărtășit felul lor de a privi lucrurile în Lourdes.

Jörn Klamroth, care a făcut posibilă ecranizarea și Claudia Luzius, care a supervizat scenariul.

Heide și Karl-Heinz Peetz pentru sprijinul lor permanent.

Peter Jan Brouwer, Lotte și Sam. Pentru totul.

În curând,
de aceeași autoare, Monika Peetz

Doamnele de marți șapte zile fără

Abia întoarse din pelerinajul lor de la Lourdes, doamnele de marți pornesc într-o nouă aventură. Cinci prietene, cinci personalități atât de diferite, dar urmărite de același gând: să lase în urmă agitația lumii în care trăiesc, să scape de griji, să slăbească. Așa sună porunca. Iar noua lor aventură se va dezlănțui la Achenkirch, un castel izolat, transformat în hotel, o împărăție a curelor de slăbire. Șapte zile fără distracții. Fără telefon, fără internet, fără bărbați, fără familie, fără serviciu. Dar din păcate, și fără mâncare. Cel puțin teoretic. Chinurile foamei, regulile stricte și problemele din ce în ce mai săcâitoare le împing să recurgă la tot felul de tertipuri, amenințând serios succesul escapadei lor. În loc de relaxare – neînțelegeri, certuri și nopți albe. Iar Eva se va confrunta cu cea mai grea încercare din viața sa. În spatele zidurilor groase ale castelului va începe căutarea tatălui său necunoscut. Și va descoperi că există secrete de familie de care e bine să nu încerci să te apropii niciodată...

traducere Mihai Moroiu

Doamnele de marți cu fundu-n sus

Una pentru toate, toate pentru una.

Scoasă din fire de aerul poluat, de lipsa permanentă de loc de parcare și de zgomotul șantierului de construcții din fața locuinței sale din Köln, Kiki se hotărăște să se retragă la țară, împreună cu fiica ei Greta, în vârstă de doi ani. Dar nu așa, oriunde, ci într-un conac cu foisor, în care să își deschidă și o pensiune pentru orașenii stresați, așa ca ea și ca doamnele de marți. Însă clădirea, aflată la jumătatea distanței dintre Berlin și Hamburg, se dovedește a fi o adevărată ruină și cu numai trei săptămâni înainte de inaugurare, Kiki înțelege în sfârșit că nu poate face față singură. Camerele pentru oaspeți sunt cu fundul în sus, iar grădina de legume bio e doar o biată arătură. Numai o invazie hotărâtă a doamnelor de marți ar mai putea-o salva. Nu, nu la deschiderea festivă, ci chiar acum, să pună umărul! Dar fiecare mai are desigur și multe altele pe cap. Mai ales Caroline, care se pregătește să apară cu un prieten, un domn în stare să-ți dea fiori...

traducere Mihai Moroiu

Extraordinarul voiaj al unui fakir care a rămas blocat într-un dulap Ikea

Romain Puértolas

colecția cadril

traducere: Virginia Costeschi

ilustrația copertei: Thomas Kessler

Obraznic și curajos, puternic și inocent, fakirul calcă vesel în picioare granițele și vremurile noastre pocite. Așadar, Ajatashatru Lavash Patel (cu indicație de pronunție, după aptitudinile fiecăruia, *j'arrache ta charrue* sau *achète un chat roux*) este un indian excentric care reușește să ajungă la Paris. Cu scopul precis de a-și cumpăra de la Ikea – care într-o bună zi va veni și în India, însă până atunci, vă rugăm, puțină răbdare – un pat cu cuie nou-nouț, de înaltă ținută și performanță. Singura lui avere: o bancnotă falsă de 100 de euro. Escrocul îl juipoaie pe un taximetrist tuciuriu în drum spre suburbia Evry și descoperă la Ikea un paradis atât de confortabil, încât se hotărăște pe loc să-și petreacă noaptea acolo. Deranjat de o patrule se ascunde rapid într-un dulap, care urmează să fie expediat în Anglia. Și acesta este doar începutul unui lung șir de peripeții, din Marea Britanie la Barcelona, de la Roma la Tripoli, cu întoarcere la Paris și *happy end* neașteptat. O comedie neagră intercontinentală, un roman brilliant și lipsit de conveniențe. Atenționare! Fakirul creează dependență! O aventură dezlănțuită și extravagantă, o poveste de iubire mai acidulată ca o Coca-Cola de pe vremuri, care reflectă o fațetă teribilă a prezentului, o felie din viața aventurierilor supremi ai secolului nostru – imigranții ilegali. Categorie, romanul este un giuvaier de umor dezlănțuit cu toată seriozitatea, fără să se clinească niciun mușchi de pe chipul maestrului, și o parabolă de sentimente umane pulverizate într-un voiaj nebun.

„Minciunile sunt ca bumerangul. Se întorc și îl lovesc pe cel care le-a lansat în lume, ca să împiedice un rău și mai mare. Uneori imediat, alteori după ceva timp.”

MONIKA PEETZ, *Doamnele de marți*

Cinci doamne, cinci prietene. Cu cincisprezece ani în urmă, după absolvirea unui curs de limba franceză, cele cinci doamne au hotărât să bea un pahar la Le Jardin și de atunci se întâlnesc cu sfințenie în prima zi de marți, din fiecare lună. Au masa lor rezervată, aceeași, lângă șemineu, și toată lumea le numește *doamnele de marți*. Iar acum plănuiesc ceva cu totul special, o călătorie la capătul căreia nimic nu va mai fi cum a fost. Un roman despre prietenie și cinci destine, despre ceea ce credeai că știi și, mai presus de toate, despre cât de mult te-ai înșelat.

ISBN 978-606-93421-4-5

www.baroquebooks.ro